

Naturverdier på Bygdøy

Egil Bendiksen
Kristina Bjureke
Odd E. Stabbetorp
Tor Erik Brandrud
Anders Often

NINAs publikasjoner

NINA Rapport

Dette er en ny, elektronisk serie fra 2005 som erstatter de tidligere seriene NINA Fagrapport, NINA Oppdragsmelding og NINA Project Report. Normalt er dette NINAs rapportering til oppdragsgiver etter gjennomført forsknings-, overvåkings- eller utredningsarbeid. I tillegg vil serien favne mye av instituttets øvrige rapportering, for eksempel fra seminarer og konferanser, resultater av eget forsknings- og utredningsarbeid og litteraturstudier. NINA Rapport kan også utgis på annet språk når det er hensiktsmessig.

NINA Temahefte

Som navnet angir behandler temaheftene spesielle emner. Heftene utarbeides etter behov og serien favner svært vidt; fra systematiske bestemmelsesnøkler til informasjon om viktige problemstillinger i samfunnet. NINA Temahefte gis vanligvis en populærvitenskapelig form med mer vekt på illustrasjoner enn NINA Rapport.

NINA Fakta

Faktaarkene har som mål å gjøre NINAs forskningsresultater raskt og enkelt tilgjengelig for et større publikum. De sendes til presse, ideelle organisasjoner, naturforvaltningen på ulike nivå, politikere og andre spesielt interesserte. Faktaarkene gir en kort framstilling av noen av våre viktigste forskningstema.

Annen publisering

I tillegg til rapporteringen i NINAs egne serier publiserer instituttets ansatte en stor del av sine vitenskapelige resultater i internasjonale journaler, populærfaglige bøker og tidsskrifter.

Norsk institutt for naturforskning

Naturverdier på Bygdøy

Egil Bendiksen

Kristina Bjureke

Odd E. Stabbetorp

Tor Erik Brandrud

Anders Often

Bendiksen, E., Bjureke, K., Stabbetorp, O.E., Brandrud, T.E. & Of-
ten A. 2005. Naturverdier på Bygdøy. – NINA Rapport 77. 118 pp.

Oslo, juli 2005

ISSN: 1504-3312

ISBN: 82-426-1620-5

RETTIGHETSHAVER

© Norsk institutt for naturforskning

Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

TILGJENGELIGHET

Åpen

PUBLISERINGSTYPE

Digitalt dokument (pdf)

REDAKSJON

Odd E. Stabbetorp & Erik Framstad

KVALITETSSIKRET AV

Erik Framstad

ANSVARLIG SIGNATUR

Forskningssjef Erik Framstad (sign.)

OPPDRAGSGIVER(E)

Fylkesmannen i Oslo, Miljøvernavdelingen

Oslo kommune, Friluftsetaten

KONTAKTPERSON(ER) HOS OPPDRAGSGIVER

Jon Markusen, Fylkesmannen

Bård Bredeesen, Oslo kommune

FORSIDEBILDE

Sti på Dronningberget, Bygdøy (foto: E. Framstad)

NØKKEWORD

Bygdøy, verneverdi, biologisk mangfold, flora og vegetasjon,
sopp, edelløvskog, kalkfuruskog, kulturlandskap

KEY WORDS

Bygdøy, conservation value, biological diversity, flora and vege-
tation, fungi, broad-leaved deciduous forest, rich pine forest, cul-
tural landscape

KONTAKTOPPLYSNINGER

NINA Trondheim

NO-7485 Trondheim

Telefon: 73 80 14 00

Telefaks: 73 80 14 01

NINA Oslo

Postboks 736 Sentrum

NO-0105 Oslo

Telefon: 73 80 14 00

Telefaks: 22 33 11 01

NINA Tromsø

Polarmiljøsenderet

NO-9296 Tromsø

Telefon: 77 75 04 00

Telefaks: 77 75 04 01

NINA Lillehammer

Fakkeltgården

NO-2624 Lillehammer

Telefon: 73 80 14 00

Telefaks: 61 22 22 15

<http://www.nina.no>

Sammendrag

Bendiksen, E., Bjureke, K., Stabbetorp, O.E., Brandrud, T.E. & Often A. 2005. Naturverdier på Bygdøy. – NINA Rapport 77. 118 pp.

Denne rapporten er en sammenstilling av kunnskapen om det biologiske mangfoldet på Bygdøy, Oslo kommune. Denne kunnskapen er både et resultat av en gjennomgang av eldre kartlegginger og omfattende nyregistreringer i perioden 2001-2005.

Rundt 50 delområder med ulike naturtyper er beskrevet, og det er gitt råd om forvaltning for hvert enkelt delområde. Bygdøy er et av Norges aller mest artsrike områder for storsopp og karplanter, de organismegruppene som det er gjort mest grundige kartlegginger av. Det er registrert 796 karplantearter og 747 arter av storsopp. Av karplantene er 35 arter rødlistede (inkl. vedlegg til rødlista), men bare 4-5 av dem synes fortsatt å være til stede. Rødlistede og andre interessante karplanter er funnet i mange ulike vegetasjonstyper, hvorav brakkvanns- og fuktmarksarter er truet eller borte, mens skog-, eng-, kant- og tørrbergarter har klart seg bedre. Det er funnet 87 rødlistede sopparter. De mest sjeldne og truede av disse er funnet i lindehasseldominert skog, og har spesielt gode forhold på lokalitetene Dronningberget, Hengsåsen og Reinsdyrlia. Disse lokalitetene har nasjonal verdi i vernesammenheng. Også for dårligere kartlagte grupper, som insekter og moser, er det gjort funn av sjeldne eller biogeografisk interessante arter. Generelt finner vi på Bygdøy en stor variasjon av vegetasjonstyper over et lite areal, og en større andel av skogarealet utgjøres av vegetasjonstypene alm-lindeskog og kalkfuruskog, som er klassifisert som truede vegetasjonstyper i Norge. Halvøya er ellers preget av en finmasket mosaikk av ulike verdifulle naturtyper fordelt på skog, kulturlandskap, kyst og våtmark.

For fremtiden er det ønskelig at noen skogområder blir liggende urørt, mens eng, beiteområder og havnehager bør skjøttes aktivt. Noen invaderende problematiske planter, som russesvale-rot, kjempebjørnekjeks, russekål og platanlønn, bør bekjempes med tanke på utryddelse. Hele Bygdøy har vært gjenstand for mer eller mindre betydelig kulturpåvirkning, og lokaliteter hvor man ønsker mest mulig å gjenopprette naturtilstanden, må gjennom en restaureringsfase, eventuelt med visse styrte tiltak. I enda større grad vil kulturlandskap være aktuelle å styre mot en ønsket tilstand, gjennom blant annet beite, slått eller rydding – en behandling som også etter dette må opprettholdes kontinuerlig. I deler av det prioriterte området er det foretatt naturødeleggende inngrep (for eksempel komposteringsanlegg) som vi anbefaler tilbakeføring til naturområde.

Egil Bendiksen, Odd E. Stabbetorp, Tor Erik Brandrud og Anders Often, NINA, Boks 736 Sentrum, 0105 Oslo (egil.bendiksen@nina.no)
Kristina Bjureke, Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo, Boks 1172 Blindern, 0318 Oslo

Abstract

Bendiksen, E., Bjureke, K., Stabbetorp, O.E., Brandrud, T.E. & Often, A. 2005. Natural values at Bygdøy. – NINA Rapport 77. 118 pp.

This report is a collation of current knowledge about the biodiversity at the Bygdøy peninsula, Oslo. This is based both on a review of older surveys and on extensive new inventories during 2001-2005.

About 50 identified sites of various nature types are described, and advice is given on the management of each site. Bygdøy is one of Norway's most species-rich areas for macro fungi and vascular plants, the taxonomic groups surveyed in most detail. 796 species of vascular plants have been found here and 35 of these have been red-listed (incl. an appendix to the red list). Only some few of them seem, however, still to be present. Red-listed and other interesting vascular plant species are found in various vegetation types, and those associated with brackish water and wet ground are threatened or extinct, whereas species of forests, meadows, edges and dry rocky ground have managed better. 747 species of macro fungi have been found at Bygdøy and 87 of these have been red-listed. The most rare and threatened red-listed macro fungi are found in lime and hazel-dominated forests and have especially good conditions at the sites Dronningberget, Hengsåsen and Reinsdyrlia. These sites have a national conservation value. Finds of rare or biogeographically interesting species have also been made for less well known taxonomic groups, like insects and bryophytes. In general, we find at Bygdøy a great variation in vegetation types over a small area. A greater part of the forest area is made up of the vegetation types elm–lime forest and calcareous pine forest, classified as threatened vegetation types in Norway. The peninsula is otherwise characterised by a fine scale mosaic of various valuable nature types distributed on forests, agricultural land, the coastal zone and wetlands.

For the future, it is recommended that some forest sites are left untouched, whereas meadows and grazing lands should be actively managed. Some invasive species like *Vincetoxicum ros-sicum*, *Heracleum mantegazzianum*, *Bunias orientalis*, *Acer pseudoplatanus* should be eradicated. The whole of Bygdøy has been the object of more or less extensive human influence, and where a restored natural state is preferred specific restoration action will be required. To an even greater extent, the agricultural landscape will have to be managed towards a preferred state, through mowing, grazing or clearance – a treatment that will have to be maintained continuously. In parts of the priority area where physical destruction of the natural environment has taken place, e.g., composting facilities, we recommend restoration to a natural state.

Egil Bendiksen, Odd E. Stabbetorp, Tor Erik Brandrud og Anders Often, NINA, Boks 736 Sentrum, 0105 Oslo (egil.bendiksen@nina.no)
Kristina Bjureke, Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo, Boks 1172 Blindern, NO-0318 Oslo, Norway

Innhold

Sammendrag	3
Abstract	4
Forord	7
1 Innledning	8
1.1 Naturgrunnlaget	8
1.2 Kulturpåvirkning	9
1.3 Undersøkelsens formål	10
2 Metoder	11
3 Beskrivelse av de enkelte områdene	13
3.1 Dronningberget	13
3.2 Tørreng v/Dronningberget.....	19
3.3 Allé øst for Smedbråten	20
3.4 Hengsåsen/barskogdominert område	20
3.5 Hengsåsen/edelauskog øst.....	23
3.6 Hengsåsen/edelauskog vest	24
3.7 Skrent nord for Smedbråten	25
3.8 Skrent øst for Smedbråten	27
3.9 Hengsengen.....	27
3.10 Hengsåsen/bøkeskog	29
3.11 Tidligere Halsentjernet	30
3.12 Kongeskogen	31
3.13 Strandberg langs Kongeskogen	35
3.14 Reinsdyrlia, vestre del.....	35
3.15 Reinsdyrlia, østre del	37
3.16 Huk vest	38
3.17 Kalkrike strandberg nord for Kongeskogen	39
3.18 Tørrberg v/Kongeskogen	39
3.19 Sump sør for Paradisbukta	40
3.20 Lauvskog øst for Holsts vei	40
3.21 Strømsborg sør og vest, edellauskog	41
3.22 Rodeløkken.....	42
3.23 Kalkrikt strandberg, Frognerkilen	44
3.24 Edellauskog sør for Rodeløkken	44
3.25 Clausåsen	45
3.26 Wedels vei øst.....	46
3.27 Thulstrupløkken, hagemarker ved Wedels vei	47
3.28 Lauvskog nord for Oscarshallveien	47
3.29 Skogøy sør for Oscarshallveien	48
3.30 Ingstadåsen	49
3.31 Takrørbukt innerst i Frognerkilen	50
3.32 Beitemark sørvest for Rodeløkken	51
3.33 Skog ved ridesenter	51
3.34 Øst for Bygdøyveien ved Folkemuseet	52
3.35 Oscarshall vest.....	53
3.36 Oscarshall nord.....	54
3.37 Oscarshall, søndre del	55
3.38 Dronninghavnveien N.....	56
3.39 Bygdøy kongsgård, lindeallé	57

3.40 Dammen ved Bygdøy kongsgård	57
3.41 Karusellen (Bygdøy kongsgård)	58
3.42 Furukolle nord for Bygdøy kapell	59
3.43 Norsk Folkemuseum, brattskråning	59
3.44 Bygdøy kapell	60
3.45 Fredensborg øst	61
3.46 Villa Grande	62
3.47 Vest for Schiøtts vei	63
3.48 Dam i Fredriksborgveien 12	63
3.49 Langviksbukta	64
3.50 Strand ved Bygdøynes	65
3.51 Bryggeplassen innenfor Lille Herbern	65
3.52 Store gamle trær på Folkemuséets parkeringsplass	66
3.53 Kalkskog på Folkemuséet	66
3.54 Ask på Bygdøy kongsgård / Christian Frederiks vei	67
3.55 Hukodden	68
4 Interessante arter	69
4.1 Karplanter	69
4.1.1 Utdødde arter	69
4.1.2 Direkte truede arter	69
4.1.3 Sårbare arter	71
4.1.4 Hensynskrevende arter	72
4.1.5 Sjeldne arter	73
4.1.6 Ansvarsarter	74
4.1.7 Andre interessante arter	75
4.2 Sopp	80
5 Diskusjon og forvaltningsråd	82
5.1 Naturverdier	82
5.2 Introduerte arter	83
5.3 Skjøtsel	83
5.4 Død ved	84
5.5 Tilrettelegging	85
5.6 Oppretting av andre inngrep	85
5.7 Overvåking	85
6 Referanser	86
Vedlegg 1: Karplanter registrert på Bygdøy	89
Vedlegg 2: Sopparter registrert på Bygdøy	105

Forord

NINA fikk i 2003 i oppdrag av Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Miljøvernavdelingen, og Oslo kommune, Friluftsetaten, å undersøke botaniske verdier på Bygdøy, inklusive systematisering av en betydelig mengde tidligere eksisterende kunnskap. Oppdraget inkluderte videre å øke kunnskapen om Bygdøys storsoppflora samt kartlegging av naturtyper. Karplanter ble undersøkt og naturtyper kartlagt sommer og høst 2003, med enkelte senere suppleringer. Soppundersøkelsen ble foretatt høsten 2004. Kontaktpersoner for oppdragsgiverne har vært henholdsvis Jon Markussen (Miljøvernavdelingen) og Bård Bredesen (Friluftsetaten). Vi takker for godt samarbeid med disse, og for hjelp og nyttige faglige innspill fra flere andre personer. Her skal spesielt nevnes Tore Berg, Botanisk museum, Tøyen, som gjennom hele perioden og på frivillig basis, har vært en viktig leverandør av nye karplantedata, Klaus Høiland for bidrag til sopplista og Arne Pedersen for bestemmelse av noen av moseartene. Vi takker også for praktisk hjelp og stor velvilje fra offentlig ansatte og private som har sluppet oss inn på arealer som ikke er tilgjengelige for allmennheten.

Parallelt har det vært utarbeidet en rapport i regi av Naturvernforbundet i Oslo og Akershus og Norsk Botanisk Forening – Østlandsavdelingen. Denne har hatt et noe annet fokus med formål å være idégrunnlag for videreutvikling av Bygdøy kongsgård og Norsk Folkemuseum i forbindelse med forslag om Bygdøy som "bynasjonalpark". Det er likevel en del overlappende tema, og det har vært regelmessig kontakt underveis mellom forfatterne av de to rapportene.

Oslo, mai 2005

Odd Stabbetorp
Prosjektleder

1 Innledning

Med Kongsgården og flere nasjonale museer er Bygdøy kulturhistorisk svært godt kjent. Men denne forholdsvis flate halvøya rommer også store naturverdier. Blant biologer har dette vært godt kjent i alle fall i 150 år, og Bygdøy må kunne sies å være et klassisk område for å studere Oslo-traktens rike kalkflora. Det finnes derfor mye spredte opplysninger i form av herbariebelegg herfra tilbake til rundt 1850, men en noenlunde samlet fremstilling av naturverdiene på Bygdøy har manglet.

Fra gammelt av har Bygdøy vært et yndet utfluktsmål for Oslo-botanikere (jf. A. Blytt 1870). I tillegg er dette nærområdet til to av Norges mest kompetente feltbotanikere. Tidligere konservator Per Størmer, Botanisk museum, var lenge bosatt på Bygdøy, og professor Klaus Høiland har hele sitt liv vært bosatt i Bygdøy allé. Begge har gjennom en årrekke gjort en rekke verdifulle funn på Bygdøy - funn som er viktige for å kunne gi en beskrivelse av de svært rike naturverdiene dette området har å by på. De siste årene har også botanikeren Tore Berg gjort mange interessante funn.

Denne rapporten er ment å samle kunnskapen om Bygdøys naturkvaliteter (eventuelt med henvisninger til Hartvig (2004) for grupper som per dato er uttømmende behandlet der, som moser og insekter). Den er også ment å være en del av bakgrunnsinformasjonen som er nødvendig for å kunne utvikle en fremtidig arealforvaltning for Bygdøy. Det siste innbefatter å sikre naturverdier, kulturverdier og nødvendige goder for de som bor på Bygdøy og for det store antallet av øvrige brukere av området. Den mest egnede fremtidige forvaltningsformen for et så mangfoldig område som Bygdøy, er imidlertid ikke helt enkel å skissere (jf. Hartvig 2004).

1.1 Naturgrunnlaget

Klima

Bygdøy har i norsk målestokk et gunstig klima. Somrene er varme, med juli som varmeste måned (temperaturnormal for den nærliggende meteorologiske stasjonen på Fornebu 1961-1990 er 17.1°C). Vekstsesongens lengde (definert som den tida av året da normal døgntemperatur overstiger 5°C) er 192 dager. Januar og februar er kaldeste måneder, med månedsmidler på henholdsvis -4.6°C og -4.5°C på Fornebu. Normalverdi for årsnedbøren på Fornebu er 714 mm, altså forholdsvis lav. Nedbøren er ganske jevnt fordelt gjennom året med største månedsverdier på høsten (månedsnormal for september er 85 mm, mens tørreste måned er februar med 32 mm). I forhold til de øvrige delene av Norgeskysten skiller tallene for Fornebu (og Indre Oslofjord som helhet) seg ut ved begrenset nedbør og forholdsvis kalde vintre, men varme somrer. Biologisk reflekteres dette i at det er mange sørøstlige arter, arter som ellers i Europa har sin hovedutbredelse i de tørre og relativt vinterkalde områdene sørover og østover i Europa. Plantegeografisk regner Moen (1998) Bygdøy til den boreonemorale sonen; overgangssonen mellom det europeiske lauvskogsområdet og det nordlige barskogsområdet, og til overgangsseksjonen mellom oseaniske og kontinentale områder.

Geologi

Bygdøy ligger sentralt i det såkalte Oslofeltet som strekker seg fra Grenlandsområdet i Telemark og nord til Mjøstraktene. Området har i lang tid vært internasjonalt kjent som et svært interessant område geologisk sett. På Bygdøy er det geologiske og paleontologiske forekomster som tjener som en svært viktig dokumentasjon av de geologiske prosessene som har formet landskapet, og som bør tillegges stor betydning med hensyn til verne vurdering og fremtidig forvaltning. Disse naturelementene blir behandlet i en separat rapport i forbindelse med det på-

gående arbeidet på Bygdøy. Her skal bare kort oppsummeres noen egenskaper som er viktige i forbindelse med det biologiske mangfoldet på Bygdøy.

Bergartene i overflaten på Bygdøy er i hovedsak dominert av sedimentære bergarter, avsatt i et urtidshav i den geologiske perioden ordovicium (500-440 millioner år siden). Fossilfunn viser at det i dette havet var en artsrik fauna av dyr med kalkholdige skall. Dette gjør at bergartene, som er et resultat av sammenpressing av bunnmassene, har et stort innhold av kalsium og andre mineraler som gir grunnlag for spesielle plantearter og -samfunn som er betinget av god tilgang på basiske mineraler. Bergartene er dessuten i hovedsak lett forvitrelige, slik at viktige plantenæringsnæringsstoffer kontinuerlig gjøres tilgjengelig for plantene i forvittringsjorden som dannes.

Bergartene er sterkt foldet som følge av bevegelser i jordskorpa, spesielt i de geologiske periodene silur og devon (440-360 millioner år siden). Denne prosessen er i stor grad årsaken til landskapsstrukturen vi ser i dag, med en veksling mellom åser som går i sørvestlig-nordøstlig retning, og med lavereliggende områder i mellom. Den store geologiske aktiviteten førte også til en rekke mindre forkastninger, i første rekke i nord-sør retning, noe som har ført til en relativ forskyvning av mange av åsene. Som resultat av landhevingen etter siste istid (se nedenfor) er dalsenkningene i hovedsak fylt opp med marin leire. Denne landskapsstrukturen fører til et variert grunnlag for plantelivet, med næringsrike løsmasser som holder godt på fuktighet i forsenkningene, mens åsene i hovedsak har et tynt jordsmonn slik at planter og sopp er mer i direkte kontakt med berggrunnen, men plantedekket her må tolerere en betydelig grad av uttørring om sommeren.

I den geologiske perioden perm (290 - 250 millioner år siden) ble det dannet en stor sprekk (forkastning) i jordskorpa i omlag nord-sør retning i det området vi i dag kjenner som Oslofjorden. Hele Oslofjordområdet sprakk opp i en rekke blokker, og disse sank ned i jordskorpa i forhold til landområdene østenfor. Denne innsynkingen er årsaken til at bergartene fra kambrium, ordovicium og silur er bevart innen Oslofeltet, mens de har erodert bort andre steder, f. eks. i grunnfjellsområdene øst for fjorden. Samtidig med forkastningsbevegelsene var det stor vulkansk aktivitet, og smeltemasser trengte opp gjennom jordskorpa. På Bygdøy sees dette som gangbergarter, som generelt forvitrer langsommere enn de sedimentære bergartene. Lava-bergartene står derfor ofte igjen som forhøyninger i terrenget. Spesielt tydelig er "Hukgangen" som strekker seg gjennom de østre, høyestliggende delene av Kongeskogen forbi Bygdøy Sjøbad til Hengsåsen.

Gjennom kvartærtida har Norge vært gjenstand for gjentatte istider med dekke av tykke iskapper. Da området ble isfritt for ca. 10 000 år siden gikk havet ca. 220 m høyere enn i dag, først og fremst som følge av det enorme trykket som den flere tusen meter tykke iskappen utøvde på landmassene. Da trykket av breen forsvant, begynte havet å stige, først raskt, så langsommere. Selv i dag stiger landet i Oslofjorden med flere millimeter i året. Dette betyr at hele Bygdøy har vært strandlinje en eller annen gang etter siste istid. Den høyeste åsen, Clausåsen ca. 40 m o.h., dukket opp av havet for noe mer enn 6 000 år siden. Gjennom stein- og bronsealderen var Bygdøy en skjærgård med øyer som gradvis økte i areal. Så seint som på 1300-tallet omtales "Hengsøen" (Andersen 1947, mens øynavnene "Bygdøy" og "Ladegaardsøen" vitner om at det først er i moderne tid at området har blitt landfast.

1.2 Kulturpåvirkning

Bygdøy har en lang kulturhistorie, og pågående undersøkelser ved Byantikvaren har avdekket flere eksempler som dokumenterer dette. Landhevingen innebærer at vi må anta at Bygdøy har vært arena for menneskelig aktivitet i hele perioden. Det pågår for tiden en kartlegging av kulturminner i området. Viktig kulturhistorisk informasjon er også samlet i rapporten fra Norsk Botanisk Forening (Hartvig 2004). Se også Oslo byleksikon (2000).

I middelalderen synes Bygdøy å ha vært i skiftende eie mellom cistersienserklosteret på Hovedøya (anlagt i 1147) og kronen. I 1285 regnet kongen øya tydeligvis som sin eiendom (Andersen 1947), og i 1352 testamenterte hertuginne Ingebjørg Bygdøy til klosteret. Etter reformasjonen i 1537 tilfalt Bygdøy Akershus slott og ble heretter (fram til ca. 1870) oftest betegnet som "Ladegaardsøen". Den første kongelige bygning ble reist i form av en jakthytte av kong Christian IV, omtrent der kongsgården ligger nå. Det er sannsynligvis også fra denne tid at jordbruk ble etablert i større grad på øya.

I den nordre delen av Bygdøy er dagens landskap i første rekke preget av anlegg og aktiviteter i tilknytning til Kongsgården. Stiftamtmann Fredrik Otto von Rappe skrev ca 1745 (Riksarkivet 2003): "Ladegaardsøen.... har aldtid været henlagt som een løstgaard til stadtholderne her i Norge, men da stadtholder embetetzvices nu ved mig forrettes, har Hans Majestæt af sær kongelig naade, allernaadigst overladt mig den til brug min lives tiid. Paa samme øe er opbygd eendeel waanhuse, som da heg antog øen ganske ware forfaldne men nu sadte i wedbørlig stand...". Slottsfogd Jakob Tobiesen bemerket i 1743 dessuten at Bygdøy er "...bestaaende af goed agger og engeland, een stor deel furu og granskog, men slætt havning for creatur i skaugen" (Riksarkivet 2003).

Store deler av eiendommen ble på 1800-tallet utviklet som en stort parkområde. På et kart fra 1880-tallet er det vist et utstrakt ridevei- og stisystem. Dette gjelder spesielt i områdene øst og vest for Kongsgården (Rodeløkken og i Kongeskogen), mens Dronningberget og Hengsåsen i større grad er tegnet som et skogkledt område med enkelte ferdselsårer. Etter 1775 var store deler av Bygdøy blitt solgt til private, og i løpet av kort tid ble kongsgården redusert til halvparten av det opprinnelige arealet. I 1837 kjøpte imidlertid kong Karl Johan tilbake den nordlige delen av halvøya, for å anlegge en sammenhengende park helt til Slottsparken. Den sørlige delen ble derimot bebygd, først og fremst med villaer, men også flere museer skulle komme til å prege området. Det var særlig omkring 1900 at utbyggingen begynte å skyte fart.

På 1900-tallet opphørte i stor grad skjøtselen av parkanlegget, og landskapet rundt Kongsgården (med unntak av omgivelsene nærmest selve gårdsanlegget) ble i større grad preget av jord- og skogbruksvirksomhet. Mens utnyttelse av skogen økonomisk nå har helt opphørt, er det fremdeles husdyrdrift på gården, og deler av arealet utnyttes til fôrproduksjon eller beiting.

1.3 Undersøkelsens formål

Formålet med dette arbeidet vært å øke den naturfaglige kunnskapen om ulike naturtyper på Bygdøy, slik at dette kan brukes i arbeidet med vern og utvikling av aktuelle arealer. Hovedvekt er lagt på karplanter og sopp. En oppsummering av kunnskapsstatus for noen av de øvrige organismegrupper, dels med presentasjon av nye data, finnes hos Hartvig (2004).

Det har også vært et formål at denne rapporten skal gi råd om fremtidig forvaltning av Bygdøy. Dette er gjort ved å gi konkrete forvaltningsråd for hver enkelt dellokalitet, samt i noen grad å diskutere den mer helhetlige fremtidige forvaltningen av Bygdøy.

2 Metoder

Den naturfaglige undersøkelsen av Bygdøy har blitt utført dels som en tradisjonell floristisk totalinventering, dels som en naturtypekartlegging parallelt med det tilsvarende arbeidet innenfor byggesonen i Oslo. I et gjenværende natur- og landbruksområde med geologi og klima som Bygdøy, vil arealer som oppfyller naturtypekartleggingens verdikriterier dekke en stor andel av totalarealet. Denne delen av arbeidet er utført etter retningslinjer i DN-håndbok (DN 1999a).

Metode for kartlegging og verdisetting av naturtyper er i grove trekk gjort etter tilrådninger i DN-Håndbok 13 (DN 1999a). Den praktiske metoden er også oppsummert blant annet hos Blindheim & Røsok (2005). Den innebærer at alle de områdene som er beskrevet er delt i tre verdikategorier, henholdsvis A-, B- og C-områder. Grovt sett kan man si det slik at A-områder er nasjonalt viktige, B-områder er regionalt viktige, mens C-områder er lokalt viktige for biologisk mangfold. Områder som er oppsøkt og mer eller mindre undersøkt, men som ikke er vurdert til å være et A, B eller C-område er ikke tatt med i rapporten.

For å avgjøre om et område er et A, B eller C-område er følgende egenskaper vurdert:

- * Størrelse og velutviklethet
- * Arrondering
- * Grad av tekniske inngrep
- * Forekomst av rødlistearter eller andre lokalt til regionalt sjeldne arter
- * Kontinuitetspreg
- * Artsrike utforminger
- * Utforminger med viktig biologisk funksjon
- * Utforminger i sterk tilbakegagn (lokalt, regionalt eller nasjonalt)
- * Sjeldne utforminger (nasjonalt eller regionalt)

Av praktiske grunner har feltarbeidet vært utført som tre delprosjekter:

1) Karplanter er primært undersøkt av Kristina Bjureke, Botanisk museum, Tøyen (supplert med 6 områder, Egil Bendiksen, 2005). Med utgangspunkt i blant annet tidligere botanisk litteratur og herbariemateriale gjorde hun floristiske undersøkelser sommeren 2003. Med Bygdøys kalkrike berggrunn og strandbeliggenhet var det naturtyper som strandklipper, tørrbakker, eng-er og edellauvskog som sto i spesiell fokus. I tillegg til artsregistreringer ble de åpne vegetasjonstypene også registrert og kartlagt som naturtyper. I henhold til det pågående arbeidet med vern og utvikling av Bygdøy er det sammenhengende natur- og kulturlandskapet på den nordlige halvdel av halvøya prioritert i dette arbeidet. Men det er også gjort en del registreringer i gjenværende mindre naturområder i den bebygde, sørlige delen av Bygdøy.

I tillegg er opplysninger om gamle funn av karplanter, som finnes ved de botaniske muséer i Norge, for en stor del tatt med. Opplysninger fra personer som kjenner områdets biologiske verdier svært godt, er også innarbeidet. Dette gjelder for det meste Klaus Høiland (jf. Høiland 2004) og Tore Berg (jf. Berg 2004).

2) Skogområdene, som er storparten av naturarealet, ble naturtypekartlagt av Egil Bendiksen i siste halvdel av november 2003. Metodikk og typeinndeling følger DN (1999a). Registreringer av skogstruktur og artssammensetning i tre- og busksjikt samt registrerbare arter i feltsjikt dannet i kombinasjon med øvrige funn fra blant annet delprosjekt 1, basis for foreløpige naturverdier. Undersøkelse av soppfloraen måtte utsettes som følge av en svært dårlig soppsesong i Oslofjordområdet denne høsten.

3) Soppinventering ble foretatt i perioden 25/9 – 11/11 2004, da det var en svært god soppsesong i skog i Oslofjordområdet. Egil Bendiksen utførte kartlegginger i ca 1 uke, mens Tor Erik Brandrud gjorde supplerende undersøkelser i 2 dager. Dronningberget er svært godt undersøkt tidligere, og det ble her bare gjort noen kortere supplerersturer. Hovedvekt ble lagt dels på øvrige linde-hasselskoger, dels på kalkrike barskoger. Av tidsmessige og praktiske årsaker ble

ikke skogarealene innenfor gjerdene på Folkemuseet, Kongsgården og Villa Grande inventert mykologisk. Tørrbakker og enger ble ikke prioritert da det ikke var noen god soppsesong for denne type vegetasjon. Verdisetting av skogarealer ble justert etter at soppundersøkelsen var foretatt.

I et så artsrikt og mangfoldig landskap er det fortsatt stort potensial for nye artsfunn, inkludert rødlistearter, særlig for sopp. Med hensyn til mosefloraen er det i denne undersøkelsen kun gjort mer tilfeldige innsamlinger og registreringer i tilknytning til vegetasjonskartleggingen. Denne organismegruppen er tidligere mer inngående undersøkt av Arne Pedersen og beskrevet i NOA/NBF-rapporten (A. Pedersen 2004). Insektfaunaen og fuglefaunaen, som ikke er undersøkt her, er mer inngående beskrevet i NOA/NBF-rapporten (Hartvig 2004).

Nomenklatur for systematiske navn følger for karplanter: Elven (2005), moser: Frisvoll et al. (1995) og for de mest omtalte storsoppgrupper, med noen unntak følgende: skivesopper og rørsopper: Hansen & Knudsen (1992), poresopper: Ryvarden & Gilbertson (1993, 1994), bark-sopper: Hjortstam (1998) og øvrige stilksporesopper: Hansen & Knudsen (1997). (Slørsopp følger Brandrud et al. (1990-97) for de arter som er behandlet.)

Rødlistekategorier følger den nasjonale rødlista for truede arter i Norge (DN 1999b).

3 Beskrivelse av de enkelte områdene

Dette er hoveddelen av rapporten, og er en beskrivelse av 54 kartfestede delområder. Områdenumrene som er oppført på kartfigurene, er de som står bak kapitellnummer 3. Antall rødlistearter omfatter arter som er funnet i nyere tid eller som man antar fortsatt bør kunne være til stede på lokaliteten. Naturtypeinndeling angir både hovedtype og undertype, skilt ved skråstrek. For hvert delområde er biologiske verdier beskrevet, og det er gitt forvaltningsråd. **Figur 1** illustrerer delområdene på ortofotokart og klassifisert etter naturverdi. **Figur 2** viser delområdene fordelt på naturtyper, mens **figur 3** fremstiller anbefalt type forvaltning (fri utvikling, skjøtsel m.v.)

3.1 Dronningberget

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030110512

Naturtype: Skog/ Rik edellauvskog

Vegetasjonstype: Alm-lindeskog

Naturverdi: A - nasjonal verdi. Internasjonalt verdifullt område som bør vernes som naturreservat.

Antall rødlistearter: 52 (49 sopp-, 1 karplante- og 2 billearter). I tillegg tre mosearter av eldre dato.

Litteratur: Andersen (1947), Bronger & Rustan (1983), Gram (1995), Brandrud & Bendiksen (1998), Brandrud (2001), Berg (2004)

Undersøkellesdato: 28/6, 11/7-03 KB, 25/9, 6/10, 11/11-04 EB (samt basert på tidligere undersøkelser, inkludert TEB og EB)

Historikk

I eldre tid ble Dronningberget kalt Lindehagen eller Linnebråtten. Området var fra ca 1782 en del av Hesselbergs løkke, og fra 1802 en del av Thranes løkke. Det ble i 1819 kjøpt av kong Karl Johan, som forsynte høyden med parkstier og utkiksplasser. Området ble kalt Dronningberget etter hans dronning Desiré. Nær Bygdøyveien, i det sørøstre hjørnet av området, står et monument over grev Wedel, oppført av kong Karl Johan.

Den tyske forfatteren J. Mumsen forteller i sin reisebeskrivelse fra 1788 at det på Ladegårdssøen finnes en skog av lindetrær som ikke er plantet av menneskehånd, men "von der Natur selber geheget und gepflegt" (Andersen 1947).

Områdebeskrivelse

Området er den skogkledte kollen vest for indre del av Frognerkilen, nordøst på Bygdøy. Området er skogkledt, med unntak av området rundt Seterhytten (Galleri Louise).

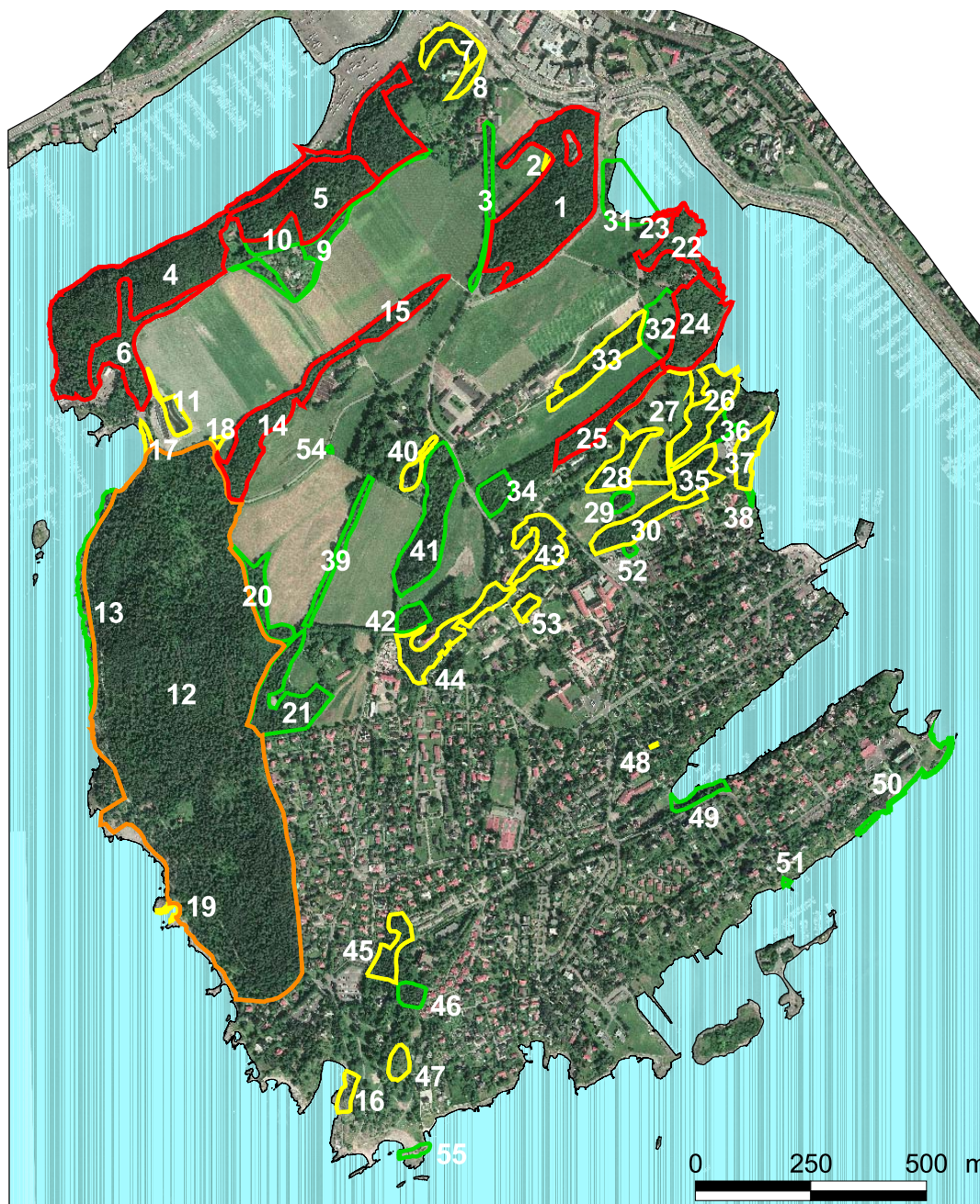
Vegetasjon og flora

Vegetasjonen tilhører typen alm-lindeskog med mye ask, lind og hassel. Mange av trærne er gamle og store. Eik, rogn, spisslønn, hegg, platanlønn, furu, søtkirsebær og gran forekommer også. Feltsjiktet er dominert av småplanter av ask og spisslønn, samt liljekonvall. I tillegg vokser her en rekke typiske edellauvskogsarter som skogfiol, krattfiol, blåknapp, rødflangre, sølvbunke, hundegras, skogstorkenebb, firblad, geitved, blåveis, brunrot, teiebær, lundrapp, haremat, markjordbær, nyresoleie, blåkoll, fagerklokke, hundekveke, tveskjeggveronika, skogsveve, skogsvinerot og kratthumleblom.

Mot veien fra Galleri Louise ("Seterhytten") vokser mye hassel, spisslønn, trollbær, platanlønn, hvitveis, søtkirsebær, gjerdevikke, firblad, brunrot og leddved. Nær Galleri Louise ble det funnet fagerknoppurt, stormaure, enghavre, marikåpe, tveskjeggveronika, hvitkløver, hundekjeks, svalet, stornesle, burot, russekål, ullborre, krypsoleie, vassarve, løkurt, fuglevikke, hestehov, balderbrå, løvetann og nakkebær. Urtesjiktet inneholder mange ugrasarter.

Skråningen mot Dronning Blancas vei er relativt bratt og bevokst med krattvegetasjon av slåpetorn, hagtorn, hassel etc. I de lysåpne, solvarme sørskråningene finner vi kravstore arter

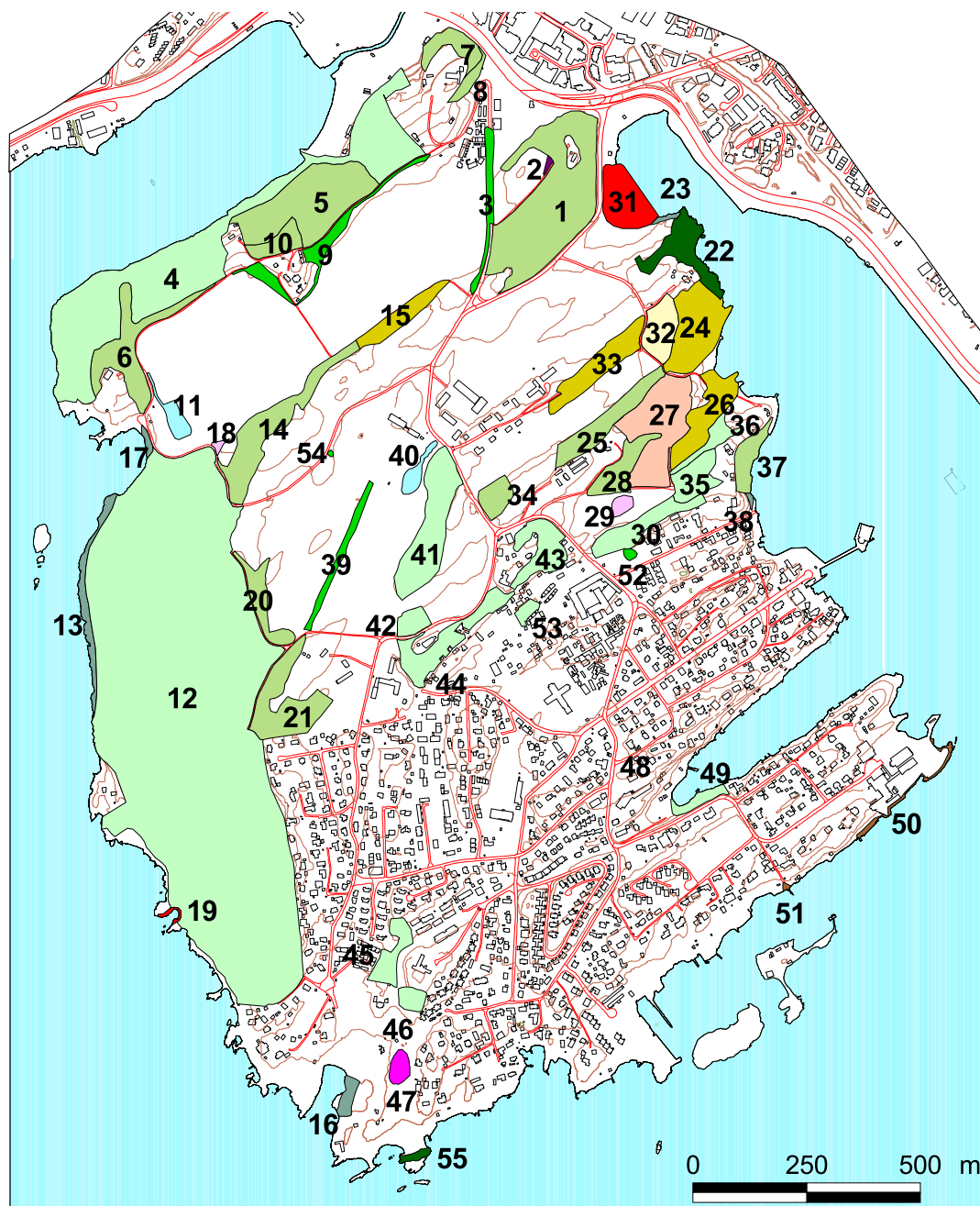
som lakrismjelt, blodstorkenebb, krattalant (tre populasjoner som hver dekker ca 1 m²), markmalurt og berggull. Berg (2004) observerte også svarterteknapp og vårerteknapp i nederste del av skråningen.

Viktige naturområder på Bygdøy

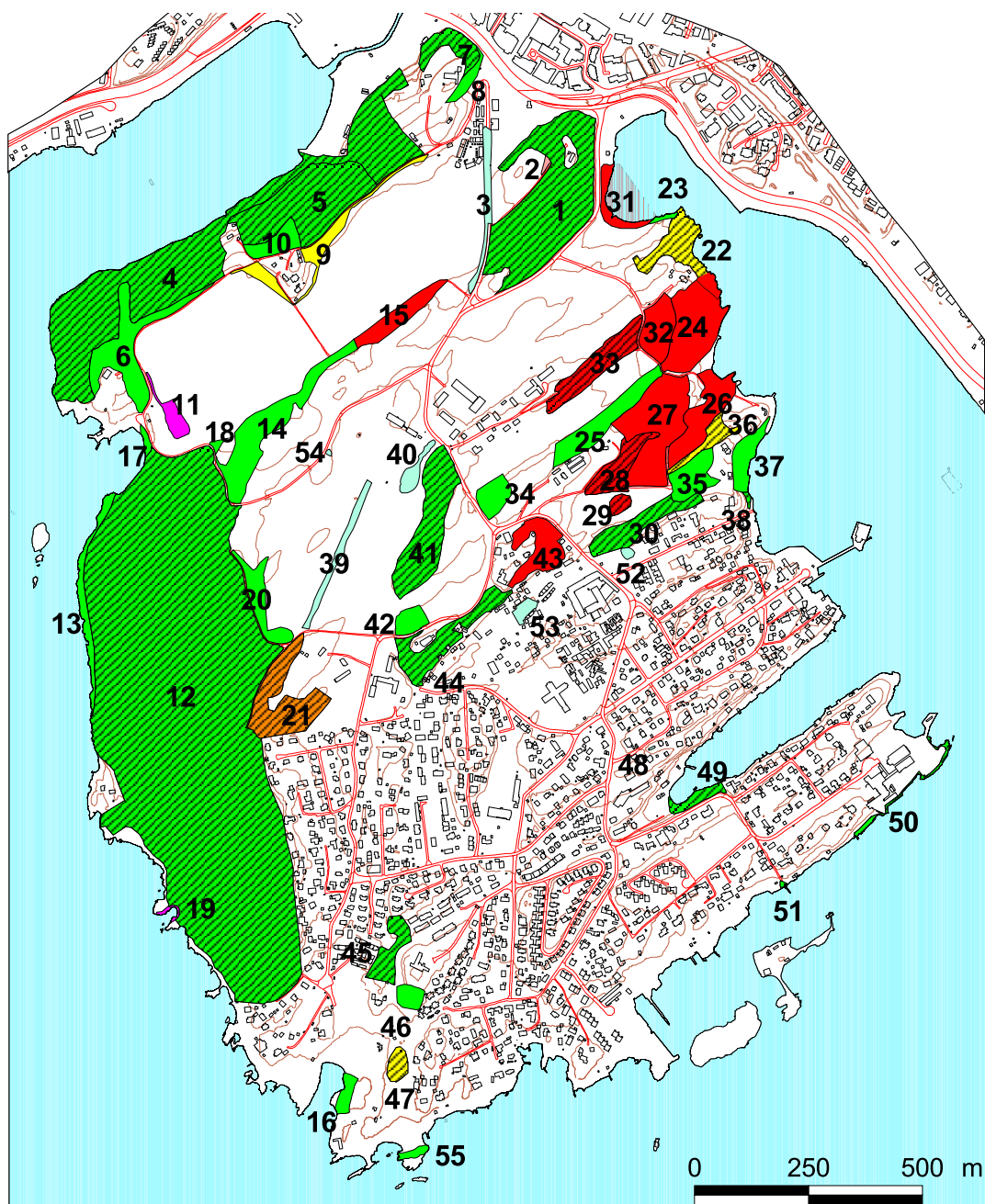
- █ Svært viktig område
- █ Viktig/svært viktig område
- █ Viktig område
- █ Lokalt viktig område

Figur 1 Identifiserte områder med særlig naturverdi på Bygdøy. Områdene er nærmere beskrevet i teksten, der nummer for underkapitler i kapittel 3 følger lokalitetsnummer på kartet.

Naturtyper Bygdøy

Figur 2 Naturtyper for de ulike områdene med særlig naturverdi på Bygdøy (jf DN-Håndbok 13, DN 1999a).

Skjøtsel Bygdøy

- beite
- krattrydding
- opprydding
- parkmessig skjøtsel
- restaurere
- slått
- fri utvikling

områder hvor introduserte arter bør bekjempes

Figur 3 Anbefalt skjøtsel for områder med særlig naturverdi på Bygdøy.

Biomangfold og sjeldne arter

Karplanter: Berg (2004) observerte ett individ av sølvasal, som er oppført som sjelden på den norske rødlista. Artsmangfoldet av karplanter er spesielt rikt i de varme skråningene mot Dronning Blancas vei. Ansvarsarten norsk asal ble samlet sør for Seterhytten i 1941.

Sopp: 34 rødlistearter er opplistet hos Brandrud (2001). I tillegg kommer 15 arter dokumentert i soppherbariet i Oslo, Botanisk museum (2005) (jf. **tabell 1**). Av disse 49 er 38 mykorrhizaarter og 11 saprotrofer. Ni arter er vurdert som direkte truet. En stor andel av artene er slørsopp av underslekt *Phlegmacium*. Til sammen er det til nå funnet 214 arter på lokaliteten, men det reelle tallet er sannsynligvis betraktelig høyere. Mykorrhizasoppfloraen på Dronningberget er karakterisert ved en meget høy andel av spesialiserte, kalkkrevende edellauskogsarter som i Norge bare eller nesten bare er knyttet til lind, eventuelt lind og hassel. De fleste av disse antas å representere svært gamle reliktføremønstre fra varmetida. Inkludert er en art, lindeslørsopp (*Cortinarius tiliae*), som er endemisk for Oslofjordområdet. Hvis fysiske inngrep skader disse gamle og små forekomstene, vil de høyst sannsynlig ikke greie å reetablere seg.

Moser: Området ble undersøkt av A. Pedersen (2004), hvor det er angitt 41 moser fra Dronningberget. Artslista inneholder mange kravfulle skogsarter, selv om mosedekket i skogen generelt er lite utviklet på grunn av det store strøfallet. Ingen rødlistearter ble observert. Mest interessant er funnet av den sjeldne arten sprikekurlemose (*Didymodon ferrugineus*) i nedkanten av Dronningberget mot idrettsbanen.

I herbariet i Bergen ligger i alt 5 kollekter (av totalt 15 norske kollekter i mosedatabasen) av snutetøffelmose (*Aloina aloides*) samlet av Kaalaas i 1882, 1892 og 1911. I Kiær (1885) omtales lokaliteten som "nedenfor Dronningbjerget, paa tørre Lerskiferklipper". Snutetøffelmose er en liten pionerart knyttet til kalkrik, blottet jord, og vurdert som direkte truet. Det er altså ingen skogsart. Kaalaas bestemte selv materialet til ranktøffelmose (*A. rigida*) (ikke rødlistet art), men det er senere ombestemt av Hagen, riktignok med usikkerhetsangivelse for noen av kollektene. Funnene er også omtalt som ranktøffelmose av A. Pedersen (2004). Uansett fant ikke Pedersen igjen noen *Aloina*-arter i 2004, men påpeker at denne/disse godt kan være oversett. Herbariematerialet burde kontrolleres.

Stjertmose (*Pterygoneurum ovatum*) ble samlet fra "Dronningbjerget, paa silurisk skifer" av Kaalaas i 1897, 1898 og 1911. Arten er oppført som "bør overvåkes" (DC) i den norske rødlista. Også dette er en liten pionerart på kalkholdig substrat, oftest på sand (Ingelög et al. 1992). Arten er ikke gjenfunnet i nyere tid.

Småklokkemose (*Encalypta vulgaris*) ble samlet på Dronningberget av Kaalaas i 1897, 1898 og 1911. Arten er oppført som "bør overvåkes" i den norske rødlista. Også dette er en liten art knyttet til tørre kalkberg (Frisvoll & Blom 1997). A. Pedersen (2004) fant ikke igjen arten på denne lokaliteten. Ut fra de tre omtalte mosenes voksestedskrav er det mest sannsynlig at de vokser/har vokst i skråningen ned mot Dronning Blancas vei.

Biller: Sommeren 2004 ble det funnet to rødlistede billearter i insektfeller på Dronningberget (Ødegård et al. 2005): *Trichoceble memnonia* (Melyridae, sårbar art) og *Gnorimus nobilis* (Scarabaeidae, hensynskrevende art). Begge artene er varmekjære og knyttet til lauvskog. Forholdene for fellefangst var ikke optimale denne sommeren (Anne Sverdrup-Thygeson, pers. medd.), slik at resultatene neppe gir noe godt bilde av billefaunaen i området. Det er ikke kjent tidligere insektstudier fra området (jf. Hartvig 2004).

Fugl: Kattugle og den rødlistede skogdue er observert territoriehevdende i området (Bård Bredeesen, pers. medd.).

Tabell 1 Røddlistede sopparter funnet på Dronningberget. (Truethetskategorier: E – direkte truet, V – sårbar, DC – hensynskrevende, R – sjelden)

Latinsk navn	Norsk navn	Belagt/sist reg.	Truethets-Kategori
<i>Boletus reticulatus</i>	Bleklodden steinsopp	1994	R
<i>Camarophylloopsis foetens</i>	Stanknarrevokssopp	1998	V
<i>Cantharellus melanoxeros</i>	Svartnende kantarell	1985	V
<i>Cantharellus pallens</i>	Blek kantarell	1998	DC
<i>Clavaria incarnata</i>		1979	V
<i>Clavaria pullei</i>	Brun køllesopp	1998	V
<i>Collybia hariolorum</i>	Lys stankflathatt	1980	V
<i>Cortinarius caesiocortinatus</i>	Rasmarkslørsopp	1997	V
<i>Cortinarius caesiogriseus</i>	Flasset slørsopp	2004	E
<i>Cortinarius camptoros</i>	Birislørsopp	1994	E
<i>Cortinarius cotoneus</i>	Hasselslørsopp	2004	DC
<i>Cortinarius flavovirens</i>	Gulgrønn melslørsopp	2004	E
<i>Cortinarius meinhardii</i>	Kanarigul slørsopp	2004	DC
<i>Cortinarius nanceiensis</i>	Bananslørsopp	2004	DC
<i>Cortinarius olearioides</i>	Safranslørsopp	1994	R
<i>Cortinarius olivaceofuscus</i>	Oliven kanelslørsopp	1994	DC
<i>Cortinarius osloensis</i>	Osloslørsopp	1997	E
<i>Cortinarius polymorphus</i>		1997	E
<i>Cortinarius praestans</i>	Kjempeslørsopp	1997	E
<i>Cortinarius prasinus</i>		1997	E
<i>Cortinarius salor</i>	Blå slimslørsopp	ca 1980	R
<i>Cortinarius saporatus</i>	Skrentslørsopp	1980	V
<i>Cortinarius terpsichores</i>	Indigoslørsopp	2000	E
<i>Cortinarius tiliae</i>	Lindeslørsopp	1997	E
<i>Cortinarius urbicus</i>	Sølvslørsopp	ca 1980	DC
<i>Gaeastrum striatum</i>	Kragejordstjerne	2003	V
<i>Hygrophorus chrysodon</i>	Gullrandvokssopp	1994	V
<i>Hygrophorus lindtneri (carpini p.p.)</i>	Hasselvokssopp	2004	R
<i>Hygrophorus nemoreus</i>	Lundvokssopp	1997	DC
<i>Hymenogaster decorus</i>		ca 1982	DC
<i>Hymenogaster griseus</i>		1982	DC
<i>Hymenogaster olivaceus</i>		1982	DC
<i>Hymenogaster vulgaris</i>		ca 1982	DC
<i>Inocybe erubescens</i>	Vårtrevlesopp	1980	R
<i>Lactarius acris</i>	Rosamelkriske	1980	V
<i>Lactarius violascens</i>	Fiolettriske	2004	R
<i>Mycena arcangeliana</i>	Jodoformhette	1979	V
<i>Peziza succosa</i>	Gulnende begersopp	1957	DC
<i>Ramariopsis crocea</i>	Safransmåfingersopp	1985	V
<i>Ramariopsis kunzei</i>	Hvit småfingersopp	1985	DC
<i>Rhodocybe truncata</i>	Stor væpnerhatt	1978	DC
<i>Russula anthracina</i>	Kokskremle	1981	R
<i>Russula aurea</i>	Gulskremle	1981	DC
<i>Russula grata</i>	Marsipankremle	1980	R
<i>Russula maculata</i>	Flekkremle	1981	R
<i>Thelephora anthocephala</i>		1979	R
<i>Tricholoma atosquamosum</i>	Svartspettet musserong		DC
<i>Tuber rufum</i>	Rødbrun trøffel	1953	R
<i>Ustulina deusta</i>	Kullskorpe		DC

Kulturpåvirkning

Området har høyst sannsynlig vært benyttet som beite tidligere, og har trolig vært mer åpent og med et tettere urtesjikt. Furu vokser i dag bare i svært begrensede partier av toppryggen, men dette treslaget har muligens vært mer utbredt tidligere i de tørrere delene av området.

Bronger & Rustan (1983) opplyser at det utføres tynning av busksjiktet i hele bestandet, mest utbredt på øst- og sørøstsiden. Status for dette pr. i dag er ikke sjekket. Gjennom hele området går flere små stier og tre til fire nokså brede gangveier/ridestier. Gressplen foran Wedel-monumentet skjøttes på parkmessig måte. Blant annet vokser det store bestand av krypfredløs der. Denne plenen inngår ikke i det avgrensede området.

Introduserte arter

Platanlønn sprer seg. Langs veien, i nedre del av sør- og vestlia er det stedvis mye russesvale-rot.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Dronningberget bør sikres som naturreservat. Det har internasjonal verneverdi, og det er et av toppområdene på landsbasis med hensyn til antall rødlistede mykorrhizasopper. Det er landets viktigste og mest artsrike linde-hasselskogslokalitet. Det er indikasjoner på at lokaliteten har lang økologisk kontinuitet, kanskje med uavbrutt lindeskog gjennom flere tusen år (Brandrud & Bendiksen 1998, Brandrud 2001). Skogen er således et av de eldste naturdokumentene i Oslo-fjordområdet. Sammen med Reinsdyrlia vest stiller Dronningberget således i en egen toppkategori blant A-områdene, og ville ut fra kriterier og verdisetting som benyttes i det nasjonale skogvernarbeidet, trolig komme ut som et firestjerners område.

Selv om Dronningberget i perioder trolig har vært beitet og det har vært noe parkmessig skjøtsel i området, har det her vokst en ganske uforandret lindeskog så langt tilbake som en har skriftlige kilder (Hansson 1947). Mye tyder på at Dronningberget som de andre fragmentene av lindeskog i Oslofjordområdet er en rest av de lindeskogene som dominerte her i varmetida for 4000-8000 år siden (jf. Brandrud & Bendiksen 1998). Dronningberget "steg opp av havet" for 2000-3000 år siden, og det kan meget vel ha vært lindeskog her siden den gang.

Kalklindeskogene er gjerne preget av en del store lindetrær som er gjennomgående høyvokste og til dels gamle. Ofte består hvert tre (individ) av to-fire stammer fra en felles rot. Flere steder er én stamme falt over ende, og det skyter nye skudd fra rota. Bortsett fra disse stammene er det liten forynging i bestandet. Det er ikke observert sikker forynging fra frøplanter. Det lille som finnes av ungtrær synes å komme fra nedliggende greiner og stammer som slår rot og kommer med nye skudd. Hvert flerstammet tre er trolig meget gammelt, kanskje like gamle som bestandet. Lindetrær ser ut til å kunne ha et tilnærmet "evig liv" hvis klima og (mangel på) kulturturpåvirkning tillater det.

I hovedsak bør skogen på Dronningberget få utvikle seg fritt. Spesielt er det viktig for den rike soppfloraen å ivareta kontinuiteten i store lauvtrær, spesielt lind. Kan hende er fortsatt skogen i en svak fortetningsfase etter tidligere tiders hogst og beiting. Det kan vurderes på et senere tidspunkt om det ut fra biologiske hensyn ville være ønskelig med noe rydding av krattoppslag. Platanlønn bør fjernes. Av hensyn til gjenværende engflora i de bratteste skråningene langs Dronning Blankas vei, der blant annet den uvanlige arten krattalant vokser, kan det være ønskelig med noe rydding av oppslag av ask, lønn og introduserte busker og trær. Lind bør ikke fjernes. Russesvalerota langs veien bør bekjempes.

3.2 Tørreng v/Dronningberget

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111950
 Naturtype: Kulturlandskap/ Kalkrike enger
 Vegetasjonstype: Urterik kant
 Naturverdi: B - regional verdi
 Antall rødlistearter: -
 Undersøkelsesdato: 28/06-03 KB

Områdebeskrivelse

På nordvestsiden av Dronningberget ligger et dyrket jorde. Like før den dyrkede marka begynner, ved en grusvei, ligger en kalktørreng med et meget fint utviklet blodstorkenebbsamfunn. Selv om området er lite, inneholder det et stort antall interessante, kulturbetingede arter.

Vegetasjon og flora

Karakteristiske og til dels kravstore naturengarter dominerer. Dette er arter som dunhavre, tjærebloom, hjorterot, nakkebær, knollmjørdurt, blodstorkenebb, bakketimian, bergmynte, krattsoleie, kalkgrønnaks, krattalant, hvitmaure, dunkjempe og tiriltunge.

Biomangfold og sjeldne arter

Krattsoleie er en uvanlig art på Bygdøy. Krattalant og kalkgrønnaks er også blant de mindre frekvente av de kalkkrevende artene som er karakteristiske for Indre Oslofjord. Ingen rødlistearter er dokumentert.

Kulturpåvirkning

Området er kulturbetinget, holdt åpent gjennom beite og tidligere helt sikkert også slått.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Arealet utgjør et interessant lite kulturlandskapselement med flere lokalt mindre vanlige arter.

Det anbefales at området inkluderes i Dronningberget verneområde, selv om plantesamfunnet og skjøtselsbehovet skiller seg fra det øvrige. Området må slås for å unngå gjengroing. Gjødsling og bruk/kjøring med landbruksmaskiner bør unngås for å ta vare på områdets kvaliteter. Det foreligger alltid en risiko for ødeleggelse av slike restbiotoper ved traktorkjøring, utvidelser av stier eller liknende.

3.3 Allé øst for Smedbråten

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111951
 Naturtype: Kulturlandskap/ Store gamle trær
 Naturverdi: C – lokal verdi
 Antall rødlistearter: -

Områdebeskrivelse

Lokaliteten er en plantet allé med mange ulike trær og busker på vestre siden av Dronningberget, langs veien og langs stadion. I alléen vokser hestekastanje, platanlønn, ask, alm, spisslønn, hengebjørk, vanlig selje, hagtorn, sibirertebusk og spirea.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Det store mangfoldet med hensyn til treslag er verdifullt. Gamle trær har stor verdi som habitat for sopp, lav og insekter.

Alléen bør bevares som et fint landskapselement. Trær som faller ned eller må felles av sikkerhetsmessige grunner bør gjenlegges.

3.4 Hengsåsen/barskogdominert område

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111952
 Naturtype: Skog/ Kalkskog
 Vegetasjonstype: Kalkågurtskog
 Naturverdi: A - nasjonal verdi. Nasjonalt til regionalt viktig område som bør inngå i naturreservat.
 Antall rødlistearter for hele Hengsengen/Hengsåsen (lok. 4-6, 9-10): karplanter (2), sopp (15), insekter (7)
 Litteratur: Bjørndalen & Brandrud (1989), Hanssen & Hansen (1998)
 Undersøkellesdato: 7/8-03 KB, 24/9-03 TEB, 1/12-03, 28/9, 2/11-04 EB

Områdebeskrivelse

Hengsåsen er en velavgrenset SV-NØ-gående rygg på den nordlige delen av Bygdøy, stedvis med bratte stup ned mot Bestumkilen i nord. Bortsett fra et lite avbrudd sør for Bygdøy sjøbad er Hengsåsen en fortsettelse av Kongeskogen nordover. Før Hengsengen nådde opp over havnivå under landhevingen utgjorde åspartiet ei øy, Hengsøya. Høyere deler av ryggen er delvis grunnlendt, og særlig mot nord er det kambrosiluriske berget delvis eksponert. Ut mot kysten i nord er det bratte skråninger hvor berggrunnen ikke er overdekket av løsmasser. I øst avgrenses mesteparten av området mot eiendomsgrensa og gjerdet til Smedbråten. Den bratte lia ned mot Christiania Roklub ved Bestumkilen fortsetter imidlertid som samme type skog et stykke inn på nevnte eiendom.

Vegetasjon og flora

Jevnt over er Hengsåsen mer grunnlendt og tørkepreget enn Kongeskogen, og barskogen tilsvarende således de konvekse ryggpartiene som i Kongeskogen er utskilt på vegetasjonskart som kalkfuruskog (Oslo kommune 1982). Kalkfuruskogen glir gradvis over i edellauvskog, skilt ut som to separate lokaliteter (nr. 5, 6). Disse er lokalisert der det er en kombinasjon av dypere jordsmonn og sørvendt skråning. Deler av furuskogen er som i Kongeskogen av fattigere og lyngdominert type (jf. Hukgangen), men store deler har også rikere vegetasjon. Karakteristiske arter i feltsjiktet er fingerstarr, hvitveis, gaukesyre, liljekonvall, legeveronika, skogsveve, krattfiol og blåveis. I et område på den nordvestre delen av åsen dominerer hassel totalt. Merkelig nok er dette området markert som barskog på vegetasjonskartet fra 1982 (Oslo kommune 1982). Også ellers er hassel meget vanlig.

Furu går helt ned til stranda av den nordvestre delen av Bygdøy. Skråningen ned mot Bestumkilen har en relativt glissen og spredt vegetasjon, mye på grunn av den løse skiferen som gjør at underlaget raser utfor og er ustabil. Melbær, markmalurt, hjorterot, blåklokke, skjermesveve, flatrapp og tiriltunge hører til de få artene som klarer seg i disse rasutsatte skråningene. Ellers forekommer mer flekkvis lyselskende arter som blodstorkenebb og knollmjøddurt. Det vokser spredte individ av de nitrofile "ugras"-artene klistersvineblom og hvit steinkløver, samt strandrug, åkerdylle, strandsmelle, burot og strandbalderbrå. I den østre delen innenfor Smedbråten er hasselkratt vanlig, og det vokser spredt med alm, ask, spisslønn, lind og furu. Vanlige arter i feltsjiktet er blåveis, skogsveve og fingerstarr. Ellers er observert bl.a. krattfiol.

Strandsonen ved Bestumkilen, rett vest for bygningene her, er biologisk verdifull. Lenger mot vest blir skråningen ned mot vannet så bratt at det ikke blir plass for noen strandvegetasjon. Men her i den innerste delen, før Christiania Roklubs område, er det et smalt belte med takrørssump og en mindre strandeng med interessant vegetasjon. Blant karplantene kan nevnes gul frøstjerne, strandkvann, vendelrot, strandvortemelk, strandvind og gråor.

Biomangfold og sjeldne arter

Karplanter: De mest interessante artene er dels knyttet til de bratte skråningene mot vest og nord (Bestumkilen). Berg (2004) fant her den interessante arten hårstarr, en nordlig art som er svært sjelden ved Oslofjorden. Berg observerte også flere bestander av mattestarr her, en art som har gått noe tilbake i Osloområdet. Langs nordsiden av stien fra Fjellstuen til Bygdøy sjøbad vokser to mindre populasjoner av kalkgrønnaks. Tre arter nevnt på rødlista er observert de siste par årene; oslosildre (ansvarsart), rognasal (ansvarsart) og sølvasal (sjelden) (**tabell 2**). Strandarten jordbærkløver (hensynskrevende) samlet "paa stranden ved bunden af Bestumkilen nedfr. Karenslyst" (Hb O) i 1860 og 1861 kan være samlet i tilknytning til området, men bestandet er helt sikkert utdødd i dag (området utbygd). Berg (2004) rapporterer også om ett eksemplar av storlind vest for Fjellstuen. Spontan storlind er i Norge kjent fra helt sør i Østfold fylke (Elven 2005), og den er oppført som sårbar i den nasjonale rødlista. Forekomstene ellers i Norge er imidlertid helt sikkert hageflyktninger, og de har derfor mindre forvaltningsinteresse.

Sopp: Rødlistede sopparter er funnet i alle hoveddeler av Hengsåsen, men alle de aktuelle mykorrhizasoppene er assosiert med lind eller hassel. Svartspettet musserong (*Tricholoma atroscamosum*) kan dog være assosiert både med bar- og lauvtrær. Rødlistearter funnet på

Hengsåsen og fra soppherbariedatabasen navngitt som "Hengsengen" eller "Hengsenga" er listet opp i **tabell 2**. Eldre funn er ikke mulig å stedfeste mer nøyaktig, og siden kalkfuruskog og edellauvskog glir jevnt over i hverandre, er det uansett naturlig å gi en samlet vurdering av de mykologiske verdiene for hele området. Kragejordstjerne (*Geastrum striatum*, V) antas å være funnet innenfor dette området ("nær badet, i granskog").

Moser: A. Pedersen (2004) undersøkte mosefloraen på bergvegger i skogen vest for Fjellstuen, og dokumenterte 52 arter av moser innen området. De skyggefulle bergveggene er tildels artsrike og har et vekslende artsinnhold avhengig av baserikheten i bergartene. Ingen rødlistearter ble observert.

Insekter: Hanssen & Hansen (1998) rapporterte seks rødlistede billearter og én rødlistet sommerfuglart fra Hengsåsen (jf. **tabell 2**).

Tabell 2 Rødlistede arter fra lokalitet Hengsåsen og Hengsengen. (Truethetskategorier: E – direkte truet, V – sårbar, DC – hensynskrevende, R – sjelden, AV - ansvarsart)

Latinsk navn	Norsk navn	belagt/sist reg.	Truethetskategori
Karplanter			
<i>Sorbus aria</i>	Sølvasal	2004	R
<i>Saxifraga osloënsis</i>	Oslosildre	2005	AV
<i>Sorbus hybrida</i>	Rognasal	2004	AV
Sopp			
<i>Cantharellus pallens</i>	Blek kantarell	1978	DC
<i>Cortinarius caesiocortinatus</i>	Rasmarkslørsopp	2004	V
<i>Cortinarius cotoneus</i>	Hasselslørsopp	2004	DC
<i>Cortinarius nanceiensis</i> var. <i>bulbopodius</i>	Bananslørsopp	2004	V
<i>Cortinarius polymorphus</i>		2004	E
<i>Cortinarius tiliae</i>	Lindeslørsopp	2004	E
<i>Cortinarius urticus</i>	Sølvslørsopp	2004	DC
<i>Cystolepiota seminuda</i>	Rosa melparasollsopp	2004	DC
<i>Geastrum striatum</i>	Kragejordstjerne	1886	V
<i>Hygrophorus lindtneri</i> (= <i>H. carpini</i> p.p.)	Hasselslørsopp	2004	R
<i>Hymenogaster decorus</i>		1954	DC
<i>Hymenogaster griseus</i>		1957	DC
<i>Lactarius violascens</i>	Fiolettriske	2004	R
<i>Peziza succosa</i>	Gulnende begersopp	1957	DC
<i>Tricholoma atosquamosum</i>	Svartspettet musserong	2004	DC
Insekter			
<i>Cossonus parallelepipedus</i>	(bille)		V
<i>Exocentrus lusitanus</i>	(bille)		DC
<i>Laemophloeus monilis</i>	(bille)		V
<i>Leioderus kollari</i>	(bille)		DC
<i>Oplosia fennica</i>	(bille)		DC
<i>Poecilonota rutilans</i>	(bille)		E
<i>Salebriopsis albicilla</i>	(sommerfugl)		R

Kulturpåvirkning

Skogen har ganske sikkert vært beitet. Deler av området har vært hogd. Dette gjelder spesielt strekningen fra eiendommen Fjellstuen midtveis på åsryggen og vestover mot nordvesthjørnet. Her består furuskogen i større partier av relativt tett ungskog. Både mot sørvest og i østre deler er det imidlertid også grov, gammel furuskog.

Christiania Roklub gjør et "innhogg" i nordøst og Bygdøy sjøbad i sørvest. Naturområdet grenser mot privat område med parklandskap mot øst (Smedbråten) og mot opplyst gangvei i kant mot dyrka mark i sør. Langs hele Hengsengveien er det et cirka 15 m bredt belte som avvirkes fortløpende på grunn av kraftledninger. Virket har i stor grad blitt fliset opp, noe som kan ha

forringet floraen i området. Dette berører også tilgrensende områder. Vegetasjonen har noe høgstaudepreg med mye skogvikke, sibirbjørnekjeks, ung ask og hassel, nesleklokke, brunrot, skogsvinerot, skogstorkenebb og gulflatbelg.

Det går en sti langsetter ryggen i toppområdet og en opplyst gangvei over åsryggen ned til roklubben. Ellers er det mindre stier i området.

Introduserte arter

På stranda vest for Christiania Roklubs område finnes enkelte individ av kjempebjørnekjeks. Kjempebjørnekjeks er på europeisk nivå regnet som en av de verste pestplantene. Den skygger ut det meste av annen vegetasjon, og har dessuten plantesaft som kan gi etsende sår hvis huden utsettes for solskinn. Arten er i spredning både lokalt og regionalt på Østlandet. Denne forekomsten har ingen biologisk interesse og bør fjernes så fort som mulig. Ned mot Roklubben, i relativt bratt skråning, er det mye hekkspirea. Små selvsådde individ av bøk finnes spredt i hele Hengsåsen. Ellers finnes en rekke forvillede busker innen området, men i forholdsvis små populasjoner.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Hengsåsen foreslås vernet som naturreservat. Bjørndalen & Brandrud (1989) har klassifisert kalkfuruskogområdet i Hengsåsen som del av et større regionalt verneverdig område med både Kongeskogen og Hengsåsen. Her er vernemotiver, verneverdi og skjøtselsråd detaljert beskrevet. Kalkfuruskog er oppført som en truet vegetasjonstype (kategori: VU, noe truet).

Det er ønskelig med en skjøtsel begrenset til rydding av stier og gangveier, samt tynning av eksisterende plantefelt. Hasselbestandet har trolig tidligere vært brukt som beiteskog. Bevaring i en tilstand noenlunde tilsvarende dagens situasjon krever at området tidvis må ryddes for andre treslag, og/eller at det beites. Bøkeinnblandingen vil øke i framtida hvis ikke tiltak settes i verk. For bevaring av Hengsengens kvaliteter er det ønskelig at ungtrær fjernes hvert år, eller med få års mellomrom. Kjempebjørnekjeks på stranda må fjernes. Ellers er det ønskelig at området får lov til å utvikle seg urørt. Ved rydding av oppslag under kraftledningen langs Hengsengveien er det viktig at virket fraktes ut av området istedenfor å flises opp. Store edellauvtrær i kanten av linja må ikke fjernes.

De verneverdige edellauvskogene (lokalitet 5, 6) bør inkluderes i et slikt verneområde. Det samme gjelder den plantede bøkeskogen (lok. 10), delvis av arronderingsmessige grunner.

3.5 Hengsåsen/edellauvskog øst

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: deler av 030111953
Naturtype: Skog/ Rik edellauvskog
Vegetasjonstype: Alm-lindeskog
Naturverdi: A - nasjonal verdi. Verneverdig område som bør inngå i naturreservat.
Antall rødlistearter: Se lokalitet 4
Litteratur: Bronger & Rustan (1983)
Undersøkelsesdato: 11/7-03, 7/8-03 KB, 24/9-03 TEB, 1/12-03, 28/9, 2/11-04 EB. Nedenstående beskrivelse er delvis hentet fra Bronger & Rustan (1983).

Områdebeskrivelse

Edellauvskogen dekker toppområde og sørside av åsryggen i østre del av Hengsåsen og grenser til kalklågurtskog, lokalitet 4. Overgangene til kalklågurtskogen er gradvis.

Vegetasjon og flora

Tresjiktet domineres helt av relativt grov alm og lind, eller av grov lind og hassel. Det er også ask, rogn og spisslønn. Hassel danner tette kratt. Skogbunnen får lite lys, og det er bar jord på store arealer i sentrale deler. Mot kantene av området er det mer velutviklet urtesjikt. Vanlige arter i feltsjiktet er liljekonvall, skogsveve, fingerstarr, gaukesyre, trollbær, krattfiol, skogstork-

nebb, blåveis og hvitveis. I busksjiktet forekommer alperips. I området vokser også lakrismjelt, nesleklokke og piggstarr.

Biomangfold og sjeldne arter

Bronger & Rustan (1983) fant 77 karplantearter. Ingen rødlistearter eller spesielt kravstore arter ble funnet. For sopp, se lokalitet 4.

Kulturpåvirkning

En gangvei går gjennom området i retning SV-NØ, og enkelte små stier tar av fra denne. Langs gangveien vokser mange ugrasarter. Langs hele Hengsengveien er det et cirka 15 m bredt belte som avvirkes fortløpende på grunn av kraftledninger. Hogst eller tynning av nyere dato er ikke observert ellers i området.

Introduserte arter

Som i foregående område finnes spredte individ av selvsådd bøk. Det vokser store bestand av bjørkøyspirea, og en del snøbær innen området.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Bestandet er av Bronger & Rustan (1983) karakterisert som en svært verneverdig og fint utviklet alm-lindeskog "uten behov for skjøtsel de første 10 årene".

Vi vil anbefale at denne type vegetasjon i hovedsak overlates til seg selv og at man også over tid får bygget opp en tilstand med mer død ved og dermed økning i det naturlige biologiske mangfold. For å hindre endring av den naturlige vegetasjonen er det viktig at de introduserte artene bøk, snøbær og bjørkøyspirea bekjempes systematisk. Ved rydding av oppslag under kraftledningen langs Hengsengveien er det viktig at virket fraktes ut av området istedenfor å flises opp. Store edellauvtrær i kanten av linja må ikke fjernes. Se for øvrig under lokalitet 4.

3.6 Hengsåsen/edellauvskog vest

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030110515

Naturtype: Skog/ Rik edellauvskog..

Vegetasjonstype: Alm-lindeskog

Naturverdi: A - nasjonal verdi. Regionalt viktig område som bør inngå i naturreservat

Antall rødlistearter: Se lokalitet 4

Litteratur: Bronger & Rustan (1983)

Undersøkelsesdato: 24/9-03, 5/10-04 TEB, 1/12-03, 27/9, 28/9-04 EB. Nedenstående vegetasjonsbeskrivelse er hentet fra Bronger & Rustan (1983).

Områdebeskrivelse

Lokaliteten ligger på sørøstsiden av ryggen mellom Bygdøy sjøbad og Hengsengveien. Området ligger i ei relativt bratt, småkupert sør- og sørøsteksponert åsside. Bortsett fra en parkeringsplass i sørvest grenser området til kalkskog.

Vegetasjon og flora

Bestandet består av typen alm-lindeskog, i nordøst med krattsamfunn og ellers med fragment av kalkfurusskog. Her vokser flere kalkkrevende og varmekjære arter, som for eksempel svart-erteknapp, bergmynte, hjorterot og bakkefiol. I tresjiktet dominerer spisslønn, mens lind, alm og ask også er vanlige. Lindene er gjennomgående svært kraftige og opptil 15-20 m høye. Lengst sør er tresjiktet åpent og med en del hassel. Busksjiktet er velutviklet med de samme arter som nevnt over, samt hegg, alperips, dvergmyspel og berberis. Bunnvegetasjonen er sparsom, men med et rikt våraspekt av arter som blåveis, hvitveis, liljekonvall og krattfiol.

Biomangfold og sjeldne arter

Det er oppgitt funn av 81 karplantearter. Ingen rødlistede arter er observert, men enkelte mindre vanlige og kravstore arter. For sopp, se lokalitet 4.

Kulturpåvirkning

Gjennom hele området går en rekke mer eller mindre gjengrodde stier. I bestandets vestlige deler har det vært foretatt tynning av busksjiktet. Langs de lavereliggende partiene ved Hengsengveien er vegetasjonen flere steder svært nedslitt av tråkk. Langs hele Hengsengveien er det et cirka 15 m bredt belte som avvirkes fortløpende på grunn av kraftledninger. Enkelte store edellauvtrær er hogd i den forbindelse. Virket har i stor grad blitt fliset opp, noe som kan ha forringet floraen i området.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Bronger & Rustan (1983) karakteriserer bestandet som meget verneverdig. Edellauvskogen er velutviklet med mange store, gamle lindetrær, men den er noe kulturpåvirket.

Vi vil anbefale at vegetasjonen overlates til fri utvikling og at man over tid får mer død ved. Ved rydding av oppslag under kraftledningen langs Hengsengveien er det viktig at virket fraktes ut av området istedenfor å flises opp. Oppflising og gjenlegging av kvist vil sannsynligvis ha en svært negativ påvirkning av den naturlige floraen. Hvis man systematisk og jevnlig (for eksempel hvert annet år) fjerner oppslag av ask og andre unge edellauvtrær kan man få etablert en stabil og artsrik buskdominert og halvåpen kantsone. Store edellauvtrær i kanten av linja må ikke fjernes. Se for øvrig under lokalitet 4.

3.7 Skrent nord for Smedbråten

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111954

Naturtype: Skog/ Rik edellauvskog.

Vegetasjonstype: Alm-lindeskog (med overganger mot kalkfuruskog og lågurtgranskog)

Naturverdi: B - regional verdi

Antall rødlistearter: 4 (sopp)

Undersøkelsesdato: 5/10-04 EB

Områdebeskrivelse

Lokaliteten er den nordøstligste delen av Hengsåsen, der lia etter hvert runder mot øst, direkte ned mot Drammensveien. Som ellers på denne åsryggen er terrenget til dels svært bratt i den nedre delen, med ustabil og naken skredjord.

Historikk

Hele området ligger inne på eiendommen Smedbråten, som ble utskilt fra Kongsgården midt på 1800-tallet (familien Andresen, pers. medd.). Siden har den vært i samme families eie, først bare som sommersted, fra 1960 som fast bosted. Området var tidligere en plass hvor det bodde en smed. En gammel sveitservilla ble revet i 1932. Eiendommen omfattet fram til 1980-tallet også Karenslyst. Senere er denne delen overtatt av Oslo kommune.

Vegetasjon og flora

Den nordvestligste delen av området grenser mot et slakere, mer konkavt parti, hvor det tidligere var beitemark. Dominerende er store trær av alm og spisslønn, og det vokser også her noen store trær av lind, gran og furu. Denne delen er tynnet og relativt åpen, og med sparsom bunnvegetasjon. Østover mot der lia begynner å runde øker mengden furu, og det er mye hasselkratt. Det er også noe bjørk. Viktige arter i feltsjiktet er fingerstarr, skogsveve og markjordbær; noe blåveis, liljekonvall og kantkonvall. Det er også observert bakkefiol. Mot toppen, omkring en tennisbane, dominerer furu, og det er et undersjikt av spisslønn. Urtesjiktet her er delvis tettere, med dominans av blåveis og snerprørkvein. Her vokser også store felter av den introduserte arten gravmyrt og en del småplanter av edelgran. I den østvendte skråningen lengst sør er det et parti med ren lågurtgranskog, delvis med barnålteppe i bunnen. I busksjiktet er det noe berberis og gullregn.

Lokaliteten har mange åpne bergveggpartier med en moseflora som krever høyt kalkinnhold. Her vokser kravstore arter som putevrimose (*Tortella tortuosa*), kammose (*Ctenidium mollu-*

scum), putehårstjerne (*Syntrichia ruralis*), storklokkemose (*Encalypta streptocarpa*) og krypsil-kemose (*Homalothecium sericeum*). På knausparti mot Drammensveien vokser hjorterot og kantkonvall.

Biomangfold og sjeldne arter

Soppfloraen har delvis mye til felles med resten av Hengsåsen, med blant annet traktkremle (*Russula delica* coll.) og panterfluesopp (*Amanita pantherina*), og i den furudominerte delen finnes arter som rabarbrasopp (*Chroogomphus rutilus*), furumatriske (*Lactarius deliciosus*) og finskjellet musserong (*Tricholoma imbricatum*). Fra linde-hasselskogelementet finnes ellers blant annet galleslørsopp (*Cortinarius infractus*), maisslørsopp (*C. olidus*) og sølvgrå rødskive-sopp (*Entoloma araneosum*).

Det lille granskogspartiet har en typisk lågurtgranskogsflora med svovelriske (*Lactarius scrobiculatus*), duftvokssopp (*Hygrophorus agathosmus*), skjellpiggsopp (*Sarcodon imbricatum*) skjeggmusserong (*Tricholoma vaccinum*) etc. Her ble også funnet to rødlistearter; kanarigul slørsopp (*Cortinarius meinhardii*) og bananslørsopp (*C. nanceiensis* var. *bulbopodium*), sistnevnte assosiert med hassel. Kanarigul slørsopp var ny for Oslo, men ble senere samme høst også observert på Malmøya. Til sammen ble 4 rødlistede sopparter funnet i området (**tabell 3**)

Kulturpåvirkning

Deler av området, særlig mot vest og øverst mot plataået, er en del preget av skjøtsel (tynning, beskjæring, krattrydding). Dette har sammenheng med at store deler av eiendommen skjøttes som park, utført av gartnere. Det er de brattere delene av området som er mest upåvirket. Lidelen som ligger mellom lokalitet 4 og 7 er også tresatt, men i en yngre suksesjonsfase etter at det tidligere har vært åpen beitemark. Nederste del av området, helt ned mot Drammensveien, er påvirket av sprenging og vegetasjonsrydding.

Introduserte arter

Stedvis er gravmyrt dominerende i skogbunnen. Gullregn er nokså vanlig, og det forekommer noe edelgran.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Til tross for stedvis store skjøtelsinngrep har lokaliteten mange av de samme kvalitetene som er typisk for mye av det øvrige linde-hasselskogsarealet på Bygdøy. I tillegg er partiet med rik lågurtgranskog verdifullt, da dette er eneste lokalitet på Bygdøy med den hensynskrevende arten kanarigul slørsopp.

Det er lite behov for skjøtsel bortsett fra at de introduserte artene gravmyrt, edelgran og gullregn bør bekjempes.

Tabell 3 Rødlistede sopparter funnet på lokalitet "Skrent N for Smedbråten". (Truethetskategorier: E – direkte truet, V – sårbar, DC – hensynskrevende, R – sjelden)

Latinsk navn	Norsk navn	Truethetskategori
<i>Cortinarius cotoneus</i>	Hasselslørsopp	DC
<i>Cortinarius meinhardii</i>	Kanarigul slørsopp	DC
<i>Cortinarius nanceiensis</i>	Bananslørsopp	V
<i>Cystolepiota seminuda</i>	Rosa melparasollsopp	DC

3.8 Skrent øst for Smedbråten

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111955
 Naturtype: Skog/ Rik edellauvskog.
 Vegetasjonstype: Alm-lindeskog
 Naturverdi: B - regional verdi
 Antall rødlistearter: 1 (sopp)
 Undersøkelsesdato: 5, 6/10-04 EB

Områdebeskrivelse

Lokaliteten er en fortsettelse av lokalitet 7, og er en svært bratt, sørøstvendt skrent ned mot østligste del av Hengsengveien, innenfor den inngjerdede eiendommen Smedbråten.

Vegetasjon og flora

Her er storvokst alm-lindeskog, i vest også en del hasselkratt. Skråningen ender i bunnen i plenarealer. I lia er det skredjord, og stedvis skifrige bergvegger som smuldrer lett. Grunnen er så ustabil at det er minimalt med undervegetasjon.

Biomangfold og sjeldne arter

Fruktifisering av sopp synes i dette området kun å inntreffe fra år til annet. I forbindelse med denne undersøkelsen ble det funnet blant annet traktkremle (*Russula delica* coll.). Rødlistearten bleklodden steinsopp (*Boletus reticulatus*, R) ble observert i nedre kantsone.

Kulturpåvirkning

Som de andre bratte delene av denne eiendommen er området lite påvirket av skjøtsel.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Området er verdifullt, ikke minst på grunn av den storvokste alm-lindeskogen. Området er en viktig del av helheten for Hengsåsen-området, og som en overgang mellom Hengsåsen og Dronningberget. Til tross for ustabil grunn må det forventes at det finnes flere kravstore og rødlistede sopparter her, særlig i kantsonene.

Det anbefales at lokaliteten får ligge mest mulig urørt.

3.9 Hengsengen

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111956
 Naturtype: Kulturlandskap/ Store gamle trær
 Vegetasjonstype: Kantkratt i veksling med andre kulturpåvirkede vegetasjonstyper
 Naturverdi: C - lokal verdi
 Antall rødlistearter: 1 (sopp)
 Litteratur: Hauen (1947)
 Undersøkelsesdato: 4/7-03, 11/7-03, 7/8-03 KB, 24/9-03 TEB, 1/12-03 EB

Områdebeskrivelse

Hovedelement er store gamle edellauvtrær knyttet til kulturlandskapet på begge sider av tunet på plassen Hengsengen, langs Hengsengveien. På vegetasjonskart er dette klassifisert som "varmekjær hagemarkskog". Skogen og bygningene er meget viktige som landskapselementer.

Den i dag dyrkede marka ved Hengsengen lå for få hundre år siden under vann. Den ble gradvis tørrlagt og så seint som på 1930-tallet drenert til dyrkbar jord. I 1947 var det ennå en bekk som løp gjennom enga fra Halsentjernet til Frognerkilen. Den dyrkede marka er ikke inkludert i denne naturtypen.

Vegetasjon og flora

Det står flere store, gamle og til dels hule edellauvtrær i et belte innenfor veien; ask, spisslønn, eik og lind, og en plantet rekke av lindetrær østover mellom veien og jordet. Disse lindetrærne er omtalt av Hauen (1947) som "kjempestore". Enkelte av lindene har spettehull, som antagelig kan brukes som reirplass for arter som kattugle, skogdue og kaie. Små fragment med mer fuktighetskrevede urter vokser i grøftkanten.

I nedkant av Hengsengsveien, vest for Hengsengen gård og vest for de store lauvtrærne, ligger en fin liten sørskråning med tørrevegetasjon med mye vill-løk, lakrismjelt og rødkjeks.

Rundt jordbruksarealet på Hengsengen vokser mye ullborre. Det er påfallende at arten på Bygdøy stort sett er hvitblomstret. Ellers er åkerkantene rundt jordet meget artsrike. Vanlige arter i grøftkanten rundt Hengsengen er ellers de "vanlige" høymol, rødkløver, alsikekløver, følblom, linbendel, amerikamjølke, stivdylle, haredylle, grasstjerneblom, stormaure, hundekjeks, ugrasbalderbrå, bringebær, ugrasklokke, vinterkarse, engtimotei, lintorskemunn og sølvbunke. På noe mer tørre steder vokser harekløver, snegleskolm, mørkt kongsløss, gul gåseblom og hvit jonsokblom.

Biomangfold og sjeldne arter

Karplanter. Løvehale (foreslått kategori direkte truet i lista over eldre innførte arter) er samlet fra Hengsengen i 1944 (O). Nattsmelle (foreslått kategori hensynskrevende) ble sist samlet i 1993; denne arten vokste ved tverrveien mellom Hengsengen og Kongsgården (jf. Berg 2004). Ingen av artene er observert i forbindelse med denne undersøkelsen.

Sopp: Den hensynskrevende arten skaftjordstjerne (*Geastrum pectinatum*) ble funnet her 24/9-03 og 9/1-05.

Moser: Sveipkrusmose (*Weissia longifolia*, direkte truet) er samlet på Hengsengen i 1897. Arten er knyttet til bar jord i jordbruksområder (Frisvoll & Blom 1997), sannsynligvis på den dyrkede marka nedenfor plassen Hengsengen (og ikke innenfor denne naturtypen). Siste norske funn av arten er fra 1906.

Kulturpåvirkning

Områdets utforming er sterkt kulturbetinget, gjennom tidligere beiting og for en stor del park/hagemessig skjøtsel.

Introduserte arter

Russekål, en art under sterk spredning, vokser i jordekanten.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Store gamle trær er viktig for en rekke vedlevende organismer, og det er også andre kulturlandskapsverdier representert.

Området er kulturbetinget og bør skjøttes. Det er viktig å bevare de store trærne, samtidig som et åpent preg beholdes ved hjelp av krattrydding. Kanten ned for Hengsengveien i vest må skjermes for jordbrukspåvirkning, for eksempel ved utvikling av en kantsone ut i jordekanten. Den gamle, nå stort sett tapte ugrasfloraen i tilknytning til Hengsengen er interessant, men neppe mulig å reetablere uten ved å innføre artene på nytt og å holde dem i kultur. De gamle ugrasartene som er dokumentert fra Bygdøy kan være et interessant aspekt for videreutvikling av Bygdøy Folkemuseum. Den nyinnkomne arten russekål bør bekjempes.

3.10 Hengsåsen/bøkeskog

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111957
 Naturtype: Skog/ Rik edellauvskog
 Vegetasjonstype: Kulturbetinget lågurtbøkeskog og alm-lindeskog i nord
 Naturverdi: C - lokal verdi
 Antall rødlistearter: 1 (sopp)
 Undersøkellesdato: 11/7-03 og 7/8-03 KB, 24/9-03 TEB, 1/12-03, 27/9, 2/11-04 EB

Områdebeskrivelse

Området er ei sørvendt li med relativt dypt jordsmonn midt på Hengsåsen.

Vegetasjon og flora

Hele arealet sør for hovedstien (inkludert vest for adkomstvei til Fjellstuen) består av plantet bøkeskog, med trær som fortsatt har relativt slanke stammer og som står relativt tett. Skogen ble plantet under kammerherre Holsts ledelse på 1880-tallet. Trolig har den erstattet en opprinnelig alm-lindeskog (kanskje med noe furu), som i dag fortsatt finnes på oversiden av bøkeskogen. Feltsjiktet er meget sparsomt.

Biomangfold og sjeldne arter

Bestandet på Hengsåsen er en av de største bøkeskogsforekomstene i Oslo, og er for soppfloraen "et stykke Vestfold i miniatyr". Her ble det også 2/11-04 funnet noen av de vanligste bøkemykorrhizaartene. Dette er bøkerekremle (*Russula fellea*), rød bøkerekremle (*R. mairei*) og bøk-eriske (*Lactarius blennius*), samt blant annet bøkemusserong (*Tricholoma ustale*) og elfenbensvokssopp (*Hygrophorus eburneus*). Elfenbensvokssopp og rød bøkerekremle har her sine eneste funnsteder i Oslo, mens bøkerekremle og bøkemusserong bare har ett funnsted i tillegg (Hovedøya og Bergskogen). I september 2004 var stor reddiksopp (*Hebeloma sinapizans*) og panterfluesopp (*Amanita pantherina*) de vanligste artene her, akkurat som i de omliggende skogene med lind og hassel.

Rødlistearten blek kantarell (*Cantharellus pallens*, DC) (se **tabell 2**) er funnet i "plantet bøkeskog vest på Hengsengen" (O), som trolig må være denne lokaliteten. Herbariebelegg av blek ruterørsopp (*Xerocomus porosporus*) fra bøkeskog i Hengsåsen er trolig også herfra.

Kulturpåvirkning

Skogen er plantet, og den er fortsatt i et relativt ungt suksesjonsstadium.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Dette er et interessant "kulturelement" med en plantet bøkeskog som etter hvert har fått noen typiske "bøkesopper". Området er med på å gi ekstra variasjon til det gamle kulturlandskapet som Bygdøy er. Denne delen av lia kan inkluderes i et verneområde.

Det må imidlertid her gjøres et valg hvorvidt man ønsker å utvikle dette til en moden bøkeskog. Hvis dette siste velges, er det avgjørende at bøk som spres ut til skogene omkring fjernes. Et argument for bevaring er at skogen kan sies å ha en pedagogisk verdi. Arealet er stort nok til at dette er i ferd med å utvikle seg til et lite bøkeskogs-økosystem. Eneste andre bøkeskogslokalteter i Oslo er Saedalalen på Linderud og Bergskogen på Tåsen (Blindheim & Bendiksen 2004). Utviklingen kan fremskyndes ved at det foretas noen tynninger underveis.

En annen mulighet er å hogge hele bestandet og etter hvert få tilbake den opprinnelige edellauvskogstypen. De spesielle bøkeskogsartene ville da forsvinne, men man vil hindre at bøken sprer seg inn i og forringer omliggende naturtyper.

3.11 Tidligere Halsentjernet

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111451
 Naturtype: Ferskvann – våtmark/ Dammer (kulturlandskap)
 Vegetasjonstype: Kulturpreget fukt- og vannvegetasjon
 Naturverdi: B - regional verdi
 Antall rødlistearter: 2 (3) (1(2) karplanter, 1 amfibium)
 Litteratur: Høiland (2004)
 Undersøkelsesdato: -

Områdebeskrivelse

Lokaliteten er en nylig oppgravd dam like ved parkeringsplassen, samt tidlige suksesjonsstadier av fuktighetskrevede vegetasjon i tilknytning til dammen.

Historikk

For ca. 500 år siden gikk sjøen fra Frognerkilen helt inn til bunnen av Hengsengen, til "Halsvika". Her dannet det seg et grunt tjern, Halsentjernet. Tjernet grodde gradvis igjen, og ble for noen år siden ødelagt ved bygging av en stor parkeringsplass. I tillegg er det foretatt gjentatte dreneringsinngrep i tilknytning til dammen, og vann fra dammen pumpes i dag ut i sjøen ved Bygdøy sjøbad.

Vegetasjon og flora

Det er mange lokalt sjeldne arter rundt dammen, og det er også et potensial for økt biologisk mangfold i framtida. Langs stien finnes rester av typisk damkantflora, med arter som flikbrønslé, mannasøtgras, tiggersoleie, krypsoleie og kattehale. Det er uvisst om en del av sumpartene er innplantet, men i så fall er norske arter benyttet.

Biomangfold og sjeldne arter

To rødlistede karplantearter finnes ved og i dammen i dag: sprøarve (hensynskrevende) og froskebitt (direkte truet). Ifølge Berg (2004) finnes denne arten også på vestsiden av parkeringsplassen. Froskebitt er helt sikkert innplantet (jf. også Høiland 2004). Såvidt vi vet er det ikke kjent hvorvidt populasjonen har overlevd de store inngrepene som er utført siden.

Rødlistearten stor salamander (direkte truet) skal være observert i tilknytning til den gamle dammen i 1996 (Kim H. Hartvig, pers. medd.). Arten er også observert på samme lokalitet noen år etter dette (Bård Bredesen, pers. medd.). Siden ble dammen fylt igjen. Dagens dam ligger omkring 50 til 100 m fra den gamle. Stor salamander er så vidt oss kjent ikke observert i den nye dammen.

Kulturpåvirkning

Parkingsplass og fulldyrka mark er anlagt helt inn til dammen, noe som reduserer dens verdi. Selve dammen er jo også i stor grad et nytt kulturprodukt.

Verneverdier/forvaltningsforslag

De fuktige forholdene rundt den nygravde dammen gir økologiske muligheter som er annerledes enn de fleste andre steder på Bygdøy. Rødlistede sumpplanter finnes her, og det er potensial for etablering av rødlistede salamandre og insekter som er avhengig av denne typen vegetasjon.

En slik dam ville få mye større verdi for mangfoldet av planter og dyr hvis de naturlige vannveiene fikk reetablere seg. Fjerning av parkeringsplassen og tilbakeføring til sumpvegetasjon bør vurderes. Det bør også vurderes om utpumpingen av vann til sjøen kan opphøre.

3.12 Kongeskogen

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030110198
 Naturtype: Skog/ Kalkskog
 Vegetasjonstype: Kalklågurtskog og lågurtskog
 Naturverdi: B - regional verdi, med noen småflekker med A - verdi (grunnlendte furuskogsområder med liten synlig hogstpåvirkning). Bør vurderes vernet som naturreservat.
 Antall rødlistearter: 8 (sopp)
 Litteratur: Bjørndalen & Brandrud (1989)
 Undersøkelsesdato: 29/5-03, 26/7-03 KB, 14 og 17/11-03, 28/10-04 EB

Områdebeskrivelse

Lokaliteten omfatter storparten av halvøyas vestlige del. Det er grunnlendt og hevet opp over det lavereliggende jordbrukslandskapet med marin leire i øst hvor Kongsgården ligger. Området er godt avgrenset, når opp i ca 35 m o.h., og dekker hele 514 daa. Ordoviciske sedimentbergarter (etasje 4) er helt dominerende (lite felt med etasje 2-3 helt i sør). Dette mønsteret brytes av en SSØ-NNV-gående gang med permiske eruptivbergarter (Hukgangen; jf. Dons et al. 1996), som skjærer gjennom den østlige delen og som er en markert rygg som er særlig tydelig nordover fra krysset Frölichs vei/Rideveien. Kongeskogen ligger ellers som et rolig bølgende landskap hvor den topografiske forskjellen mellom konvekse og konkave partier forsterkes gjennom forskjellene i vegetasjonstyper og dominerende treslag.

I forhold til Bjørndalen & Brandruds (1989) avgrensning inkluderer vi her et areal helt i sør, som på vegetasjonskartet er klassifisert som "rik ødeeng". Dette er i dag skog og bør sees som en del av Kongeskogen.

Kongeskogen har en interessant kulturhistorie som det ikke er rom for å ta opp her, men det velutbygde nettet av turveier bør nevnes. Prins Frederik av Hessen startet med å anlegge turveiene da han var visestattholder i Norge tidlig på 1800-tallet. Kong Karl Johan og Oscar II fortsatte med turvei- og stibyggingen. Turveiene er fremdeles viktige ferdselsårer for friluftslivet i Kongeskogen.

Vegetasjon og flora

På vegetasjonskartet over Bygdøy (Oslo kommune 1982) deles vegetasjonen inn i kalkfuruskog, lågurtgranskog og blåbærgranskog (på syenittryggen). Syenittryggen er direkte feilklassifisert på vegetasjonskartet. Dette er ut fra kartseriens terminologi en bærlyng-barblandingskog, mens blåbærgranskog ikke finnes i området. Kartet gir et forenklet bilde og synes å ta utgangspunkt i topografi/markslagsgrenser. I virkeligheten er Kongeskogen en mosaikk av furuskog, granskog, bjørkeholt, gråorfuktskog, hasselkratt og blandingsskog med rogn, hegg, osp, rødhyll, ask, gråselje, selje og spisslønn. Vegetasjonsbeskrivelsen vanskeliggjøres også av flere plantede treslag som bøk, edelgran og lerk.

Furu er et viktig treslag over det meste av arealet. Kalkfuruskogavmerkningene på vegetasjonskartet stemmer derfor overens med de tørreste og mest grunnlendte kalkfuruskogssarealene hvor grana er lavvokst og mer underordnet. Mye av det som er klassifisert som lågurtgranskog kan bedre karakteriseres som en lågurtfuruskog, hvor mengden gran varierer avhengig av jorddybde og fuktighetsforhold. Således er de mer rene partiene med lågurtgranskog begrenset til de mest markerte forsenkningene.

Kartets inndeling i vegetasjonstyper er uansett svært nyttig idet de to utskilte hovedtypene i stor grad stemmer overens med nyere tids hogstinngrep, som i stor grad synes å ha konsentrert seg om uttak av gran. Dermed er de utskilte tørrere kalkfuruskogene de mest uberørte og med gammelskogspreg. Det har opplagt vært mer gran i den naturlige lågurtfuruskogen enn hva det er i dagens skog. Det er også et påfallende stort oppslag av smågran, noe som kan tyde på suksesjon fra tidligere hogst. Mye edellauvtrær i disse partiene antas delvis å være naturlig, delvis å være utslag av at skogen er i et yngre suksesjonsstadium. Særlig spisslønn er vanlig. Ellers vokser hassel over hele arealet, også som vanlig i de tørreste delene. Enkelte

steder er det også tydelig tegn på hogst av furu, og i deler av de tørreste arealene finnes partier hvor furu danner tett ungskog. Flere steder, og ikke minst i nord, vokser store furutrær med tjukk stamme og skjoldbark.

Store deler av arealet har et relativt fattig preg. Like fullt er kalkindikatoren framfor noen, blåveis, svært vanlig i Kongeskogen. På særlig blåveisrike partier er det ofte mye hassel, mens tyttebær og snerprørkvein karakteriserer noe fattigere partier. Vanlige er også fingerstarr, skogsveve, hengeaks, skogfiol, liljekonvall, firblad, maiblom, hårfrytle, alperips, gaukesyre, hvitveis, skogvikke, blåbær og markjordbær. I bunnsjiktet er det mye vanlig sigdmose (*Dicranum scoparium*). Som nevnt av Bjørndalen & Brandrud (1989) er det langs brattkantene mot sjøen sørover mot Paradisbukta flekker med mer urterik kalkfuruskog, ofte dominert av liljekonvall og med noe rødflangre, blodstorkenebb og hjorterot.

Vest for Strømsborg er det en gråor-askeskog. Biologisk sett er skogen pr. i dag ikke spesielt interessant, tydelig påvirket av ei markert grøft tvers gjennom bestandet. Østsiden er dominert av ask og med sumpvegetasjon dominert av mjørdurt og enghumleblom. Vest for grøfta dominerer relativt ung bjørk og med tette oppslag av smågran som følge av uttørringseffekten. Lokaliteten burde være et interessant restaureringsobjekt, se nedenfor. Langs de tallrike stiene i Kongeskogen finner vi mange kulturspredte arter som groblad og ullborre, og nitrofile arter som hundekjeks og bringebær.

Biomangfold og sjeldne arter

Karplanter: Som også fremhevet av Bjørndalen & Brandrud (1989) er furuskogene i Kongeskogen mer artsfattige og mindre mangfoldige enn kalkfuruskogene på øyene i Indre Oslofjord. Av karplanter skal særlig nevnes et gammelt belegg av den rødlistede bittergrønn (*Chimaphila umbellata*, sårbar). Siste belegg er fra 1930. På noen av de eldre, udaterte beleggene er forekomsten spesifisert til å være ved Paraplyen, som var et serveringssted i Kongeskogens nordre del. Ved et nøyte søk etter arten i 1990 ble den ikke gjenfunnet (Klaus Høiland, pers. medd.). Det kan likevel ikke helt utelukkes at arten finnes i området.

Sanddodre (foreslått rødlistet som "sårbar") er oftest et kulturtilknyttet ugras. På Bygdøy er arten samlet i "Kongeskoven, ved stranden" i 1892. Den rødlistede arten trollnype (sjelden) ble samlet sør i Kongeskogen i 1996. Imidlertid dreier dette seg ganske sikkert om en form av trollnype som står igjen etter et av losjehusene som fantes her, og ikke den viltvoksende typen av trollnype. Ansvarsarten rognasal forekommer som enkeltindivid flere steder i Kongeskogen.

I Kongeskogens nordre del (nord for P-plassen), vel synlig fra veien ned til Bygdøy sjøbad, vokser en god forekomst med mattestarr (*Carex pediformis*). Den vokser også nær stien fra parkeringsplassen ned mot Paradisbukta, i et område med plantet bjørk.

Sopp: Stort areal og stor økologisk variasjon gir en relativt artsrik soppflora. Den surere Hukgangen er sannsynligvis årsaken til forekomst av mange typiske surbunnsarter. Det er funnet åtte rødlistede sopparter i Kongeskogen (**tabell 4**). Til tross for mye hassel og noe lind mangler det typiske linde-hasselskogselementet av f.eks. sjeldne slørsopparter. Heller ikke arealene av

Tabell 4 Rødlistede sopparter funnet i Kongeskogen. (Truethetskategorier: E – direkte truet, V – sårbar, DC – hensynskrevende, R – sjelden)

Latinsk navn	Norsk navn	Belagt/sist funnet	Truethetskategori
<i>Camarophyllopsis foetens</i>	Stanknarrevokssopp	1980	V
<i>Geastrum quadrifidum</i>	Styltejordstjerne	1962	DC
<i>Lactarius citriolens</i>	Duftsvovelriske	1997	R
<i>Oligoporus floriformis</i>	Blomsterkjuke	1912	DC
<i>Pholiota albocrenulata</i>	Ospekragesopp	1984	R
<i>Pseudocraterellus undulatum</i>	Grå trompetsopp	2000	DC
<i>Thelephora penicillata</i>	Skjeggfrynnesopp	1989	R
<i>Tricholoma atrosquamosum</i>	Svartspettet musserong	1989	DC

kalkfuruskog synes å være voksested for mer spesielle arter typisk for denne skogtypen. Disse forhold kan skyldes sterk kulturpåvirkning og aktivt skogbruk gjennom lang tid og dermed brutt kontinuitet. Traktkremle (*Russula delica* coll.) og panterfluesopp (*Amanita pantherina*) er vanlige. Kongeskogen er den lokaliteten på Bygdøy som har flest sopparter knyttet til gran og bjørk.

Blomsterkjuke, funnet på furustokk i 1912, må antas å være utgått, særlig med tanke på den parkmessige skjøtselen med svært lite død ved.

Det er også gjort funn av en del andre mindre vanlige eller lite kjente arter (Botanisk museum, herbariedatabasen, samt undersøkelse 2004). Her skal nevnes konglepiggsopp (*Auriscalpium vulgare*), *Camarophyllopsis micacea*, sølvgrå rødskivesopp (*Entoloma araneosum*), rødskivesoppen *Entoloma lanuginosipes* (Gulden & Markussen 1981) og agurkhatt (*Macrocystidia cucumis*). *Camarophyllopsis micacea* har kun to andre norske funnsteder på henholdsvis slåtteeng og kalkberg (Nedre Eiker, Ryghsetra og Asker, Konglungen) og burde høyst sannsynlig vært rødlistet. I gråor-askeskogen ble det under befaringen i 2003 funnet blek barkhette (*Mycena hyemalis*). Typiske kalkfuruskogsarter belagt fra Kongeskogen er kakaoreddiksopp (*Hebeloma edurum*) og ringløs smørsopp (*Suillus granulatus*).

Moser: A. Pedersen (2004) undersøkte to delområder i Kongeskogen: en nordhelling med kalkfuruskog sør for Bygdøy sjøbad i Kongeskogens nordlige del, samt strandklipper mellom Villa Gjøs og Paradisbukta. På strandklippene fant han den rødlistede arten småklokkemose (*Encalypta vulgaris*, bør overvåkes) på tørr, kalkrik jord på en smal skiferhylle. Arten er tidligere samlet på Bygdøy i 1872, 1892 og 1915 uten nærmere stedsangivelse. Funnet indikerer at også andre kalkbergmoser fremdeles kan finnes i området. Fra området ved Villa Gjøs er 33 mosearter dokumentert, hovedsaklig kalkelskende, tørketålende arter. Artslista fra nordhellinga nord i Kongeskogen er på 49 arter, også her med et tyngdepunkt av varmekjære, kalkelskende arter. Den rødlistende arten bakkellundmose (*Brachythecium campestre*, bør overvåkes) ble samlet "ved Chr. Aug. Minde" i 1897.

Kulturpåvirkning

Kongeskogen er med sin spesielle beliggenhet sterkt kulturpåvirket, og skogsdrift har påvirket området gjennom fire – fem hundre år. I.-A. Pedersen (1988) angir kraftig hogst før ca 1550, rundt 1750 og i perioden 1820-1838. Store deler av skogen blåste ned under en orkan i 1775, trolig dels som følge av hard hogst før dette. De eldste av de nålevende furutrærne skal være fra tida etter disse vindfellingene (skjønt det ville være nærliggende å anta at de kraftigste er eldre). På 1800-tallet økte bevisstheten omkring arealets rekreasjonsmessige betydning, og det ble iverksatt parkmessig skjøtsel, og småplanter av furu ble trolig plantet ut fra egen planteskole. Rekreasjonsskjøtsel har vært en erklært driftsmålsetting fra 1945, med avstandsregulering, fjerning av uønskete trær, systematisk fjerning av krattvegetasjon og fremelsking av mest mulig rene furubestand på grunnlendte og tørre åser. Noen steder finnes rene lauvbestand, linjeplantet bjørk øst for turveien på høyde med litt sør for Kaffeskjær, samt en bestand av bøk. Ellers finnes plantet hemlock, edelgran og lerk i området, blant annet i den nordligste delen, nordvest for P-plassen. Det synes å ha vært en trend mot større variasjon i den faktiske skogbehandlingen fram mot 1966/67, mens det senere utviklet seg en tendens mot mer bestandsskogbruk, med kulturer av gran, avvirkning av overstandere og bruk av småflatehogst.

Med sentrumsnær beliggenhet, lett terreng og stor naturskjønnhet er Kongeskogen et svært mye brukt rekreasjonsområde. Det er et yndet sted for hundeturgåere. I tillegg til hovedturveien som omkranser skogen, samt Frølichs vei som skjærer gjennom fra øst til vest midtveis, er det et nett av store stier gjennom hele området, og også et svært tett nett av småstier. Det lette terrenget gjør at naturlig kanalisering er begrenset (med unntak av hogstinngrep/tette plantefelt og noen brattere skrenter i forbindelse med syenittryggen). Storparten av arealet er beferdet i større eller mindre grad. Dette gir en viss slitasje over det meste av arealet. Storparten av området har likevel preg av opprinnelig vegetasjon. Unntaket er kyststripa fra Paradisbukta og sørover, der dels badeplassen, dels andre inngrep sørover (gamle "losjhus"), har gjort at undervegetasjonen til dels er helt omformet.

Pr. 2005 bærer Kongeskogen preg av en blanding av at store gamle furutrær og generelt grunnlendte områder er lite berørt av inngrep, mens øvrig areal til dels er klart hogstpåvirket med en del ungskog. Det er ingen større hogstflater, men en del småflater og frøtrestillinger, særlig i midtre deler.

Introduserte arter

Det er mange innførte arter i Kongeskogen. Flere av disse er fullstendig naturalisert, og denne spredningen er uønsket. Mange arter er bevisst utplantet, andre er spredd via fugler og pattedyr. Ved minnesteinen ute ved sjøen vokser nesten kun introduserte arter, som sibirertebusk, svensk asal og filtkorsved. Ellers finnes invaderende arter som platanlønn, hemlock, bøk, gravmyrt, snøbær, spirea-arter, mispelarter, syrin og gulltvetann.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Om området ikke isolert er vurdert som nasjonalt verneverdig, skal det fremheves den store verdi som ligger i det betydelige arealet til Kongeskogen, og hvor en stor del er kalkfuruskog/lågurtfuruskog. Kalkfuruskog er oppført som en truet vegetasjonstype (kategori: VU – noe truet). De fleste kalkfuruskogsreservater i Norge, og spesielt i Oslofjorden er små, og kalkfuruskogen på Bygdøy er av ikke ubetydelig størrelse i denne sammenheng. I lokal sammenheng er det av stor interesse at Kongeskogen/Hengsåsen, inkludert edellauvskogsareal, bevares som et reliktområde for vegetasjon som høyst sannsynlig en gang dekket store deler av nåværende Oslo by.

Fra slutten av 1980-tallet foreligger to separate anbefalinger om Kongeskogens framtid, som begge vektlegger natur- og rekreasjonsmessige verdier. Bjørndalen & Brandrud (1989) har klassifisert området som del av et større regionalt verneverdig (**) område som omfatter både Kongeskogen og Hengsåsen. Her er vernemotiver, verneverdi og skjøtselsråd detaljert beskrevet. I.-A. Pedersen (1988) har laget forslag til en skjøtselsplan for Kongeskogen der det anbefales ulike former for kontrollert skjøtsel og parkmessig behandling av arealene. Bjørndalen & Brandrud (1989) skriver følgende: "Det kan også oppstå en konflikt mellom ønsket om å skjøtte området som parkskog og det å bevare området mest mulig som naturskog. Vi tror imidlertid ikke dette er noe stort problem hvis man søker å bevare det eksisterende preget på skogen." De anbefaler størst mulig grad av naturlig foryngelse, og en selektiv uttynning av unggran framfor furu, blant annet for å opprettholde et åpent preg. Videre anbefales å redusere sterkt på krattrydding, særlig av hassel, som er en naturlig bestanddel av skogen. Bjørndalen & Brandrud (1989) skriver at en moderat grad av plukkhogst kan tillates.

I.-A. Pedersens (1988) og Bjørndalen & Brandruds (1989) vurderinger er gjort uavhengig av hverandre. Som en syntese vil vi her primært foreslå å overlate de gammelskogspregete delene til fri utvikling, inkludert at trær får eldes og dø naturlig for å kunne gjenskape et element av død ved som har vært sterkt redusert gjennom lang tid og som har redusert det naturlige biologiske mangfoldet. For trær som innebærer en særlig sikkerhetsrisiko langs beferdete traseer kan spesielle tiltak som for eksempel kronereduksjon vurderes for at trærne kan stå så lenge som mulig. Ved felling av eldre trær som innebærer en sikkerhetsrisiko, bør det døde trevirket fortrinnsvis plasseres lokalt for nedbryting. For ungskogene kan man trolig benytte en del av de anbefalinger som er gitt hos I.-A. Pedersen (1988), men hvor det langsiktige mål burde være å akselerere suksessen mest mulig mot en naturlig tilstand. Det er tvilsomt om kommersiell skogsdrift er ønskelig i et område der det er dokumentert såpass store natur- og rekreasjonsverdier. Det er imidlertid klart at man må opprettholde skjøtsel knyttet til rydding av stier og gangveier. Hvorvidt det er fornuftig å skjøtte deler av området som parkskog, med et annet vegetasjonsbilde enn naturlig vegetasjon kan opplagt diskuteres. Alt i alt slutter vi oss til det Bjørndalen & Brandrud (1989) uttalte - sitert ovenfor, skjønt plukkhogst bør kun skje i skjøtselsøyemed.

Gråor-askeskogen vest for Strømsborg bør restaureres ved at grøfta gjenfylles og granoppslag fjernes.

Den utstrakte bruken av Kongeskogen i rekreasjonssammenheng fører nødvendigvis til slitasjeproblemer. Det bør etableres informasjonsmateriale om natur og kultur langs de viktigste ferdselsårene hvor det også henstilles til turfolk om å vise hensyn og aller helst holde seg til turveiene. En økt bevissthet blant befolkningen kan, i kombinasjon med friluftslivsinteressene, gi et vesentlig bidrag til bevaring av naturen i området.

Introduserte arter er det svært mye av i Kongeskogen, både når det gjelder antall arter og mengde. En rekke utenlandske bartrær er innplantet. Disse treslagene er det viktig å fjerne for å hindre videre frøspredning og endring av den naturlige vegetasjonen. Det samme gjelder platanlønn og bøk, buskene snøbær, syrin og hekkspirea samt urtene gravmyrt og gulltvetann. I området ved Paradisbukta er det en rekke gjenstående hagearter etter "Kongehusene". Mange av disse har forholdsvis liten spredning (f. eks. roseartene nevnt av Berg 2004). Verdien av disse artene er dessuten ikke bare rent naturmessige, men de er også kulturminner etter denne bebyggelsen. Eiendommen Villa Gjøl er ikke inkludert i lokaliteten, og er ikke undersøkt botanisk.

3.13 Strandberg langs Kongeskogen

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111958
 Naturtype: Havstrand – kyst/ Kalkrike strandberg
 Vegetasjonstype: Bergknaus
 Naturverdi: C - lokal verdi, dog ikke inventert med hensyn til biologisk mangfold. Geologisk verneverdig område som bør sees i sammenheng med Kongeskogen.
 Antall rødlistearter: -

Områdebeskrivelse

Området er ikke inventert 2004. Skråningen ned mot havet er ofte så bratt at det er umulig å ta seg frem.

Vegetasjon og flora

Området har lite løsmasser og er derfor ikke skogdekt. Vegetasjonen er generelt sparsom. Området har stort potensial for kalkavhengige moser (jevnfør foregående lokalitet).

Kulturpåvirkning

Grunnet vanskeligheter for turgåere å ta seg frem i de bratte skråningene må området regnes som relativt urørt og opprinnelig.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Strandberg med lokal naturverdi, blant annet som naturlig avgrensning av Kongeskogen mot sjøen i nordvest. Området har et beskjedent areal og ligger beskyttet til med Kongeskogen som buffer på innsiden.

Forvaltningsmessig bør området sees i sammenheng med Kongeskogen og inngå i et eventuelt naturreservat, men de geologiske verdiene innebærer presiseringer i eventuelle vernebestemmelser.

3.14 Reinsdyrlia, vestre del

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111959
 Naturtype: Skog/ Rik edellauvskog
 Vegetasjonstype: Alm-lindeskog
 Naturverdi: A - nasjonal verdi. Bør vernes etter naturvernloven.
 Antall rødlistearter: 16 (sopp)
 Litteratur: Fylkesmannen i Oslo og Akershus (1999)
 Undersøkellesdato: 29/5-03 KB, 7/8, 24/9-03, 26/9-04 TEB, 1/12-03, 25/9-04, 27/9-03 EB

Områdebeskrivelse

Området er en del av en SV-NØ-gående rygg sør for Hengsengen, et stykke nord for Christian Frederiks vei. Den er stedvis grunnlendt med eksponerte bergvegger og rasmark lokalt. Særlig i den vestre delen er topografien småkollet og kupert. Lokaliteten grenser mot øst mot en forholdsvis stor kompost/deponi-plass for organisk så vel som uorganisk avfall.

Vegetasjon og flora

Det er ganske kraftige lindetrær i tresjiktet; videre noe ask, alm, rogn, furu og spisslønn. Undersjiktet er kratt av hassel. I en brattkant ovenfor gangveien er det noe rik "bergskrentlinde-skog" med noe furu. Her er det spesielt flere grove, flerstammete lindetrær. Det er også grove kjemper av lind i kanten av kulturlandskapet. Et karakteristisk parti av lind av den berglendte typen finnes i en liten tverrdal sør på ryggen. I busksjiktet vokser alperips, bringebær, stikkelsbær, berberis, leddved, geitved og mahonia. I den lysåpne sonen langs gangveien finnes en liten bestand av krattalant.

Biomangfold og sjeldne arter

Karplanter: I den lysåpne sonen langs gangveien er det en liten bestand av den relativt sjeldne arten krattalant.

Sopp: Mykologisk sett bærer lokaliteten preg av å være en fortsettelse av Dronningberget. Det er bare hundre meter med marin leire som fysisk skiller de to områdene, som til sammen er samme SV-NØ-gående rygg med kambrosiluriske lag av skifer og kalkstein. Dronningbergets unike soppflora har vært kjent iallfall de siste 25 år, mens Reinsdyrlia har vært mykologisk helt ukjent inntil 2004. Det viste seg da at kvalitetene hadde mye til felles med Dronningberget, noe man dels kunne forvente ut fra store likheter i vegetasjon. Siden de samme forventninger ikke slo til for området sørvest for Rodeløkken, som også har store vegetasjonsmessige fellestrekk, må man imidlertid kunne anta at også andre forhold spiller inn. Dette gjelder særlig historikken omkring menneskelige inngrep. Dronningberget - Reinsdyrlia synes å ha lang skoglig kontinuitet.

På de besøkene som ble gjort i den svært gode soppsesongen i 2004, ble det funnet 16 rødlistearter (**tabell 5**). Alle tilhører det samme linde-hasselskogselementet som på Dronningberget, ca halvparten innenfor kategoriene direkte truet og sårbar (4+3), resten sjeldne (4) og hensynskrevende (5) arter. Av disse er 14 ektomykorrhizaarter, som alle også er funnet på Dronningberget. Sistnevnte lokalitet er imidlertid svært godt undersøkt gjennom mange år, og det reelle antall rødlistearter i Reinsdyrlia er opplagt høyere enn det som er funnet hittil.

Fugl: Hekking av kattugle er konstatert i området (Bård Bredesen, pers. medd.)

Tabell 5 Rødlistede sopparter for Reinsdyrlia, vestre del. (Truethetskategorier: E – direkte truet, V – sårbar, DC – hensynskrevende, R – sjelden)

Latinsk navn	Norsk navn	Truethetskategori
<i>Boletus reticulatus</i>	Bleklodden steinsopp	R
<i>Cortinarius caesiocortinatus</i>	Rasmarkslørsopp	V
<i>Cortinarius cotoneus</i>	Hasselslørsopp	DC
<i>Cortinarius flavovirens</i>	Gulgrønn melslørsopp	E
<i>Cortinarius nanceiensis</i>	Bananslørsopp	V
<i>Cortinarius osloensis</i>	Osloslørsopp	E
<i>Cortinarius polymorphus</i>		E
<i>Cortinarius salor</i>	Blå slimslørsopp	R
<i>Cortinarius tiliae</i>	Lindeslørsopp	E
<i>Cortinarius urbicus</i>	Sølvslørsopp	DC
<i>Cystolepiota seminuda</i>	Rosa melparasollsopp	DC
<i>Hygrophorus chrysodon</i>	Gullrandslørsopp	V
<i>Lactarius violascens</i>	Fiolettriske	R
<i>Phellinus ferruginosus</i>	Rustkjuke	DC
<i>Russula anthracina</i>	Kokskremle	R
<i>Tricholoma atosquamosum</i>	Svartspettet musserong	DC

Kulturpåvirkning

Ryggen har tidligere vært beitet. Området er nesten delt på midten av deponert kompost og annet avfall. Dette er et betydelig inngrep i midtre del av lokaliteten. Her er det også er gravd, slik at det delvis er en nokså irreversibel skade. Det er også lokale hauger med søppel i de mest verdifulle, vestlige delene av området. Langs turstien er skogen noe ryddet.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Den viktigste kvaliteten ved området er den svært spesielle soppfloraen knyttet til lindehasselskogselementet. Sammen med Dronningberget stiller Reinsdyrlia i en egen toppkategori blant A-områdene på Bygdøy. Ut fra kriterier for verdisetting som benyttes i det nasjonale skogvernarbeidet, ville området komme ut som et firestjerners område.

Lokaliteten bør vernes som naturreservat. Området er også av Fylkesmannen i Oslo og Akershus klassifisert som botanisk meget verneverdig. Planene for deponiet er ikke kjent, men synes å være en trussel også for de omliggende, til nå upåvirkede skogarealene. Siden området har så høy naturverdi, anbefales at avfallsdeponeringen opphører og at området så langt det lar seg gjøre tilbakeføres til det opprinnelige, også med hensyn til terrengforholdene. Dette arbeidet må ikke influere på skogarealene omkring. Flere rødlistearter har forekomster nær opp til deponiet, noen av dem med sine eneste funnsteder på lokaliteten. Hageplanten mahonia er i spredning innen området, og denne kan godt fjernes. Området bør for øvrig utvikles uten noen form for inngrep eller skjøtsel. Det kan imidlertid være ønskelig med noe tynning av tresjiktet nærmest grusveien i nord for å opprettholde biodiversiteten i kantsonen mellom skog og åker.

3.15 Reinsdyrlia, østre del

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111960

Naturtype: Kulturlandskap/ Skogsbeiter

Vegetasjonstype: Alm-lindeskog

Naturverdi: A - nasjonal verdi

Antall rødlistearter: 1 (sopp)

Litteratur: Fylkesmannen i Oslo og Akershus (1999)

Undersøkellesdato: 26/7-03 KB, 7/8, 24/9-03, 26/9-04 TEB; 1/12-03, 25/9-04, 27/9-03, 1/12-03, 25/9-04 EB

Områdebeskrivelse

Lokaliteten er en direkte fortsettelse av foregående lokalitet, og er på østsiden av søppeldeponiet og fra naturens side med liknende naturforhold som forrige lokalitet. Skogen her er imidlertid mye mer kulturpåvirket. Det meste av lokaliteten er i dag inngjerdet, og er en del av et større beite (trolig hest). Dette omfatter tilstøtende jorder i sør.

Vegetasjon og flora

Treslagssammensetningen er mye av den samme som forrige lokalitet med lind-hasselskog som dominerende, men trærne er stort sett unge. Feltsjiktet har stedvis dominans av snerprørkvein eller liljekonvall. Feltsjiktet er variert og artsrikt i den lysåpne kantsonen mot grusveien som løper langs Hengsengen. Her vokser vill-løk, hengeaks, dunhavre, fingerstarr, hvitveis, blåveis, lodneperikum, krattalant (4 separate populasjoner), prikkperikum, snerprørkvein, nesleklokke, fagerklokke, krypfredløs, fredløs, mjødukt, hundekjeks og vendelrot.

Biomangfold og sjeldne arter

Karplanter: Lodneperikum (*Hypericum hirsutum*) vokser nær grusveien, mellom stien som går tvers over Hengsengen og svingen opp mot Bygdøyveien. Dette er én av to lokaliteter for denne regionalt sjeldne arten på Bygdøy. Begge populasjonene er små. Tre populasjoner krattalant vokser også helt nede ved grusveien. Lodneperikum og krattalant vokser begge på lysåpne steder hvor trær og buskas ryddes jevnlig, eller hvor det tidligere var beite. Frø fra lodneperikum har blitt samlet inn fra denne lokaliteten, og bevares *ex situ* på den såkalte Osloryggen i Botanisk hage på Tøyen. Artene vokser like utenfor inngjerdingen, på nordsiden.

Sopp: Soppfloraen er stort sett mer triviell i denne delen av ryggen enn vestover, men en stor forekomst av den direkte truete lindeslørsopp (*Cortinarius tiliae*) ble funnet her.

Kulturpåvirkning

Hele ryggen har tidligere vært beitet (se foregående lokalitet). Vinteren 2003/2004 ble de østre delene inngjerdet for gjenopptatt beite.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Som del av det biologisk svært verdifulle området Dronningberget - Reinsdyrlia, har området høy verdi.

Tresjiktet nærmest grusveien bør tynnes for å opprettholde den lysåpne kantsonen der de sjeldne artene lodneperikum og krattalant vokser. Det er viktig at ryddet kvist fraktes ut av området. Ellers bør deler av tre- og busksjiktet få utvikle seg, og død ved må ikke fjernes. At den påvirkete delen blir beitet er bra. Det er imidlertid viktig at arealet ikke overbeites, spesielt med hensyn til fuktige perioder sent på høsten.

3.16 Huk vest

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111961
 Naturtype: Havstrand – kyst/ Kalkrike strandberg
 Vegetasjonstype: Bergknaus og urterik kant
 Naturverdi: B – regional verdi
 Antall rødlistearter: -
 Undersøkellesdato: 17/6-2005 EB

Områdebeskrivelse

Området ligger på østsiden og i indre halvdel av den mest markerte bukta vest i Hukområdet. Det ligger innenfor Huk fossilreservat, har lagdelte kambrosiluriske bergarter i bunnen, mens den lysrøde glimmersyenittporfyren i Hukgangen ligger skrått over og utgjør hovedmassen. Det er først og fremst i denne det er jordfylte sprekker og på toppen stedvis et tynt humusdekke, hvor tørketålende planter finner feste.

Vegetasjon og flora

Det lille området representerer en krapp gradient fra nakne bergflater nærmest sjøen, via svært artsrike knauser og til dypere jord med buskvegetasjon, før høyere tre- og krattvegetasjon tar over vest for toppen av en liten ryggdannelse. Mange av artene er tørrbakkearter med mer begrenset utbredelse. De vanligste er dunkjempe, markmalurt, bitterbergknapp, hvit bergknapp, tiriltunge, kantkonvall, ettårsknavel, fagerknoppurt, berggull, kvitdodre og stankstorkenebb. Ellers ble notert blant annet bakkemynte, knollmjørdurt, eng- og dunhavre, bergskrinneblom, nikkesmelle, prikkperikum, flatrapp, fjellrapp, grådodre, skogkløver, kvitmaure, gulmaure, tjæreblom og rundbelg. På bergflate ble også funnet vanlig lodnebregne, olavsskjegg, svartburkne og murburkne. I soner med litt mer jordsmonn vokser rosebusker, berberis og dvergmispel. Ask og spisslønn tar over der lokaliteten er avgrenset mot øst. Berget stuper ganske skrått ned mot vika, og det er bare noen flekker med mer typisk strandkantvegetasjon ved basis av berget. Her vokser strandkryp, saltsiv og gåsemure.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Lokaliteten utgjør en artsrik og økologisk variert strandberg-bergknauslokalitet med flere lokalt mindre vanlige arter. Området ligger litt i bakkant av det sterkest beferdte arealet på denne populære badestranden, og det som synes mest benyttet her inne er et lite, flatere platå under en gruppe furutrær, der det er en liten utstikker mot bukta. Dette området er utelatt i avgrensningen.

Området synes å være i balanse i forhold til dagens slitasje og bør for øvrig få ligge mest mulig urørt.

3.17 Kalkrike strandberg nord for Kongeskogen

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030112017
 Naturtype: Havstrand – kyst/ Kalkrike strandberg
 Vegetasjonstype: Bergknaus
 Antall rødlistearter: -
 Naturverdi: B - regional verdi
 Undersøkelsesdato: 29/5-03 KB

Områdebeskrivelse

Dette er et lite område vest for veien til Bygdøy sjøbad. Det er en lav fjellrygg med skinn vegetasjon.

Vegetasjon og flora

Sparsom vegetasjon i sprekker og forsenkninger på strandbergene; flott bestand av nyresildre, og forekomst av typiske arter på kalkrike strandberg som dvergmyspel, bakkefiol, enghavre, bakketimian, markmalurt og fjell-lodnebregne.

Biomangfold og sjeldne arter

Ingen rødlistearter eller andre spesielt sjeldne arter er funnet på lokaliteten.

Kulturpåvirkning

Umiddelbar nærhet til Bygdøy sjøbad har medført noe slitasje og tråkk.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Det lille området er klart avgrenset: havet i vest, veien i øst, båthavn i nord og fjellvegg i sør. Det har en fint utviklet bergknausflora, og bør sees i sammenheng med Kongeskogen, som den ligger i direkte tilknytning til.

Hensyn må tas slik at området ikke ytterligere utsettes for slitasje og forringelse.

3.18 Tørrberg v/Kongeskogen

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030112016
 Naturtype: Kulturlandskap/ Småbiotoper
 Vegetasjonstype: Kalkfattig bergknaus
 Naturverdi: B - regional verdi
 Antall rødlistearter: (se nedenfor)
 Undersøkelsesdato: 29/05-03 KB

Områdebeskrivelse

Bergknaus av syenitt som er skilt fra Kongeskogen av veien og omfatter et svært lite areal.

Vegetasjon og flora

Det lille området er artsrikt, med forekomst av regionalt uvanlige til sjeldne arter som sandfiol, rakfaks, geitved og nakkebær, og de lokalt sjeldne artene katterot og bakkemaure.

Biomangfold og sjeldne arter

Karplantefloraen er spesiell i Bygdøysammenheng ved å være dominert av arter som ofte vokser på fattige bergarter (bakkemaure og katterot). Katterot er i sterk tilbakegang på nedre Østlandet, og denne lokaliteten er i dag den eneste kjente på Bygdøy. Rakfaks er foreslått som sårbar i utkastet til rødliste for tidlig innførte arter. Forekomsten her er sannsynligvis den ene av i alt tre eksisterende voksesteder for arten i Norge (jf. Berg 2004).

Kulturpåvirkning

Knausen er omgitt av vei, sti og åker, men vegetasjonen er likevel intakt uten særlig spor av

slitasje. Tørrbergvegetasjonen er trolig betinget av tidligere beite, men gjengroingen går svært langsomt på grunn av de tørre forholdene.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Lite areal med flere interessante karplantearter.

Knausen bør sees i sammenheng med Kongeskogen og inkluderes i eventuelt verneområde. En omlegging av veisystemet bør vurderes, slik at ikke lokaliteten er fullstendig innringet av vei.

3.19 Sump sør for Paradisbukta

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111962
 Naturtype: Havstrand – kyst/ Strandeng og strandsump
 Vegetasjonstype: Strandsump, takrørsump og oreskog
 Naturverdi: B - regional verdi. Bør sees i sammenheng med Kongeskogen
 Antall rødlistearter: -
 Undersøkelsesdato: 2/7-03 KB

Områdebeskrivelse

Dette er en beskyttet vik langs vestsiden av Bygdøy, sør for Paradisbukta. Den er omgitt av gråor-heggeskog.

Vegetasjon og flora

Takrør dominerer i nesten hele vika. På den sumppregete stranda vokser blant annet myrrapp, havsivaks og havstarr. Lenger inn er det frodig strandeng med mjøldurt, ryllsiv, fredløs, vendelrot, åkermynthe, stautpiggknopp, flikbrønsle, melkerot og klourt. En kant med gråor-heggeskog med istervier, bekkeblom og åkersvinerot rammer inn bukta. Bakenfor er det kalkfuruskog.

Biomangfold og sjeldne arter

Det er ganske høyt mangfold av karplanter på et lite areal. Området er lokalt verdifullt da det er lite gjenværende fuktige naturtyper på Bygdøy.

Kulturpåvirkning

Området har helt sikkert tidligere vært beitet. Takrørbestanden har trolig ekspandert da dette opphørte. En sti nær havstranda gir noe slitasje. Her er det blant annet en del hundebading.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Utvidelse av bredden på turveiene må unngås. Området må absolutt ikke tilrettelegges for badestrand. Vika bør inkluderes i samme forvaltningsområde som Kongeskogen.

Takrør er en art som etter opphør av skjøtsel ekspanderer og danner renbestand uten andre plantearter. Det er en generell utvikling i Oslofjorden at beskyttede viker overtas av takrør. Det er derfor svært aktuelt å finne skjøtselstrategier som fjerner takrør fra en del av disse lokalitetene. Brenning om våren er en aktuell framgangsmåte. Det bør vurderes om denne lokaliteten kan egne seg for å prøve ut denne typen skjøtsel.

3.20 Lauvskog øst for Holsts vei

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111963
 Naturtype: Skog/ Rik edellauvskog
 Vegetasjonstype: Kulturpåvirket alm-lindeskog
 Naturverdi: C - lokal verdi
 Antall rødlistearter: -
 Undersøkelsesdato: 17/11-03 EB

Områdebeskrivelse

Dette er et langstrakt skogsparti i jordekanten innenfor gjerdet til Kongsgården, sør for møtet mellom Hengsengveien, Holsts vei og Christian Frederiks vei. Dette er således det eneste skogområdet i tilknytning til Kongeskogen som ikke har vært gjenstand for slitasje fra turgåere. Området er markert med noenlunde samme omriss på kart over Bygdøy kongsgård fra 1880.

Vegetasjon og flora

Høye, men sannsynligvis relativt unge lauvtrær dominerer, mest spisslønn; noe hassel.

Biomangfold og sjeldne arter

Ikke undersøkt nærmere, men forekomst av rødlistearter synes lite sannsynlig.

Kulturpåvirkning

Lokaliteten er trolig gjenstand for begrenset skjøtsel, men virker mye mer urørt enn lokalitet 12.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Dårlig undersøkt areal med edellauvskog, som geografisk sett er en del av Kongeskogen.

Området bør sees i sammenheng med Kongeskogen, som buffersone i kanten av det verneverdige området. Arealet bør ligge mest mulig urørt.

3.21 Strømsborg sør og vest, edellauvskog

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111964

Naturtype: Skog/ Rik edellauvskog (og noe kalkskog)

Vegetasjonstype: Alm-lindeskog og noe kalkålgurtskog

Naturverdi: C - lokal verdi

Antall rødlistearter: -

Undersøkelsesdato: 2003 KB, 17/11-03 EB

Områdebeskrivelse

Arealet ligger mellom Frølichs vei, dyrket mark og park på eiendommen Strømsborg. Området grenser til og er topografisk naturlig å se i sammenheng med Kongeskogen. Vestre del består av et ryggparti, mens østre del er slakere.

Vegetasjon og flora

Arealet domineres av edellauvskog, med overgang til et fragment av kalkfurskog på en liten rygg i søndre del. Spisslønn og lind er vanlige i lauvskogen; videre inngår alm, ask (særlig i et fuktig parti mot Kongeskogen i vest), litt bøk og platanlønn. Trærne er ikke spesielt gamle.

Biomangfold og sjeldne arter

Undervegetasjonen er sparsom til manglende. Ingen sjeldne eller rødlistede arter er funnet.

Kulturpåvirkning

Hele skogen, som er ung, er klart kulturpåvirket og trolig parkmessig pleiet. På ryggen i øst grenser furskog mot et området med plantet edelgran og en plantet, utenlandsk furuarter. Det er også et felt tilplantet med rødeik. Det dumpes mye hageavfall langs små stier med utgangspunkt i Lovisenlundveien mellom nr. 3 og nr. 5.

Introduserte arter

I tillegg til de bevisst plantede treslagene har en rekke hageplanter etablert seg i skogen som følge av dumping av hageavfall. Blant annet vokser det rikelig med gulltvetann i dette området.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Skogspartiet har ingen store naturverdier, men området har stor betydning som kantskog til Kongeskogen.

Hageavfall bør fjernes, og området bør i framtida ikke brukes som komposthaug for villaeiere i nærområdet. Noen av de introduserte artene i området (særlig gulltvetann) er i ferd med å spre seg videre inn i Kongeskogen og bør bekjempes. Platanlønn og edelgran bør også bekjempes. Dersom det er fare for spredning av de andre introduserte treslagene nord for området, er det viktig at disse hogges. Artene bør identifiseres og spredningsrisikoen vurderes nærmere.

3.22 Rodeløkken

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111965

Naturtype: Rasmark, berg og kantkratt/ Kantkratt (mosaikk med bl.a rik edellauvskog, noe kalkrik eng og kalkrikt strandberg)

Vegetasjonstype: Mosaikk av urterik kant, kalktørrang, kalkbergvegetasjon, alm-lindskog m.m.

Naturverdi: A - nasjonal verdi. Området er inkludert i forslag til landskapsvernområde

Antall rødlistearter: -

Undersøkellesdato: 11/5-03 KB, 14/6-03 KB, 4/7-03 KB

Lokalitetsbeskrivelse

Dette er et heterogent område med mange biotoper. Tidligere bruk har resultert i en mosaikk av biotoper, fra parkaktig edellauvskogsområde ved dagens parkeringsplass vest for kaféen til ødeeng, ung askeskog, gjengroende blodstorkenebbeng, bukt med takrørsump og inngjerdet hagemarkskog med beite i sørøst. Tidligere inndelinger på vegetasjonskart fra 1982 (Oslo kommune 1982) er vanskelige å spore pr. 2003. I dag er overgangene glidende mellom ulike vegetasjon.

Historikk

Rodeløkken ble i 1780, som den første løkke, utparsellert fra Hovedgården. Den ble bebygget av oberst Henning Hesselberg og kalt Henningslyst. I 1802 ble løkka ervervet av justisråd Thrane. Løkka hadde fergeforbindelse til Skarpsno og veier til Ladegaarden, løkkene i sør og Huk. Plassen ble i 1819 kjøpt av Karl Johan, men disponert av generalkonsul Ernst Rohde, derav navnet Rohdes løkke, i dag Rodeløkken. I 1837 ble stedet tilbakeført til Kongsgården. Det har vært kafédrift på sommeren siden 1837, men dagens bygninger er i hovedsak bygget under og etter 2. verdenskrig.

Vegetasjon og flora

Nord for kaféen vokser parkpreget edellauvskog med lind, hassel og store trær av spisslønn. Mot øst dominerer relativt småvokst ask. Det vokser mye moskusjorbær i feltsjiktet nær Rodeløkken parkeringsplass, samt en rekke nitrofile arter som skvallerkål, tårnurt, veitistel, vinterkarse, burot, ullborre, kratthumbleblom, svaleurt, hundegras, groblad, geitskjegg, ugrasløvetann, stornesle, grasstjerneblom og mjødukt. Halvveis ned mot vannet fra Rodeløkken ligger en ødeeng. På enga vokser mye engreverumpe, for øvrig blant annet hjorterot, smaltimotei, stormaure, gulmaure, dunkjempe, enghavre, tiriltunge, rundbelg, nikkesmelle, grasstjerneblom, hjertegras, gulflatbelg, fagerknoppurt, moskusjorbær og tårnurt.

Ned mot Frognerkilen går området over i en kalkrik og meget artsrik eng med arter som blodstorkenebb, hjertegras, knollmjødukt, dunkjempe, aksveronika, nikkesmelle, dunhavre, enghavre, rødkjeks, rundbelg, nakkebær, gulmaure og markmalurt. Tidligere vokste ansvarsarten draghode i dette området (fram til midten av 1960-tallet), men den er ikke gjenfunnet. Nedenfor stien langs kysten er det strandberg med fjellrapp, trefingersildre, smånøkkel, fjell-lodnebregne, strandløk, sandarve, knopparve, bergskrinneblom, bakkemynte og flere bergknapparter. Våraspektet er imponerende med blant annet mye smånøkkel. Gjengroingen pågår fortsatt, og det er små rosekratt i forsenkningene hvor det også vokser sprikemispel, snerprørkvein, fuglevikke, engsoleie, norsk mure og grasstjerneblom. A. Pedersen (2004) har undersøkt mosefloraen i dette åpne området, og fant 30 arter, i hovedsak tørketålende, lys- og kalkelskende arter.

Havstranda er for det meste klippestrand, men også noe mudderstrand med en mindre takrørsump. Arts sammensetningen her likner den større vika lenger inn i Frognerkilen (lokalitet 31) med arter som havstarr, havsivaks, skogsivaks, vasshøymol, klourt, vendelrot, fjøresauløk, mjødurt, strandkryp og myrrapp - i tillegg til takrør. På de mer steinete strandpartiene vokser gåsemure, strandvind, krypkvein, strandstjerne, strandvortemelk, strandbalderbrå og tangmelde.

Omtrent rett øst for kaféen er det noen klipper med skyggefull nordøstside hvor det vokser et stort mangfold av små bregnearter (murburkne, svartburkne, fjell-lodnebregne og vanlig lodnebregne). Mosefloraen her bør undersøkes. Mellom klippene og kaféen er en tett, ung askeskog. Skogen mot sjøen består av gråor/askekratt.

Noe lenger mot sør, like før dette området slutter ved et gjerde mot beitemark, er et svært artsrikt tørrengsparti med krattalant, lodneperikum (kun to lokaliteter på Bygdøy og ellers meget uvanlig), kvitmaure, hjorterot, svartmispel (ellers uvanlig på Bygdøy), dvergmispel, markjordbær og enghavre. Dette artsrike området er ikke mer enn 5 x 5 m og pr. i dag i halvskygge.

Biomangfold og sjeldne arter

Karplanter: Det totale antall karplanter innen dette området er meget høyt, som følge av stor variasjon i voksestedforhold. Her skal særlig nevnes lodneperikum, krattalant og smånøkkel som uvanlige arter. Av rødlistearter finnes oslosildre (ansvarsart). Sølvasal (ansvarsart) ble samlet på Rodeløkken i 1969, og den kan godt vokse her fortsatt.

Sopp: Rødlistearten spiss vokssopp (*Hygrocybe persistens*, DC) er belagt i 1956 fra Rodeløkken, på klippene ved sjøen. Det er potensial for flere interessante sopparter.

Kulturpåvirkning

Det er en sti gjennom skogen fra parkeringsplassen rett ned mot Frognerkilen. Det går også en sti langs sjøen. Kart fra 1882 viser at landskapet rundt Rodeløkken var et parklandskap for 100 år siden, med et nettverk av stier og veier. Stier og utkiksplasser har forfalt, men lauvskogen bærer til dels fortsatt preg av tidligere parkskjøtsel. Den store forekomsten av moskusjordbær er en rest fra dette parkanlegget. Den sørøstligste delen er atskilt ved gjerde og er en del av beiteområde sammen med de nærmeste områdene mot sør.

Introduserte arter

Det finnes mange innførte planter i området, særlig busker knyttet til gjenstående parkanlegg. Et betydelig antall arter er i spredning. Syrin er i sterk spredning på skråningene ned mot Frognerkilen og er en betydelig trussel mot det biologiske mangfoldet. Også arter som moskusjordbær, hestekastanje og platanlønn forekommer. Berg (2004) nevner tre innførte mispelarter herfra.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Området må sees på som en mosaikkpreget vegetasjon i gjengroing. Det finnes her mange verdifulle biotoper innenfor et lite areal. Det er potensial for flere rødlistede sopparter, samt insektarter.

Tidligere bruk ga et mer lysåpent plantesamfunn. For å bevare noe av det botaniske mangfoldet rundt Rodeløkken må trær/busker fjernes fra deler av området samtidig som trær og busker bevares en del steder for å opprettholde mangfoldet knyttet til kantsoner. De store krattene av syrin mellom den tidligere ødeenga og blodstorkenebbenga mot sjøen, samt de utenlandske *Cotoneaster*-artene, bør prioriteres fjernet ved ryddingen. En detaljert skjøtselsplan er nødvendig for restaurering og bevaring av områdets unike kvaliteter. Hovedformålet med skjøtselen bør være å hindre fullstendig gjengroing slik at et minimumsønske vil være å fjerne oppslag av busker. Lar det seg gjøre, vil det også være ønskelig med slått av engliknende vegetasjonsflekker, om ikke hvert år, så i hvert fall annet eller tredje hvert år. Stien langs sjøen må ikke utvides eller tilrettelegges på annen måte. Den sørøstligste delen bør opprettholdes som beite.

3.23 Kalkrikt strandberg, Frognerkilen

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111966
 Naturtype: Havstrand – kyst/ Kalkrike strandberg (samt: Rasmark, berg og kantkratt/ Urterik kant)
 Vegetasjonstype: Strandberg og urterik kant
 Naturverdi: A - nasjonal verdi. Området er inkludert i forslag til landskapsvernområde.
 Antall rødlistearter: -
 Undersøkelsesdato: 14/6-03 KB

Områdebeskrivelse

Svakt hellende strandberg øst for bukt med takrørsump. Området ligger øst for inngjerdet område for beite, i tilknytning til foregående lokalitet (nr. 22). Det går en smal sti gjennom området. Kalktørrenga er skrinne, og det er en del fjell i dagen. Lokaliteten ligger like utenfor området som tilhørte Rodeløkken. Området er uten synlige inngrep.

Vegetasjon og flora

Det er velutviklet, usedvanlig artsrik kalktørreng- og strandbergflora. Nikkesmelle dominerer, men her vokser også mye hjorterot, dvergmispel, smaltimotei, blodstorkenebb, trefingersildre, bitterbergknapp og fjell-lodnebrege. Videre er registrert nyresildre, smånøkkel og nakkebær.

Biomangfold og sjeldne arter

Det er stort arts mangfold med mange regionalt uvanlige tørrengarter. Det er potensial for sjeldne arter av markboende sopp og insekter.

Kulturpåvirkning

På kart over Kongsgården fra 1880 er det merket ut en ferdselsvei gjennom området. I dag er dette en halv meter bred sti. Ellers er kalktørrenga fri for inngrep, og det er heller ikke observert introduserte arter.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Området må sees som en sjeldent forekommende naturtype på Bygdøy. Store deler av tidligere kalktørrenger er i dag enten bebygde eller i gjengroing etter tidligere slått og beite. Alle gjenværende arealer, selv små flekker av denne naturtypen, er derfor verdifulle. Området er atskilt fra lokalitet 22 som en mindre påvirket utforming og uten gjenvoksning av innførte busker.

Da jordsmonnet er meget skrint, anbefales ikke beite her. Gjengroing er neppe noen trussel på kort sikt. Området bør forbli mest mulig urørt og behov for ryddetiltak kan vurderes om en del år. Slitasje på grunn av friluftsliv bør overvåkes.

3.24 Edellauvskog sør for Rodeløkken

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111967
 Naturtype: Kulturlandskap/ Skogsbeiter
 Vegetasjonstype: Alm-lindeskog og kalkrike strandberg
 Naturverdi: B - regional verdi. Området er inkludert i forslag til landskapsvernområde
 Antall rødlistearter: 1 sikker + 2 (herb O) kan stamme herfra (sopp)
 Litteratur: Bronger & Rustan (1983) (referert i følgende tekst, med noen suppleringer)
 Undersøkelsesdato: 14/6-03 KB, 24/9-03 TEB, 20/11-03, 27/9-04 EB

Områdebeskrivelse

Dette er et skogkledd område sør for Rodeløkken og nord for Oscarshall. Området er småkupert og dominert av ei østvendt li mot Frognerkilen.

Vegetasjon og flora

Beiteskog av typen alm-lindeskog dominerer, men som mange andre steder på Bygdøy vokser kalkfuruskog i mosaikk med denne, f.eks. i et belte ned mot Frognerkilen. Tresjiktets alder va-

rierer, inkludert mange store og gamle trær, samt enkelte døde trær. Spisslønn, alm, lind og ask dominerer. Spesielt i en østvendt skråning ned mot Frognerkilen er det grovvokst, linde-dominert skog. Et ferskt vindfall viser at en del av de grove lindetrærne antakelig er hule, med velutviklete insektganger. Hassel er vanlig, særlig mot sørvest. I nordøst ned mot sjøen fins et markert søkk dominert av ganske store asketrær. Busksjiktet inne i skogen består stort sett av småplanter av treslagene, mens det mot kantene er et mer spesifikt busksjikt av bl.a. berberis, kjøtttype, alperips og mispelarter. Det fins også noen mindre partier med tørrbakkevegetasjon.

Typiske arter i feltsjiktet i skogen er liljekonvall, skogsveve, fingerstarr, flatrapp, lundrapp, skogsalat, hvitveis og blåveis. Kalktørrengarter som blodstorkenebb, hjorterot, aksveronika, krattsøleie og knollmjørdurt vokser langs kantsonene.

Biomangfold og sjeldne arter

Karplanter: Om lag 200 individer av den nasjonale ansvarsarten oslosildre ble observert av Bård Bredesen i 2005. Videre ble notert mye nyresildre, enkelte individer av marianøkleblom, store mengder flekkmure, trefingersildre m.m. Bronger & Rustan (1983) fant 93 arter, inkludert flere sørøstlige varme- og kalkkrevende arter.

Sopp: Rødlisterarten rosa melparasollsopp (*Cystolepiota seminuda*, DC) ble funnet like sørøst for Rodeløkken kafé. Ytterligere to rødlistede sopparter, begge med angivelse "ved Rodeløkken", kan stamme herfra. Det er skivemorkel (*Disciotis venosa*) (R) (1955), og kragejordstjerne (*Gaeastrum striatum*) (V) (1934). Det samme gjelder noen av herbariebeleggene merket nær og ved Oscarshall, se lokalitet 35. Av vedboende arter er signalarten furustokkjuke (*Phellinus pini*) funnet i området.

Kulturpåvirkning

Området er beitepåvirket og har vært beitet også de siste årene. Det har et åpent skogbilde typisk for beitet skog/ hagemark.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Område med høy naturverdi, som representerer en etter hvert sjelden naturtype (beiteskog) i regionen. Artsmangfoldet er stort og med minst tre rødlistede sopparter. Det er potensial for forekomst av flere rødlistede markboende sopp knyttet til kulturmark og også arter knyttet til gamle og døde edellauvtrær.

Beitet bør opprettholdes og med et regulert beitetrykk som opprettholder naturverdiene.

3.25 Clausåsen

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030110499

Naturtype: Skog/ Rik edellauvskog

Vegetasjonstype: Alm-lindeskog

Naturverdi: A - nasjonal verdi. Området er inkludert i forslag til landskapsvernområde

Antall rødlistearter: 1 (sopp)

Undersøkelsesdato: 18/11-03, 11/11-04 EB

Områdebeskrivelse

Området er en del av halvøyas SV-NØ-gående rygger. Ryggen er relativt markert, ca 40 m bred og er delvis grunnlendt med en del nakent berg i dagen. Området har hagemarkskarakter med stedvis tette oppslag av ung lauvskog mellom store edellauvtrær. Det er en del dødved.

Vegetasjon og flora

Liljekonvall, skogsveve, fingerstarr, flatrapp, lundrapp, skogsalat, hvitveis og blåveis er vanlige arter i feltsjiktet. Kantkonvall er påfallende tallrik. En velutviklet forekomst av den lokalt sjeldne arten gulveis vokser i området (B. Bredesen, pers.medd.). Arten er tidligere bare registrert som

forvillet i Oslo (Elven 2005). Det kan også være tilfelle her, skjønt voksestedet er i ellers svært naturlig preget skogbunn.

Biomangfold og sjeldne arter

To delforekomster av den direkte truede arten lindeslørsopp (*Cortinarius tiliae*) ble funnet på nordsiden av stien på ryggen vest for Wedels vei. De hadde en innbyrdes avstand på ca 50 m, og de talte henholdsvis 30 og ca 300 fruktlegemer.

Kulturpåvirkning

Det er en ridesti langs vest-/nordsida av ryggen. I kanten av denne ligger en stor kompost og kvistsamling. Her vokser det store mengder "ugras" som dauvnesle, svaleurt, hundekjeks, snauveronika, hundegras og løvetann.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Ut fra den svært spesielle soppfloraen som er kjent fra Dronningberget (lokalitet 1), ble lokaliteten ansett for å være svært interessant med hensyn til sjeldne og rødlistete mykorrhizasopparter knyttet til lind og hassel. Den særdeles fine forekomsten av lindeslørsopp var et interessant funn, men ellers var soppfloraen svært artsfattig og det på samme tidspunkt som det var optimale fruktifiseringsforhold på lokalitetene Dronningberget og Reinsdyrlia. Et stort antall rødlistearter var framme på disse stedene den aktuelle observasjonsdagen. Ut fra skogstruktur, antatt trealder etc. skulle denne lokaliteten ha de samme forutsetninger som habitat for den aktuelle gruppe rødlistearter. Med forbehold for lokale sesongforskyvninger eller andre forhold knyttet til fruktifisering kan det tenkes at denne skogen har vært mer påvirket, eventuelt at den har vært avvirket og kontinuiteten brutt på et eller annet tidspunkt. Samme fenomen ble observert for linde-hasselskoger på Hovedøya i samme periode (se Bjureke 2005).

De store forekomstene av den direkte truede arten lindeslørsopp tilsier imidlertid at lokaliteten skal klassifiseres som et A-område. Lindeslørsopp er foruten på de tre Bygdøylokalitetene (jf. Dronningberget og Reinsdyrlia) til nå funnet bare 4 andre steder på verdensbasis (Oslo: Malmøya, Bærum: Løkkeåsen, Asker: Sjøstrand og Porsgrunn: Blekebakken).

Området bør få utvikle seg mest mulig fritt. Det er ønskelig at rideaktiviteten gjennom området opphører. Komposthaugen bør ryddes bort.

3.26 Wedels vei øst

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111968

Naturtype: Kulturlandskap/ Skogsbeiter

Vegetasjonstype: Alm-lindeskog

Naturverdi: B - regional verdi. Området er inkludert i forslag til landskapsvernområde

Antall rødlistearter: 1 (sopp)

Undersøkelsesdato: 18/11-03, 11/11-04 EB

Områdebeskrivelse

Svakt skrånende parti øst for Wedels vei like nord for kryss Oscarshallveien, og videre ned til Frognerkilen.

Vegetasjon og flora

I de øvre, søndre delene er det en edellauvskog med et stort sett relativt ungt preg, dominert av ask og også en del spisslønn; noe lind og én bøk observert i sørlige del. Feltsjiktet er sparsomt. I forsumpede områder i nedre, nordre del ned mot vannet, før gjerdet til Oscarshall, finnes skog med gråor og hegg. Her finnes arter som ellers er sjeldne på Bygdøy, f. eks. vårkål, mjørdurt, engkarse, bekkeveronika og maigull. Sumpskogen er den eneste i sitt slag på Bygdøy. Mot stranda finnes også innslag av kalkrikt strandberg med trefingersildre og kalkrik knausvegetasjon med relativt rik flora, blant annet en liten forekomst av ansvarsarten oslosildre, samt nyresildre.

Biomangfold og sjeldne arter

Av sopp ble rødlistearten gipshette (*Mycena olida*, R) observert på stamme av spisslønn.

Kulturpåvirkning

Beite- og hagemarkspregede skogområde, som skjøttes; kratt kuttet (tett med ungsudd fra stammebasis). Den nordlige delen mot Frognerkilen synes noe mindre kulturpåvirket.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Området har verdi som del av en større helhet med svært mosaikkpreget vegetasjon omkring Rodeløkken, og inngår i et større beiteskogområde som også omfatter lok. 24.

Området egner seg for bruk til skogsbeite, som anbefales opprettholdt.

3.27 Thulstrupløkken, hagemarker ved Wedels vei

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111969

Naturtype: Kulturlandskap/ Hagemark

Vegetasjonstype: -

Naturverdi: B - regional verdi. Området er inkludert i forslag til landskapsvernområde

Antall rødlistearter: -

Undersøkelsesdato: 03 KB, 20/11-03 EB

Områdebeskrivelse

Flatt parti på marin leire; beitemark for storfe på begge sider av Wedels vei vest for Oscarshall. Enga er fint innrammet av store lauvtrær.

Vegetasjon og flora

Området er en halvåpen beitemark med et stort antall til dels svært storvokste og vakre edellauvtrær. Her vokser bøk, lind, eik, hestekastanje, hegg, alm og ask. Langs Wedels vei vokser gul hestekastanje og bøk. Forsommeraspektet byr på et gult "hav" av gullstjerne. I enga vokser ellers engreverumpe, høymol, hvitkløver, snauveronika, krypsleie, stornesle, sølvbunke, veitistel, krypfredløs, blåkoll, engsoleie og skvallerkål. Noen småpartier av beitemarka er fuktig.

Biomangfold og sjeldne arter

Artsmangfoldet av karplanter er ikke påfallende høyt, og det er ikke påvist noen rødlistede arter. Området har sammen med omkringliggende lauvskoger en svært rik fuglefauna.

Kulturpåvirkning

Området ble beitet i 2003, og har sannsynligvis vært benyttet til dette over relativt lang tid.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Området har stor verdi da dette er den mest velutviklede (og sammen med lok. 32 den eneste utskilte) hagemarka på Bygdøy. Beiting må opprettholdes og bruk av kunstgjødsel unngås. Det bør diskuteres om bevisst rydding av arter som stornesle, veitistel og høymol er ønskelig. Bestandene av disse artene er ganske store, og et prøveprosjekt med fjerning midtsommers over en 5-års periode bør vurderes.

3.28 Lauvskog nord for Oscarshallveien

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111970

Naturtype: Skog/ Rik edellauvskog.

Vegetasjonstype: Alm-lindeskog

Naturverdi: B - regional verdi. Området er inkludert i forslag til landskapsvernområde

Antall rødlistearter: 1 (sopp)

Undersøkelsesdato: 4/7-03 KB, 20/11-03 EB

Områdebeskrivelse

Knausparti med edellauvskog mellom vei til gartnerbolig og Oscarshallveien. Det er også inkludert et smalt belte på sørsiden av Oscarshallveien. Området likner på hagemark.

Vegetasjon og flora

Området er nærmest å betegne som en hagemarksskog og grenser mot foregående område. Det karakteriseres av mange store, gamle trær: spisslønn, alm, eik og ask, samt platanlønn og hestekastanje. I busksjiktet vokser hassel og hagtorn. I kantsonen på sørsiden av Oscarshallveien vokser eik, ask og bøk. I feltsjiktet er det mye nitrofile ugras som stornesle, skvallerkål og hundekjeks, samt korsknapp, tveskjeggveronika og lundrapp. Det er også mer grunnlendte partier med åpne bergskrenter, med blant annet putevrimose (*Tortella tortuosa*), putehårstjerne (*Syntrichia ruralis*), broddtråkleiose (*Pseudoleskeella nervosa*), kalkraggmose (*Anomodon viticulosus*), gulbandmose (*Metzgeria furcata*), maurarve og svaleurt.

Biomangfold og sjeldne arter

På basis av stor spisslønn ble det under feltarbeidet i 2003 funnet den rødlistede skivesoppen gipshette (*Mycena olida*, R).

Kulturpåvirkning

Kratt er ryddet. Det er inngjerdet for beite og kuene kan vandre fritt mellom løkka og dette området.

Introduserte arter

Nærmere gartnerboligen og veksthusene er det større krattfelt av snøbær. Den forvillede busken gullregn finnes også her. Selv om ikke ødeenga opp mot veksthusene inngår i området, må den store monokulturen av kjempeturt rett utenfor skogsområdet trekkes frem. Denne forvillede arten danner et stort bestand og konkurrerer ut all annen vegetasjon. Dette er dog eneste voksested på Bygdøy pr. 2005, men det er opplagt fare for spredning.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Lokaliteten inngår som et viktig element av et verdifullt kulturlandskap og med biologiske kvaliteter først og fremst knyttet til de gamle trærne.

Opprettholdelse av beitet er ønskelig. Bruk av kunstgjødsel må unngås. For restaurering av områdets naturkvaliteter er det viktig å fjerne snøbær, gullregn og kjempeturt.

3.29 Skogøy sør for Oscarshallveien

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111971
 Naturtype: Kulturlandskap/ Småbiotoper
 Vegetasjonstype: Alm-lindeskog og kalkfuruskog
 Naturverdi: C - lokal verdi. Området er inkludert i forslag til landskapsvernområde.
 Antall rødlistearter: -
 Undersøelsesdato: 20/11-03 EB

Områdebeskrivelse

Lokaliteten er et isolert, lite kolleparti med skog på et åpent jorde, men delvis som en fortsettelse av hagemarkskogen fra nord. Området bør sees i sammenheng med omliggende områder, som et sammenhengende, variert hagemarksområde.

Vegetasjon og flora

Skogen er en overgangstype mellom edellauvskog og kalkfuruskog, der edellauvskog dominerer slik at området er naturlig å klassifisere som edellauvskog. Trærne er stort sett unge, men med spredte store, gamle trær. Halvstore furutrær preger særlig en grunnlendt rygg sørover fra høyeste punkt. Ellers finnes eik, lind, spisslønn, ask, alm, selje, bjørk og tre store lerketrær. I kantsonen på østsiden vokser store trær av ask, samt store enkelttrær av spisslønn og lind;

stor lind vokser også i vestre jordekant. I busksjikt vokser spredte hasselkratt og ellers berberis, mispel og mye snøbær. Vanlig i feltsjiktet er arter som blåveis, kratthumleblom, løkurt, korsknapp, fingerstarr og markjordbær. I tilknytning til en bergvegg ble det funnet svartburkne, maurarve, putevrimose (*Tortella tortuosa*) og storklokkemose (*Encalypta streptocarpa*).

Biomangfold og sjeldne arter

Området er relativt lysåpent og mer artsrikt enn de mer sluttete edellauvskogene, men delvis ugraspåvirket.

Kulturpåvirkning

Kulturpåvirkningen er relativt stor da det er en liten skog med beitemark omkring. Toppryggen har mer naturlig preg. Beitende dyr kan gå opp på kollen.

Introduserte arter

Snøbær danner et jevnt busksjikt inne i området.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Verdi som kulturlandskapselement, med funksjon tilsvarende åkerholme.

Dagens skjøtsel med beite bør opprettholdes. Bruk av kunstgjødsel bør unngås. Snøbær bør ryddes bort.

3.30 Ingstadåsen

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030110497
 Naturtype: Skog/ Kalkskog (overgang mot rik edellauvskog)
 Vegetasjonstype: Kalklågurskog, alm-lindeskog
 Naturverdi: B - regional verdi. Området er inkludert i forslag til landskapsvernområde
 Antall rødlistearter: 1 (sopp)
 Undersøkellesdato: 1/5 og 7/8-03 KB, 20/11-03, 11/11-04 EB

Områdebeskrivelse

Dette er den sørligste av flere SV-NØ-gående rygger i Bygdøys naturområde. Området strekker seg fra Muséumsveien like nord for inngangen til Folkemuseet og videre over til Oscarshall. På sørsiden skråner skogen i vestre del slakt ned mot en stor parkeringsplass, mens den mot øst dekker ei bratt li - innerst inn på flere større boligeiendommer i Dronninghavnveien. På nordsiden er det en bratt skråning ned mot jordbruksland, unntatt i øst der ryggen bindes sammen med platået inne på Oscarshall.

Vegetasjon og flora

Det er omtrent like mye edellauvskog og kalkfurskog. Furu dominerer toppryggpartiet i vest. Noen av trærne er relativt gamle, men ikke særlig store. Lauvskog domineres av spisslønn, som er vanlig i alle sjikt. Lind og alm, inkludert store trær, øker mot øst og videre innover på Oscarshall. Hele arealet har velutviklet krattsjikt. Vanlige arter er hassel, kjøtnype, berberis og alperips. Hassel vokser særlig tett inne på Oscarshall. Om våren er feltsjiktet blått: nærmest Folkemuseet er det gravmyrt som gir den blå fargen, innover på ryggen er det russeblåstjerne og blåveis som gir blåtone. Av andre urter og gras er det vanlig med liljekonvall, fingerstarr, skogsveve, vårpengeurt, hvitveis, bakkefiol, nyresoleie, hundekveke og kratthumleblom. På deler av toppryggen er det alm-lindedominerte partier med sparsomt feltsjikt. Her er det arealer med eksponert berg, med blant annet putevrimose (*Tortella tortuosa*).

Biomangfold og sjeldne arter

Artsrik soppvegetasjon, men få rødlistearter er funnet i området. Rødlistearten sleip jordtunge (*Geoglossum glutinosum*, DC) er belagt i 1966 fra "mellom Folkemuseet og Oscarshall, høyden på venstre side av parkeringsplassen". Dette er sannsynligvis innenfor området.

Kulturpåvirkning/introduserte arter

I felt- og busksjiktet vokser forvillede hageplanter. Påvirkningen er naturlig nok også sterk i deler av det inngjerdete, private arealet, med blant annet mye gravmyrt, vivendel og russeblåstjerne.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Rikt område med høy naturverdi. Den sørvendte lia som ligger inne på private eiendommer, har til tross for en del forvillede hageplanter beholdt et naturlig preg og fungerer som en naturlig del av skogryggen.

Bekjempelse av introduserte arter og da i særdeleshet gravmyrt er ønskelig. Russeblåstjerne visner tidlig og kan ikke regnes som en trussel mot opprinnelig vegetasjon. For øvrig anbefales fri utvikling.

3.31 Takrørbukt innerst i Frognerkilen

Nummer i biologisk mangfoldskartlegging: 030110386
 Naturtype: Havstrand – kyst/ Strandsump, rik fukteng (samt noe kalkrikt strandberg)
 Vegetasjonstype: Takrørsump
 Naturverdi: C - lokal verdi. Området er inkludert i forslag til landskapsvernområde
 Antall rødlistearter: -
 Undersøkellesdato: 14/6 og 4/7-03 KB

Områdebeskrivelse

Området er en grunn bukt nesten innerst i Frognerkilen. Lokaliteten omfatter strandsonen utenfor dagens gjerde. Sørvest for området ligger en kulturreng som beites av sau. Det avgrensede arealet inkluderer også en bergknaus lenger inn i kilen.

På vegetasjonskartet fra 1982 (Oslo kommune 1982) er området markert som strandeng. Biotopbetegnelsen i 1982 må imidlertid være feilaktig, da det i følge Høiland (1973) var en stor takrør-bestand her allerede i 1972. Antakelig ble området beitet helt ned til vannkanten for lenge siden.

Vegetasjon og flora

I takrørbeltet og i den smale strandenga vokser arter som skogsivaks, mjørdurt, engsoleie, stormaure, grasstjerneblom, fredløs, slyngsøtvier, takrør, lodnestarr, mannasøtgras, storkvein, myrsauløk, gjerdevikke, åkertistel og hundegras.

Langs stien nær gjerdet mot beitemarka kan vegetasjonstypen karakteriseres som rik fukteng med arter som tunrapp, paddesiv, åkersnelle, gjerdevikke, berggull, løvetann, åkertistel, hvit steinkløver, vinterkarse, gulflatbelg, rødsvingel, kratthumbleblom, dunkjempe, spisslønn og alm. Flere av artene er ugras som har spredd seg fra nærliggende jordbruksmark. På en liten bergknaus nord i området er det tørrbergvegetasjon og et par enkeltstående trær.

Biomangfold og sjeldne arter

På nevnte bergknaus er Oslos eneste nåværende forekomst av blåbringeblær.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Området har potensial som restaureringsbiotop for strandeng.

Ønsket vegetasjonsutvikling forutsetter at gjerdet flyttes utover, slik at området blir tilgjengelig for beitedyr. Også andre tiltak for å desimere takrørbestanden (f. eks. brenning) bør vurderes.

3.32 Beitemark sørvest for Rodeløkken

Lokalitetsnummer i biologisk mangfoldkartlegging: 030111972
 Naturtype: Kulturlandskap/ Naturbeitemark
 Vegetasjonstype: Hagemark
 Naturverdi: C - lokal verdi. Området er inkludert i forslag til landskapsvernområde
 Antall rødlistearter: -
 Undersøkelsesdato: 1/5-03 KB

Områdebeskrivelse

Grunnlendt, åpent område på østsiden av Wedels vei sør for Rodeløkken. Spredte, store og relativt gamle edellauvtrær gir området hagemarkspreget.

Vegetasjon og flora

Kulturbetinget grasmark med gjødselpåvirkning, men enda virker ikke tilsådd og har derfor mer naturpreg enn foregående lokalitet.

Biomangfold og sjeldne arter

Området er karakterisert ved engvegetasjon med spredte gamle edellauvtrær. På grasmarka vokser det mye gullstjerne om våren. På kalkknauser nær veien ble våren 2005 funnet 40 individer av ansvarsarten oslosildre (Bård Bredesen).

Kulturpåvirkning

Området er angitt av Bronger & Rustan (1983) som beitemark for hester og kuer, og også i 2003 og 2004 var området inngjerdet og benyttet til storfebeite.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Dette er et fint, lite beiteområde, med oslosildre som det mest interessante funn. Området har ikke minst landskapsmessig verdi. Beitet bør opprettholdes og bruk av kunstgjødsel unngås.

3.33 Skog ved ridesenter

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111973
 Naturtype: Kulturlandskap/ Skogsbeiter (og rik edellauvskog)
 Vegetasjonstype: Alm-lindskog dominerer av mer opprinnelige typer
 Naturverdi: B – regional verdi. Området er inkludert i forslag til landskapsvernområde
 Antall rødlistearter: 2 (sopp)
 Undersøkelsesdato: 13/7-03 KB, 18/11-03, 27/9-04 EB

Områdebeskrivelse

Dette er en smal, SV-NØ-gående rygg fra sør for Ridesenteret, med bred gang/ridesti langs ryggen. Den delen som ligger nord for ridesti er atskilt ved gjerde og beitet.

Vegetasjon og flora

Ryggen er stort sett dominert av ung askeskog. I tillegg finner vi noe lind, alm, spisslønn, berberis, gullregn, alperips, stormaure, krattfiol og rødknapp.

Området med minst påvirket edellauvskog har mye til felles med lokalitet 25. Slake skråninger i søndre del har kraftige trær av spisslønn. Eksponerte bergknauser langs ridestien har små fragmenter av kalktørreng, med engplanter som blodstorkenebb, hjorterot, engsmelle, lundrapp, stormaure og skogkløver. Våren 2005 ble det funnet en rekke kravfulle arter (Bård Bredesen), som marianøkleblom (spredt), nyresildre (svært store forekomster) og oslosildre (flere hundre, med hovedtyngde innenfor den beitede delen). På områder med mye tråkk og påvirkning vokser arter som russekål, tranehals, brønnkarse, pengeurt og nesleskjellfrø.

Biomangfold og sjeldne arter

To rødlistede, begge kalkkrevende sopparter ble funnet; stor væpnerhatt (*Rhodocybe truncata*, DC) og rosa melparasollsopp (*Cystolepiota seminuda*, DC).

Kulturpåvirkning

Området har vært gjenstand for skjøtsel. Det er en ganske bred ridesti langs ryggen.

Introduserte arter

Store mengder med gullregn er det mest påfallende, dessuten noe russekål.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Verdien er knyttet til blant annet artsrike bergknauser med blant annet en av de muligens største forekomstene av ansvarsarten oslosildre i Indre Oslofjord. Videre er det et fint, gjenværende edellauvskogsfragment på lokaliteten.

Den intense bruken av ridestien kunne med fordel opphøre. Gullregn og russekål bør bekjempes. Opprettholdt beite er positivt.

3.34 Øst for Bygdøyveien ved Folkemuseet

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111974
 Naturtype: Skog/ Rik edellauvskog
 Vegetasjonstype: Alm-lindeskog
 Naturverdi: C - lokal verdi. Området er inkludert i forslag til landskapsvernområde
 Antall rødlistearter: -
 Undersøkelsesdato: 20/11-03, 17/6-05 EB

Områdebeskrivelse

Området er den vestligste delen av den SV-NØ-gående ryggen som østover dekkes av den verneverdige edellauvskogen som strekker seg over mot Rodeløkken, lokalitet 25. Mye av skogen imellom, kartlagt som varmekjær hagemarkskog, er delvis dominert av tett ungfuru og har ikke spesielle naturkvaliteter. Området er avgrenset som lia mot nordvest og opp til toppryggen, inkludert en kolle med bergskrent ut mot Bygdøyveien.

Vegetasjon og flora

Topprygg og vestre del er noe heterogen, i høyere deler særlig dominert av spisslønn og med noe ask og lind. Hoveddelen av lokaliteten, den slake lisida mot nordvest, har en tett og livskraftig vegetasjon av hassel, ispedd alm, lind og spisslønn. Vanligst arter i feltsjikt er liljekonvall, kantkonvall, fingerstarr, skogsveve, lundrapp, og blåveis. Av andre arter skal nevnes bakkefiol. Det ble senhøstes registrert store forekomster av heggetraksopp (*Clitocybe geotropa*) og puddertraksopp (*Clitocybe nebularis*) og på forsommeren et par funnsteder av vårfagerhatt (*Calocybe gambosa*).

I bergskrent på kollen i vest vokser blant annet bergskrinneblom, tårnurt, kvitmaure, svaleurt og i selve berget svartburkne.

Biomangfold og sjeldne arter

Det er til nå ikke funnet rødlistearter på lokaliteten, men området er ikke mykologisk undersøkt, og hasselskogen kan ha potensial for interessante arter.

Kulturpåvirkning

Området er tydelig kulturpåvirket spesielt i den vestlige delen, hvor det er et større felt med spirea og noe syrin. Av andre kulturbetingede arter skal nevnes funn av moskusjordbær og sprikemispel. Ridesti går gjennom området.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Hele ryggen, hvor A-området lok. 25 utgjør den østlige halvdelen, har nok opprinnelig hatt samme type flora og vegetasjon. Lok. 34 er skilt ut som den delen av den vestlige ryggshalvdelen som framstår minst kulturpåvirket (eventuelt kommet lengst i en naturlig restaureringsprosess). Det er ikke funnet spesielt interessante arter, men arealet utgjør en artsrik edellauvskog og særlig hasselkrattet er velutviklet.

Også ut over det avgrensede området finnes arealer med mer suksessjons- og krattpreget edellauvskog, som kan være interessant i en restaureringsprosess for hele eller større deler av ryggen. Dette gjelder særlig et belte nærmest jorden i nord. Hvis denne strategien velges, bør lok. 34 få utvikle seg fritt. Området ligger imidlertid også så nær Folkemuseet at det eventuelt kunne være interessant for aktivitetene der og kunne i en slik forbindelse bli en fin beiteskog.

3.35 Oscarshall vest

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111975

Naturtype: Skog/ Kalkskog

Vegetasjonstype: Kalkågurtskog (type B2b, frisk kalkfuruskog)

Naturverdi: B - regional verdi

Antall rødlistearter: Se nedenfor

Undersøkelsesdato: 13/7-03 KB, 11/11-04 EB

Områdebeskrivelse

Lokaliteten omfatter de nærmeste skogpartiene på begge sider av innkjørselen til Oscarshall lystslott.

Vegetasjon og flora

Det er en brå overgang fra park til mer naturlig skogpreg på begge sider av grusveien som fører inn mot Oscarshall. Tre- og busksjikt har her fått utvikle seg temmelig fritt. Furutrærne er svært storvokste, og det er et kratt av hassel som ikke bærer preg av tynning. Undervegetasjonen har et rikt lågurtfuruskogspreg, med blåveis, liljekonvall, mye markjordbær og skogsveve. I bunnsjiktet er det blant annet storkransmose (*Rhytidiadelphus triquetrus*), men det er også mye naken bunn med nålestrø.

Nord for grusstien er det ganske tette hasselkratt og veldig skyggefullt på bakken. Her er det glissen furuskog. Øvrige trær er spisslønn, hengebjørk, platanlønn, ask, eik, alm og hestekastanje. I feltsjiktet vokser arter som liljekonvall, hvitveis, løkurt, hundekveke, trollbær og legeveronika.

Biomangfold og sjeldne arter

Det ble funnet et par mindre vanlige sopparter; mønjevokssopp (*Hygrocybe punicea*) og konglepiggsopp (*Auriscalpium vulgare*). I soppherbariet, Botanisk museum, Tøyen, finnes i tillegg en rekke innsamlinger av rødlistede arter angitt fra Oscarshall. Man må anta at disse er samlet fra et noe større område i nærheten av Oscarshall, som kan omfatte denne og noen andre av de beskrevne lokalitetene. Flere av funnene er relativt gamle (jf. **tabell 6**).

Kulturpåvirkning

Det vokser tette kratt med skjærsmen langs tilførselsveien. Buskene har ikke vært tynnet og klippet de senere år.

Introduserte arter

Nærmest grusveien vokser mye spirea og syrin og en del rododendron og sibirertebusk.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Selv om arealet er lite, utgjør lokaliteten et parti med velutviklet kalkfuruskog med storvokste furutrær (truet vegetasjonstype, kategori VU - noe truet).

I den grad lokaliteten periodevis må skjøttes som inngangspartiet til Oscarshall bør man likevel tilstrebe å beholde dagens preg, med dominans av naturlige arter, store furuer og hasselkratt.

Tabell 6 Gamle og verdifulle funn av storsopp ved Oscarshall (belagt ved Botanisk museum, Oslo) og som ikke er gjenfunnet de siste ca 20 år. For noen arter er det belegg fra flere ulike år. (Truethetskategorier: E – direkte truet, V – sårbar, DC – hensynskrevende, R – sjelden)

Art	Funnsted	Belagt
<i>Balsamia platyspora</i> (nøttetrøffel) (DC)	"ved Oscarshall" "skråningen mellom Oscarshall og Rodeløkken"	1952, 1953, 1961, 1985 1985
<i>Hygrophorus chrysodon</i> (V)	"Oscarshal. I blandskog"	1894
<i>Hymenogaster arenarius</i> (R)	"nær Oscarshall"	1951
<i>Hymenogaster decorus</i> (DC)	"skråningen ved Oscarshall"	1952
<i>Hymenogaster olivaceus</i> (DC)	"skråningen ved Oscarshall"	1952
<i>Hymenogaster vulgaris</i> (DC)	"skråningen ved Oscarshall"	1952, 1961
<i>Phellinus ferruginosus</i> (rustkjuke) (DC)	"ved Oscarshall"	1965
<i>Serpula himantoides</i> (tømmernettsopp) (DC)	"Oscarshall"	1931
<i>Spongipellis spumeus</i> (skumkjuke) (DC)	"nær Oscarshall, i parkskog"	1984
<i>Tuber maculatum</i> (bittertrøffel) (R)	"ved Oscarshall"	1985
<i>Tuber rufum</i> (rødbrun trøffel) (R)	"skråningen ved Oscarshall",	1952

3.36 Oscarshall nord

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111976
 Naturtype: Skog/kalkskog (pluss rik edellauvskog, delvis parklandskap)
 Vegetasjonstype: Kalkågurtskog, dels i overgang mot alm-lindeskog
 Naturverdi: C - lokal verdi
 Antall rødlistearter: -
 Undersøkellesdato: 13/7-03 KB, 11/11-04 EB

Vegetasjon og flora

Området er vegetasjonskartlagt som gråor-askeskog, alm-lindeskog og kalkfurskog (Oslo kommune 1982). I 2003 dekket furuskogen mye mer enn det som framgår av vegetasjonskartet og er her definert som hovedtypen. Utelatt i avgrensningen er det østligste partiet, lia ned mot Frognerkilen, som består av tett furuskog som trolig er plantet.

Området består av glissen furuskog med lind, hassel, spisslønn, ask (mye småplanter som følge av at krattet klippes ned), alm, platanlønn, rogn, eik, hestekastanje, sølvasal (*Sorbus aria*) og søtkirsebær. I feltsjiktet vokser blant annet liljekonvall, blåveis, trollbær, skogsveve, tve-skjeggveronika, nyresoleie, fingerstarr, hengeaks, kantkonvall, hvitveis, skogfiol, villøk og skogsalat. Knausete partier har et noe fattigere preg, med blant annet smyle og tyttebær, og et bunnsjikt dominert av etasjemose og furumose. Andre steder er det lokalt mye av hasselmoldmose (*Eurynchium angustirete*). På murene ved Oscarshall vokser skogburkne, skjørlok, tunarve og stripetorskemunn.

Biomangfold og sjeldne arter

Området har en variert og artsrik soppflora. Særlig vanlige jordboende arter er mandelkremle (*Russula integra*) og traktkremle (*R. delica* coll.). Knyttet til hassel forekommer både hasselriske (*Lactarius hortensis*) og hasselkjuke (*Dichomitus campestris*). Assosiert med furu vokser grå jordmusserong (*Tricholoma terreum*), rabarbrasopp (*Chroogomphus rutilus*) og frostvoksopp (*Hygrophorus hypothecus*), mens gulrandkjuke (*Phaeolus schweinitzii*) og furustokkjuke (*Phellinus pini*) ble funnet på henholdsvis rotparti og stamme av furu. Av andre arter kan nevnes almeknippesopp (*Hypsizygus ulmarius*) og skrukkeøre (*Auricularia mesenterica*).

Kulturpåvirkning

I motsetning til forrige lokalitet er lok. 36 gjenstand for relativt intensiv skjøtsel ved at krattet

klippes og holdes nede. Pr. november 2004 var for eksempel mye av hasselkrattet unge skudd, som skjøt fra kuttete stammer, og kvisthauger lå spredt omkring. Hele arealet, inkludert ungskogen mot Frognerkilen, er også inngjerdet mot resten av Oscarshall (mesteparten av lok. 35 er avgrenset slik at det ligger utenfor dette gjerdet). Det har tidligere vært sauebeite her.

Introduserte arter

I skogbunnen er det en del ugras, samt hageplanter som for eksempel mahonia og platanlønn.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Området har først og fremst verdi som del av en større helhet, samt som kalkfuruskog (truet type), tydelig påvirket, men med bra restaureringspotensial.

Det er tydelig en målsetting ved skjøtselen at arealet skal fremstå som en relativt åpen skog. Hvis skogen også i framtida skal skjøttes, bør man fortsatt tilstrebe å beholde kontinuiteten i tresjiktet (ikke flatehogge, som trolig er gjort i den nedre delen, som er utelatt), og bevare den naturlige undervegetasjonen. Oppslag av platanlønn og andre introduserte arter bør fjernes.

3.37 Oscarshall, søndre del

Lokalitetsnummer i biologisk mangfoldkartlegging: 030110498
 Naturtype: Skog/ Rik edellauvskog (pluss: Havstrand – kyst/ kalkrikt strandberg)
 Vegetasjonstype: Skog/ Alm-lindeskog (og bergknaus)
 Naturverdi: B - regional verdi
 Antall rødlistearter: -
 Undersøkelsesdato: 11/11-04 EB

Områdebeskrivelse

Lokaliteten er en bratt skråning fra det øvre platået der slottet ligger og ned til Frognerkilen i øst. Grunnen består av ustabil forvittringsjord og en del nakne bergknauser. Arealet er svært ulendt og avskjermet og med svært lite ferdsel.

Vegetasjon og flora

På en stor del av lokaliteten er tresjiktet dominert av spisslønn. Skogen har et relativt tynnstammet preg, men med noen kraftige trær innimellom. Både i midtre og søndre del er det også grupper av storvokste og til dels flerstammede lindetrær. I den øvre delen, nedenfor kjøkkenbygning på platået i sør, er det en gruppe med store furuer. Det finnes også noe ask. Hassel er vanlig i busksjiktet. Her er det dessuten noe alperips og berberis. Bunnvegetasjonen er svært sparsom, men noen steder vokser en del lundrapp og noe skogsveve. Eksponerte bergvegger har en kalkkrevende moseflora med blant annet krypsilkemose (*Homalothecium sericeum*), fellmose (*Neckera* sp.), og flere levermosearter.

I en smal strandbergsone nederst ble det funnet bergskrinneblom, stankstorkenebb, hjorterot, markmalurt, bakketimian, bitterbergknapp, blåklokke, putevrimose (*Tortella tortuosa*) og stor-klokkemose (*Encalypta streptocarpa*). Nær strandkanten ble også observert lakrismjelt, strandstjerne, hvit bergknapp, geitved og strandrug.

Biomangfold og sjeldne arter

Mykorrhizasoppseongen for lind/hassel var forbi på undersøkelsestidspunktet. Det ble kun observert en stor forekomst (gamle fruktlegemer) av stor reddiksopp (*Hebeloma sinapizans*), som vokste under lind. Arten er vanlig på Bygdøy.

Kulturpåvirkning

Skogstrukturen, med delvis overvekt av yngre trær, indikerer at området er tidligere kulturpåvirket. Men dette er trolig lenge siden. Området er pr. i dag dobbelt avskjermet mot ferdsel: både ved at det er avlåst som resten av Oscarshall utenom de begrensede åpningstider i sommerhalvåret, og ved at det topografisk sett ligger utilgjengelig til. Det siste har nok også bidratt til at

arealet ikke er en del av parken som gartnerne skjøtter. I den grad området er påvirket tidligere, er denne påvirkningen i ferd med å forsvinne.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Lokaliteten er i ferd med å utvikle seg tilbake mot en moden og svært verdifull edellauvskog. Yngre spisslønn representerer trolig til en viss grad et yngre suksesjonsstadium, og det er grunn til å tro at linde-hasselskogselementet etter hvert vil kunne bli enda mer fremtredende enn i dag. Verdien B er vurdert ut fra observasjoner gjort seinhøstes og etter at mykorrhizasoppesongen i edellauvskog i all hovedsak var avsluttet. Området kan vise seg å være av enda større verdi.

Det anbefales at området får fortsette å være overlatt til seg selv og utvikle seg videre tilbake mest mulig mot det opprinnelige.

3.38 Dronninghavnveien N

Lokalitetsnummer i biologisk mangfoldkartlegging: 030111977

Naturtype: Havstrand/kyst og kalkrike strandberg

Vegetasjonstype: Havstrand – kyst/ Kalkrike strandberg

Naturverdi: C - lokal verdi

Antall rødlistearter: -

Undersøkellesdato: 11/11-04 EB

Områdebeskrivelse

Området er en bratt, grunnlendt skråning ned mot sjøen, i stor grad med åpne, eksponerte bergflater. Arealet er en fortsettelse mot sør av lokalitet 37, den østvendte lia mot sjøen sør for Oscarshall, som det grenser til ved et gjerde. Området har imidlertid en annen historie med hensyn til kulturinngrep, da det er en del av eiendommen Dronninghavnveien 1.

Vegetasjon og flora

Artssammensetningen er sterkt påvirket av forvillede hageplanter som vokser i blanding med kalkkrevende, ville strandbergplanter. Som følge av at det er så grunnlendt mangler tresjiktet i de brattere delene. Mer beskyttede hyller i øvre del er bevokst med hagebusker.

I busksjiktet vokser blant annet berberis, nyperose, spisslønn, ask og spirea, men preges minst like mye av alperips og syrin. Blodstorkenebb, sisselrot og svartburkne er vanlig i bergsprekkelene, og det vokser også litt murburkne her. I feltsjiktet vokser ellers bl.a rundbelg, markmalurt, hjorterot, liljekonvall, bergskrinneblom, asparges, smørbukk og tjæreblom. Av kalkmoser ble observert putevrimose (*Tortella tortuosa*), putehårstjerne (*Syntrichia ruralis*), krypsilkemose (*Homalothecium sericeum*) og granmose (*Abietinella abietina*). Store flater domineres imidlertid av hageplanter som filterve og *Sedum* sp., og noen steder også hagesildre. I det øvre hyllepartiet er store flater dominert av gravmyrt.

Biomangfold og sjeldne arter

Kalkkrevende strandbergarter av karplanter og moser.

Kulturpåvirkning/introduserte arter

Sterk påvirkning ved at hageplanter har spredd seg nedover bergene på bred front, men ikke mer enn at området fortsatt har en interessant flora av ville arter.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Arealet har en viss lokal naturverdi, både ved sitt artsinnhold og ved at den bratte, østvendte lia inne på Oscarshallområdet her fortsetter som en naturlig avslutning sørover. Området er også viktig som del av den grønne profilen mot sjøen.

Bekjempelse av hageplanter er nødvendig for opprettholdelse av områdets naturkvaliteter.

3.39 Bygdøy kongsgård, lindeallé

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111978
 Naturtype: Kulturlandskap/ Store gamle trær
 Vegetasjonstype: -
 Naturverdi: C - lokal verdi
 Antall rødlistearter: -
 Undersøkelsesdato: 17/11-03 EB (kun sett fra utsiden av gjerdet ved Strømsborg)

Områdebeskrivelse

400 m rett allé, SV-NØ fra porten ved Holsts vei opp til det sentrale området av Kongsgården (ikke tilgjengelig for almenheten).

Vegetasjon og flora

Store lindetrær av ulik alder. Gressplen ved foten av trærne.

Biomangfold og sjeldne arter

Potensielt interessant epifyttflora, samt mykorrhizasopper.

Kulturpåvirkning

Naturtypen er et rent kulturlandskapselement i form av en plantet allé.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Alléen er trolig av betydning for insekter knyttet til gamle edellauvtrær og kan også være voksested for interessante sopparter. Den er videre et fint landskapselement.

Lindealleen bør derfor bevares som del av kulturlandskapet. Det bør foretas suksessiv nyplanting av lind ved bortfall av gamle trær og døde stammer flyttes til andre deler av Bygdøy som substrat for vedlevende organismer.

3.40 Dammen ved Bygdøy kongsgård

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030110182
 Naturtype: ferskvann – våtmark/ Dammer (i kulturlandskap)
 Vegetasjonstype: -
 Naturverdi: B - regional verdi
 Antall rødlistearter: 3 (2 amfibier, 1 sopp)
 Undersøkelsesdato: 8/8-03 KB

Områdebeskrivelse

Kong Karl Johan kjøpte gården av staten i 1837. Frem til 1863 var Kongsgården i Bernadotte-familiens private eie. I 1863 ble Kongsgården innløst av Stortinget, men det ble bestemt at den skulle stå til kongefamiliens disposisjon. Det undersøkte området er en pent anlagt dam i parkanlegget. Dammen er delt i to med en innsnøring hvor en kan passere over på en trebro. I den største dammen ligger en øy.

Vegetasjon og flora

Spisslønn og alm går helt ned til vannkanten ved den del av dammen som ligger nærmest Bygdøyveien. Her er det dessuten mange forskjellige treslag som lind, osp, eik, ask, platanlønn, hengebjørk, kornell og krysningen mellom hvitpil og skjørpil. I kantvegetasjonen finner vi (en relativt frodig sumpvegetasjon av) sverdlilje, fredløs, kattehale, kjempesøtgras, bekkeblom og sennegrass og noe lengre opp mot gressplen vokser en meterbred sone med arter som krypfredløs, krypsoleie, lundrapp, hundekveke og skvallerkål. Overflaten av dammen er til dels dekket med andemat.

Den innerste delen av dammen er større og har et velutviklet takrørbelte. I strandkanten finner vi i stort sett de samme artene som i den andre delen av dammen, men noe mer kjempesøt-gras og i tillegg vassgro, skogsivaks og den rødlistede arten dronningstarr. I kanten finnes også myrrapp, storkvein, blygmjølke, sumpmaure, brønnkarse, sølvbunke, grasstjerneblom, hestehov og åkermynte.

Biomangfold og sjeldne arter

Dronningstarr er rødlistet som hensynskrevende. Både liten salamander (sårbar, Bård Brede-sen, pers. medd) og stor salamander (direkte truet, Hartvig (2004)) er dokumentert i dammen.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Forekomsten av tre rødlistearter tilsier en verdi minst tilsvarende B-område, strengt tatt A i henhold til DN (1998). Dammen er imidlertid del av en sterkt kulturpåvirket park som gjør ver-divurdering noe vanskelig.

Det forholdsvis tette tresjiktet i tilknytning til dammen er sannsynligvis fordelaktig å beholde.

3.41 Karusellen (Bygdøy kongsgård)

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111979
 Naturtype: Skog/ Kalkskog og rik edellauvskog
 Vegetasjonstype: Skog/ Kalkågurtskog og noe alm-lindeskog
 Naturverdi: C - lokal verdi
 Antall rødlistearter: -
 Undersøkelsesdato: 8/8-03 KB, 1/12-03 EB

Områdebeskrivelse

Skogkledt, avrundet ryggparti som hever seg opp over det flate parklandskapet inne på Bygdøy kongsgård. Naturtypen går frem til gjerde ved turvei.

Historikk

Kong Oscar II red som barn rundt og rundt i dette området, derav navnet Karusellen.

Vegetasjon og flora

Kalkfuruskog dominerer, men det er også partier dominert av edle lauvtrær, særlig i nord nær hovedporten. Der dominerer spisslønn og ask, samt noe alm. De fleste trærne er slanke og trolig forholdsvis unge, men spredte, kraftige trær av høy alder finnes spredt. Noen utenlandske bartrær er plantet ved ryggen mot nord. Den nordligste furuskogsdelen er temmelig kulturpåvirket med blant annet hundekjeks, løkurt, vassarve, løvetann og tunrapp. Hassel er vanlig i busksjiktet. Sørøver blir skogbunnen mer naturlig og med sparsomt feltsjikt, men spredt blåveis, liljekonvall, skogsveve og fingerstarr.

Biomangfold og sjeldne arter

Det vokser krattsleie nær midtstien i den søndre delen. Krattsleie er ellers en uvanlig plante på Bygdøy.

Kulturpåvirkning

Området er parkmessig skjøttet ved at oppslag av busker blir fjernet. Området kan også være påvirket av tidligere beite.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Kulturpåvirkede utforminger av truede vegetasjonstyper, men med bra restaureringspotensial.

Området kan få økt naturverdi hvis skogen får utvikle seg fritt. Fremmede bartrearter bør hogges ut.

3.42 Furukolle nord for Bygdøy kapell

Lokalitetsnr. i biologisk mangfold-kartlegging: 030111980
 Naturtype: Skog/ Kalkskog
 Vegetasjonstype: kalklavurtskog
 Naturverdi: C – lokal verdi
 Antall rødlistearter: -
 Undersøkelsesdato: 24/7-03 KB, 1/12-03 EB

Områdebeskrivelse

Kolle skilt fra lok. 44 av Strømsborgveien, men bortsett fra dette del av et sammenhengende kalkfuruskogområde sammen med denne.

Vegetasjon og flora

Tresjiktet er dominert av furu, iblandet yngre spisslønn, og i busksjiktet er det rikelig med hassel. Det inngår også en del alperips. Feltsjiktet er usammenhengende, med fingerstarr og skogsveve som vanligste arter. Ellers er observert bl.a blåveis, ormetelg og kratthumbleblom.

Kulturpåvirkning

Moderat.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Området representerer en til dels velutviklet utforming av kalkfuruskog, som er oppført som en truet vegetasjonstype (kategori: VU – noe truet).

Området har betydning som landskapselement og bør bevares som del av naturområdene. Det ligger noe utsatt til på grensa mot bebyggelse. Skogen bør få utvikle seg fritt.

3.43 Norsk Folkemuseum, brattskråning

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030110669
 Naturtype: Skog/ Kalkskog
 Vegetasjonstype: Kalklågurtskog
 Naturverdi: B - regional verdi
 Antall rødlistearter: 1? (sopp, mulig herfra)
 Undersøkelsesdato: 22/5-05 EB, samt spredte data fra tidligere (Siste sjanse + reg. fra utside av gjerdet 20/11-03 EB og tidligere museumsbesøk)

Områdebeskrivelse

Sørvendt skrent med grunnlendt, svært næringsrik kalkfuruskog i liene vestover fra inngangspartiet på Folkemuseet og opp til stavkirken. Videre mer flate/konkave partier med dypere jord mot nord og øst.

Vegetasjon og flora

Kalkfuruskog med rik vegetasjon av karplanter. Mange av furutrærne har grove dimensjoner. Det er stedvis tette hasselkratt og også innslag av edle lauvtrær som lind (inkludert større trær), alm og spisslønn. Buskvegetasjonen er artsrik med blant annet berberis, leddved, rogn, osp, morell og alperips. Feltsjiktet har et våraspekt med et imponerende tett teppe av blomstrende blåveis. Andre vanlige arter er blant annet skogfiol, skogsveve og liljekonvall. Ellers inngår blant annet kantkonvall, skogsalat, markjordbær, legeveronika og hengeaks. Siste Sjanses angivelse av blodstorkenebb og knollmjørdurt er trolig fra de bratteste skrentene, hvor for øvrig også bergskrinneblom ble notert.

I det bratteste av lia finnes mindre partier med eksponert, kalkrikt berg og kalkkrevende moser som krypsilkemose (*Homalothecium sericeum*), putehårstjerne (*Syntrichia ruralis*), storklokke-mose (*Encalypta streptocarpa*), putevrimose (*Tortella tortuosa*), svartburkne og svalet.

Biomangfold og sjeldne arter

Stort potensial for rødlistede arter av sopp og insekter. Rødlistearten stort stubbehorn (*Xylaria polymorpha*, R) er angitt fra råttene lønnestubbe ved sti på Folkemuseet (1975) og er mest sannsynlig herfra.

Kulturpåvirkning

Til tross for sin beliggenhet inne på museumsområdet, er mye av arealet rimelig skjermet mot ferdsel som følge av at det er temmelig bratt og ulendt. Folk følger heller de opparbeidete stiene. Det flater partiet på toppen i nord er mer kulturpåvirket enn lia, med bl.a. mye skvallerkål.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Området representerer en til dels velutviklet utforming av kalkfuruskog, som er oppført som en truet vegetasjonstype (kategori: VU – noe truet).

Trær som står i fare for å gjøre ødeleggelser på bygninger kan felles. Forsiktig plukkhogst kan foretas for å fremme de lavere sjikt dersom krattdannelse kan unngås.

3.44 Bygdøy kapell

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030110671

Naturtype: Skog/ Kalkskog

Vegetasjonstype: Kalkågurtskog

Naturverdi: B - regional verdi

Antall rødlistearter: 3 (2 sopp, 1 karplante)

Undersøkellesdato: 26/7-03 KB, 20/11-03, 22/5-05 EB

Områdebeskrivelse

Relativt markert kolleparti og SV-NØ-gående rygg med bratte lier i vest og sørøst. Lokaliteten omfatter kirketomta i vest, mens den østlige delen ligger innenfor Folkemuseet.

Vegetasjon og flora

Furu er dominerende treslag. I vestskråninga vokser enkelte storvokste trær. Den østligste brattlia innenfor Folkemuseet er mer preget av rik edellauvskog med spisslønn og alm samt mer spredte furutrær. Lind og ask er også observert. Lokaliteten har et ganske velutviklet busksjikt av hassel, nyperose og berberis, samt betydelige mengder av hageflyktingene snøbær og gullregn i den vestlige delen. Dvergmispel er observert. Feltsjiktet er stedvis sparsomt - vanligste arter er fingerstarr, blåveis, skogfiol, teiebær, liljekonvall og kantkonvall, med vekslende dominansforhold. Det ble også registrert bakkefiol. Flekkvis finnes en del nitrofile ugras.

Nakent, kalkrikt berg stikker fram flere steder i de østlige bratte liene, med krevende arter som storklokkemose (*Encalypta streptocarpa*), krypsilkemose (*Homalothecium sericeum*), putevri-mose (*Tortella tortuosa*) og putehårstjerne (*Syntricha ruralis*).

Biomangfold og sjeldne arter

I skogen finnes noen eksemplarer av sølvasal, rødlistet som sjelden. To rødlistede sopparter antas å være funnet på denne lokaliteten. Det er kragejordstjerne (*Geastrum striatum*, V), "under furu, ved kapellet", 1958, og russelærvokssopp (*Hygrocybe russocoriacea*, DC), "ved kirka, blant gras i løvskog", 1979. Den mindre vanlige storsopparten agurkhatt (*Macrocystidia cucumis*) ble funnet i nålestrø av furu langs veien opp til kapellet under inventeringen i november 2003.

Kulturpåvirkning

Hageflyktinger som snøbær og gullregn er stedvis vanlige i busksjiktet. Hogd parti foran kapellbygning er ikke inkludert i området. Det tette busksjiktet er sannsynligvis årsaken til at det er lite ferdsel på kirketomtarealet, mens den delen som ligger på Folkemuseet delvis er svært bratt.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Skogen er en middels rik kalkfuruskog. Dette er en vegetasjonstype som er mest utbredt i lave-religgende områder med bebyggelse og som generelt er utsatt for arealbruksendring (kategori: VU - noe truet). Lokaltiteten er dårlig undersøkt, men har potensial for flere rødlistede arter.

Med unntak av arealet nærmest kapellbygningen og trær som måtte være av risiko for bygninger på Folkemuseet, bør lokaliteten kunne overlates mest mulig til seg selv. Snøbær og gullregn (og noe spirea) bør fjernes.

3.45 Fredensborg øst

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111981

Naturtype: Skog/ Kalkskog

Vegetasjonstype: Kalkågurtskog

Naturverdi: B - regional verdi

Antall rødlistearter: 3 (2 sopp, 1 karplante)

Undersøkelsesdato: 1/12-03, 6/10-04 EB

Områdebeskrivelse

Skogområdet på en sør-nordgående rygg mellom parkeringsplass ved Fredensborg (Huk-parkeringen) og Villa Grande. Et belte innenfor inngjerdet privateiendom er en naturlig del av skogen og er derfor inkludert i avgrensningen.

Vegetasjon og flora

Skogen domineres av furu, men med mye spisslønn, eik, gran, hegg, søtkirsebær, rogn, samt spredte store bjørker. Det inngår både grunnlendt utforming og friskere lågurtutforming på noe dypere jord. Hassel vokser spredt til vanlig i tette kratt. Gullregn er vanlig. Feltsjiktet er særpreget for Bygdøy ved at store partier er helt dominert av parkrapp (*Poa chaixii*) og hvitfrytle (*Luzula luzuloides*). I en artikkel om vegetasjonen ved Bogstad herregård og park debatterer Nordhagen (1954) om innførselen av disse "skyggegras" til norske herregårder og parker. Han mener at overgangen til den engelske parkstil, en stil som krevde naturlig utseende av tregrupper med grasvekst i bunnen, førte til import av utenlandsk grasfrø. Parkarealer på Ulefoss, Torderød, Stubljan og Bogstad, hvor parkrapp og hvitfrytle vokser i store mengder, er fra slutten av 1700-tallet og begynnelsen av 1800-tallet. Nordhagen spekulerer i det at den tyskfødte gartneren Gauer som anla Peder Ankers park på Bogstad har ført med seg frø fra Tyskland, og at det herfra er blitt gitt videre til andre herregårder og parkanlegg. Ellers er det funnet blant annet blåveis, lundkarse, leddved, lundrapp, liljekonvall, kantkonvall, markjordbær, nakkebær, kratthumleblom, ormetelg og skogsveve.

Biomangfold og sjeldne arter

I sørlige del av området vokser seks unge individ av sølvasal (R). Det store innslaget av lundkarse finner vi ikke i andre områder på Bygdøy. De to innførte uvanlige artene parkrapp og hvitfrytle er også kulturhistorisk interessante.

Rødlistearten styltejordstjerne (*Geastrum quadrifidum*, DC) er samlet "ved Grande, en av somrene 1919-25". Dette kan også dreie seg om en annen lokalitet, men siden Villa Grande ble bygd i 1917, skulle man tro at denne eiendommen allerede var inngjerdet på funntidspunktet og derfor ikke tilgjengelig for allmennheten. I 2004 ble rosa melparasollsopp (*Cystolepiota seminuda*, DC) funnet. Ellers ble det notert mykorrhizaarter knyttet både til lindehasselskogelementet (eks. panterfluesopp (*Amanita pantherina*) og trevlesoppen *Inocybe* cf. *ochroalba*) og furuskogelementet (eks. grå jordmusserong (*Tricholoma terreum*) og rabarbrasopp (*Chroogomphus rutilus*)).

På stor spisslønn nær parkeringsplassen ble det i 2003 observert store mengder av den mindre vanlige blå barkhette (*Mycena pseudocorticola*).

Kulturpåvirkning

Dette er det eneste skogområdet på Bygdøy som ligger isolert i bebyggelsen og i hovedsak ikke er del av privat, inngjerdet eiendom. Ferdselen antas stor, og artssammensetningen avviker trolig en del fra det opprinnelige, jf. flere hageplanter.

Introduserte arter

De to innførte artene parkrapp og hvitfrytle er faglig og kulturhistorisk interessante, og de synes i liten grad å være noen fare med hensyn til spredning og påvirkning av det naturlige biologiske mangfoldet andre steder. Blankmispel og gullregn, som forekommer spredt, kan imidlertid spre seg videre og i stor grad endre den naturlige vegetasjonen.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Det er funnet noen verdifulle arter kombinert med at kalkfurskog (noe truet) utgjør et hovedelement i vegetasjonen.

Området bør forbli et naturområde, uten rettede inngrep. Imidlertid bør de introduserte buskene, spesielt blankmispel og gullregn, vurderes fjernet fra lokaliteten.

3.46 Villa Grande

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111982
 Naturtype: Skog/ Kalkskog
 Vegetasjonstype: Kalkågurtskog
 Naturverdi: C - lokal verdi
 Antall rødlistearter: -
 Undersøkellesdato: 1/12-03 EB (kun betraktet fra utside av gjerdet)

Områdebeskrivelse

Arealet utgjøres av et kolle-/ryggparti sør for hovedhuset. Nede på flata finnes en del lavlandsbjørk, og det er vanskelig å avgrense lokaliteten på en naturlig måte her. Hovedhuset ble bygd i 1917, og trolig har området vært inngjerdet iallfall fra da av. Under krigen var dette Vidkun Quislings residens, under navnet Gimle. Hus og eiendom har siden hatt ulike funksjoner.

Vegetasjon og flora

Kalkfurskog, iblandet spisslønn, bjørk og med hassel og snøbær i busksjiktet. Skogen er delvis grunnlendt, med berg i dagen. I feltsjikt finnes blåveis, skogsveve og tyttebær.

Kulturpåvirkning/Introduserte arter

Relativt bratt terreng og trolig lite beferdet. Snøbær og gullregn er naturalisert innen området.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Området er kun vurdert fra utsiden av gjerdet, men det synes å kunne være et fint gjenværende fragment av en kalkfurskog (truet vegetasjonstype, kategori VU – noe truet), trolig med lokal verdi. Området må undersøkes nærmere ved en senere anledning.

"Senteret for studier av Holocaust og livssynsminoriteters stilling i Norge" har nylig tatt over eiendommen. I følge prosjektkoordinator Katusha Otter Nilsen (Aftenposten Aften 8/12-03), arbeides det for tida med planer for hageanlegget, og man håper på å kunne gjøre eiendommen tilgjengelig for publikum. Tilgrensende naturlig skog bør forbli urørt.

3.47 Vest for Schiøtts vei

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111983
 Naturtype: Kulturlandskap/ Kalkrik eng (gjengrodd)
 Vegetasjonstype: Urterik kant (blodstorkenebbeng)
 Naturverdi: B - regional verdi
 Antall rødlistearter: -
 Undersøkelsesdato: 26/7-03 KB

Områdebeskrivelse

Kalkrik knaus med tynt humusdekke sørøst for parkeringsplassen på Huk. Rester av gammelt hageanlegg i søndre del av området.

Vegetasjon og flora

Lokaliteten består av ei velutviklet blodstorkenebbeng, først og fremst dominert av blodstorkenebb, men også fine bestander av viktige følgearter som nikkesmelle, knollmjørdurt, tjæreblom, aksveronika, bakketimian, smaltimotei, hjorterot, gjeldkarve, harekløver, vårstarr, nakkebær og rundbelg. Dvergmispel forekommer i busksiktet.

Biomangfold og sjeldne arter

Lokaliteten har en artsrik og interessant tørrbakkeflora. Den mindre vanlige busken svartmispel er også kjent herfra (Bård Bredesen, pers. medd.).

Kulturpåvirkning/Introduserte arter

På undersøkelsestidspunktet ble det registrert store kratt med syrin i spredning innover enga fra alle kanter (men se under). En annen art med opphav i tidligere hageanlegg er sypressvortemelk, som imidlertid er så liten og spinkel at den ikke kan sies å være noe trussel mot blodstorkenebbsamfunnet.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Dette er en av de få blodstorkenebbengene av noenlunde størrelse på Bygdøy.

Enkelte ryddetiltak (ask og syrin) er gjennomført våren 2005, slik at enga er blitt større og en del av svartmispelen og en stor lønn er fristilt. Det er viktig at buskarter som dvergmispel, svartmispel og sølvasal ikke røres. På lengre sikt bør det etableres en plan for tidvis fjerning av syrin som trolig også i framtida vil kunne spre seg til kalkknausen.

3.48 Dam i Fredriksborgveien 12

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030110380
 Naturtype: Ferskvann – våtmark/ Dammer
 Vegetasjonstype: -
 Naturverdi: B - regional verdi
 Antall rødlistearter: 1 (amfibium)
 Litteratur: Å.Ø. Pedersen & Sandaas (2002)
 Undersøkelsesdato: Ikke besøkt som en del av dette arbeidet, men beskrevet av Å.Ø. Pedersen & Sandaas (2002).

Områdebeskrivelse

Dam inne på privat tomt.

Biomangfold og sjeldne arter

Den sårbare arten liten salamander er påvist i dammen. Dammen er omringet av tett vegetasjon på alle kanter.

Kulturpåvirkning

Dammen ligger i en hage. Den er helt sikkert kunstig.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Dam med forekomst av liten salamander tilsier normalt B-verdi.

Det er behov for fjerning av oppslag av vegetasjon rundt dammen.

3.49 Langviksbukta

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030110516

Naturtype: Skog/ Kalkskog

Vegetasjonstype: Kalkågurtskog

Naturverdi: C – lokal verdi

Antall rødlistearter: -

Litteratur: Gram (1995)

Undersøkelsesdato: 15/6.03 KB

Områdebeskrivelse

Skråning ned mot Langviksbukta, mellom Bygdøynesveien 16 og 18 og ned til vannkanten, samt strandsonen i den indre delen av vika. Relativt bratt, med tørr, løs kalkskifer.

Vegetasjon og flora

Tre- og busksjiktet er meget artsrikt og variert, med følgende arter: ask, spisslønn, hassel, søtkirsebær, rogn, platanlønn, hengebjørk, alm, lind, gran, furu, eik, selje, sølvasal (oppført som sjelden på rødlista), hestekastanje, svartmispel, alperips og berberis. I feltsjiktet finner vi arter som bakkefiol, markjordbær og blåveis, men også skvallerkål, berggull og ugrasklokke. I skråningen vokser en meget stor bestand av russesvalerot. Forekomsten har vært kjent lenge. Alle-rede 28/8 -1894 presset Axel Blytt et individ her fra Langvik.

Den innerste delen av Langviksbukta inneholder rester av strandengvegetasjon. Det er en artsrik skog og krattdelt skråning opp mot Bygdøynesveien.

Nærheten til hus og veier har ført til at mer ugraspregete arter, eller hagerømlinger, som russekål, vinterkarse, ugrasklokke, burot, skvallerkål, platanlønn og kaprifol også vokser i denne skråningen.

I strandområdet finner vi ganske mange strandplanter, blant annet strandkjeks (få individer), strandbalderbrå, saltsiv, strandkryp, gåsemure, rynkerose (forvillet hageplante), strandsmelle, norsk mure, sølvmure og tunarve.

Introduserte arter

Det er en god del introduserte arter, deriblant rynkerose, en art som av og til kan være ganske aggressiv i strandengvegetasjon.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Området kan karakteriseres som en grønn, liten lunge i byggesonen med lokal naturverdi.

Lokaliteten bør få ligge urørt. Forekomster av russesvalerot, russekål og platanlønn bør fjernes.

3.50 Strand ved Bygdøynes

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111984
 Naturtype: Havstrand – kyst/ Tangvoller
 Vegetasjonstype: Driftvollsamfunn og rester av strandvegetasjon
 Naturverdi: C - lokal verdi
 Antall rødlistearter: -
 Undersøkelsesdato: 16/6-03 KB

Områdebeskrivelse

Dette er en mindre steinstrand med små partier av driftvollsamfunn, dessuten noe grøntarealer med parkstruktur. Det er spredte forekomster av lind, spisslønn, alm, eple og hestekastanje.

Vegetasjon og flora

Det er en stor bestand av ormehode og forekomst av en del andre strandtilknyttede arter. Det er mange arter knyttet til menneskelig aktivitet som veitistel, åkertistel, bringebær, russekål, skvallerkål, burot, ullborre og strandbalderbrå. I buktene er det noe tang- og skjellsandpåvirkning, der det vokser en blanding av strandarter og noe basekrevende engarter (f. eks. sølvmyr, grasløk, kuletistel, strandbalderbrå, knoppurt, strandløk, dunkjempe, hvitdodre, brønnkarse, tiriltunge, strandsmelle og markmalurt). Den uvanlige arten svartmispel er i funnet i skråningen vest for Sjøfartsmuseet (Bård Bredesen, pers. medd.). Her finnes også store bestand av hageflyktninger som syrin, russesvalerrot, gullregn og gravbergknapp.

Biomangfold og sjeldne arter

Standengvegetasjonen er middels artsrik. Forekomsten av russesvalerrot er interessant, selv om dette er en innført art. Den har en interessant kulturhistorie. Området er middels artsrikt.

Kulturpåvirkning/introduserte arter

Det er delvis tråkpreget vegetasjon, men med minst slitasje vest for Sjøfartsmuseet. Det er store bestand av hageflyktningene syrin, russesvalerrot, gullregn og gravbergknapp.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Strandengvegetasjonen har lokal verdi.

Av innførte arter bør særlig den ekspanderende russesvalerrot bekjempes. Ellers bør området bevares mest mulig upåvirket.

3.51 Bryggeplassen innenfor Lille Herbern

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111985
 Naturtype: Havstrand – kyst/ Tangvoller
 Vegetasjonstype: Driftvollsamfunn og rester av strandvegetasjon
 Naturverdi: C - lokal verdi
 Antall rødlistearter: -
 Undersøkelsesdato: 16/6-03 KB

Områdebeskrivelse

Steinstrand nedenfor villatomt. Her er det trapp og brygge for båt over til Lille Herbern.

Vegetasjon og flora

Langs trapp ned mot brygge vokser mye russesvalerrot. Øst for stien, på privattomt nedenfor en mur, vokser kuletistel, ormehode, gul gåseblom, bitterbergknapp, hvit bergknapp, berberis og strandvindel. Vest for stien, på privat tomt, er en mindre tørreng med blodstorkenebbsamfunn med arter som gulmaure og rundbelg, samt hageflyktninger som gravbergknapp, sprikemispel, blankmispel, sypressvortemelk og filterarve. Her ble strandkål observert for ca. 10 år siden (Klaus Høiland, pers. medd.).

Biomangfold og sjeldne arter

Flere mindre vanlige tørrengarter vokser her.

Kulturpåvirkning

Dette er et sterkt kulturpåvirket område.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Lokaliteten har verdi som voksested for en del varme- og næringskrevende tørrengarter, og det er også et verdifullt maritimt grunnvannsområde som omfatter denne stranda.

Området bør være gjenstand for fri utvikling.

3.52 Store gamle trær på Folkemuséets parkeringsplass

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111453

Naturtype: Kulturlandskap/ Store gamle trær

Vegetasjonstype: -

Naturverdi: C - lokal verdi

Antall rødlistearter: -

Undersøkelsesdato: 22/5-05 EB

Områdebeskrivelse

Punktforekomst for tre store, grove eiketrær (to av dem over 1 m i diameter) på parkeringsplassen til Folkemuséet, rett øst for hovedinngangen.

Vegetasjon og flora

Eikene er friske og uten uthulte stammepartier. Ut fra det som er synlig fra bakken synes stammene å ha en svært fattig epifyttvegetasjon (kun helt lokale flekker med mose, inkl. *Orthotrichum* sp.), samt grønnalgedekte felter nær basis.

Kulturpåvirkning

Eikene står enkeltvis på små plenfragmenter mellom de asfalterte parkeringsfeltene. Under annen verdenskrig var det tyskerbrakker her. Trærne antas å være plantet og har neppe opphav i naturlig vegetasjon.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Grove, gamle eiker er viktige for en rekke arter av bl.a sopp, lav og insekter og er derfor uansett potensielt verdifulle. De representerer også en egenverdi i seg selv og representerer en positiv verdi for landskapsbildet.

Området krever ingen spesielle tiltak.

3.53 Kalkskog på Folkemuséet

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030110670

Naturtype: Kalkskog, (rik edellauvskog)

Vegetasjonstype: -

Naturverdi: B – regional verdi

Antall rødlistearter: -

Undersøkelsesdato: 22/5-05 EB

Områdebeskrivelse

Arealet utgjør et lite kolleparti med slake sider og ligger som ei øy mellom tunene sentralt på Folkemuseet.

Vegetasjon og flora

Vegetasjonen er på overgangen mellom kalkfuruskog og edellauvskog, men er klassifisert her som kalkskog siden furu dominerer i det høyere tresjikt, skjønt trærne vokser relativt spredt. Det er ellers trær av spisslønn, ask, alm og hassel. Buskvegetasjonen er artsrik, med berberis, nyperose, einer, hegg, blåhegg, rognasal, bergasal, rogn, leddved, blankmispel, sprikemispel, alperips og morell. Bortsett fra sti/benkeplass (se nedenfor) har skogvegetasjonen, særlig på nordsida, et naturlig preg og er av typen dominert av liljekonvall og blåveis. Lundrapp og flekkvis hvitveis er vanlige. Dessuten er notert blant annet marianøkleblom, skogfiol, markjordbær, hengeaks, hårfrytle og fagerklokke. I kanten av skogen på sørsida er det et åpnere parti med mer kalktørrengpreg. Her ble notert blant annet hjorterot, bergskrinneblom, skogkløver, lakrismjelt og enghavre. I kulturbetinget stisone vokser blant annet marikåpe, dunkjempe, kvitmaure og tujamose (*Thuidium* sp.). Lokaliteten har en del til felles med Ingstadåsen (lok. 30). På små partier med eksponert berg vokser kalkkrevende moser som putevrimose (*Tortella tor-tuosa*).

Biomangfold og sjeldne arter

Det er ikke registrert rødlistearter, men flere mindre hyppige arter er notert, som marianøkleblom, som finnes flere steder i den naturlige skogdelen. Videre skal fremheves bergasal, som er en norsk ansvarsart. Det er også potensial for en rik soppflora, ikke undersøkt til nå (kun vårregistrering og reg. av den vanlige furukonglehatt (*Strobilurus stephanocystis*)). Det finnes heller ingen zoologiske data.

Kulturpåvirkning

En bred tråkkpåvirket sone/sti fører tversover kollens lengderetning (SV-NØ) med benk på toppflaten. Her har vegetasjonen et åpent engpreg. Selv om bunnvegetasjonen har et naturlig preg, forteller et relativt glissent tresjikt med spredte store trær at skogen er tynnet og naturlig skulle vært tettere.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Lokaliteten representerer en artsrik og velutviklet utforming av den truede vegetasjonstypen kalkfuruskog (VU-noe truet) og med elementer av rik edellauvskog.

Det anbefales at arealet bevares i dagens tilstand, inkludert den fornuftig kanaliserte ferdsel som er her i dag og som sparer den naturlig pregete vegetasjonen (også beskyttet av mye krattvegetasjon). Skogen bør ikke tynnes ytterligere ut fra dagens situasjon (utover det som måtte være nødvendig for å sikre gamle bygninger), men forsiktig tynning i framtida kan være fornuftig for å opprettholde artsrikdommen i de lavere sjikt.

3.54 Ask på Bygdøy kongsgård / Christian Frederiks vei

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111986

Naturtype: Kulturlandskap/ Store gamle trær

Vegetasjonstype: -

Naturverdi: C - lokal verdi

Antall rødlistearter: -

Undersøkellesdato: 17/6-05 EB

Områdebeskrivelse

Grov og helt hul, styvet ask inne på Bygdøy kongsgård, i kanten mot Christian Frederiks vei.

Kulturpåvirkning

Representerer et kulturlandskapselement.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Grove gamle edellauvtrær er viktige for en rekke arter av bl.a sopp, lav og insekter og er derfor potensielt verdifulle. Det kreves ingen spesielle tiltak utover parkmessig skjøtsel som i dag.

3.55 Hukodden

Lokalitetsnummer i biologisk mangfold-kartlegging: 030111987
Naturtype: Rasmark, berg og kantkratt/ Kantkratt
Vegetasjonstype: -
Naturverdi: C - lokal verdi
Antall rødlistearter: -
Undersøkelsesdato: 17/6-05 EB

Områdebeskrivelse

Dette er en markert vest-østgående rygg tversover en liten odde ytterst på Huk. Ryggen består av steiltstående lag av skifer og kalkstein, og noe av berget er eksponert i nakne bergvegger.

Vegetasjon og flora

Vegetasjonen er karakterisert ved tette kratt avbrutt av stitraséer og mer grunnlendte, tørre parti med tørrbakkevegetasjon. Det er velutviklede krattparti med eple (nøkkelkarakterer stemmer overens med dyrket eple). Ellers inngår nyperose, berberis, dvergmispel og ask. Typiske arter i urtesjiktet er dunkjempe (dominant), hjorterot, nikkesmelle, sølvmure, markmalurt, kantkonvall, fagerknoppurt, kvitdodre og hvit bergknapp.

Biomangfold og sjeldne arter

Det er ikke registrert rødlistearter på lokaliteten, men den er så langt bare undersøkt på ett tidspunkt og utenfor soppsesong. Som en lokalt sjelden art skal nevnes vårveronika, som muligens er begünstiget av tråkkslitasje.

Kulturpåvirkning

Huk er et populært badested, og området bærer klart preg av tråkkslitasje. Den bratte topografien og tette kratt har imidlertid gjort at mye areal har fått en naturlig beskyttelse og at ferdselen er konsentrert til stisystemer, som imidlertid er vel brukt. Det inngår en del ugrasarter som burot, ugrasløvetann og steinkløver, mens russekål vokser ved basis av ryggen langs avgrensningen i nord. Oppå ryggen vestre del er det et større felt med filterarve.

Verneverdier/forvaltningsforslag

Området utgjør et restfragment av et tidligere større og sammenhengende område med strandberg, knaus-/tørrbakke- og kratt-/skogkantvegetasjon, som i dag stort sett ellers er ødelagt eller sterkt kulturpåvirket som følge av badestranda. Som følge av at mye av ryggen også er mer eller mindre preget av tråkkslitasje og ugras etablert mye som følge av dette, er arealet klassifisert som C-område (trolig opprinnelig B).

Huk er et viktig bade-/friluftsområde, og med sin naturlige beskyttelse i form av bratte sider og mye kratt synes lokaliteten i dag å være i balanse med dagens bruk. Det er imidlertid viktig at det ikke aktivt gjøres inngrep/tilrettelegging som øker ferdselen på ryggen eller endrer ferdselsmønsteret her. Russekål nær kanten av området i nord bør aktivt bekjempes slik at arten ikke invaderer selve lokaliteten, og det samme gjelder filterarve som kan true tørrbakkevegetasjonen på ryggen.

4 Interessante arter

I dette kapittelet er rødlistede karplanter og sopp som er funnet på Bygdøy nærmere omtalt. En del andre spesielt interessante arter utenom de rødlistede artene er også omtalt, inkludert de av karplanteartene som er oppført som ansvarsarter (DN 1999b). Alle karplantearter som er registrert på Bygdøy er opplistet i **vedlegg 1**, mens **vedlegg 2** gir en tilsvarende oversikt for sopp. Fugler, insekter, lav og moser er ikke behandlet her da vi har begrenset kunnskap om disse organismegruppene på Bygdøy. Rødlistearter og andre interessante funn er imidlertid nevnt under hvert område i kapittel 3.

4.1 Karplanter

I alt 90 arter av karplanter er nærmere omtalt (**tabell 7**), inndelt etter truethetskategorier (DN 1999b) og andre interessante arter: "Utdødde arter" (4), "Direkte truede arter" (3), "Sårbare arter" (8), "Hensynskrevende arter" (15), "Sjeldne arter" (5), "Ansvarsarter" (7) og "Andre interessante arter" (48).

Som rødlistede karplanter er her også inkludert arter som er foreslått rødlistet i egne vedlegg i DN 1999b. Som det framgår nedenfor, fins svært få av disse artene på Bygdøy i dag.

4.1.1 Utdødde arter

Fire av artene i det foreslåtte tillegget for innførte arter (DN 1999b), observert på Bygdøy. Arterne er diskutert hos Høiland (1993).

Agrostemma githago - klinte. Denne arten ble samlet 1908-1912 ("Bygdønæs. 27/9-1910, Kr. Gløersen, O", samt to andre belegg uten nærmere stedsangivelse). Klinte kom tidligere inn med uren kornimport, gjerne fra Danmark. Frøene overlever ikke en norsk vinter, og arten er avhengig av gjentatt import (Høiland 1993). Som gammeldags åkerugras er klinte helt sikkert borte fra Bygdøy, men den vil kunne dukke opp som forvillet fra moderne blomsterengblandinger.

Bromus arvensis - åkerfaks (oppført som E hos Høiland (1993)). Arten ble samlet i 1903 ("Inderst i Frognerkilen, Bygdø. R.E. Fridtz, 28/8-1903, O"). Åkerfaks har omtrent samme historie som klinte i Norge (se Høiland 1993), men kan i motsetning til klinte helt sikkert regnes som borte for godt.

Bromus secalinus - rugfaks. Arten ble samlet 1905-1927 (tre belegg fra Kongsgården og innerst i Frognerkilen, O). Rugfaks har omtrent samme historie som klinte og åkerfaks i Norge (se Høiland 1993), og kan helt sikkert regnes som borte for godt.

Fagopyrum tataricum - ugrasbokhvete (Ex?). Arten ble samlet i 1903 ("Inderst i Frognerkilen, Bygdø. 26/9-1903, R. E. Fridtz, O"). Ugrasbokhvete har omtrent samme historie i Norge som artene ovenfor (se Høiland 1993), og den er helt sikkert borte fra Bygdøy for godt.

4.1.2 Direkte truede arter

Dette gjelder tre arter på Bygdøy (hvorav bare den første på den offisielle rødlista). Alle observasjoner av disse er av eldre dato.

Herminium monorchis - honningblom. Samlet på: "Ladegaardsøen. juni 1827, M.N. Blytt, O". Honningblom er forlengst utdødd fra Bygdøy og er også nesten borte fra hele Norge (jf. Båtvik

1992, Fægri & Danielsen 1996, Høiland 1996, Elven 2005). Arten ble tidligere begunstiget av hevdede kalkfuktenger og hadde spredte funn mange steder på Østlandet (e.g. Høiland 1996, Often et al. 2004).

Tabell 7. Rødlistede og andre interessante karplanter funnet på Bygdøy og som er nærmere omtalt. ¹angir at arten er oppført i foreslåtte tillegg til den gjeldende rødlista (DN 1999b, Vedlegg 4 og 5).

Utdødde arter (Ex?) <i>Agrostemma githago</i> – klinte¹ <i>Bromus arvensis</i> – åkerfaks¹ <i>Bromus secalinus</i> – rugfaks¹ <i>Fagopyrum tataricum</i> – ugrasbokhvete¹ Direkte truede arter (E) <i>Centaurea cyanus</i> – kornblom¹ <i>Herminium monorchis</i> – honningblom <i>Leonurus cardiaca</i> ssp. <i>cardiacea</i> – vanlig løvehale¹ Sårbare arter (V) <i>Alchemilla sarmatica</i> – sarmatmarikåpe¹ <i>Allium senescens</i> ssp. <i>montanum</i> – kantløk <i>Bromopsis erecta</i> – rakfaks¹ <i>Camelina microcarpa</i> – sanddodre¹ <i>Chimaphila umbellata</i> – bittergrønn <i>Gentianella uliginosa</i> – smalsøte <i>Pimpinella major</i> – stor gjeldkarve¹ <i>Viola hirta</i> – lodnefiol Hensynskrevende arter (DC) <i>Carex pseudocyperus</i> – dronningstarr <i>Centaureum littorale</i> – strandtusengyliden <i>Centaureum pulchellum</i> – dvergtusengyliden <i>Chenopodium hybridum</i> – hjertemelde¹ <i>Galeopsis ladanum</i> – dundå¹ <i>Hierochloë hirta</i> ssp. <i>hirta</i> – elvemarigras <i>Myosoton aquaticum</i> – sprørarve <i>Odontites vernus</i> ssp. <i>litoralis</i> – strandrødtopp <i>Poa chaixii</i> – parkrapp¹ <i>Rosa rubiginosa</i> – eplerose¹ <i>Silene noctiflora</i> – nattsmelle¹ <i>Spirodela polyrhiza</i> – storandemat <i>Trifolium fragiferum</i> – jordbærkløver <i>Trisetum flavescens</i> – gullhavre¹ <i>Viola selkirkii</i> – dalfiol Sjeldne arter (R) <i>Atocion armeria</i> – rødsmelle <i>Glebionis segetum</i> – gullkrage¹ <i>Epilobium hirsutum</i> – stormjølke¹ <i>Sorbus aria</i> – sølvasal <i>Vincetoxicum rossicum</i> – russesvalerot¹ Ansvarsarter <i>Cakile maritima</i> ssp. <i>baltica</i> – østersjøreddik <i>Dracocephalum ruyschiana</i> – dragehode <i>Saxifraga osloensis</i> – oslosildre <i>Sorbus hybrida</i> – rognasal <i>Sorbus meinichi</i> – fagerrogn <i>Sorbus norvegica</i> – norsk asal <i>Sorbus rupicola</i> – bergasal	Andre interessante arter <i>Adoxa moschatellina</i> – moskusurt <i>Agrimonia procera</i> – kyståkermåne <i>Anagallis arvensis</i> – nonsblom <i>Atriplex longipes</i> ssp. <i>longipes</i> – skaftmelde <i>Blismopsis rufa</i> – rustsivaks <i>Botrychium lunaria</i> – vanlig marinøkkel <i>Brachypodium pinnatum</i> – kalkgrønnaks <i>Cardamine bulbifera</i> – tannrot <i>Carex cespitosa</i> – tuestarr <i>Carex elongata</i> – langstarr <i>Carlina vulgaris</i> ssp. <i>longifolia</i> – stjernetistel <i>Chenopodium bonus-henricus</i> – stolthenrik <i>Chenopodium glaucum</i> – blåmelde <i>Chenopodium rubrum</i> – rødmelde <i>Circaea alpina</i> – trollurt <i>Cynoglossum officinale</i> – hundetunge <i>Epipactis atrorubens</i> – rødflangre <i>Epipactis helleborine</i> – breiflangre <i>Fagopyrum esculentum</i> – boghvete <i>Gentianella amarella</i> ssp. <i>amarella</i> – bittersøte <i>Hypericum hirsutum</i> – lodneperikum <i>Koeleria glauca</i> – kambunke <i>Lappula deflexa</i> – hengepiggrør <i>Limonium humile</i> – strandrisp <i>Listera ovata</i> – stortveblad <i>Moneses uniflora</i> – olavstake <i>Monotropa hypopitys</i> ssp. <i>hypophegea</i> – snau vaniljerot <i>Myosurus minimus</i> – muserumpe <i>Ophioglossum vulgatum</i> – ormetunge <i>Persicaria minor</i> – småslirekne <i>Phleum phleoides</i> – smaltimotei <i>Polygala amarella</i> – bitterblåfjær <i>Pyrola chlorantha</i> – furuvintergrønn <i>Rubus caesius</i> – blåbringeber <i>Rubus plicatus</i> – søtbjørneber <i>Ruppia cirrhosa</i> – skruehavgras <i>Ruppia maritima</i> – småhavgras <i>Sagina maritima</i> – saltarve <i>Salsola kali</i> – sodaurt <i>Selinum carvifolia</i> – krusfrø <i>Stuckenia pectinata</i> – busttjønnaks <i>Suaeda maritima</i> – saftmelde <i>Thalictrum simplex</i> ssp. <i>simplex</i> – smalfrøstjerne <i>Trifolium spadiceum</i> – brunkløver <i>Trollius europaeus</i> – ballblom <i>Typha angustifolia</i> – smalt dunkjevle <i>Veronica longifolia</i> – storveronika <i>Veronica verna</i> – vårveronika
--	--

Centaurea cyanus - kornblom. Arten ble samlet på Bygdøy av Carl Størmer 1887 (O) uten nærmere stedsangivelse. Kornblom var tidligere et ganske vanlig åkerugras, men er forsvunnet etter at frørensingen ble bedre (Høiland 1993). Arten dukker av og til opp som forvillet fra hagedyrking.

Leonurus cardiaca ssp. *cardiacea* - vanlig løvehale. Arten er samlet 4 ganger på Bygdøy i perioden 1926 til 1944, på 2-3 ulike lokaliteter. Det er: "Brandskjæret v Bygdø. 05.09.1926, Nils Andreas Sørensen, TRH", "fylling ved Frognerkilen. Juli 1940, J.H. Meinich, TRH" og "Hengsenga på Bygdøy, nær oppsynsmannshuset. 24.08.1944, Johannes Lid, O". De to første beleggene kan være fra samme lokalitet i Frognerkilen, eller i alle fall nær hverandre, mens funnet til Johannes Lid helt sikkert er en annen forekomst. Vanlig løvehale er for en stor del en gammel medisinsplante som i noen grad har forvillet seg (Svensson & Wigren 1986, Høiland 1995). Det er svært få funn i nyere tid (Elven 2005).

4.1.3 Sårbare arter

Åtte arter inngår i denne kategorien, hvorav fire (kantløk, bittergrønn, smalsøte og lodnefiol) er oppført på den offisielle rødlista. Av artene er det bare rakfaks (og muligens sarmatmarikåpe) som finnes på Bygdøy i dag.

Alchemilla sarmatica - sarmatmarikåpe. Arten er oppført i Vedlegg 5 i DN 1999b. Arten ble samlet i 1994 på: "Bygdø, Norsk Folkemuseum, Oscar II's samling, NØ for Gol Stavkirke, på tørrbakke mellom hus 184 og 185. I lag med *A. glabra* og *gracilis*. 20/7-1994, Tore Berg, O". Arten er ikke ettersøkt i forbindelse med denne rapporten, og arten kan godt finnes der fortsatt.

Allium senescens ssp. *montanum* - kantløk. Arten er pr. 2005 kun kjent fra to intakte voksesteder i Norge, Halden i Østfold og Re i Vestfold (Elven 2005). Den er for lengst utdødd i Osloområdet. Det aktuelle funnet er: "Oslo: Christiania v. Frognerkilen. 18/7-1902, Anton Landmark, TROM". Dette kan være Skarpsnosiden av Frognerkilen, og arten er således noe "tvilsom" for Bygdøy.

Bromopsis erecta - rakfaks. Rakfaks vokser på en knaus ved Bygdøy sjøbad (jf. lokalitet 18). Det er 13 belegg av arten fra Bygdøy; det eldste fra 1896. Det er uklart om alt er fra samme lokalitet, og om arten dermed har vokst sammenhengende på stedet i over 100 år. Rakfaks er svært sjelden ellers i Norge (Elven 2005).

Camelina microcarpa - sanddodre. Arten ble samlet på Bygdøy i perioden 1873 til 1912 (O). Sanddodre er svært sjelden i Norge i dag. Den kom tidligere inn som forurensning med importkorn. Forekomsten på Bygdøy er ganske sikkert borte for lengst.

Chimaphila umbellata - bittergrønn. Det finnes 8 belegg på Bygdøy, det siste fra 1930 (O). Lokaliteten er angitt som "Kongeskogen" eller "Paraplyen" på Bygdøy. Arten er trolig forsvunnet fra Bygdøy.

Gentianella uliginosa - smalsøte. Denne arten ble samlet på "Ladegaardsøen" av Mathias Numsen Blytt tidlig på 1800-tallet (O). Arten har ganske sikkert vokst på beitet strandeng, og den er helt sikkert for lengst borte fra Bygdøy. Det er ingen nyere funn av smalsøte fra indre del av Oslofjorden.

Pimpinella major - stor gjeldkarve. Arten ble samlet på Bygdøy i 1893 ("Paa dyrket mark sammen med *Aegopodium podagraria* paa Bygdø. 27.06.1893. S.O.F. Omang, O"). Forekomsten var trolig tilfeldig. Stor gjeldkarve har en kompleks historie i Norge (cf. Elven 2005), både innkommet som tilfeldig frøforurensning, som krigsspredt art til Øst-Finnmark (Alm et al. 2000), og trolig også fra gammelt av med jordbrukskulturen.

Viola hirta - lodnefiol. Det er kun to belegg etter Mathias Numsen Blytt som er angitt med "Ladegaardsøen" (trolig samlet før 1850). Det er ingen andre som har funnet lodnefiol på Bygdøy verken før eller etter M.N. Blytt. Vi kan regne arten som forsvunnet fra Bygdøy.

4.1.4 Hensynskrevende arter

Det er i alt funnet 15 hensynskrevende karplantearter, hvorav ni på den offisielle rødlista. Noen av disse finnes trolig fortsatt på Bygdøy (se under hver art). Liguster (*Ligustrum vulgare*) er ikke nærmere omtalt, da det i Oslo-trakten er svært vanskelig å skille mellom forvillede og naturlige forekomster. Det er kun naturlige forekomster som har forvaltningsinteresse.

Carex pseudocyperus - dronningstarr. Et belegg lyder: "Ved Bygdøy Kapel i en grøft der hvor nu Osebergskibets bygning ligger. 4/10-1929, Per Størmer, O". Denne lokaliteten er altså helt sikkert nedbygd. Dronningstarr finnes imidlertid fortsatt rundt dammen inne på det avstengte parkområdet rundt Kongsgården.

Centaurium littorale - strandtusengylden. Arten ble samlet på "Ladegaardsøen" uten nærmere angivelse av tid og sted av F.C. Schübeler (O). Arten vokser på kortvokst strandeng. Den har de siste 50-100 år gått kraftig tilbake i Oslofjordområdet og er ganske sikkert borte fra Bygdøy.

Centaurium pulchellum - dvergtusengylden. Arten er angitt fra "Ladegaardsøen" av A. Blytt (1870). Det finnes ingen belegg eller senere funn av arten. Dvergtusengylden vokser på samme habitat som strandtusengylden, og den er også ganske sikkert borte fra Bygdøy.

Chenopodium hybridum – hjertemelde (oppført i Vedlegg 4 i DN 1999b). Beleggene er påført: "Bygdøy, på en hylle på bergvegg nær bunden av Langviksbukta. 28/9-1946, Per Størmer, O"; "Langvik. 29/9-1946, Halvor B. Gjærum, O" og "Som ugress i vor have (Huk avenue 33) på Bygdø ved Oslo. 29/9-1946, Per Størmer, O". Arten er ganske sikkert borte fra Bygdøy.

Galeopsis ladanum – dundå (oppført i Vedlegg 4 i DN 1999b). Dette gamle "kantugraset" ble sist samlet på Bygdøy i 1891 og 1907 (O). Arten er blitt svært sjelden på hele nedre Østlandet. Dundå er ikke noen tørrengart, beitebakkeart eller kornugras, så hvorfor den har gått så kraftig tilbake er uklart.

Hierochloë hirta ssp. *hirta* - elvemarigras. Belegget lyder: "Bygdøy Sjøbad. 27/6-1911, R. E. Fridtz, O". Arten vokser på strandeng, ikke nødvendigvis kortvokst. Arten er konkurransesterk. Arten kan være oversett i nyere tid.

Myosoton aquaticum - sprøarve. Det er 6 belegg fra Bygdøy (O). Hvorvidt det har vært en eller flere lokaliteter er uklart. Arten finnes fortsatt ved det tidligere Halstjernet (jf. lokalitet 11).

Odontites vernus ssp. *litoralis* - strandrødtopp. Det er kun to funn av strandrødtopp på Bygdøy, sist samlet i 1892 ("Bygdø søbad. 02.08.1888, Carl Størmer, O" og "Bygdø. 02.08.1892, S.O.F Omang, O"). Sannsynligvis har det kun vært én forekomst ved Bygdøy sjøbad. Vi kan nok trygt regne den aktuelle strandenga som borte, trolig mest som en følge av en gradvis nedbygging, utfylling, parkifisering og tilrettelegging av strandområdene på vestsiden av Bygdøy.

Poa chaixii - parkrapp (oppført i Vedlegg 4 i DN 1999b). Dette er som navnet sier en art som ofte vokser i parker, og den har stort sett kommet inn med grasfrø. Den finnes fortsatt på Bygdøy og må kunne si å være en interessant kulturrelikt fra storgårdshager (jf. Hylander 1943). Arten dominerer større deler av skogbunnen på lokalitet 45, Fredensborg øst, sammen med hvitfrytle.

Rosa rubiginosa - eplerose (oppført i Vedlegg 4 i DN 1999b). Det er 7 gamle belegg av eplerose, sist sett i 1920. Det er tre funn som er ganske nøyaktig lokalisert: "Fredriksborg.

01.07.1894, Olinus Nyhuus, O", "Bygdø (vildvoksende i Nærheten av Huk). Juli 1908, Jørgen Hverven, O" og "Furuvik, Bygdø. 05.06.1911, Caroline Leegaard, O". Eplerose er fra gammelt av innført som prydblade da den har blader med harpikskjertler som gir en frisk og frukliknende roseduft. Arten forviller seg av og til, og det er helt sikkert slike forekomster som tidligere ble belagt. Den er ikke funnet på Bygdøy etter 1911, men det er ikke usannynlig at den fortsatt kan finnes der.

Silene noctiflora - nattsmelle (oppført i Vedlegg 4 i DN 1999b). Det finnes 5 gamle belegg av arten (spredt fra 1898 -1993). Nattsmelle har ganske sikkert kommet inn tilfeldig på ulike vis, men slike tilfeldige innførsler er blitt sjeldnere de senere åra, blant annet på grunn av renere engfrø. Nattsmelle er også påvist som "hitch-hiker" med tømmerimport fra Baltikum (Often et al. 2005). Vi vurderer arten som tilfeldig på Bygdøy.

Spirodela polyrhiza - storandemat. Arten ble sist sett i 1969 ("Bygdøy, Kongeskogen, liten vannkulp. 23.06.1969, Eyvind Riis & Fridtjof Riise, O"). Storandemat synes å være i litt spredning på det nedre Østlandet, og kan nok dukke opp igjen på Bygdøy.

Trifolium fragiferum - jordbærkløver. Det finnes 7 belegg fra Bygdøy, sist samlet i 1861 ("på stranden ved Bunden av Bestumkilen. 18.07.1861, Axel Blytt, O"). Alle funn er mest trolig fra samme lokalitet. Jordbærkløver vokser stort sett på strandeng, og den er blitt svært sjelden i hele Norge de siste 30 - 50 år. Arten er helt sikkert for lengst borte fra Bygdøy.

Trisetum flavescens - gullhavre (oppført i Vedlegg 4 i DN 1999b). Gullhavre ble samlet på Bygdøy i 1936 ("Bygdøy; på Lindvigs eiendom. 18.06.1936, Askell Røskeland, O"). Gullhavre er kun tilfeldig på nedre Østlandet, og forekomsten på Bygdøy skyldes ganske sikkert tilfeldig innførsel som forurensning i en eller annen importvare, mest trolig grasfrø. Arten er helt sikkert borte.

Viola selkirkii - dalfiol. Det svært gamle funnet av dalfiol på Bygdøy ble gjort av Mathias Numsen Blytt i 1839 ("Ladegaardsøen, nedenfor Thulstrups Løkke. 1837, M.N. Blytt, O"). Det er ganske mange 1800-talls funn av dalfiol rundt Oslo, men arten er knapt funnet i hele Oslo og Akershus etter ca 1970 (jf. herbariebelegg, Botanisk museum, Oslo). Forklaringen er systematisk grøfting av rik sumpskog som så smått startet allerede rundt 1850, og som siden ble intensivert med mest grøfteaktivitet rundt 1955-1970 (jf. Often et al. sendt). Det er ingen potensielle sumpskogslokaliteter igjen på Bygdøy for en kresen art som dalfiol.

4.1.5 Sjeldne arter

Atocion armeria - rødsmelle. Arten ble funnet på en jordhaug på Folkemuséet i 1990 (Often 1994). Den er ikke gjenfunnet, og den kortlivete forekomsten skyldtes trolig at den helt tilfeldig var innkommet med jord fra Grenland-området eller forvillet fra dyrking. I Norge er rødsmelle naturlig viltvoksende kun i et lite område langs kysten fra Porsgrunn til Risør, mens den er funnet tilfeldig en del steder langs kysten nord til Ørland i Nord-Trøndelag (Elven 2005).

Epilobium hirsutum - stormjølke. Denne arten er samlet to ganger på Bygdøy: "Jordet ved tennisplassen, Bygdø. Juni 1921, Per Størmer, O" og "Ved Bygdø Kapel, ved en dam hvor avfald blir kastet. 27/8-1930, Per Størmer, O". Begge forekomstene var trolig tilfeldige, og arten er ikke funnet på Bygdøy etter 1930. Stormjølke er svært sjelden i Norge, og den har kun noen få ganske stabile forekomster i Telemark og Rogaland (Halvorsen & Grøstad 2003). Arten er vanlig på Kontinentet nord til Dammark, og kommer nå og da inn til Norge med blant annet planteimport (e.g. Often et al. 2003), men de fleste forekomster forsvinner raskt.

Glebionis segetum - gullkrage (oppført i Vedlegg 4 i DN 1999b). Eneste funn er gjort av Per Størmer ("Selvsådd i haven vor på Bygdø ved Oslo (Huk avenue 33). August 1924, Per Størmer, O"). Gullkrage hører med blant de gamle kornugrasene som tidligere dukket opp mange

steder, men som i dag kun en vanlig i deler av Østfold og Vestfold (Elven 2005). Men arten kan sikkert dukke opp igjen tilfeldig på Bygdøy, kanskje forvillet fra kunstig blomstereng.

Sorbus aria - sølvasal. Denne helbladete asalarten er funnet som enkelttrær en håndfull steder på Bygdøy. Norge har et særlig ansvar for asalarter, da det er særlig stor variasjon innen denne delen av *Sorbus*-slekta i Norge.

Vincetoxicum rossicum - russesvalerot (oppført i Vedlegg 4 i DN 199b). Russesvalerot finnes en håndfull steder på Bygdøy, og den er trolig i spredning. Arten er feilaktig plassert på forslag til rødliste for kulturplanter. Nye kartlegginger på øyene i indre Oslofjord har vist at arten sprer seg svært raskt, at den er mattedannende og svært konkurransesterk når den først er etablert. Den bør derfor bekjempes systematisk på Bygdøy, spesielt i tilknytning til Dronningberget og kalkrike enger med en verdifull flora. Nasjonalt er russesvalerot ytterst sjelden, og den finnes stort sett bare på øyene i Oslofjordens indre fjordbasseng (Gram 1995, Elven 2005). Introduksjonshistorien for russesvalerot er ukjent, men den kan være kommet inn med jord/steinmasser eller som hageplante.

4.1.6 Ansvarsarter

Det er i alt funnet 8 norske ansvarsarter på Bygdøy, hvorav i alle fall 6 fortsatt finnes her.

Cakile maritima ssp. *baltica* - østersjøreddik. Denne arten er kun samlet her én gang i 1971 ("Bygdø: W-sida, sandstrand. 22/9-1971, Reidar Elven, O"). Det kan være vanskelig å skille østersjøreddik fra vanlig strandreddik (*C. m.* ssp. *maritima*), men heller ikke denne er observert på Bygdøy i forbindelse med denne undersøkelsen.

Dracocephalum ruyschiana - dragehode. Det er 10 belegg av dragehode fra Bygdøy. Det siste belegget lyder: "Bygdøy, Rodeløkken, tørr kalkbakke. 1/7-1965, Randi og Einar Høiland, O". Dragehode vokste tidligere i store mengder i skogbryn og tørre bakker nord og øst for Kongsgården på Bygdøy, på Henningsløkken. Arten er ikke sikkert observert her etter 1966 (Klaus Høiland, pers. medd.). Det kan virke som om dragehode er borte fra Bygdøy pr. 2005. Arten er også på tilbakegang ellers i Norge og generelt i Europa, og arten er fra juli 2005 fredet i Norge.

Saxifraga osloensis - oslosildre. Oslosildre er oppstått som en hybrid mellom skåresildre og trefingersildre (Knaben 1954), og utbredelsen er begrenset til Sør-Fennoskandia. På Bygdøy er den funnet ved Rodeløkken, på Hengsåsen og ved Bygdøy sjøbad, også de senere år. Ved Rodeløkken er det spesielt store forekomster. Alle forekomstene er viktige å ta vare på.

Sorbus hybrida - rognasal. Rognasal er ganske vidt utbredt langs kysten av Norge, men det er ofte svært få individer på hver lokalitet. På Bygdøy er arten funnet i Kongeskogen og på Hengsåsen. Individer av asal kan bli svært gamle selv om de er ganske små, og det er viktig at slike trær ikke hogges.

Sorbus meinichi - fagerrogn. Det er kun gjort gamle funn, til tross for at arten er ettersøkt spesielt av T. Berg.

Sorbus norvegica - norsk asal. Arten er samlet ved Seterhytten i 1941 (Kr. Andreassen, O) og sør for Frølich vei i 1992 ("I skråningen ned fra vestsiden av Rideveien, 200 m syd for Frølichs vei). Åpen, nokså tørr blandingsskog. Ett individ på ca 1 m. 6.6.1992, Ivar Holtan, O"). Arten finnes fortsatt i dette området (Berg 2004).

Sorbus rupicola - bergasal. Det er 8 belegg av bergasal fra Bygdøy, og alle er fra området på østsiden av halvøya rundt Rodeløkken kafe og på folkemuseets inngjerdete område. Det siste og best stedfestede belegget er: "Bygdøy, Rodeløkken, på tørr kalkbakke. 28.06.1969, Klaus Høiland, O". Arten finnes fortsatt i området (Berg 2004).

4.1.7 Andre interessante arter

Hva som skal kalles interessante, sjeldne eller verdifulle arter utenom de rødlistede artene er svært vanskelig å avgjøre. Det som imidlertid er helt sikkert er at rødlista for karplanter er svært streng, og at det på Bygdøy vokser (eller tidligere er funnet) mange både lokalt, regionalt og nasjonalt sjeldne og interessante arter, som ikke omfattes av den offisielle rødlista. Det kunne sikkert omtales nær 100 arter i denne kategorien. Vi har valgt å avrense dette til et lite utvalg, og omtaler 48 arter noe nærmere.

Adoxa moschatellina - moskusurt. Det er kun ett funn av moskusurt på Bygdøy ("mørk lund ved Bygdøy sjøbad. 24.05.1972, Randi Høiland, O"). Forekomsten er ettersøkt i 2003 av Høiland og Bjureke, men ikke gjenfunnet. Den har trolig forsvunnet på grunn av dumping av kvistavfall på voksestedet (Klaus Høiland, pers. medd.).

Agrimonia procera - kyståkermåne. Det er kun ett funn av kyståkermåne fra Bygdøy ("som ugress i kratt på Scott Hansens eiendom ved Langvik på Bygdøy. 23.07.1926, Per Størmer, O"). Arten er svært sjelden i Indre Oslofjord, og alle funn er trolig tilfeldige. Kyståkermåne er ganske sikkert borte fra Bygdøy.

Anagallis arvensis - nonsblom. Det er kun ett gammelt belegg fra Bygdø ("Bygdø, Juli 1882, N. Moe, O"). Elven (2005) skriver at nonsblom mest trolig er innkommet til Norge med ballast i seilskutetida. Det er flest gamle funn, men arten er noen steder naturalisert i åkerkanter og på havstrand. De fleste funn er gamle og tilfeldige. Vi tror dette også gjelder forekomsten på Bygdøy og anser arten som høyst sannsynlig forsvunnet.

Atriplex longipes ssp. *longipes* - skaftmelde. Denne naturlig forekommende havstrandarten er kun funnet én gang på Bygdøy ("Bygdø. 1906, Even Trætteberg, O"). Noen strandarter er blitt sjeldne i indre fjordbasseng de siste 100 år, mens andre er i spredning. Det er sammensatte årsaker til dette.

Blysmopsis rufa - rustsivaks. Arten ble funnet på Huk i 1948 ("Bygdøy, Huk. 25.05.1948, Halvor B. Gjærum, O"). Noen strandengarter er generelt i sterk tilbakegang i hele Oslofjorden, noe vi også antar gjelder rustsivaks. Arten er sannsynligvis borte fra Bygdøy.

Botrychium lunaria - vanlig marinøkkel. Det eneste dokumenterte funnet av vanlig marinøkkel er et udatert og upresist angitt funn: "Ladegårdsøen. A. Andersen, O". På søndre del av Østlandet er vanlig marinøkkel stort sett betinget av beite og slått. Arten er kun funnet et fåtall ganger i Oslo etter 1950, og er trolig for lengst borte fra Bygdøy.

Brachypodium pinnatum - kalkgrønnaks. Dette er nasjonalt sett en temmelig sjelden, sørøstlig art (Elven 2004). Den er også sjelden lokalt, men den er mattedannende og greier seg ofte ganske godt tross ulike arealbruksendringer. Det er flere små forekomster på Bygdøy, blant annet på tørreng ved Dronningberget og på ryggen av Hengsåsen.

Cardamine bulbifera - tannrot. Arten ble notert av Nils Green Moe fra Hengsåsens nordside i 1870 (ikke belagt, men nevnt i et upublisert utkast til lokalflora for Oslo, håndskriftsamlingen Botanisk museum). Tannrot er en edellauvskogsart med utpreget kystutbredelse - mest sør for Drøbaksundet. Den er påfallende sjelden på øyene i det indre fjordbasseng. Vi er ganske sikre på at arten er borte fra Bygdøy.

Carex cespitosa - tuestarr. Denne arten ble sist sett innerst i Frognerkilen rundt 1970 (Tore Berg, pers. medd.). Arten har kanskje forsvunnet som en følge av parkmessig skjøtsel av området, men dette er noe usikkert. Det er i alt hele 7 gamle funn av arten fra perioden mellom 1894 og 1924. Disse dokumenterer trolig 4 ulike voksesteder: (1) "Ved et tjern tæt ved Bygdø kapelgaard. 20.06.1894, S.O. F. Omang, O", (2) "Bygdø (i en vandkulp nær Kongsgaarden). 26.07.1895, S.O.F. Omang, O". (3) "Hengsengen på Bygdø. Juni 1924, Per Størmer, O" og (4)

"Frognerkilen. 03.06.1914, Ivar Jørstad, O"; "Strandkanten ved Sæterhytten på Bygdø. 1924, Per Størmer, O". Tuestarr er en fuktmarksart som trolig er i generell tilbakegang i Osloområdet. Det er likevel noe overraskende at den synes å være helt forsvunnet fra Bygdøy pr. 2005.

Carex elongata - langstarr. Denne arten vokste tidligere i Kongeskogen, sist samlet i 1935. Langstarr har en østlig- til sørøstlig utbredelse i Norge, og er fortsatt temmelig vanlig på deler av det midtre Østlandet. Den vokser imidlertid stort sett i sumpskog, en naturtype som er sterkt truet på det nedre av Østlandet (jf. Often et al. sendt). I forhold til de fleste andre sumpskogsarter kan det synes som langstarr har en svært god spredning (jf. Often et al. 2005). Selv om den blir borte på mange lokaliteter er den "flink" til å finne frem til nye egnede voksesteder. Vi tror langstarr kan gjenfinnes på Bygdøy.

Carlina vulgaris ssp. *longifolia* - stjernetistel. Det eneste funnet er belegget som lyder: "Bygdøy. 1/8-1930, Per Størmer, O". Nærmere opplysninger om funnet er ukjent. Vi anser arten for borte fra området.

Chenopodium bonus-henricus – stolt-Henrik. Det er kun ett gammelt funn av stolt-Henrik på Bygdøy: "Inderst i Frognerkilen", 29.08.1905, R.E. Fridtz, O". Arten er også svært sjelden ellers i Oslo og Akershus. Vi anser stolt-Henrik som ganske sikkert borte fra området.

Chenopodium glaucum - blåmelde. Det er kun et gammelt funn av denne nitrofile "husdyrarten" på Bygdøy. Det er fra: "Bygdøyeidet. 9/9-1906, Anton Landmark, TROM". I tillegg ble den funnet på stranda ned for Rodeløkken kafé i 2002 (Tore Berg, pers. medd.). Nasjonalt regnes blåmelde for å være i noe tilbakegang (Høiland 1995).

Chenopodium rubrum - rødmelde. Denne arten er samlet i 1902 og 1906 ved "Frognerelvans utløp, O". Det kan diskuteres om dette skal tas med til Bygdøy. Uansett er den ikke sett verken før eller senere i området. Rødmelde er trolig kommet inn på mange ulike måter (både dyrket, og som tilfeldig ugras med ulike importvarer). Den er knapt "bofast" noen steder i Norge.

Circaea alpina - trollurt. Det er kun et gammelt funn fra Bygdøy ("Ladegaardsøen. 1861, Peter Vogelius Deinboll, O"). Det er en kjent sak at herbariet etter Deinboll inneholdt mange oppsiktsvekkende funn (f. eks. Alm & Often 1997), funn som i ettertid har vært dratt sterkt i tvil, og delvis har blitt forklart ved at Deinboll gikk surr i etiketteringen. Det er derfor grunn til å være noe skeptisk til dette funnet, selv om det faller inn i et mønster med tap av lokaliteter på nedre Østlandet for denne noe nordøstlige sumpskogsarten. Denne tendensen faller også sammen med et entydig trusselbilde for sumpskog generelt i Norge (Often et al. sendt) og i Nord-Europa (Hörnberg et al. 1998).

Cynoglossum officinale - hundetunge. Mens hundetunge fortsatt har ganske gode forekomster på Nes på Hedemarken og på Ringerike, er arten i dag ytterst sjelden i Oslo-området. Fra Bygdøy er det 6 belegg fra perioden 1873-1944 (O), hvorav noen er nøyaktigere stedfestet til Hengsengen. Arten er ikke sett innen området etter 1944, og vi anser hundetunge som borte fra Bygdøy.

Epipactis atrorubens - rødflangre. I forbindelse med denne undersøkelsen ble rødflangre funnet på Dronningberget og i Kongeskogen. Ellers i Oslo-området er rødflangre påfallende sjelden, og alle forekomster bør sikres.

Epipactis helleborine - breiflangre. Det er kun gamle funn av breiflangre på Bygdøy og da 6 belegg fra perioden 1874-1926. Vi tror arten for en stor del tidligere har vokst i gamle naturenger eller i beitede skogkanter og at opphør av husdyrhold er hovedårsaken til at den har blitt borte.

Fagopyrum esculentum - bokhvete. Det er fem belegg av arten fra perioden 1913-1993. Bokhvete har en brokete innkomsthistorie til Norge. Den har trolig såvidt vært dyrket, men har i

tillegg innkommet som forurensning i mange ulike varer. Den kan også i nyere tid ha kommet inn med fuglefrø. Bokhvete vil nok fortsatt kunne dukke opp en gang i blant på Bygdøy, men kan knapt sies å være noe stabilt innslag i floraen.

Gentianella amarella ssp. *amarella* - bittersøte. Det er kun ett gammelt funn: "Bygdøy, ved Frognerkilen. 8/9-1875, S.O.F. Omang, O". Bittersøte har en håndfull gamle funn fra strandeng (ganske sikkert tidligere beitet og kanskje slått) i Indre Oslofjord. Arten er imidlertid ikke funnet her i nyere tid, noe som helt sikkert skyldes opphør av strandbeite i kombinasjon med nedbygging av strandsonen.

Hypericum hirsutum - lodneperikum. Dette er en typisk kantart på Bygdøy. Den finnes fortsatt tre steder, men forekomstene er små og sårbare. Det samme gjelder ellers i Oslo og Akershus, så arten må regionalt kunne kalles truet. Nasjonalt sett har derimot lodneperikum ganske gode forekomster på Hedemarken, i Gudbrandsdalen og langs Nordlandskysten.

Koeleria glauca - kambunke. Denne arten ble funnet ved den anlagte parkeringsplassen på Bygdøy Sjøbad av Tore Berg i 2003. Dette småvokste gresset var tidligere ikke funnet i Norge. Elven (1994) skriver at arten "veks på sandmark vest på Jylland og frå Skåne til Jylland, tilfeldig lengere nord". Den kom trolig inn i 2001 i forbindelse med at områdene rundt den nye parkeringsplassen ble tilsådd med utenlandske grasfrøblandinger (Klaus Høiland, pers. medd.).

Lappula deflexa - hengepiggrø. Dette er en svakt nordboreal art som med tidligere tiders husdyrhold fikk utvidet sitt utbredelsesområde mot sør. Det er derfor en god del gamle funn i Oslo-området. På Bygdøy er det således typiske nok kun ett gammelt funn av arten ("Bygdø. 1886, Karl Pettersen, O"). Vi anser hengepiggrø som sikkert borte fra Bygdøy.

Limonium humile - strandrisp. Der er kun to gamle funn av denne strandarten på Bygdøy ("Ladegaardsøen. Sept. 1881, Sophie Møller, O" og "Bygdø søbad. 1886, Carl Størmer, O"). Strandrisp er igjen en strandengart som har gått kraftig tilbake i indre Oslofjord.

Listera ovata - stortveblad. Den eneste som helt sikkert har funnet stortveblad på Bygdøy er John Egeland ("Bygdøy, Kongeskoven. 07.07.1906, John Egeland, O"). Stortveblad vokser naturlig i ganske rik blandingsskog og i rikmyrkant. Sekundært vokser den på lite gjødslede slåttenger. Slike kulturbetingede forekomster har gått sterkt tilbake de siste år på grunn av opphør av tradisjonell hevd, mens naturlige forekomster i skog kan ha blitt borte ved at blandingsskog er omgjort til tett monokultur av gran. Vi kjenner ikke noe nærmere til hva som har skjedd med den gamle forekomsten av stortveblad på Bygdøy, men kan bare konstatere at arten ikke er sett på ca 100 år.

Moneses uniflora - olavstake. På Bygdøy er det tre ikke nærmere lokaliserte innsamlinger av olavstake fra før 1850, samt ett funn av Per Størmer i 1926 ("Kongeskogen på Bygdø. 09.10.1926, Per Størmer, O"). Arten er ikke sett etter dette. Olavstake vokser som regel i blandet barskog. Den er trolig ganske sårbar for moderne bestandsskogbruk, så det kan være denne typen skogbruk som har tatt knekken på arten på Bygdøy. Olavstake vokser på det nedre av Østlandet ofte i litt småfuktig skog, så grøfting kan også ha virket negativt på denne artens frekvens. Den er i alle fall ikke sett på Bygdøy etter 1926.

Monotropa hypopitys ssp. *hypophegea* - snau vaniljerot. Det er hele 11 belegg av snau vaniljerot fra Bygdøy (O). Arten ble sist sett i 1952 ("Kongeskogen mellom Paradisbukten og Sjøbadet. 11.04.1952, H. Rui, O"). Som for olavstake tror vi arten har forsvunnet på grunn av moderne skogbruk.

Myosurus minimus - muserumpe. Det er 8 belegg av muserumpe fra Bygdøy. Siste funn er fra 1996 ("Bygdøy: N for Kongsgården, langs hovedveien. Knaussamfunn/grunnlendt mark i beitemark, med bl.a. *Sedum acre*, *Potentilla argentea*. 07.07.1996, Jan Erik Eriksen, O"). Muserumpe vokser som regel på sesongfuktige flekker på beitemark. Den har gått kraftig tilbake på

det nedre Østlandet på grunn av redusert husdyrhold de siste 40 år. Muserumpe er klart lettest å finne tidlig på sommeren, og det kan hende den fortsatt finnes på beitemarkene på Bygdøy.

Ophioglossum vulgatum - ormetunge. Den eneste opplysningen om et ormetunge skal være funnet på Bygdøy er i A. Blytt (1870) hvor arten er angitt fra "Ladegaardsøen". Ormetunge er kuldeskjær og vokser oftest på kortvokst, sesongfuktig og baserik kalkhei langs kysten (jf. Alm et al. 1987, Halvorsen 2001). Innlandslokalitetene på Østlandet har alle vært på gammeldags fukteng, og er i dag stort sett borte enten det gjelder Oslotrakten, Hedmarken (se Often et al. 2004) eller Ringerike.

Persicaria minor - småslirekne. Det er fire gamle funn av småslirekne, sist samlet i 1924 ("på et sumpig sted ved den firkantede dam nord for Kapellet på Bygdø. Aug. 1924, Per Størmer, O"). Det mest typiske voksestedet for småslirekne er på fuktige flekker på beitemark. Arten vokser naturlig på flommark (jf. Often 2002). Den er også funnet som ugras, blant annet på engrosplanteskoler (Often et al. 2003) og kan tenkes å dukke opp med planteimport også på Bygdøy. Men det mest typiske ville være rundt en dam - kanskje den kan dukke opp ved det nye Halstjernet en dag?

Phleum phleoides - smaltimotei. Denne nasjonalt sett svært sjeldne, sørøstlige "steppearten" finnes fortsatt et par steder på kalktørreng på østsiden av Bygdøy, rundt Rodeløkken kafé og på kalkberg nær indre del av Frognerkilen. Smaltimotei er trolig naturlig på kalktørreng noen få steder på det nedre av Østlandet. I tillegg har den i noen grad vært begünstiget av det gamle slåtte- og beitebruket. Med opphør av hevd og gjengroing av mye kalktørreng vil arten bli stadig mer sjelden. Hvis dagens trend fortsetter, vil den kunne forsvinne fra Bygdøy.

Polygala amarella (bitterblåfjær). Denne svakt nordboreale arten har de senere år blitt svært sjelden i Oslotrakten, så det er ganske typisk at siste observasjon på Bygdøy går tilbake til 1891 ("Huk paa Bygdø. 20.05.1891, Anton Landmark, O"). Selv om bitterblåfjær opplagt tidligere var begünstiget av ekstensiv slått og beite, er den eksakte forklaringen til artens tilbakegang uklar. Vi tror kanskje arten kunne gjenfinnes på nordvendte kalkberg på Bygdøy.

Pyrola chlorantha (furu vintergrønn). Dette er en art som stort sett vokser i tørr og ganske lysåpen kalkskog - som navnet sier gjerne i skog med dominans av furu. Siste funn på Bygdøy er fra 1906 ("Bygdø. 1906, Even Trætteberg, O"). Det er fortsatt mange potensielle lokaliteter for arten. Det burde derfor være håp om at den kan dukke opp på nytt, selv om overlevelsessevnen for en art som furu vintergrønn, som typisk selv i intakte skoger finnes spredt, reduseres for hver flekk med potensielt habitat som blir borte.

Rubus caesius (blåbringebær). Det er 8 belegg av blåbringebær fra Bygdøy, alle er fra samme lokalitet i kantsonen mellom veien og sjøen innerst i Frognerkilen. Siste belegg er fra 1978, men arten finnes fortsatt på en liten knaus innerst i Frognerkilen. Dette er pr. 2005 Oslos eneste kjente forekomst av blåbringebær.

Rubus plicatus (søtbjørnebær). Det er kun ett funn av bjørnebær på Bygdøy, og det er en innsamling av søtbjørnebær gjort av Mathias Numsen Blytt i 1834 ("Ladegaardsøen. 00.00.1834, M.N. Blytt, O"). Vi er usikre på om dette var en spontan forekomst eller om M.N. Blytt samlet en svakt forvillet hageplante. Det er ingen andre som har funnet bjørnebær av noe slag på Bygdøy, og søtbjørnebær er svært sjelden i Osloområdet.

Ruppia cirrhosa (skruehavgras). Skruehavgras er kun samlet én gang ("Damme mellom Bygdø og fastlandet. 00.08.1865, N. Moe, Bg"). Skruehavgras er en brakkevannsart som har gått tilbake de siste år. Det er ingen egnede habitat for arten på Bygdøy etter at brakkevannsområdene innerst i Frognerkilen har forsvunnet. Arten er ganske sikkert for lengst borte fra Bygdøy.

Ruppia maritima (småhavgras). Småhavgras er nasjonalt sett både vanligere og mer vidt utbredt enn skruehavgras (Elven 2005). Økologien er omtrent den samme, og historien på

Bygdøy er svært lik. Arten er kun samlet to ganger i Frognerkilen, sist i 1882 ("Frognerkilen. 00.00.1882, Ove Dahl, O"). Arten er som skruerhavgras helt sikkert borte for lengst.

Sagina maritima (saltarve). Denne lille nelliken er kun funnet to ganger på Bygdøy, og det begge ganger nær Huk, trolig rundt 1850 ("Ladegårdsøen litt nordenfor Huk, ved Stranden. M.N. Blytt, O, udatert"; "Ad Huk pr. Christiania. J. M. Normann, O, udatert"). Saltarve er en småvokst strandberg/strandengart som har gått kraftig tilbake langs Oslofjorden.

Salsola kali (sodaurt). Det er kun et gammelt udatert funn av sodaurt fra Bygdøy ("Ladegaardsøen, Joh. Koren, O"). Sodaurt har som en del andre strandarter gått kraftig tilbake i indre Oslofjord og kan i dag regnes som utdødd i indre fjordbasseng.

Selinum carvifolia (krusfrø). Pussig nok er krusfrø kun funnet én gang på Bygdøy, og det er så langt tilbake som i 1924 ("Bygdø, skyggefull skog. 09.1924, Per Størmer, O"). Arten vokser enten på bakre del av strandenger, i hagemarkskog eller på ikke så alt for tørr natureng. Den er noe næringskrevende, men absolutt ikke noen kalkart. Den synes å ha gått sterkere tilbake i Oslo-området enn i Follo og i Østfold.

Stuckenia pectinata - busttjønnaks. Denne brakkvannsarten (av og til rent ferskvann) er det kun Bernt Lyng som har funnet på Bygdøy ("Bygdø. 10.07.1903, O og Bg"). Funnet er mest trolig fra Frognerkilen. Vi anser forekomsten som borte pr. 2005, men at det er mulig at arten kan dukke opp på nytt. Den har imidlertid nasjonalt blitt sjeldnere, da brakkvannsområder er sterkt utsatt for nedbygging.

Suaeda maritima (saftmelde). Denne strandplanten vokser enten på grusstrand eller på strandeng. Den har gått kraftig tilbake i Oslofjorden de siste ca 50 år. På Bygdøy er den kun samlet én gang ("Ladegårdsøen (Bygdøy). 1887, O.A. Hoffstad, O"). Vi tror arten muligens kan gjenfinnes noen steder i indre del av Oslofjorden, men neppe på Bygdøy.

Thalictrum simplex ssp. *simplex* (vanlig smalfrøstjerne). Det er to gamle funn av smalfrøstjerne på Bygdøy ("Ladegaardsøen pr. Christiania. J.M. Normann, O" og "Bygdø. 1892, S.O.F. Omang, O"). Denne svakt nordboreale kalktørrengarten var begunstiget av det gamle eng- og beitebruket og fantes en god del steder på det nedre Østlandet. Det er svært få funn i sørbo-reale områder i nyere tid. Arten kan ganske sikkert regnes som borte fra Bygdøy, og kanskje fra Oslo og Akershus i sin helhet.

Trifolium spadiceum - brunkløver. Det er kun ett belegg av brunkløver fra Bygdø, og det er samlet av Per Størmer i 1926 ("Bygdø. 18.06.1926, Per Størmer, O"). Størmer bodde på Bygdøy (Huk avenue 33), og det er ikke usannsynlig at arten er samlet i eller nær egen hage i og med at det mangler nærmere stedsangivelse. Den kan i så fall ha kommet inn tilfeldig med grasfrø eller blomsterfrø.

Trollius europaeus - ballblom. Siste observasjon av ballblom på Bygdøy er fra 1930 ("Kongeskogen på Bygdøy. 29.05.1930, Per Størmer, O"). Denne nordboreale arten var trolig begunstiget av det gamle ekstensive engbruket, og arten hadde tidligere langt flere lokaliteter i de varme områdene rundt Oslofjorden enn i dag. Det var trolig rester av en slik forekomst som ble funnet i Kongeskogen av Per Størmer i 1930. Ballblom har også gått tilbake ellers i de lave-religgende delene av Oslo og Akershus.

Typha angustifolia - smalt dunkjevle. Det er 6 belegg av denne arten (O), alle trolig fra samme dam på Kongsgården. Planten er belagt for første gang i 1888 og for siste gang i 1911. Arten er ganske sikkert borte. Det er ikke usannsynlig at den var plantet.

Veronica longifolia - storveronika. Denne fuktengarten er kun funnet på Huk. Her var den stabil ganske lenge, men er ikke sikkert sett etter 1926 og er ganske sikkert borte ("Naturalisert eller viltvoksende på Huk, Bygdø, optrer år etter år. 12.08.1926, Per Størmer, O").

Veronica verna - vårveronika. Denne ettårige tørrbakkearten på Bygdøy er funnet på Huk i 1972 ("Hukodden, tørr, kalkrik bakke. 14.05.1972, Klaus Høiland, O"), og gjenfunnet her i 2005. Vårveronika har en sørøstlig utbredelse i Norge, og den er ganske sikkert en såkalt arkeofytt – dvs. at den er innkommet med jordbruket og ikke er naturlig viltvoksende i Norge. Det er fortsatt ganske mange intakte lokaliteter for vårveronika i søndre del av Hedmark (Stabbe-torp & Often 2003), men den er ellers gått sterkt tilbake.

4.2 Sopp

Bygdøy har en meget artsrik og i nasjonal og internasjonal sammenheng helt spesiell funga (soppflora). Det er så langt kjent 749 sopparter fra Bygdøy (**vedlegg 2**), hvorav de fleste er jordboende arter. Området huser et uvanlig høyt antall av regionalt sjeldne og rødlistede arter. Således er det funnet hele 87 rødlistede arter av sopp på halvøya. Det finnes ingen andre områder i Norge av Bygdøys størrelse hvor det er funnet så mange rødlistearter av sopp. Halvøya inkluderer også den lokaliteten som har flest rødlistearter av jordboende sopp i Norge (Dronningberget; 49 arter). Dronningberget er dessuten på "norgestoppen" når det gjelder antall arter i de høyere rødlistekategoriene, her er funnet hele 21 direkte truede og sårbare (E+V) arter. Totalt på Bygdøy er det funnet 23 E +V-arter. Årsaken til den usedvanlig artsrike soppfloraen med så mange rødlistearter skyldes trolig kombinasjonen av grunnlendt, kalkrik berggrunn, mange viktige vegetasjonstyper for sopp (edellauvskog, barskog, kantkratt-tørrberg) samt at opprinnelig vegetasjon delvis er intakt. De fleste kalk-naturtypene som finnes i indre Oslofjordområdet og som er viktige for sopp, finnes på Bygdøy. Av disse vegetasjonstypene er kalklindeskogen den klart viktigste.

Kalklindeskog: Kalklindeskog er en skogtype som i nordisk sammenheng nesten bare finnes på kalken i Oslofjordområdet. Denne huser en helt spesiell funga av kravfulle og varmekjære arter som har sine kjerneområder sør for Alpene der artene er knytte til eike- og bøkeskoger på kalk. Forekomstene i Oslofjordområdet er verdens nordligste utpost-områder. Det finnes et tret-titalls lokaliteter av kalklindeskog i Oslofjordområdet. Forekomster er også kjent fra Langesund-Brevik-Porsgrunn-området, samt et par lokaliteter på Ringerike og Biri. Bygdøy er et kjerneområde med fire større, velutviklede kalklindeskoger, og med Dronningberget som den største og rikeste i regionen. Ellers i Norden finnes tilsvarende lindeskoger bare på Kinnekulle ved Väneren i Sverige (Jacobsson et al. 1991), og ellers i Europa bare Nordvest-England og i det fransk-sveitsiske Jura-området (pers. obs.).

De fleste spesialiserte kalklindeskogsartene er mykorrhizasopp. Dette er sopper som lever et samliv (symbiose) med trerøttene, her med røttene av lind og en del også hassel. Mange er i Norge bare knyttet til disse treslagene. Flertallet av de rødlistede artene på Bygdøy er funnet i kalklindeskog, og mange funn uten nærmere angivelse av lokalitet er trolig også gjort i denne skogtypen.

Slørsoppene (*Cortinarius*) dominerer fungaen i lindeskogene. Hele 12 av de akutt truede/sårbare artene i kalklindeskogen tilhører denne slekta. Flere arter forekommer med svært små populasjoner av et fåtalls individ, og er derfor særlig sårbare overfor inngrep og annet miljøstress (Brandrud & Bendiksen 1998, 2001). Alle de mest sjeldne og spesialiserte artene tilhører underslekt *Phlegmacium*, herunder alle de 9 direkte truede artene. *Phlegmacium* regnes for å være en av de viktigste indikatorgruppene for særlig artsrike, bevaringsverdige europeiske edellauvskoger (Knoch 1990, Vesterholt 1991).

Flere av disse slørsoppene er ytterst sjeldne på verdensbasis: Lindeslørsopp (*Cortinarius tiliae*) vokser her på tre av sine syv lokaliteter i Oslofjordområdet (pers. obs.). Arten tilhører en liten gruppe med strengt vertsbundne arter, og ser ut til å være strengt knyttet til lind på kalkgrunn. Lindeslørsopp er en av få arter som ser ut til å være endemiske i norsk funga. Nesten like sjelden er osloslørsopp (*Cortinarius osloensis* ined.) som forekommer på to andre lokaliteter i Sørøst-Norge (Ringerike). Denne arten er beskrevet fra, og har sin typelokalitet på Dron-

ningberget. Osloslørsopp er ellers kun kjent fra én lokalitet i Sveits. Både lindeslørsopp og osloslørsopp har store forekomster på Dronningberget og i Reinsdyrlia.

I tillegg til ovennevnte arter er det funnet flere arter som nesten ikke forekommer ellers i Norden, og som ellers har sin hovedutbredelse sør for Alpe. Eksempler på dette er birislørsopp (*Cortinarius camptoros*) og *Cortinarius caesiocinctus*. Alle de ovennevnte slørsoppene har en sterkt fragmentert utbredelse av reliktnatur, dvs. de er sannsynligvis meget gamle forekomster fra et element som hadde en større utbredelse i varmetida for 4-8000 år siden (Brandrud & Bendiksen 1998, 2001). Også utbredelsen ellers i Europa av disse artene er til dels sterkt fragmentert, med små, isolerte bestander.

Bygdøy er et av Norges rikeste områder også når det gjelder underjordiske, trøffel-liknende sopper, særlig av slekten *Hymenogaster*. De fleste av disse er også knyttet til hassel og lind (Bergsnov-Hansen 1985).

Det er også funnet flere sårbare (V) arter innenfor gruppen av (antatte) saprofytter. Dette dreier seg om kalkkrevende moldjordsarter som vokser i rik edellauvskog eller i naturbeitemarker. På Bygdøy vokser disse i kalklindeskog. Eksempler på slike arter er stanknarrevokssopp (*Camarophyllopsis foetens*) og småfingersopper/køllesopper som *Clavaria incarnata* og *Ramariopsis crocea*.

Kalkbarskog og åpne kalkberg

Kalkbarskogene på Bygdøy er soppmessig ikke blant de aller rikeste i Oslo-området. Registreringer så langt tyder på at både Malmøya i Oslo og Borøya-Ostøya-Kalvøya i Bærum har rikere soppflora med flere rødlistearter knyttet til kalkbarskog enn Bygdøy (jf. Ødegaard et al. 2005). Det er imidlertid funnet en god del rødlistede kalkbarskogsarter også på Bygdøy, og dette elementet er ikke så grundig undersøkt som kalklindeskogselementet. Det er påfallende at enkelte, iøynefallende arter som ble funnet for lenge siden ikke er funnet igjen i nyere tid. Dette gjelder særlig fiolgubbe (*Gomphus clavatus*, DC) som ble funnet på Bygdøy (trolig Kongeskogen?) i ca 1852. Mangel på gjenfunn av denne velkjente arten kan tyde på at den er utgått på Bygdøy.

Soppregistreringer i kantkratt, kalktørrenger og på kalkberg må antas å være ufullstendige. Det finnes få innsamlinger fra slike miljøer, selv om det finnes mange småflekker av kalkrike tørrberg på halvøya. Dette habitatet har på naboøyene vist seg å huse et særpreget "steppeelement" med flere rødlistede sopparter i høye rødlistekategorier (Ødegaard et al. 2005). Dette elementet burde derfor vært kartlagt bedre på Bygdøy.

5 Diskusjon og forvaltningsråd

Denne rapporten er en oppsummering av naturverdier på Bygdøy med vekt på karplanter og sopp som de to best kjente, og best dokumenterte organsimegrupper. Området har også en svært interessant og artsrik moseflora, noe som er dokumentert av A. Pedersen (2004), og en verdifull fugle- og insektfauna (Hartvig 2004). Ut fra hva som er kjent av nasjonalt rødlistede, sjeldne og truede arter innen karplanter og sopp på Bygdøy kan det konkluderes med at området har naturfaglige verdier av stor nasjonal verdi. Dette skyldes både forekomst av mange rødlistede arter, mange lokalt til regionalt sjeldne arter samt ganske store arealer med relativt intakte truede naturtyper nær Oslos sentrum. Den store utfordringen i framtida vil være å bevare disse nasjonale naturverdiene, samtidig som området fortsatt skal være et aktivt jordbruksområde for Bygdøy kongsgård, et lokalt bo- og fritidsområde for Bygdøys befolkning, et regionalt rekreasjonsområde med muligheter blant annet for turgåing og bading for en større del av Oslos befolkning samt en nasjonal "skattekasse" med de ulike museene som er lokalisert her. Dette er alt i alt en stor arealmessig utfordring. Vi vil i i denne diskusjonen kortfattet oppsummere og diskutere en del momenter som er viktige i arealforvaltningen av Bygdøy som natur-, kultur og boområde. Skjøtelsessforslagene er grovt oppsummert på vedlagt kart (se **figur 3**).

5.1 Naturverdier

Vi mener at denne sammenstillingen viser at Bygdøy rommer store nasjonale naturverdier. Dette gjelder i første rekke rødlistede karplanter og sopp som er funnet i mange ulike naturtyper på Bygdøy (jf DN 1999b). Den svært rike storsoppfloraen knyttet til linde-hasselskoger med lang kontinuitet er unik i internasjonal sammenheng (jf Brandrud & Bendiksen 2001). Med hensyn til karplanter er de flate kalksteinsområdene i nedre del av Oslo, Bærum og Asker kommune, inkludert øyene i indre fjordbasseng, noen av de aller mest artsrike vi har (se for eks. A. Blytt 1870, 1897, Rui 1966, Rustan 1981, Rustan & Brochmann 1984, Bjureke 2002, Elven 2005, Often & Berg 2005). Av disse igjen er Bygdøy et av de absolutt mest artsrike og varierte med ialt ca 790 registrerte arter (op. cit.). Det er dessuten funnet en rekke rødlistede og sjeldne arter innenfor andre organismegrupper som moser, insekter og fugl, uten at det er gjort noen systematisk undersøkelse av disse.

Til sammen utgjør Bygdøyområdet en mosaikk av et svært høyt antall naturtyper og vegetasjonstyper, som omfatter alt fra gran-, furu- og edellauvskog av både tørre og fuktige typer til åpne typer med strandberg-, knaus- og tørrbakkevegetasjon. Selv om hele Bygdøy bærer preg av kulturpåvirkning, er det i dag mye areal som har et naturlig preg, med en artssammensetning som antas å ha vært mye av det samme i det opprinnelige landskapet. Dette kommer også til uttrykk i inndelingen av naturtyper. Som framgår av **figur 2**, inngår mye areal klassifisert til naturlige skogtyper. Kalkkrevende vegetasjonstyper er dominerende, men Hukgangen, som består av en sur bergart, gjør at også fattigere vegetasjon med nøysomme arter er representert. Mye av arealet består av vegetasjonstyper klassifisert som truet, som kalkfuruskog og ulike utforminger av edellauvskog. Bygdøy er samtidig voksested for et stort antall arter som er sjeldne eller har svært begrenset utbredelse i Norge.

Ved siden av at det er gunstig berggrunn på Bygdøy, et godt klima og ganske stor naturlig variasjon med blant annet knauser, fuktmark, skog og strand har den lange kulturhistorien hatt betydning. Husdyrbruket på Bygdøy har beriket landskapet med "semi-naturlige", artsrike beite- og slåttemark, havnehager og beiteskoger. Fortsatt husdyrhold på Bygdøy kongsgård opprettholder verdifulle naturbetingete naturtyper med et stort mangfold. Den lange kulturhistorien på Bygdøy har også ført til at det finnes usedvanlig mange forvillede kulturplanter her. Dette fenomenet er biologisk sett et noe tveegget sverd da enkelte slike forvillede arter har vist seg å kunne bli problematiske, mens andre er "ufarlige" og mer kan sees på som interessante og berikende botaniske kulturminner. Nedenfor er noen forvaltningsaspekter knyttet til disse artene nærmere diskutert.

5.2 Introduserte arter

I svært mange bynære naturområder er det i dag et stort spredningstrykk av innførte arter som forviller seg ut i naturlig og semi-naturlig vegetasjon. På sikt vil dette sannsynligvis redusere mange av de verdifulle naturtypenes verdi. Globalt sett er dette fenomenet en av de store miljøutfordringene for framtida (for eksempel McGrath & Farlow 2005). På Bygdøy vil dette kunne gjelde ulike organismegrupper fra insekter til hvitkinngås, iberiaslagsnegl og planter. Under beskrivelsen av hvert enkelt delområde er det gitt konkrete råd hvis vi mener det er aktuelt å bekjempe innførte arter og da i første rekke konkurransesterke, invaderende karplanter. Fortsatt spredning av disse vil både ha betydning for verdifull vegetasjon og for øvrig biologisk mangfold som er avhengig av denne vegetasjonen.

Omtrent alle studier av urbane områder, hvor som helst på kloden, viser at andelen innførte potensielle problemarter øker (f. eks. Cronk & Fuller 1995, MacNeely et al. 1995, Elven 2005). Dette er en helt uunngåelig følge av økt handel og en stadig større grad av global "omrøring" av flora og fauna. Kjempebjørnekjeks og russesvalerot er eksempler på innførte problemarter som det er startet arbeid med å bekjempe i Oslo. Men en rekke andre problemarter, som russekål, kanadagullris, gravbergknapp og filterarve er også i rask spredning. En rekke treslag og busker har spredningspotensial i naturområdene og bør derfor hogges. Det gjelder spesielt snøbær, syrin, innførte mispelarter, platanlønn og ulike introduserte bartrær. Det samme gjelder dessuten bøk (eventuelt bortsett fra lokalitet 10), som ikke er naturlig hjemmehørende i Oslo.

Vi mener at den eneste mulige måten å angripe problemet med innførte problemarter i bynære områder på, er å innarbeide overvåkning og bekjemping som en fast kontinuerlig kostnad knyttet til det å forvalte bynære naturområder. Samtidig må man sørge for å begrense spredning fra hager og veikanter ved å endre skjøtselsregimet og å hindre dumping av hageavfall og andre masser i nærheten av naturområder. Hvis ikke det raskt settes i verk tiltak mot introduserte problemarter, vil disse bli en stor stor trussel mot opprinnelig flora og fauna. Konkrete eksempler på tiltak mot invaderende arter er fjerning av platanlønn på Dronningberget, hogst av fremmede bartrær i Kongeskogen og fjerning av hageavfall i området nær Strømsborg.

5.3 Skjøtsel

I en framtidig forvaltning av Bygdøy vil det være nødvendig med en målrettet kulturlandskapskjøtsel. Årsaken til at kjøtsel er nødvendig er rett og slett at store deler av Bygdøy er et kulturlandskap som er et resultat av kontinuerlig husdyrhold langt bakover i tid. En rekke av de planter og dyr man finner på Bygdøy i dag, trives her som resultat av det mangfoldet av mer eller mindre kulturbetingede vegetasjonstyper, enten hagemark, beite, lysåpne strandberg og åkerland eller kantsoner. For at dagens mangfold av planter og dyr skal bevares er det derfor nødvendig at mangfoldet av naturtyper opprettholdes gjennom aktiv kjøtsel. Dette må skje samtidig som andre områder med naturlig skog, fuktmark, skrenter og strandberg sikres urørt. I slike naturskoger er nesten alle former for inngrep negative, og områdene bør forvaltes som verneområder uten kjøtsel.

De viktigste kjøtselstiltakene for å ivareta naturverdiene på Bygdøy kan oppsummeres som:

- 1) Fortsatt husdyrhold på Kongsgården, og ekstensiv beiting med storfe og hest med minst mulig ekstra gjødsling av beitemarka utover naturlig gjødsling via husdyrmøkk. Dyrene bør i større grad beite i biologisk verdifulle hagemarker, beiteskoger og enger, slik at kvalitetene knyttet til disse miljøene blir ivaretatt. Enkelte miljøer, som for eksempel strandengene ned mot Frognerkilen, bør restaureres tilbake til beitemark.
- 2) Velge ut noe få ganske små områder med artsrik natureng som kan slås etter gammelmåten (sen slått og fjerning av graset).
- 3) Skjømte kantsonene langs veier, og langs mindre stier over eng og åkermark på en liknende måte ved at gras og oppslag av busker slås og fjernes i juli/august. Dermed vil man på sikt

også her få semi-naturlige og artsrike enger som vil være erstatningsbiotoper for de gamle artsrike engene – samtidig som det blir flotte, fargerike og vakre kantsoner til glede både for det biologiske mangfoldet og for alle som ferdes på Bygdøy.

- 4) Krattrydding av gjengrodde gamle slåtteenger, beitemarker og kalkrike strandberg der naturkvalitetene er i ferd med å gå tapt.
- 5) Ved rydding av oppslag under kraftledninger er det viktig at virket fraktes ut av området istedenfor å flises opp. Store levende edellauvtrær og grove læger må ikke fjernes.

5.4 Død ved

Naturområdene på Bygdøy har i dag sparsomt med død ved, og spesielt stokker av større dimensjoner som er sterkt eller middels nedbrutt. Dette skyldes en langvarig epoke med kulturpåvirkning i form av skogbruk, skjøtsel og rydding. Det har høyst sannsynlig forekommet et større antall arter av ulike organismegrupper på Bygdøy. Dette gjelder ikke minst mange vedboende insekter og sopp, som for lengst har forsvunnet som følge av manglende livsvilkår.

Selv om verne- og skjøtelsplaner for biologisk verdifulle arealer på Bygdøy tar utgangspunkt i dagens verdier basert på de aktuelle vegetasjonstyper og forekommende arter, er det viktig samtidig å ta høyde for restaurering av elementer som er gått tapt. Dødvedelementet er særlig aktuelt å trekke inn i de mest verdifulle områdene hvor vi anbefaler at naturen skal overlates til seg selv uten skjøtsel. Også her vil det være naturlig å felle råtne trær som innebærer en risiko der de står i nærheten av gangvei eller større sti. De kan kappes et stykke oppe på stammen for å skape høystubber, som er viktig levested for en rekke arter av insekter og sopp. Om trær er felt eller har gått naturlig overende, bør veden få bli liggende i skogbunnen til naturlig forråttelse. Ferdselsårer kan ryddes ved at den delen av stammen som sperrer, kappes av og legges i skogbunnen i nærheten.

I hvilken grad og tempo tidligere utgåtte arter vender tilbake når deres habitat etter hvert blir gjenopprettet, vil avhenge av deres spredningsevne og hvor langt unna de nærmeste populasjoner av arten finnes. For sterkt kontinuitetsbetingede arter (f.eks. en del kjuke og barksopper) vil nærmeste lokaliteter med livskraftige populasjoner kunne være Oppkuven i Nordmarka og Håøya ved Drøbak, hhv. mot nord og sør. For slike arter kan reetablering være aktuelt først på svært lang sikt. Derimot vil en art som for eksempel hyllekjuke (*Phellinus viticola*), som er temmelig vanlig også i det sørlige Osloområdet, kunne vende tilbake raskt – eventuelt at arten fortsatt finnes i noen restbiotoper på Bygdøy og kan spre seg ut fra disse.

Også for delområder som skal skjøttes, bør noen større stammer bli liggende igjen for å øke artsmangfoldet. Plassert på fornuftig måte vil slike selv i parkmessig pleide områder samtidig kunne være dekorative. På skyggefulle og litt fuktigere lokaliteter vil de kunne få en velutviklet epifyttflora av moser og lav, mens de på solrike områder vil kunne få en rik insektfauna.

Et viktig bidrag til å øke mengden av dødvod på Bygdøy vil dels være å la trær som dør eller må felles, bli liggende der de har vokst. Der dette ikke er aktuelt av praktiske eller estetiske årsaker, kan man frakte stammene til utvalgte "trekirkegårder" i området, hvor det kan samles opp en større mengde vedsubstrat for vedboende arter av ulike organismegrupper. Disse bør legges i områder med mindre ferdsel og varieres i forhold til faktorer som skygge/høy luftfuktighet (optimalt for et stort antall råtesopp) og mer solrike områder (mange insektarter).

Det er viktig at lokaliteter for sjeldne og rødlistede karplanter holdes under oppsyn slik at stammer, store kvistmasser, komposthauger og lignende ikke blir liggende og kvele bunnvegetasjonen. Dette vil særlig være aktuelt i åpne vegetasjonstyper, hvor mange av de aktuelle planteartene har sine voksesteder.

5.5 Tilrettelegging

De aller fleste som er brukere av naturområder, følger stier og veier og benytter opparbeidede områder som badeplasser, plenarealer og mindre områder rundt sitteplasser osv. – hvis slike finnes. Paradoksalt nok er det derfor svært viktig å sikre bynære naturområder gjennom tilrettelegging. Dermed styres ferdsel og slitasje på en effektiv måte til begrensede områder, og andre områder får ligge i fred. Det er derfor viktig at det fjernes oppslag av kratt, samt plukkes søppel, inntil stier, ridestier, badeplasser m.m. som man ønsker at holdes ved like.

5.6 Oppretting av andre inngrep

Det er under de enkelte delområdene påpekt en rekke uheldige inngrep. Det trolig mest uheldige enkeltaktivitet i forhold til biologiske verdier idag er komposteringsanlegget i Reinsdyrlia. Driften av anlegget bør opphøre, og naturen her best mulig restaureres. Dette vil bremse truslene mot områdene som i dag ligger like utenfor det opparbeidede arealet.

Deponering av hageavfall i stor stil sør for Strømsborg, lok. 21, bør snarest opphøre og området ryddes. Dels belslaglegger aktiviteten et større areal, og dels fungerer området som spredningskilde for hageplanter som ikke er ønsket inn i naturområdene.

Spredt over hele området finnes til dels større forekomster av søppel, fra skraphauger av eldre dato til ferskere deponier. Dette gjelder også de biologisk aller mest verdifulle områdene som Dronningberget og Reinsdyrlia. Det er behov for en større innsats også på dette feltet enn det som er praksis i dag, både med tanke på den generelle trivsel og til dels for å ivareta de biologiske verdiene.

5.7 Overvåking

Utover de forvaltningstiltakene som er kortfattet diskutert ovenfor, mener vi at det vil være ønskelig med en litt mer langsiktig oppfølging av tilstanden for de store naturverdiene på Bygdøy. Vi mener dette bør gjøres på to ulike måter.

(1) En årlig enkel tilstandskontroll. Hvert år bør området befares av en biologisk kompetent person som raskt kan gå over alle viktige delområder og lage en kortfattet statusrapport både for delområder og for helheten av naturmiljøet på Bygdøy. Slik vil uønskede endringer kunne oppfanges tidlig, og eventuelle tiltak kan settes inn på en effektiv måte.

(2) En mer systematisk overvåking av naturkvaliteter på lang sikt. Dette vil kunne gjøres ved å legge ut et nettverk av faste prøveflater som analyseres hvert femte år i tillegg til at ortofoto analyseres. Da kan man skaffe eksakte data for hvordan naturen på Bygdøy endrer seg over tid, og man kan justere den til en hver tid valgte forvaltningsstrategi for ulike delområder og for området som helhet. Vi vil i denne sammenheng ikke gå nærmere inn på detaljer for hvordan et slikt overvåkingsopplegg kan utformes, men nøye oss med å anbefale at det etableres på Bygdøy. Vi kan vanskelig tenke oss et annet naturområde med samme tetthet av naturkvaliteter og samme brukspress, som Bygdøy. Området vil derfor være svært godt egnet for å prøve ut nytten av et slikt overvåkingsopplegg for urban påvirkning av verdifulle og sårbare naturverdier.

Med de utfordringer man står overfor på Bygdøy, bør *adaptiv forvaltning* være en aktuell strategi – det vil si planmessig oppfølging og tilpasning av skjøtsel/forvaltning ettersom overvåkingen tilsier behov for justeringer (jf. Holling1978). Adaptiv forvaltning kan også brukes eksperimentelt dersom det er behov for å utvikle bedre kunnskap eller å utprøve spesielle skjøttelsesmetoder.

6 Referanser

- Alm, T., Elven, R. & Fredriksen, K. 1987. Bidrag til karplantefloraen på Nordlandskysten – 2. - Polarflokken 11 (2): 3-74.
- Alm, T. & Often, A. 1997. Botaniske fabeldyr - eller finnes de i Finnmark? - Blyttia 55: 147-176.
- Alm, T., Often, A. & Piirainen, M. 2000. Krigssprede arter i Sør-Varanger, Finnmark: stor gjeldkarve *Pimpinella major*. - Blyttia 58: 120-124.
- Andersen, G.T. 1947. Det eldste Bygdøys historie. I: Fra Ladegaardsøen til Bygdøy. Utgitt til 75-årsjubileet av selskapet for Bygdø vel. – Eget forlag, Oslo.
- Bendiksen, E., Høiland, K., Brandrud, T.E. & Jordal, J.B. 1998. Truede og sårbare sopparter i Norge - en kommentert rødliste. Fungiflora 221 s.
- Berg, T. 2004. Litt om botanikken på Bygdø. I: K.H. Hartvig (red.). Bygdøy. Registrering av natur- og kulturverdier på deler av Bygdøy. Skisse til verneplan for deler av Bygdøy. - Naturvernforbudet i Oslo og Akershus og Norsk Botanisk Forening, Østlandsavdelingen, Oslo, s. 88-102.
- Bergsnov-Hansen, K. 1985. Hypogeiske Gastromyceter i Norge. - Cand. scient. oppg., Universitetet i Oslo (upubl.), 135 s.
- Bjøreke, K. 2002. Registrering av botanisk mangfold på øyene i indre Oslofjord, Nesodden og – Oslo kommune. – Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Miljøvernnavdelingen. Rapport 1/2002: 1 -101 + 9 kart.
- Bjørndalen, J.E. & Brandrud, T.E. 1989. Verneverdige kalkfuruskoger. II. Lokalteter på Østlandet og Sørlandet. – Direktoratet for naturforvaltning, Trondheim, 245 s.
- Bjøreke, K. 2005. Forvaltningsplan og skjøtelsesplan for Hovedøya. - Friluftsetaten, Oslo kommune (trykkeklar).
- Blindheim, T. & Bendiksen, E. 2004. Status for kartlegging og verdsetting av naturtyper i Oslo kommune, juni 2004. – Siste Sjanse-Notat 2004-12: 1-48.
- Blindheim, T. & Røsok, Ø. 2005. Naturverdier i Mærradalen, Oslo. – Siste Sjanse-Notat 2005-2: 1-41.
- Blytt, A. 1870. Christiania Omegns Phanerogamer og Bregner med Angivelse af deres Udbredelse samt en Indledning om Vegetationens Afhængighed af Underlaget. Utgivet efter Foranstaltning af det akademiske Collegium som Univ. - Prog. for 2det Sem. 1870 ved Professor Dr. F. C. Schübeler, Christiania. 103 s.
- Blytt, A. 1897. Vekstliv. I: J. Vibe. Norges land og folk. Topografisk-historisk-statistisk beskrivelse. II. Akershus Amt. Forlagt af Olaf Nordli, Christiania, s. 43-58.
- Brandrud, T.E. 2001. Dronningberget på Bygdøy, en internasjonalt verneverdig lindeskog som kan bli berørt av ny E 18-trasé. – Upubl. notat, 8 s.
- Brandrud, T.E. & Bendiksen, E. 1998. Artsdiversitet og populasjonsdynamikk hos slørsopper (Cortinarius) knyttet til lindeskoger på kalk – et truet element av mykorrhizasopper i Norge. Upubl. manus, foreløpig utgave.
- Brandrud, T.E. & Bendiksen, E. 2001. The Cortinarius species of calciphilous Tilia-Corylus and Quercus-Corylus woodlands of Fennoscandia, outposts of the temperate Fagus and Quercus-Carpinus forest types of C. Europe. - J. Journées Européennes Cortinaire 3: 105-113 [Engl. version].
- Brandrud, T.E., Lindström, H., Marklund, H., Melot, J. & Muskos, S. 1990-97. Cortinarius, flora photographica (English version). Vols. 1-4. – Cortinarius HB, Härnösand.
- Bronger, C. & Rustan, Ø.H. 1983. Edellauskoger i Oslo. Botanisk undersøkelse av verneverdier. - Oslo helse- råd, rapport, Oslo, 100 s.
- Båtvik, J.I.I. 1992. Sjeldne, sårbare og hensynskrevende karplanter i Østfold. Oversikt over utvalgte arter med lokalitetsangivelser. – Fylkesmannen i Østfold, Miljøvernnavdelingen. Rapport 6/1992: 1-261.
- Cronk, C.B.Q. & Fuller, J.L. 1995. Plant invaders. The threat to natural ecosystems. - Chapman & Hall, London.
- Dons, J.A., Bockelie, J.F., Bryhni, I., Henningsmoen, G., Naterstad, J. & Nilsen, O. 1996. Oslo-traktenes geologi med 25 turbeskrivelser. - Vett og Viten, Nesbru, 207 s.
- DN 1999a. Kartlegging av naturtyper. Verdisetting av biologisk mangfold. – DN-håndbok 13 – 1999.
- DN 1999b. Nasjonal rødliste for truede arter 1998. - DN-Rapport 1999-3, 161 s.
- Elven, R. (red.) 2005. Johannes Lid & Dagny Tande Lid. Norsk flora. 7.utgåve. - Det norske samlaget, Oslo. 1230 s.
- Frisvoll, A. A. & Blom, H. 1997. Trua moser i Noreg med Svalbard. Foreløpige faktaark. - NTNU, Vitenskapsmuseet. Botanisk serie 1997 (3): 1 -170.
- Frisvoll, A.A., Elvebakk, A., Flatberg, K.I. & Økland, R.H. 1995. Sjekkliste over norske mosar. – Norsk institutt for naturforskning Temahefte 4: 1-104.
- Fylkesmannen i Oslo og Akershus 1999. Naturfaglige registreringer i Oslo og Akershus 1993-97. "Verneplan for Oslofjorden". - Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Miljøvernnavdelingen. Rapport nr. 2-1999: 1-132.
- Fægri, K. & Danielsen, A. (red.) 1996. Maps of distribution of Norwegian vascular plants. Volume III. The southeastern element. - Fagbokforlaget, Bergen.
- Gram, E. 1995. Vincetoxicum i Norge. Undersøkelser av utbredelse, reproduksjonsbiologi og systematikk. – Cand. scient. oppg., Universitetet i Oslo, upubl.
- Gulden, G. & Markussen, J. 1981. Entoloma subgen. Pouzaromyces (Basidiomycetes, Agaricales) in Norway. – Nordic Journal of Botany 1: 543-549.
- Halvorsen, R. 2001. Masseopptreden av ormetunge Ophioglossum vulgatum L. sommeren 2001 ved Lange-sundfjorden i Telemark. - Blyttia 59: 191-192.
- Halvorsen, R. & Grøstad, T. 2003. Stormjølke Epilobium hirstum L. i Norge. - Blyttia 61: 5 - 11.

- Hansen, L. & Knudsen, H. (red.) 1992. Nordic macromycetes. Vol. 2. Polyporales, Boletales, Agaricales, Russulales. – Nordsvamp, København.
- Hansen, L. & Knudsen, H. (red.) 1997. Nordic macromycetes. Vol. 3. Heterobasidioid, aphyllophoroid and gasteromycetoid basidiomycetes. – Nordsvamp, København.
- Hanssen, O. & Hansen, L.O. 1998. Verneverdige insekthabitater, Oslofjordområdet. (Insect habitats for conservation in the Oslofjord area). - NINA Oppdragsmelding 546: 1-132.
- Hansson, E.M. 1947. Fra Ladegaardsøen til Bygdøy. - Selskapet for Bygdøy Vel.
- Hartvig, K.H. (red.) 2004. Bygdøy. Registrering av natur- og kulturverdier på deler av Bygdøy. Skisse til verneplan for deler av Bygdøy. - Naturvernforbudet i Oslo og Akershus og Norsk botanisk forening, Østlandsavdelingen, Oslo. 174 s.
- Hauen, A. 1947. Bygdøy som folkepark. I: Fra Ladegaardsøen til Bygdøy. Utgitt til 75-årsjubileet av selskapet for Bygdøy vel. – Eget forlag, Oslo.
- Hjortstam, K. 1998. A checklist to genera and species of corticioid fungi (Basidiomycotina, Aphyllophorales). – Windahlia 23: 1-54.
- Holling, C. S. (red.) 1978. Adaptive environmental assessment and management. - John Wiley and Sons, Ltd., Chichester.
- Hylander, N. 1943. Die Grassameneinkömmlinge schwedischer Parke mit besonderer Berücksichtigung der Hieracia Silvaticiformia. - Acta Universitatis Upsaliensis. Symbolae Botanicae Upsalienses 7 (1): 1-430 + pl.
- Høiland, K. 1973. Ekskursjon til Bygdøy 1972. - Blyttia 31: 54-55.
- Høiland, K. 1993. Truete kulturbetingete planter i Norge. 1. Åkerugras. - NINA Utredning 47: 1-44.
- Høiland, K. 1995. Truete kulturbetingete planter i Norge. 2. Gårdstunplanter. - NINA Fagrapport 003: 1-34.
- Høiland, K. 1996. Truete kulturbetingete planter i Norge. 3. Planter i beitemark og slåtteng. - NINA Fagrapport 019: 1-36.
- Høiland, K. 2004. Om Bygdøy. I: K.H. Hartvig (red.). Bygdøy. Registrering av natur- og kulturverdier på deler av Bygdøy. Skisse til verneplan for deler av Bygdøy. - Naturvernforbudet i Oslo og Akershus og Norsk Botanisk Forening, Østlandsavdelingen, Oslo, s. 73-88.
- Hörnberg, G., Zackrisson, O., Segerström, U., Svensson, B.W., Ohlson, M. and Bradshaw, R.H.W. 1998. Boreal swamp forests. Biodiversity "hotspots" in an impoverished forest landscape. - BioScience 48: 795-802.
- Ingelög, T., Thor, G. Hallingbäck, T., Andersson, R. & Aronsson, M. 1992. Floravård i jordbrukslandskapet. Skyddsvårda växter. - SBT-förlaget., Lund, 559 s.
- Jacobsson, S., Stridvall, L. & Stridvall, A. 1991. Munkängarna på Kinnekulle, ett eldorado för mykologer. - Jordstjärnan 12(2): 19-54.
- Kiær, F. C. 1885. Christianias Mosser. Christiania Videnskabs Selskab Forhandling 1884, no. 12 (1) :1 – 95.
- Knaben, G. 1954. *Saxifraga osloensis* n. sp., a tetraploid species in the Tridactylites section. - Nytt Magazin for botanikk 3: 117 - 138.
- Knoch, D. 1990. Pilzschutz und Waldbau am Beispiel des Schönbergs bei Freiburg (Breisgau). - Beiträge zur Kenntnis der Pilze Mitteleuropas 7: 11-15.
- McGrath, S. & Farlow, M. 2005. Attack of the alien invaders. - National Geographic Magazine 207 (2): 92-117.
- McNeely, J.A, Gadgil, M., Leveque, C., Padoch, C & Redford, K. 1995. Human influences on biodiversity. - I: Heywood, V.H. & Watson, R.T. Global Biodiversity Assessment UNEP, Published for the United Nations Environment Programme. Cambridge University Press, s. 711-821.
- Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon. – Statens kartverk, Hønefoss.
- Nordhagen, R. 1954. Ekskursjon til Bogstad herredgård og park. - Blyttia 12: 24-25.
- Often, A. 1994. Rødsmele (*Silene armeria*) på Telemarkstunet. - Firbladet 7 (2): 4-5.
- Often, A. 2002. Vingersjøens nordøstende: våtmarker med 6 rødlistede karplanter. Blyttia 60: 149-155.
- Often, A. & Berg, T. 2005. Planter på Padda. - Firbladet 18 (1): 10 - 14.
- Often, A., Berg, T. & Stabbetorp, O. 2003. Planter på springbrett for nye ugrasarter. Blyttia 61: 37-47.
- Often, A., Wischmann, F., Stabbetorp, S. & Bruserud, A. 2004. Floraen på Nes og Helgøya. De eldste botaniske undersøkelser av Helgøya. Axel Blytt 1863 og Ove Dahl 1903. - Årbok for Nes og Helgøya 2004: 34-70.
- Often, A., Stabbetorp, O. & Økland, B. 2005. The role of imported pulpwood for the influx of invasive plants to Norway. - Norsk Geografisk Tidsskrift (antatt).
- Often, A., Stabbetorp, O. & Bruserud, A. Severe reduction of south boreal swamp forest and fen species between 1961 and 2003: data from Southeast Norway. – sendt til Biological Conservation.
- Oslo byleksikon 2000. Kunnskapsforlaget, Oslo, 565 s.
- Oslo kommune 1982. Vegetasjonskart over Oslo. Kartblad CN 045-5-4. Målestokk 1: 5.000. – Oslo Helseråd. Kontoret for natur- og miljøvernaker, Oslo.
- Pedersen, A. 2004. Moser på Bygdøy. - I: Hartvig, K. H. (red.). 2004. Bygdøy. Registrering av natur- og kulturverdier på deler av Bygdøy. Skisse til verneplan for deler av Bygdøy. - Naturvernforbundet i Oslo og Akershus og Norsk Botanisk Forening, Østlandsavdelingen, s. 112-118.
- Pedersen, I.-A. 1988. Forslag til skjøtelsesplan for Kongeskogen på Bygdøy. Økoforsk Utredning 1988: 11: 1-68.
- Pedersen, Å.Ø. & Sandaas, K. 2002. Amfibielokaliteter i byggesonen. Supplerende og oppfølgende undersøkelser i Oslo (1999-2001). Oslo kommune, Friluftsetaten Rapport 4.
- Riksarkivet 2003. Norge I 1743. Innberetninger som svar på 43 spørsmål fra Danske Kanselli. 1. Akershus stift og amt. Østfold. Akershus. - Utgitt av Kristin M. Røgeberg. Solum forlag, 519 s.
- Rui, H. 1966. Planteliste over Fornebuhalvøya i Bærum. – Blyttia 24: 314-321.

- Rustan, Ø.H. 1981. Botanisk undersøkelse av Hovedøya. - Oslo helseråd, kontoret for natur- og miljøvernaker, Oslo.
- Rustan, Ø. H. & Brochmann, C. 1984. Botanisk undersøkelse av Gressholmen, Heggholmen og Rambergøya. Oslo helseråd, kontoret for natur- og miljøvernaker, Oslo.
- Ryvarden, L. & Gilbertson, R.L. 1993, 1994. European Polypores. Part 1, 2. – Fungiflora, Oslo.
- Stabbetorp, O.E. & Often, A. 2003. Kulturbetinget botanisk mangfold i grensetraktene i Sørøst-Norge. – NINA Oppdragsmelding 808, 148 pp.
- Svensson, R. & Wigren, M. 1986. A survey of the history, biology and preservation of some retreating synanthropic plants. - Acta Universitatis Upsaliensis. Symbolae Botanicae Upsalienses 25: 1-74.
- Vesterholt, J. 1991. Knold-slørhatte (*Cortinarius* underslægt *Phlegmacium*) som indikatorarter for en type værdifulde løvskovslokalteter. - *Svampe* 24: 27-48.
- Ødegaard, F., Blom, H. H., Brandrud, T. E., Jordal, J. B., Nilsen, J. E., Stokland, J., Sverdrup-Thygeson, A. & Aarrestad, P. A. 2005. Framdriftsrapport 2003-2004. Kartlegging og overvåking av rødlistearter. Delprosjekt II: Kartlegging og overvåking av prioriterte lokaliteter for rødlistearter. Rapport (upubl.)

Vedlegg 1: Karplanter registrert på Bygdøy

Rødliste: Rødlistekategori hentet fra DN (1999b). Ex? antatt utdødd, E direkte truet, V sårbar, R sjelden, DC hensynskrevende, i ikke rødlisteart, men regionalt interessant art som er omtalt i tekst. Angivelser i parentes angir at arten er foreslått rødlistet i Vedlegg i DN 1999b.

Først og Sist: Årstall for første hhv. siste registrering, basert på herbariedata og andre tidfestede kilder. For arter som kun er registrert en gang (gjelder også en rekke vanlige arter) er kun siste registrering oppført.

Status: Vurdering av hvorvidt arten "Finnes" eller ikke ("Utdødd") på Bygdøy per 2005, eller om forekomsten kun har vært "Tilfeldig".

Kateg.: Opphav inndelt i: "Spontan": Naturlig forekommende uten å være betinget av menneskelig aktivitet. "Innslept": Innkommet som en følge av menneskelig aktivitet, men ikke innført med hensikt. "Hagef.": Innført som kulturplante (mest som hageplante) og siden forvillet seg. "Hybrid": Krysning mellom de angitte artene.

Berg/Høiland: x funnet av Tore Berg og/eller Klaus Høiland (basert på muntlige opplysninger, samt opplysninger i Høiland (2004) og Berg (2004)).

NINA: x: funnet i forbindelse med våre registreringer 2003-2004.

Art	Rødliste	Først	Sist	Status	Kateg.	Berg/ Høiland	NINA
<i>Abies alba</i> (edelgran)		1871	2005	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Abies concolor</i> (kolorado-edelgran)			2004	Finnes	Hagef.	x	
<i>Abutilon theophrasti</i> (linderose)			2002	Tilfeldig	Innslept	x	x
<i>Acer campestre</i> (naverlønn)		1908	2004	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Acer negundo</i> (asklønn)		1946	1946	Utdødd	Hagef.		
<i>Acer platanoides</i> (spisslønn)		1884	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Acer pseudoplatanus</i> (platanlønn)		1897	2004	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Achillea millefolium</i> (ryllik)		1923	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Achillea ptarmica</i> (nyseryllik)			2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Acinos arvensis</i> (bakkemynte)		1899	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Actaea spicata</i> (trollbær)		1887	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Adoxa moschatellina</i> (moskusurt)	i	1972	1972	Utdødd	Spontan	x	
<i>Aegopodium podagraria</i> (skvallerkål)		1893	2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Aesculus hippocastanum</i> (hestekastanje)		1897	2004	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Aethusa cynapium</i> ssp. <i>cynapium</i> (hundepersille)		1898	1965	Tilfeldig	Innslept	x	
<i>Agrimonia eupatoria</i> (åkermåne)		1883	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Agrimonia procera</i> (kyståkermåne)	i	1926	1926	Tilfeldig	Spontan		
<i>Agrostemma githago</i> (klinte)	(Ex?)	1908	1912	Utdødd	Spontan	x	
<i>Agrostis capillaris</i> (engkvein)		1893	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Agrostis gigantea</i> (storkvein)		1936	2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Agrostis stolonifera</i> (krypkvein)			2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Ajuga pyramidalis</i> (jonsokkoll)		1855	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Ajuga pyramidalis</i> x <i>reptans</i>		1984	2004	Finnes	Hybrid	x	x
<i>Alchemilla filicaulis</i> (grannmarikåpe)		1925	1935	Finnes	Spontan		
<i>Alchemilla glabra</i> (glattmarikåpe)		2000	2004	Finnes	Spontan		
<i>Alchemilla glaucescens</i> (fløyelsmarikåpe)		1839	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Alchemilla micans</i> (glansmarikåpe)		1991	2004	Finnes	Spontan		
<i>Alchemilla sarmatica</i> (sarmatmarikåpe)	(V)		1994	Finnes	Innslept		
<i>Alisma plantago-aquatica</i> (vassgro)		1884	2003	Finnes	Spontan		x
<i>Alliaria petiolata</i> (løkurt)		1823	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Allium oleraceum</i> (vill-løk)		1872	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Allium senescens</i> ssp. <i>montanum</i> (Kantløk)	V		1902	Utdødd	Spontan		
<i>Allium vineale</i> (strandløk)		1913	1956	Finnes	Spontan	x	
<i>Alnus glutinosa</i> (svartor)		1911	2004	Finnes	Spontan	x	x

Art	Rødliste	Først	Sist	Status	Kateg.	Berg/ Høiland	NINA
<i>Alnus incana</i> ssp. <i>incana</i> (gråor)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Alopecurus aequalis</i> (vassreverumpe)		1827	1827	Utdødd	Spontan		
<i>Alopecurus geniculatus</i> (knereverumpe)		1904	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Alopecurus myosuroides</i> (åkerreverumpe)			1900	Utdødd	Spontan		
<i>Alopecurus pratensis</i> ssp. <i>pratensis</i> (engreverumpe)			2004	Finnes	Innslept	x	
<i>Alyssum alyssoides</i> (grådodre)			2003	Finnes	Innslept	x	x
<i>Ambrosia artemisiifolia</i> (beskambrosia)			2002	Tilfeldig	Innslept	x	
<i>Amelanchier alnifolia</i> (taggblåhegg)			2004	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Amelanchier lamarckii</i> (kanadisk blåhegg)		1909	2004	Tilfeldig	Hagef.		
<i>Amelanchier spicata</i> (blåhegg)		1928	2004	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Anagallis arvensis</i> (nonsblom)	i		1882	Tilfeldig	Innslept		
<i>Anchusa arvensis</i> (krok Hals)			1928	Utdødd	Spontan		
<i>Androsace septentrionalis</i> (smånhøkkel)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Anemone nemorosa</i> (hvitveis)		1886	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Anemone ranunculoides</i> (gulveis)			2003	Finnes	Hagef.		x
<i>Angelica archangelica</i> ssp. <i>litoralis</i> (strandkvann)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Angelica sylvestris</i> (sløke)		1821	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Antennaria dioica</i> (kattefot)		1949	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Anthemis arvensis</i> (hvit gåseblom)		1969	1969	Utdødd	Spontan	x	
<i>Anthemis tinctoria</i> (gul gåseblom)		1899	2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Anthoxanthum odoratum</i> (vanlig gulaks)		1919	2004	Finnes	Spontan		
<i>Anthriscus sylvestris</i> (hundekjeks)		1894	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Anthyllis vulneraria</i> coll. (rundbelg)		1891	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Antirrhinum majus</i> (pryd løvemunn)			1922	Tilfeldig	Hagef.		
<i>Aquilegia vulgaris</i> (akeleie)			2003	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Arabidopsis thaliana</i> (våskrinneblom)		1873	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Arabis caucasica</i> (hageskrinneblom)		1937	2004	Finnes	Hagef.		
<i>Arabis hirsuta</i> var. <i>glabra</i> (glatt bergskrinneblom)		1873	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Arabis hirsuta</i> var. <i>hirsuta</i> (vanlig bergskrinneblom)		1999	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Arctium lappa</i> (storborre)		1899	2003	Finnes	Innslept	x	x
<i>Arctium minus</i> (småborre)		1921	2004	Finnes	Innslept		
<i>Arctium tomentosum</i> (ullborre)		1921	2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (melbær)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Arenaria serpyllifolia</i> ssp. <i>serpyllifolia</i> (vanlig sandarve)		1937	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Argentina anserina</i> (gåsémure)			2005	Finnes	Spontan	x	x
<i>Armoracia rusticana</i> (pepperrot)		1925	1925	Tilfeldig	Hagef.	x	
<i>Arrhenatherum elatius</i> (hestehavre)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Artemisia absinthium</i> (ekte malurt)		1905	1905	Tilfeldig	Innslept		
<i>Artemisia campestris</i> (markmalurt)		1928	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Artemisia dracunculus</i> (estragon)			2004	Tilfeldig	Hagef.		
<i>Artemisia vulgaris</i> (burot)		1950	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Asparagus officinalis</i> (asparges)		1889	1932	Tilfeldig	Innslept		
<i>Asperugo procumbens</i> (gåsefot)		1913	1913	Utdødd	Spontan	x	
<i>Asperula orientalis</i> (blåmyske)		1926	1926	Tilfeldig	Innslept		
<i>Asplenium ruta-muraria</i> (murburkne)		1896	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Asplenium septentrionale</i> (olavsskjegg)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Asplenium trichomanes</i> ssp. <i>quadrivalens</i> (kalksvartburkne)		1928	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Astilbe</i> cf. <i>japonica</i> (sildrespirea)			2003	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Astragalus glycyphyllos</i> (lakrismjelt)		1881	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Astrantia major</i> (stjerneskjerm)			2004	Finnes	Hagef.	x	
<i>Athyrium filix-femina</i> (skogburkne)		1936	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Atocion armeria</i> (rødsmele)	R	1990	1990	Utdødd	Innslept	x	

Art	Rødliste	Først	Sist	Status	Kateg.	Berg/ Høiland	NINA
<i>Atriplex littoralis</i> (strandmelde)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Atriplex longipes</i> ssp. <i>longipes</i> (skaftmelde)	i	1906	2004	Finnes	Spontan		
<i>Atriplex patula</i> (svinemelde)			1946	Utdødd	Spontan	x	
<i>Atriplex prostrata</i> ssp. <i>prostrata</i> (tangmelde)		1906	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Avenella flexuosa</i> (smyle)			2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Avenula pratensis</i> (enghavre)		1911	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Avenula pubescens</i> (dunhavre)		1899	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Ballota nigra</i> ssp. <i>nigra</i> (hunderot) (K. Pettersen xx)				Utdødd	Spontan	x	
<i>Barbarea stricta</i> (stakekarse)			1925	Finnes	Spontan	x	
<i>Barbarea stricta</i> x <i>vulgaris</i>		1936	1936	Tilfeldig	Hybrid		
<i>Barbarea vulgaris</i> (interkarse)		1920	2004	Finnes	Innslept	x	
<i>Berberis vulgaris</i> (berberis)		1917	2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Berteroa incana</i> (hvitdodre)		1888	2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Betula pendula</i> (hengebjørk)		1895	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Betula pubescens</i> ssp. <i>pubescens</i> (dunbjørk)			2005	Finnes	Spontan		
<i>Bidens tripartita</i> (flikbrønsl)			2004	Finnes	Spontan		x
<i>Bistorta officinalis</i> (ormrot)		1960	1972	Tilfeldig	Hagef.	x	
<i>Blysmopsis rufa</i> (rustsivaks)	i	1892	1948	Utdødd	Spontan		
<i>Bolboschoeus maritimus</i> (havsivaks)		1884	2003	Finnes	Spontan	x	x
<i>Botrychium lunaria</i> (vanlig marinøkkel)	i			Utdødd	Spontan		
<i>Brachypodium pinnatum</i> (kalkgrønnaks)	i	1895	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Brassica juncea</i> (sareptasennep)		1907	1925	Tilfeldig	Innslept		
<i>Brassica rapa</i> ssp. <i>campestris</i> (åkerkål)		1908	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Briza media</i> (hjertergras)		1926	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Bromopsis erecta</i> (rakfaks)	(V)	1896	2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Bromopsis inermis</i> (bladfaks)			2004	Finnes	Innslept	x	
<i>Bromus arvensis</i> (åkerfaks)	(Ex?)	1903	1903	Utdødd	Spontan	x	
<i>Bromus hordeaceus</i> (lodnefaks)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Bromus secalinus</i> (rugfaks)	(Ex?)	1905	1927	Utdødd	Spontan	x	
<i>Bunias orientalis</i> (russekål)			2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Cakile maritima</i> ssp. <i>baltica</i> (østersjøreddik)	AV	1971	1971	Utdødd	Spontan		
<i>Cakile maritima</i> ssp. <i>maritima</i> (strandreddik)		1898	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Calamagrostis arundinacea</i> (snerprørkvein)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Calamagrostis canescens</i> (vassrørkvein)		1927	1927	Finnes	Spontan	x	
<i>Calamagrostis epigejos</i> (bergrørkvein)		1924	2004	Finnes	Spontan		
<i>Calla palustris</i> (myrkongle)		1853	2004	Finnes	Spontan		
<i>Caltha palustris</i> (bekkeblom)		1907	1929	Finnes	Spontan		
<i>Calystegia sepium</i> ssp. <i>roseata</i> (strandvind)		1964	2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Calystegia sepium</i> ssp. <i>sepium</i> (strandvind)		1858	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Camelina microcarpa</i> (sanddodre)	(V)	1873	1912	Utdødd	Spontan	x	
<i>Campanula latifolia</i> (storklokke)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Campanula persicifolia</i> (fagerklokke)		1883	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Campanula rapunculoides</i> (ugrasklokke)		1887	2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Campanula rotundifolia</i> (blåklokke)		1884	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Campanula trachelium</i> (nesleklokke)			2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Cannabis sativa</i> (hamp)		1902	1913	Tilfeldig	Innslept	x	
<i>Capsella bursa-pastoris</i> (gjetertaske)		1892	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Caragana arborescens</i> (sibirertebusk)		1930	2004	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Cardamine bulbifera</i> (tannrot)	i		1870	Utdødd	Spontan		
<i>Cardamine impatiens</i> (lundkarse)		1911	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Cardamine pratensis</i> coll. (engkarse)			2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Carduus acanthoides</i> (piggtistel)		1860	1860	Tilfeldig	Innslept		

Art	Rødliste	Først	Sist	Status	Kateg.	Berg/ Høiland	NINA
<i>Carduus crispus</i> (krusetistel)		1890	2004	Finnes	Innslept	x	
<i>Carex acuta</i> (kvasstarr)		1959	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Carex brunnescens</i> ssp. <i>vitalis</i> (sumpseterstarr)		1925	1925	Utdødd	Spontan		
<i>Carex canescens</i> (gråstarr)		1872	1925	Finnes	Spontan		
<i>Carex capillaris</i> (hårstarr)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Carex caryophylla</i> (vårstarr)		1925	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Carex cespitosa</i> (tuestarr)	i	1894	1970	Utdødd	Spontan	x	
<i>Carex digitata</i> (fingerstarr)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Carex disticha</i> (duskstarr)		1884	2004	Finnes	Spontan		
<i>Carex elongata</i> (langstarr)	i		1935	Utdødd	Spontan		
<i>Carex ericetorum</i> (bakkestarr)		1925	2004	Finnes	Spontan		
<i>Carex flava</i> (gulstarr)		1925	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Carex hirta</i> (lodnestarr)		1827	1995	Finnes	Spontan	x	x
<i>Carex leporina</i> (harestarr)			2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Carex loliacea</i> (nubbestarr)				Utdødd	Spontan		
<i>Carex magellanica</i> (frynsestarr)		1896	1896	Utdødd	Spontan		
<i>Carex muricata</i> ssp. <i>muricata</i> (piggstarr)			2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Carex nigra</i> var. <i>juncella</i> (stolpestarr)			1894	Utdødd	Spontan		
<i>Carex nigra</i> var. <i>nigra</i> (slåtestarr)			1925	Utdødd	Spontan	x	
<i>Carex ornithopoda</i> (fuglestarr)				Utdødd	Spontan	x	
<i>Carex paleacea</i> (havstarr)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Carex pallescens</i> (bleikstarr)		1887	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Carex panicea</i> (kornstarr)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Carex pediformis</i> (mattestarr)		1959	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Carex pseudocyperus</i> (dronningstarr)	DC	1929	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Carex spicata</i> (tettstarr)			2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Carex vaginata</i> (slirestarr)		1924	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Carex vesicaria</i> (sennegrass)			2003	Finnes	Spontan		x
<i>Carlina vulgaris</i> ssp. <i>longifolia</i> (stjernetistel)	i	1934	1934	Utdødd	Spontan		
<i>Carpinus betulus</i> (agnbøk)		1897	1990	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Carum carvi</i> (karve)		1894	1930	Finnes	Spontan	x	x
<i>Centaurea cyanus</i> (kornblom)	(E)	1887	1887	Utdødd	Spontan	x	
<i>Centaurea jacea</i> (engknoppurt)		1893	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Centaurea montana</i> (hønningknoppurt)				Finnes	Hagef.	x	
<i>Centaurea scabiosa</i> (fagerknoppurt)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Centaurium littorale</i> (tusengylde)	DC			Utdødd	Spontan	x	
<i>Centaurium pulchellum</i> (dverggylden)	DC			Utdødd	Spontan		
<i>Cerastium arvense</i> (storarve)		1911	2004	Finnes	Innslept	x	
<i>Cerastium arvense</i> x <i>tomentosum</i>		1984	1999	Tilfeldig	Hybrid		
<i>Cerastium fontanum</i> ssp. <i>vulgare</i> (vanlig arve)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Cerastium semidecandrum</i> (vårarve)		1904	2003	Finnes	Spontan	x	x
<i>Cerastium tomentosum</i> (sølvarve)		1984	2004	Finnes	Hagef.	x	
<i>Chaenorhinum minus</i> (småtorskemunn)		1869	1869	Tilfeldig	Innslept		
<i>Chamerion angustifolium</i> (geitrams)		1923	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Chelidonium majus</i> (svaleurt)		1873	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Chenopodium album</i> (meldestokk)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Chenopodium bonus-henricus</i> (stolt-Henrik)	i	1905	1905	Utdødd	Innslept	x	
<i>Chenopodium foliosum</i> (bærmelde)		1902	1902	Tilfeldig	Innslept	x	
<i>Chenopodium glaucum</i> (blåmelde)	i	1906	2002	Finnes	Innslept	x	x
<i>Chenopodium hircinum</i> (bukkemelde)		1902	1902	Tilfeldig	Innslept		
<i>Chenopodium hybridum</i> (hjertermelde)	(DC)	1924	1946	Tilfeldig	Hagef.	x	
<i>Chenopodium polyspermum</i> (frømelde)		1869	2004	Finnes	Innslept	x	

Art	Rødliste	Først	Sist	Status	Kateg.	Berg/ Høiland	NINA
Chenopodium pratericola (amerikamelde)		1905	1905	Tilfeldig	Innslept		
Chenopodium rubrum (rødmelde)	i	1902	1906	Tilfeldig	Spontan	x	
Chimaphila umbellata (bittergrønn)	V	1873	1930	Utdødd	Spontan	x	
Chrysosplenium alternifolium (maigull)		1897	2004	Finnes	Spontan		x
Cicerbita macrophylla (kjempeturt)		1926	2004	Finnes	Hagef.	x	x
Cichorium intybus (sikori)			1994	Tilfeldig	Innslept	x	
Circaea alpina (trollurt)	i	1861	1861	Utdødd	Spontan		
Cirsium arvense (åkertistel)		1829	2004	Finnes	Spontan	x	x
Cirsium palustre (myrtistel)		1893	2004	Finnes	Spontan		
Cirsium vulgare (veitistel)			2004	Finnes	Spontan	x	
Clinopodium vulgare (kransmynte)		1891	2004	Finnes	Spontan	x	x
Comarum palustre (myrhatt)		1853	1853	Utdødd	Spontan		
Convallaria majalis (liljekonvall)			2004	Finnes	Spontan	x	x
Convolvulus arvensis (åkervindel)			2004	Finnes	Spontan	x	
Conyza canadensis (hestehamp)				Finnes	Innslept	x	
Coronopus squamatus (kråkekarse)		1860	1860	Tilfeldig	Innslept		
Corydalis intermedia (lerkespore)		1904	2005	Finnes	Spontan		
Corydalis solidia (hagelerkespore)		1860	1999	Finnes	Hagef.	x	
Corylus avellana (hassel)			2004	Finnes	Spontan	x	x
Cotoneaster bullatus (bulkemispel)		1938	1992	Finnes	Hagef.	x	x
Cotoneaster dielsianus (dielsmispel)		1992	2004	Finnes	Hagef.	x	x
Cotoneaster divaricatus (sprikemispel)		1991	2004	Finnes	Hagef.	x	x
Cotoneaster lucidus (blankmispel)		1925	2004	Finnes	Hagef.	x	x
Cotoneaster moupinensis (mupinmispel)		1999	2004	Finnes	Hagef.	x	x
Cotoneaster multiflorus (blomstermispel)		1992	2004	Finnes	Hagef.	x	
Cotoneaster niger (svartmispel)			2004	Finnes	Spontan	x	x
Cotoneaster scandinavicus (dvergmispel)		1889	2004	Finnes	Spontan	x	x
Crambe maritima (strandkål)			1995	Utdødd	Spontan	x	
Crataegus laevigata (parkhagtorn)		1907	2004	Finnes	Hagef.	x	x
Crataegus monogyna (hagtorn)		1959	2004	Finnes	Spontan	x	x
Crataegus monogyna x rhipidophylla		1991	1991	Tilfeldig	Hybrid		
Crataegus rhipidophylla var. lindmanii (korallhagtorn)			2004	Finnes	Spontan	x	
Crataegus sanguinea (sibirhagtorn)		1928	1941	Tilfeldig	Hagef.		
Crepis tectorum (takhaukeskjegg)		1901	1962	Finnes	Spontan		
Cuscuta europaea ssp. europaea (neslesniketråd)				Utdødd	Spontan	x	
Cuscuta europaea ssp. halophila (strandsniketråd)				Utdødd	Spontan		
Cymbalaria muralis (murtorskemunn)		1959	1959	Finnes	Hagef.	x	
Cynoglossum officinale (hundetunge)	i	1873	1944	Utdødd	Spontan	x	
Cypripedium calceolus (marisko)		1886	1892	Utdødd	Spontan		
Cystopteris fragilis (skjørlok)		1926	2004	Finnes	Spontan	x	
Dactylis glomerata (hundegras)		1893	2004	Finnes	Spontan	x	x
Dactylorhiza incarnata (engmarihand)				Utdødd	Spontan		
Daphne mezereum (tysbast)		1913	2004	Finnes	Spontan	x	
Daucus carota ssp. carota (villgulrot)		1888	1924	Tilfeldig	Innslept		
Deschampsia cespitosa ssp. cespitosa (sølvbunke)		1910	2004	Finnes	Spontan	x	x
Descurainia sophia (hundesennep)		1903	1903	Finnes	Innslept		
Dianthus barbatus (bustnellik)			2004	Finnes	Hagef.	x	x
Dianthus deltoides (engnellik)		1919	2004	Finnes	Spontan		
Draba verna (vårrublom)		1891	2004	Finnes	Spontan	x	x
Dracocephalum ruyschiana (dragehode)	AV		1966	Utdødd	Spontan	x	
Dryopteris carthusiana (broddtelg)		1893	1937	Finnes	Spontan		
Dryopteris dilatata (geittelg)			1935	Utdødd	Spontan	x	

Art	Rødliste	Først	Sist	Status	Kateg.	Berg/ Høiland	NINA
<i>Dryopteris filix-mas</i> (ormetelg)		1929	2000	Finnes	Spontan	x	x
<i>Echinops exaltatus</i> (balkankuletistel)		1929	1929	Tilfeldig	Hagef.		
<i>Echinops sphaerocephalus</i> (kuletistel)		1899	2004	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Echium vulgare</i> (ormehode)		1917	2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Eleocharis mamillata</i> (myksivaks)		1925	1925	Utdødd	Spontan		
<i>Eleocharis palustris</i> ssp. <i>palustris</i> (sumpsivaks)		1911	1911	Utdødd	Spontan		
<i>Eleocharis uniglumis</i> ssp. <i>uniglumis</i> (fjæresivaks)		1924	1924	Utdødd	Spontan		
<i>Elymus caninus</i> var. <i>caninus</i> (hundekveke)		1906	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Elytrigia repens</i> (kveke)		1888	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Epilobium ciliatum</i> (amerikamjølke)			2003	Finnes	Innslept	x	x
<i>Epilobium hirsutum</i> (stormjølke)	(R)	1921	1930	Tilfeldig	Spontan	x	
<i>Epilobium montanum</i> (krattmjølke)		1888	1888	Finnes	Spontan		
<i>Epilobium palustre</i> (myrmjølke)			1928	Utdødd	Spontan		
<i>Epilobium roseum</i> (greinmjølke)		1880	1929	Finnes	Innslept		
<i>Epipactis atrorubens</i> (rødfangre)	i	1891	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Epipactis helleborine</i> (breiflangre)	i	1874	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Equisetum arvense</i> ssp. <i>arvense</i> (åkersnelle)		1906	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Equisetum palustre</i> (myrsnelle)		1926	1926	Utdødd	Spontan		
<i>Equisetum pratense</i> (engsnelle)		1928	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Equisetum sylvaticum</i> (skogsnelle)		1929	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Erigeron acer</i> ssp. <i>acer</i> (vanlig bakkestjerne)				Utdødd	Innslept		
<i>Erodium cicutarium</i> (tranehals)		1923	2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Erucastrum gallicum</i> (svinesennep)		1928	1928	Tilfeldig	Innslept		
<i>Erysimum cheiranthoides</i> ssp. <i>cheiranthoides</i> (åkergull)		1914	2004	Finnes	Innslept	x	
<i>Erysimum cheiri</i> (gyldenlakk)		1922	1922	Tilfeldig	Innslept		
<i>Erysimum strictum</i> (berggull)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Euonymus nana</i> (dvergspolebusk)		2000	2004	Finnes	Hagef.		
<i>Euphorbia cyparissias</i> (syppressvortemjølke)		1935	2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Euphorbia esula</i> ssp. <i>esula</i> (veivortemelk)		1937	1937	Tilfeldig	Innslept	x	
<i>Euphorbia esula</i> ssp. <i>tommasiniana</i> (veivortemelk)		1901	1928	Tilfeldig	Innslept	x	
<i>Euphorbia helioscopia</i> (åkervortemjølke)		1913	2004	Finnes	Innslept	x	
<i>Euphorbia palustris</i> (strandvortemjølke)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Fagopyrum esculentum</i> (bokhvete)	i	1913	2004	Finnes	Innslept	x	
<i>Fagopyrum tataricum</i> (vill bokkveite)	(Ex?)	1903	1903	Utdødd	Innslept	x	
<i>Fagus sylvatica</i> (bøk)		1897	2004	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Fallopia convolvulus</i> (vindelslirekne)			2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Fallopia dumetorum</i> (krattslirekne)			2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Festuca ovina</i> ssp. <i>capillata</i> (grannsvingel)		1898	1898	Finnes	Innslept		
<i>Festuca ovina</i> ssp. <i>ovina</i> (sauesvingel)		1919	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Festuca rubra</i> ssp. <i>rubra</i> (rødsvingel)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Festuca trachyphylla</i> (stivsvingel)			2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Filipendula ulmaria</i> (mjørdurt)		1912	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Filipendula vulgaris</i> (knollmjørdurt)		1874	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Fragaria moschata</i> (moskusjordbær)			1996	Finnes	Hagef.	x	
<i>Fragaria vesca</i> (markjordbær)		1918	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Fragaria vesca</i> x <i>viridis</i>			1971	Tilfeldig	Hybrid	x	
<i>Fragaria viridis</i> (nakkebær)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Frangula alnus</i> (trollhegg)		1924	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Fraxinus excelsior</i> (ask)		1886	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Fritillaria meleagris</i> (rutelilje)		1932	1932	Tilfeldig	Hagef.		
<i>Fumaria officinalis</i> (jordrøyk)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Gagea lutea</i> (gullstjerne)		1893	2004	Finnes	Spontan	x	x

Art	Rødliste	Først	Sist	Status	Kateg.	Berg/ Høiland	NINA
<i>Gagea minima</i> (smågullstjerne)			1980	Finnes	Hagef.	x	
<i>Galanthus nivalis</i> (snøkløkke)			2005	Finnes	Hagef.		
<i>Galeopsis bifida</i> (vrangdå)		1970	2004	Finnes	Spontan		
<i>Galeopsis ladanum</i> (dundå)	(DC)	1891	1907	Utdødd	Innslept	x	
<i>Galeopsis speciosa</i> (guldå)		1928	1928	Utdødd	Spontan	x	
<i>Galeopsis tetrahit</i> (kvassdå)		1903	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Galinsoga quadriradiata</i> (nesleskjellfrø)		1942	2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Galium album</i> x <i>verum</i>		1936	1936	Tilfeldig	Hybrid		
<i>Galium aparine</i> (klengemaure)		1892	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Galium boreale</i> (hvitmaure)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Galium mollugo</i> ssp. <i>erectum</i> (stormaure)		1911	2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Galium palustre</i> coll. (<i>myrmaure</i>)		1928	1928	Finnes	Spontan		
<i>Galium spurium</i> (småklengemaure)		1969	1969	Utdødd	Innslept	x	
<i>Galium sternerii</i> (bakkemaure)		1911	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Galium uliginosum</i> (sumpmaure)			2004	Finnes	Spontan		x
<i>Galium verum</i> (gulmaure)		1920	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Gentianella amarella</i> ssp. <i>amarella</i> (bittersøte)	i	1875	1875	Utdødd	Spontan		
<i>Gentianella uliginosa</i> (smalsøte)	V			Utdødd	Spontan	x	
<i>Geranium pratense</i> (engstorkenebb)		1903	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Geranium pyrenaicum</i> (askerstorkenebb)		1922	2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Geranium robertianum</i> (stankstorkenebb)		1888	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Geranium sanguineum</i> (blodstorkenebb)		1887	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Geranium sylvaticum</i> (skogstorkenebb)		1888	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Geum rivale</i> (enghumleblom)		1889	2005	Finnes	Spontan	x	
<i>Geum rivale</i> x <i>urbanum</i>		1922	1925	Tilfeldig	Hybrid		x
<i>Geum urbanum</i> (kratthumleblom)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Glaux maritima</i> (strandkryp)		1884	2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Glebionis segetum</i> (gullkrage)	(R)	1924	1924	Utdødd	Spontan	x	
<i>Glechoma hederacea</i> (korsknapp)		1890	2004	Finnes	Spontan		x
<i>Glyceria fluitans</i> (mannasøtgras)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Glyceria maxima</i> (kjempesøtgras)		1924	2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Goodyera repens</i> (knerot) (N. G. Moe)			1940	Utdødd	Spontan		
<i>Gymnadenia conopsea</i> (brudespore) (N. G. Moe)				Utdødd	Spontan		
<i>Gymnocarpium dryopteris</i> (fugleteig)		1929	2005	Finnes	Spontan	x	
<i>Hablitia tamnoides</i> (stjernelmelde)		1933	1966	Tilfeldig	Innslept		
<i>Hedera helix</i> (eføy)		1950	1950	Tilfeldig	Hagef.		
<i>Helianthus annuus</i> (solsikke)			2004	Finnes	Hagef.	x	
<i>Hepatica nobilis</i> (blåveis)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Heracleum mantegazzianum</i> (kjempebjørnekjeks)			2004	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Heracleum sibiricum</i> (sibirbjørnekjeks)		1935	2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Heracleum sphondylium</i> (kystbjørnekjeks)		1913	1913	Utdødd	Spontan		
<i>Herminium monorchis</i> (honningblom)	E	1827	1827	Utdødd	Spontan	x	
<i>Hesperis matronalis</i> (dagfiol)		1923	2004	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Hesperis tristis</i> (skumtliol)		1923	1923	Tilfeldig	Hagef.		
<i>Hibiscus trionum</i> (timerose)		1884	1884	Tilfeldig	Innslept		
<i>Hieracium pilosella</i> (hårsveve)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Hieracium seksjon</i> <i>Hieracium</i> (skogsvevegruppa)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Hieracium seksjon</i> <i>Vulgata</i> (beitesvevegruppa)			2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Hieracium umbellatum</i> (skjermesveve)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Hierochloë hirta</i> ssp. <i>hirta</i> (stort elvemarigras)	DC	1911	2004	Finnes	Spontan		
<i>Hordeum distichon</i> (toraders bygg)		1895	1950	Tilfeldig	Hagef.		
<i>Hordeum jubatum</i> (silkebygg)		1904	1913	Finnes	Innslept		

Art	Rødliste	Først	Sist	Status	Kateg.	Berg/ Høiland	NINA
<i>Hordeum vulgare</i> (bygg)		1924	1924	Tilfeldig	Hagef.	x	
<i>Hosta</i> sp. (Bredbladlilje)		1947	1947	Tilfeldig	Hagef.		
<i>Hylotelephium ewersii</i> (høstbergknapp)		1926	1926	Tilfeldig	Hagef.		
<i>Hylotelephium maximum</i> (smørbuk)			2005	Finnes	Spontan	x	x
<i>Hyoscyamus niger</i> (bulmeurt)		1915	1942	Utdødd	Innslept	x	
<i>Hypericum hirsutum</i> (lodneperikum)	i		2001	Finnes	Spontan	x	x
<i>Hypericum maculatum</i> (firkantperikum)			2005	Finnes	Spontan	x	
<i>Hypericum perforatum</i> (prikkperikum)			1997	Finnes	Spontan	x	x
<i>Hypochaeris maculata</i> (flekkgrysøye)		1919	1948	Finnes	Spontan	x	x
<i>Iberis umbellata</i> (skjermsløyfe)		1925	1925	Tilfeldig	Hagef.		
<i>Impatiens glandulifera</i> (kjempespringfrø)			2004	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Impatiens noli-tangere</i> (springfrø)		1892	1937	Utdødd	Spontan		
<i>Impatiens parviflora</i> (mongolspringfrø)			2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Inula britannica</i> (lodnealant)		1902	1903	Tilfeldig	Hagef.	x	
<i>Inula salicina</i> (krattalant)		1873	1969	Finnes	Spontan	x	x
<i>Iris pseudacorus</i> (sverdlilje)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Juncus articulatus</i> (ryllsiv)			2003	Finnes	Spontan		x
<i>Juncus bufonius</i> coll. (paddesiv)		1900	1900	Finnes	Spontan		
<i>Juncus bulbosus</i> ssp. <i>bulbosus</i> (krypsiv)				Utdødd	Spontan		
<i>Juncus compressus</i> (flatsiv)		1888	2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Juncus effusus</i> (lyssiv)		1882	1930	Finnes	Spontan		
<i>Juncus gerardii</i> (saltsiv)			1946	Finnes	Spontan	x	x
<i>Juncus tenuis</i> (ballastsiv)				Tilfeldig	Innslept	x	
<i>Juniperus communis</i> (einer)		1928	2005	Finnes	Spontan		
<i>Knautia arvensis</i> (rødknapp)			1932	Finnes	Spontan	x	x
<i>Koeleria glauca</i> (kambunke)	i		2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Laburnum alpinum</i> (alpegullregn)			2004	Finnes	Hagef.		
<i>Laburnum anagyroides</i> (gullregn)		1908	2004	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Laburnum x watereri</i> (hybridgullregn)		1996	1996	Finnes	Hagef.		
<i>Lamiastrum galeobdolon</i> (gulltvettann)		1940	1991	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Lamium album</i> (dauvnesle)		1901	1959	Finnes	Innslept	x	
<i>Lamium amplexicaule</i> (myktvetann)		1935	1935	Utdødd	Spontan	x	
<i>Lamium hybridum</i> (fliktvettann)		1902	1996	Finnes	Spontan	x	
<i>Lamium purpureum</i> (rødtvetann)		1903	1978	Finnes	Spontan	x	
<i>Lappula deflexa</i> (hengepiggrø)	i	1872	1886	Utdødd	Spontan		
<i>Lappula myosotis</i> (sprikepiggrø)		1873	1905	Utdødd	Spontan	x	
<i>Lapsana communis</i> (haremat)		1869	2005	Finnes	Spontan	x	x
<i>Larix decidua</i> (europalerk)		1887	2004	Finnes	Innslept	x	
<i>Lathyrus linifolius</i> (knollerteknapp)		1861	1935	Finnes	Spontan	x	
<i>Lathyrus niger</i> (svarterteknapp)		1861	1936	Finnes	Spontan	x	x
<i>Lathyrus pratensis</i> (gulflaT. Bergelg)		1888	2005	Finnes	Spontan	x	x
<i>Lathyrus tuberosus</i> (knollbelg)		1980	1980	Tilfeldig	Innslept		
<i>Lathyrus vernus</i> (vårterteknapp)			2004	Finnes	Spontan	x	
<i>Lemna minor</i> (andemat)		1895	2003	Finnes	Spontan	x	x
<i>Leontodon autumnalis</i> (følblom)		1892	2005	Finnes	Spontan	x	x
<i>Leonurus cardiaca</i> ssp. <i>cardiaca</i> (vanlig løvehale)	(E)	1926	1944	Utdødd	Innslept	x	
<i>Lepidium campestre</i> (markkarse)		1866	1999	Finnes	Innslept	x	x
<i>Lepidium densiflorum</i> (tettkarse)		1996	1996	Tilfeldig	Innslept		
<i>Lepidium ruderales</i> (stankkarse)			2003	Finnes	Innslept	x	x
<i>Lepidium sativum</i> (matkarse)		1970	1970	Tilfeldig	Innslept	x	
<i>Lepidothea suaveolens</i> (tunbalderbrå)			2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Leucanthemum vulgare</i> (prestekrage)		1890	2005	Finnes	Spontan	x	x

Art	Rødliste	Først	Sist	Status	Kateg.	Berg/ Høiland	NINA
Levisticum officinale (løpstikke)		1934	1934	Tilfeldig	Hagef.		
Leymus arenarius (strandrug)		1895	2004	Finnes	Spontan	x	x
Ligusticum scoticum (strandkjeks)		1888	2004	Finnes	Spontan	x	x
Ligustrum vulgare (liguster)	DC	1896	2004	Finnes	Hagef.	x	x
Lilium martagon (krøll-lilje)			2004	Finnes	Hagef.	x	x
Limonium humile (strandrisp)	i	1881	1886	Utdødd	Spontan		
Linaria repens (stripetorskemunn)		1909	1909	Tilfeldig	Innslept		
Linaria vulgaris (lintorskemunn)			2003	Finnes	Spontan	x	x
Linnaea borealis (linnea)		1893	1893	Utdødd	Spontan	x	
Linum catharticum (villlin)		1886	2004	Finnes	Spontan		x
Linum usitatissimum (lin)		1884	1912	Tilfeldig	Hagef.	x	
Listera ovata (stortveblad)	i	1906	1906	Utdødd	Spontan		
Lolium multiflorum (italiensk raigras)		1920	1954	Finnes	Innslept	x	
Lolium perenne (raigras)		1903	1954	Finnes	Spontan	x	
Lolium temulentum (svimling)				Utdødd	Innslept	x	
Lonicera caerulea (blåleddved)		1941	2005	Finnes	Hagef.	x	x
Lonicera caprifolium (kaprifol)		1925	1989	Finnes	Hagef.	x	x
Lonicera tatarica (tatarleddved)		1999	1999	Finnes	Hagef.	x	
Lonicera xylosteum (leddved)			2005	Finnes	Spontan	x	x
Lotus corniculatus (vanlig tiriltunge)			2005	Finnes	Spontan	x	x
Lupinus polyphyllus (hagelupin)			2004	Finnes	Hagef.		
Luzula campestris (markfrytle)			2004	Finnes	Spontan	x	
Luzula luzuloides (hvitfrytle)		1913	1995	Finnes	Innslept	x	x
Luzula multiflora ssp. multiflora		1919	1934	Finnes	Spontan		
Luzula pilosa (hårfrytle)		1897	2005	Finnes	Spontan	x	x
Lychnis flos-cuculi (hanekam)		1884	1924	Finnes	Spontan		
Lycium barbarum (bukketorn)		1927	1927	Utdødd	Hagef.		
Lycopersicon esculentum (tomat)		1908	1908	Tilfeldig	Hagef.	x	
Lycopus europaeus (klourt)			2003	Finnes	Spontan	x	x
Lysimachia nummularia (krypfredløs)			1949	Finnes	Hagef.	x	x
Lysimachia punctata (fagerfredløs)		1935	1935	Finnes	Hagef.	x	x
Lysimachia thysiflora (gulldusk)		1884	1926	Utdødd	Spontan		
Lysimachia vulgaris (fredløs)		1898	2005	Finnes	Spontan	x	x
Lythrum salicaria (kattehale)			2003	Finnes	Spontan	x	x
Mahonia aquifolium (mahonie)			2005	Finnes	Hagef.	x	
Maianthemum bifolium (maiblom)		1855	1924	Finnes	Spontan	x	
Malus sylvestris (villapal)		1855	2005	Finnes	Spontan	x	x
Malus x domestica (dyrka eple)		1923	1926	Finnes	Hagef.	x	x
Malva alcea (rosekattost)		1926	1926	Tilfeldig	Innslept		
Malva moschata (moskuskattost)		1926	1950	Finnes	Hagef.		
Malva parviflora (møllekattost)		1920	1920	Tilfeldig	Innslept		
Malva pusilla (dvergkattost)		1903	1903	Utdødd	Innslept	x	
Malva verticillata var. crispa (kruskattost)		1879	1879	Tilfeldig	Innslept		
Matricaria recutita (kamilleblom)		1903	1903	Finnes	Innslept	x	x
Medicago lupulina (sneglebelg)			1937	Finnes	Innslept	x	x
Medicago sativa ssp. falcata (gull-lusern)		1892	1972	Finnes	Innslept	x	x
Medicago sativa ssp. sativa (blålusern)			1905	Finnes	Innslept	x	x
Melampyrum pratense (stormarimjelle)				Finnes	Spontan	x	
Melampyrum sylvaticum (småmarimjelle)				Finnes	Spontan	x	
Melica nutans (hengeaks)		1839	2005	Finnes	Spontan	x	x
Melilotus albus (hvitsteinkløver)		1873	1960	Finnes	Innslept	x	
Melilotus altissimus (strandsteinkløver)			1950	Finnes	Spontan	x	x

Art	Rødliste	Først	Sist	Status	Kateg.	Berg/ Høiland	NINA
Melilotus officinalis (legesteinkløver)			1928	Finnes	Innslept	x	x
Mentha arvensis (åkermynte)			2003	Finnes	Spontan	x	x
Milium effusum (myskegras)		1889	2005	Finnes	Spontan	x	
Moehringia trinervia (maurarve)		1925	2005	Finnes	Spontan	x	
Moneses uniflora (olavsstake)	i		1926	Utdødd	Spontan		
Monotropa hypopitys ssp. hypophegea (snau vaniljerot)	i		1952	Utdødd	Spontan		
Monotropa hypopitys ssp. hypopitys (lodden vaniljerot)		1886	1886	Utdødd	Spontan		
Mycelis muralis (skogsalat)		1869	2005	Finnes	Spontan	x	
Myosotis arvensis (åkerminneblom)		1897	2005	Finnes	Innslept	x	x
Myosotis ramosissima (bakkeminneblom)		1914	1914	Utdødd	Spontan		
Myosotis scorpioides (engminneblom)				Finnes	Spontan	x	x
Myosotis stricta (dvergminneblom)			1930	Utdødd	Spontan		
Myosotis sylvatica (skogminneblom)		1995	1995	Finnes	Hagef.	x	
Myosoton aquaticum (sprøarve)	DC		1988	Finnes	Spontan	x	x
Myosurus minimus (muserumpe)	i		1996	Utdødd	Spontan	x	
Nocca caerulea (vårpengeurt)		1928	1928	Finnes	Innslept	x	x
Nonea versicolor (såpeblom)		1968	1990	Tilfeldig	Innslept	x	x
Nymphaea alba (hvit nøkkerose)			1988	Finnes	Spontan	x	
Odontites vernus ssp. litoralis (strandrødtopp)	DC	1888	1888	Utdødd	Spontan		
Odontites vernus ssp. serotinus (engrødtopp)		1892	1892	Utdødd	Spontan		
Oenothera depressa (møllenattlys)		1923	1923	Tilfeldig	Innslept		
Ononis arvensis (bukkebeinurt)		1888	1935	Utdødd	Spontan		
Ononis spinosa ssp. maritima (krypbeinurt) (N. G. Moe)				Utdødd	Innslept		
Ophioglossum vulgatum (ormetunge)	i	1873	1873	Utdødd	Spontan		
Origanum vulgare (bergmynte)		1872	2005	Finnes	Spontan	x	x
Orthilia secunda (nikke vintergrønn)		0	1920	Utdødd	Spontan	x	
Othocallis siberica (russeblåstjerne)		1946	1999	Finnes	Hagef.	x	
Oxalis acetosella (gjøkesyre)		1861	2005	Finnes	Spontan	x	
Oxalis stricta (stivgjøkesyre)		1971	1971	Tilfeldig	Innslept		
Panicum miliaceum (hirse)		1903	1912	Tilfeldig	Innslept		
Papaver rhoeas (kornvalmue)				Utdødd	Innslept	x	
Papaver somniferum (opiumsvalmue)		1888	1966	Tilfeldig	Hagef.	x	
Paris quadrifolia (firblad)		1889	2005	Finnes	Spontan	x	x
Parthenocissus inserta (villvin)		1946	1946	Tilfeldig	Hagef.	x	
Pastinaca sativa var. sativa (villpastinakk)			2004	Finnes	Innslept	x	
Persicaria amphibia (vass-slirekne)		1948	1996	Finnes	Spontan	x	x
Persicaria hydropiper (vasspepper)				Finnes	Spontan	x	
Persicaria lapathifolia ssp. lapathifolia (rødt hønsegras)				Finnes	Spontan	x	
Persicaria lapathifolia ssp. pallida (grønt hønsegras)			2003	Finnes	Spontan	x	x
Persicaria maculosa (hønsegras)				Finnes	Spontan	x	
Persicaria minor (småslirekne)	i		1924	Utdødd	Spontan		
Persicaria pensylvanica (møllehønsegras)			2002	Tilfeldig	Innslept	x	
Petasites japonicus ssp. giganteus (japanpestrot)				Finnes	Hagef.	x	x
Peucedanum palustre (mjølkerot)		1924	1927	Finnes	Spontan	x	x
Phalaris arundinacea (strandør)		1910	1936	Finnes	Spontan	x	x
Phalaris canariensis (kanari gras)			1924	Tilfeldig	Innslept		
Phedimus aizoon (rakbergknapp)		1879	1879	Tilfeldig	Hagef.		
Phedimus hybridus (sibirbergknapp)		1899	1900	Tilfeldig	Hagef.		
Phedimus spurius (gravbergknapp)		1925	1935	Finnes	Hagef.	x	
Phlegopteris connectilis (hengeveng)		1927	2005	Finnes	Spontan	x	
Philadelphus coronarius (luktskjærsmine)			2005	Finnes	Hagef.	x	x
Phleum phleoides (saltholme)	i	1890	1969	Finnes	Spontan	x	x

Art	Rødliste	Først	Sist	Status	Kateg.	Berg/ Høiland	NINA
Phleum pratense ssp. pratense (timotei)		1903	2005	Finnes	Innslept	x	x
Phragmites australis (takrør)		1900	2005	Finnes	Spontan	x	x
Physalis alkekengi (jødekirsebær)		1944	1944	Tilfeldig	Innslept		
Physocarpus opulifolius (blærespirea)		1937	2004	Finnes	Hagef.	x	
Phyteuma spicatum ssp. spicatum (vanlig vadderot)		1925	1925	Tilfeldig	Innslept		
Picea abies ssp. abies (gran)		1887	2005	Finnes	Spontan	x	x
Picea glauca/sitchensis (blå/siktkagran)		2004	2005	Finnes	Hagef.	x	
Picris hieracioides (beiskblom)		1936	1936	Tilfeldig	Hagef.		
Pimpinella major (stor gjeldkarve)	(V)	1893	1893	Tilfeldig	Innslept	x	
Pimpinella saxifraga (gjeldkarve)		1928	2005	Finnes	Spontan	x	x
Pinus sylvestris (furu)		1887	2005	Finnes	Spontan	x	x
Plantago afra (ballastgreinkjempe)		1903	1903	Tilfeldig	Innslept		
Plantago arenaria (greinkjempe)		1903	1903	Tilfeldig	Innslept		
Plantago lanceolata (smalkjempe)		1903	1903	Finnes	Spontan	x	x
Plantago major ssp. major (groblad)		1930	2005	Finnes	Spontan		x
Plantago maritima ssp. maritima (strandkjempe)		1888	1971	Finnes	Spontan	x	
Plantago media (dunkjempe)		1895	2005	Finnes	Spontan		
Platanthera bifolia (nattfiol)				Utdødd	Spontan		
Poa alpina var. alpina (fjellrapp)			1971	Finnes	Spontan	x	x
Poa annua (tunrapp)			2005	Finnes	Spontan	x	x
Poa chaixii (parkrapp)	(DC)	1995	2004	Finnes	Innslept	x	x
Poa compressa (flatrapp)		1892	2005	Finnes	Spontan	x	
Poa compressa x palustris		1935	1935	Tilfeldig	Hybrid	x	
Poa glauca x nemoralis				Finnes	Hybrid	x	x
Poa nemoralis (lundrapp)		1906	2005	Finnes	Spontan	x	x
Poa nemoralis x palustris		1948	1948	Tilfeldig	Hybrid	x	
Poa palustris (myrrapp)			2003	Finnes	Spontan	x	x
Poa pratensis ssp. angustifolia (trådrapp)				Finnes	Spontan	x	
Poa pratensis ssp. pratensis (engrapp)			2005	Finnes	Spontan		
Poa pratensis ssp. subcaerulea (smårapp)		1952	2005	Finnes	Spontan	x	x
Poa trivialis (markrapp)			2005	Finnes	Spontan		
Polygala amarella (bitterblåfjær)	i		1891	Utdødd	Spontan	x	
Polygonatum odoratum (kantkonvall)			2005	Finnes	Spontan	x	x
Polygonatum x hybridum (kjempekonvall)			2004	Finnes	Hagef.	x	x
Polygonum aviculare ssp. aviculare (tungras)		1978	2005	Finnes	Spontan	x	
Polypodium vulgare (sisselrot)		1881	2005	Finnes	Spontan	x	
Populus alba (sølvpoppe)		1917	1941	Finnes	Hagef.	x	x
Populus balsamifera coll. (balsampoppe)		1991	2005	Finnes	Hagef.		
Populus tremula (osp)			2005	Finnes	Spontan	x	x
Potamogeton berchtoldii (småtjønnaks)		2003	2003	Utdødd	Spontan	x	
Potentilla argentea (sølvpure)		1888	2005	Finnes	Spontan		x
Potentilla crantzii (flekkmure)			1999	Finnes	Spontan	x	x
Potentilla erecta (tepperot)		1935	1935	Finnes	Spontan		
Potentilla intermedia (russemure)		1935	1970	Finnes	Innslept	x	
Potentilla norvegica (norsk pure)		1901	2003	Finnes	Spontan	x	x
Potentilla recta (stormure)			1861	Tilfeldig	Innslept		
Potentilla reptans (kryppure)		1935	1936	Tilfeldig	Innslept		
Potentilla thuringiaca (tysk pure)		1914	1937	Finnes	Innslept	x	x
Primula veris (marianøkkeblom)			1928	Finnes	Spontan	x	x
Prunella vulgaris (blåkoll)			2003	Finnes	Spontan	x	x
Prunus avium (morell)		1923	2005	Finnes	Spontan	x	x
Prunus cerasus (surkirsebær)		1897	2004	Finnes	Hagef.	x	x

Art	Rødliste	Først	Sist	Status	Kateg.	Berg/ Høiland	NINA
<i>Prunus cf. americana</i> (amerikansk kirsebær)		1970	1970	Tilfeldig	Hagef.	x	x
<i>Prunus domestica</i> ssp. <i>domestica</i> (plomme)			2004	Finnes	Hagef.	x	
<i>Prunus domestica</i> ssp. <i>insititia</i> (kreke)			2004	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Prunus padus</i> ssp. <i>padus</i> (hegg)		1897	2005	Finnes	Spontan		x
<i>Prunus spinosa</i> (slåpetorn)		1895	2005	Finnes	Spontan	x	x
<i>Pseudofumaria lutea</i> (gul lerkespore)		1981	1981	Finnes	Innslept	x	
<i>Pteridium aquilinum</i> ssp. <i>latiusculum</i> (einstape)		1887	2005	Finnes	Spontan	x	
<i>Puccinellia distans</i> (tunsaltgras)		1827	1946	Utdødd	Spontan	x	
<i>Puccinellia maritima</i> (fjøresaltgras)				Finnes	Spontan	x	x
<i>Pyrola chlorantha</i> (furuvintergrønn)	i		1906	Utdødd	Spontan		
<i>Pyrola minor</i> (perlevintergrønn)				Finnes	Spontan		
<i>Pyrola rotundifolia</i> ssp. <i>rotundifolia</i> (legevintergrønn)				Utdødd	Spontan	x	
<i>Pyrus x communis</i> (pære)			2004	Finnes	Hagef.	x	
<i>Quercus robur</i> (sommereik)			2004	Finnes	Spontan		
<i>Quercus rubra</i> (rødeik)			2004	Finnes	Hagef.	x	
<i>Ranunculus acris</i> ssp. <i>acris</i> (engsoleie)			2005	Finnes	Spontan	x	x
<i>Ranunculus auricomus</i> agg. (nyresoleie)		1899	2005	Finnes	Spontan	x	
<i>Ranunculus ficaria</i> (vårkål)				Finnes	Spontan	x	
<i>Ranunculus polyanthemos</i> (krattsoleie)		1887	2003	Finnes	Spontan	x	x
<i>Ranunculus repens</i> (krypssoleie)		1911	2005	Finnes	Spontan	x	x
<i>Ranunculus sceleratus</i> (tiggersoleie)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Raphanus raphanistrum</i> ssp. <i>raphanistrum</i> (åkerreddik)				Utdødd	Spontan	x	
<i>Rhamnus catharticus</i> (geitved)		1896	2005	Finnes	Spontan	x	x
<i>Ribes alpinum</i> (alperips)			2005	Finnes	Spontan	x	x
<i>Ribes nigrum</i> (solbær)		1892	2004	Finnes	Hagef.	x	
<i>Ribes odoratum</i> (gullrips)			1936	1936	Hagef.		
<i>Ribes uva-crispa</i> (stikkelsbær)		1896	1923	Finnes	Hagef.		
<i>Rorippa palustris</i> ssp. <i>palustris</i> (brønnkarse)			2003	Finnes	Spontan	x	x
<i>Rorippa sylvestris</i> (veikarse)		1908	1966	Finnes	Innslept		
<i>Rorippa x armoracioides</i> (hybridkulekarse)		1913	1913	Finnes	Innslept		
<i>Rosa canina</i> (steinnype)		1910	1989	Finnes	Spontan	x	
<i>Rosa centifolia</i> (hundrebladrose)			2004	Tilfeldig	Hagef.	x	
<i>Rosa dumalis</i> (kjøtttype)		1923	2005	Finnes	Spontan	x	x
<i>Rosa glauca</i> (doggrose)		1910	1910	Finnes	Hagef.	x	
<i>Rosa majalis</i> (kanelrose)		1884	1971	Finnes	Spontan	x	x
<i>Rosa majalis x rugosa</i>			2004	Finnes	Hybrid	x	x
<i>Rosa mollis</i> (busttype)		1922	2005	Finnes	Spontan	x	x
<i>Rosa pimpinellifolia</i> (trollnype)		1989	1989	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Rosa rubiginosa</i> (eplerose)	(DC)	1894	1920	Utdødd	Hagef.	x	
<i>Rosa rugosa</i> (rynkerose)		1971	1999	Finnes	Hagef.	x	x
<i>Rubus caesius</i> (blåbringe-bær)	i		1970	Finnes	Spontan	x	x
<i>Rubus idaeus</i> (bringe-bær)			2005	Finnes	Spontan	x	x
<i>Rubus plicatus</i> (søtbjørne-bær)	i	1834	1834	Utdødd	Spontan		
<i>Rubus saxatilis</i> (teiebær)		1921	2005	Finnes	Spontan	x	x
<i>Rumex acetosa</i> ssp. <i>acetosa</i> (engsyre)			2005	Finnes	Spontan	x	
<i>Rumex aquaticus</i> (vasshøymol)			1928	Finnes	Spontan	x	x
<i>Rumex crispus</i> (krushøymol)		1927	1970	Utdødd	Spontan	x	
<i>Rumex longifolius</i> (høymol)			2005	Finnes	Spontan	x	x
<i>Ruppia cirrhosa</i> (skruehavgras)	i	1865	1865	Utdødd	Spontan		
<i>Ruppia maritima</i> (småhavgras)	i		1882	Utdødd	Spontan		
<i>Sagina maritima</i> (saltsmåarve)	i			Utdødd	Spontan		
<i>Sagina nodosa</i> (knoppsmåarve)		1876	2003	Finnes	Spontan	x	

Art	Rødliste	Først	Sist	Status	Kateg.	Berg/ Høiland	NINA
Sagina procumbens (tunsmåarve)			2005	Finnes	Spontan	x	x
Salicornia europaea (salturt)				Utdødd	Spontan		
Salix alba (hvitpil)		1971	1971	Tilfeldig	Hagef.	x	x
Salix caprea ssp. caprea (vanlig selje)			2005	Finnes	Spontan	x	x
Salix cinerea (gråselje)			2003	Finnes	Spontan	x	x
Salix fragilis (skjørpil)		1874	1925	Finnes	Hagef.	x	
Salix myrsinifolia ssp. myrsinifolia (svartvier)		1874	1874	Finnes	Spontan	x	
Salix pentandra (istervier)			1935	Finnes	Spontan		x
Salix viminalis (korgpil)		1929	1929	Utdødd	Hagef.		
Salix x rubens (grønnpil)		1939	2004	Finnes	Hagef.	x	x
Salsola kali (sodaurt)	i			Utdødd	Spontan		
Sambucus racemosa (rødhyll)		1892	1930	Finnes	Innslept	x	x
Saponaria officinalis (såpeurt)			2004	Finnes	Innslept	x	
Saxifraga granulata (nyresildre)			2005	Finnes	Spontan	x	x
Saxifraga osloensis (oslosildre)	AV		1999	Finnes	Spontan	x	x
Saxifraga tridactylites (trefingersildre)			1999	Finnes	Spontan	x	x
Schenodorus pratensis (engsvingel)		1912	2004	Finnes	Innslept	x	x
Schoenoplectus tabernaemontani (pollsivaks)			2004	Finnes	Spontan	x	x
Scirpus sylvaticus (skogsivaks)		1891	2005	Finnes	Spontan	x	x
Scleranthus annuus ssp. annuus (ettårsknavel)			2004	Finnes	Spontan	x	x
Scleranthus perennis (flerårsknavel)		1912	2005	Finnes	Spontan	x	x
Scrophularia nodosa (brunrot)			2005	Finnes	Spontan	x	x
Securigera varia (kronvikke)			1929	Tilfeldig	Innslept		
Sedum acre (bitterbergknapp)		1913	2005	Finnes	Spontan	x	x
Sedum album (hvit ergknapp)		1906	2005	Finnes	Spontan	x	x
Selinum carvifolia (krusfrø)	i	1924	1924	Utdødd	Spontan		
Senecio sylvaticus (bergsvineblom)				Utdødd	Spontan		
Senecio vernalis (vårsvineblom)			2000	Tilfeldig	Innslept	x	
Senecio viscosus (klustersvineblom)		1913	1935	Finnes	Innslept	x	
Senecio vulgaris (åkersvineblom)			2005	Finnes	Spontan	x	
Seseli libanotis (hjørterot)			2005	Finnes	Spontan	x	x
Setaria pumila (blå busthirse)		1903	1920	Tilfeldig	Innslept		
Sherardia arvensis (blåmaure)		1926	1926	Tilfeldig	Innslept	x	
Silene dioica (rød jonsokblom)			2005	Finnes	Spontan	x	
Silene latifolia ssp. alba (hvit jonsokblom)		1928	2003	Finnes	Spontan	x	x
Silene latifolia ssp. alba x dioica		1902	1912	Tilfeldig	Hybrid		
Silene noctiflora (nattsmelle)	(DC)	1898	1993	Utdødd	Innslept	x	
Silene nutans (nikkesmelle)		1876	2003	Finnes	Spontan	x	x
Silene uniflora (strandsmelle)			2003	Finnes	Spontan	x	x
Silene vulgaris (engsmelle)		1920	2005	Finnes	Spontan	x	
Sinapis alba (hvitsennep)		1980	1980	Tilfeldig	Innslept	x	
Sinapis arvensis (åkersennep)		1916	1916	Utdødd	Spontan	x	
Sisymbrium altissimum (kjempesennep)		1913	1928	Tilfeldig	Innslept		
Sisymbrium loeselii (strisennep)		1900	1928	Tilfeldig	Innslept		
Sisymbrium officinale (veisennep)		1928	1928	Utdødd	Innslept	x	
Solanum dulcamara (slyngsøtvier)		1887	2005	Finnes	Spontan	x	x
Solanum nigrum (svartsøtvier)		1994	1994	Finnes	Innslept	x	x
Solidago canadensis (kanadagullris)			2004	Finnes	Hagef.	x	
Solidago virgaurea ssp. virgaurea (gullris)			2005	Finnes	Spontan	x	x
Sonchus arvensis ssp. arvensis (åkerdylle)		1878	2005	Finnes	Spontan	x	
Sonchus asper (stivdylle)		1939	2005	Finnes	Spontan	x	x
Sonchus oleraceus (haredylle)			1939	Finnes	Spontan	x	x

Art	Rødliste	Først	Sist	Status	Kateg.	Berg/ Høiland	NINA
Sorbus aria (sølvasal)	R	1892	2003	Finnes	Spontan	x	x
Sorbus aucuparia ssp. aucuparia (vanlig rogn)			2005	Finnes	Spontan		x
Sorbus hybrida (rognasal)	AV	2004	1959	Finnes	Spontan	x	x
Sorbus intermedia (svensk asal)		1896	2004	Finnes	Hagef.	x	x
Sorbus meinichii (fagerrogn)	AV	1924	2004	Finnes	Spontan		
Sorbus norvegica (norsk asal)	AV	1873	1992	Finnes	Spontan		
Sorbus rupicola (bergasal)	AV		2004	Finnes	Spontan	x	x
Sorghum bicolor (durra)			2002	Tilfeldig	Innslept	x	
Sparganium emersum (stautpiggknopp)			2003	Finnes	Spontan		x
Sparganium erectum ssp. microcarpum (kjempepiggknopp)		1887	1904	Utdødd	Spontan	x	
Sparganium natans (småpiggknopp)		1892	1892	Utdødd	Spontan		
Spergula arvensis ssp. sativa (linbendel)			2003	Finnes	Spontan	x	x
Spergularia salina (saltbendel) T. Berg)			1970	Finnes	Spontan	x	x
Spiraea chamaedryfolia (bjarkøyspirea)		1908	2004	Finnes	Hagef.	x	x
Spiraea salicifolia (hekkspirea)		1874	2004	Tilfeldig	Hagef.	x	
Spiraea x arguta (brudespirea)		1989	2004	Finnes	Hagef.		
Spiraea x vanhouttei (gentspirea)		1989	1989	Finnes	Hagef.	x	
Spirodela polyrrhiza (stor andemat)	DC	1920	1969	Utdødd	Spontan	x	
Stachys annua (oriensvinerot)		1903	1903	Tilfeldig	Innslept		
Stachys macrantha (prydbetonie)			2003	Finnes	Hagef.	x	x
Stachys palustris (skogsvinerot)		1956	2005	Finnes	Spontan		x
Stachys sylvatica (skogsvinerot)			2005	Finnes	Spontan	x	
Stellaria alsine (bekkestjerneblom)		1919	1919	Utdødd	Spontan		
Stellaria crassifolia var. brevifolia (saftstjerneblom)		1900	1921	Utdødd	Spontan		
Stellaria graminea (grasstjerneblom)		1935	2005	Finnes	Spontan	x	x
Stellaria longifolia (ruststjerneblom)		1922	1922	Utdødd	Spontan		
Stellaria media (vassarve)			2003	Finnes	Spontan	x	x
Stuckenia pectinata (bustjønna)	i	1903	1903	Utdødd	Spontan	x	
Suaeda maritima (saftmelde)	i	1887	1887	Utdødd	Spontan		
Succisa pratensis (blåknapp)		1858		Finnes	Spontan	x	
Swida alba (sibirkornell)		1908	2004	Finnes	Hagef.	x	
Swida sanguinea (villkornell)		1896	2004	Finnes	Spontan	x	
Swida sericea (alaskakornell)		1942	2004	Finnes	Hagef.		
Symphoricarpos albus var. leavigatus (snøbær)			2003	Finnes	Hagef.	x	x
Symphyotrichum x salignum (vierasters)		1929	1929	Tilfeldig	Hagef.		
Symphytum officinale (valurt)		1906	1929	Utdødd	Hagef.		
Syringa vulgaris (syrin)		1897	1897	Finnes	Hagef.	x	x
Tanacetum vulgare (reinfann)		1892	1892	Finnes	Innslept	x	
Taraxacum friesii (osløløvetann)			1948	Utdødd	Spontan		
Taraxacum sect. Erythrosperma (sandløvetenner)				Finnes	Spontan	x	
Taraxacum sect. Ruderalia (ugrasløvetenner)			2005	Finnes	Spontan	x	x
Taxus baccata (barlind)		1908	2004	Finnes	Hagef.	x	x
Thalictrum flavum (gul frøstjerne)		1906	2003	Finnes	Spontan	x	x
Thalictrum simplex ssp. simplex (vanlig smalfrøstjerne)	i		1892	Utdødd	Spontan		
Thlaspi arvense (pengeurt)			2005	Finnes	Spontan	x	x
Thymus pulegioides (bakketimian)		1940	2003	Finnes	Spontan	x	x
Thymus serpyllum ssp. serpyllum (smaltimian)			2004	Finnes	Hagef.	x	x
Tilia cordata (lind)			2005	Finnes	Spontan	x	x
Tilia platyphyllos (storlind)		1992	1992	Finnes	Hagef.	x	x
Tilia x europaea (parklind)		1959	2004	Finnes	Hagef.		x
Torilis japonica (rødkjeks)		1926	1997	Finnes	Spontan	x	
Tragopogon pratensis ssp. minor (smågeitskjegg)		1919	1919	Finnes	Innslept		

Art	Rødliste	Først	Sist	Status	Kateg.	Berg/ Høiland	NINA
Tragopogon pratensis ssp. pratensis (storgeitskjegg)		1873	2004	Finnes	Innslept	x	
Trientalis europaea (skogstjerne)		1924	2005	Finnes	Spontan	x	
Trifolium arvense (harekløver)			2003	Finnes	Spontan		x
Trifolium aureum (gullkløver)		1883	1935	Utdødd	Spontan		
Trifolium fragiferum (jordbærkløver)	DC	1860	1861	Utdødd	Spontan	x	
Trifolium hybridum (alsikekløver)		1857	1950	Finnes	Innslept	x	x
Trifolium medium (skogkløver)		1853	2005	Finnes	Spontan	x	x
Trifolium pratense (rødkløver)		1906	2005	Finnes	Spontan	x	x
Trifolium repens (hvitkløver)		1907	2005	Finnes	Spontan	x	x
Trifolium spadiceum (brunkløver)	i	1926	1926	Tilfeldig	Innslept		
Triglochin maritima (fjøresaulauk)		1856	1971	Finnes	Spontan	x	x
Triglochin palustris (myrsaulauk)		1929	1929	Utdødd	Spontan	x	
Tripleurospermum inodorum (ugrasbalderbrå)		1893	2005	Finnes	Spontan	x	x
Tripleurospermum maritima ssp. maritima (strandbalderbrå)			2005	Finnes	Spontan	x	x
Tripolium pannonicum ssp. maritimum (strandstjerne)		1929	2004	Finnes	Spontan	x	x
Trisetum flavescens (gullhavre)	(DC)	1936	1936	Tilfeldig	Innslept		
Trollius europaeus (ballblom)	i	1874	1930	Utdødd	Spontan		
Tropaeolum majus (blomkarse)		1924	1924	Tilfeldig	Hagef.		
Tulipa sylvestris (villtulipan)			2005	Finnes	Hagef.		
Tulipa tarda (klasetulipan)		1999	1999	Finnes	Hagef.	x	x
Turritis glabra (tårnurt)		1886	2004	Finnes	Spontan	x	
Tussilago farfara (hestehov)		1911	2005	Finnes	Spontan	x	x
Typha angustifolia (smal dunkjevle)	i	1888	1911	Finnes	Hagef.	x	x
Typha latifolia (brei dunkjevle)				Finnes	Hagef.	x	x
Ulmus glabra ssp. glabra (alm)		1889	2005	Finnes	Spontan	x	x
Ulmus x hollandica (storalm)		1991	1991	Tilfeldig	Hagef.		
Urtica dioica ssp. dioica (stornesle)		1909	2005	Finnes	Spontan	x	x
Urtica urens (smånesle)		1912	1994	Finnes	Innslept	x	x
Vaccaria hispanica (kunellik)		1913	1913	Tilfeldig	Hagef.		
Vaccinium myrtillus (blåbær)		1855	2005	Finnes	Spontan	x	
Vaccinium vitis-idaea (tyttebær)		1855	2005	Finnes	Spontan	x	
Valeriana officinalis (legevandelrot)				Utdødd	Spontan		
Valeriana samucifolia ssp. sambucifolia (vandelrot)		1941	2005	Finnes	Spontan		x
Verbascum densiflorum (prydkongsllys)		1860	1860	Tilfeldig	Innslept		
Verbascum nigrum (mørkkongsllys)			2005	Finnes	Spontan	x	x
Verbascum speciosum (praktkongsllys)			2004	Finnes	Hagef.	x	x
Verbascum thapsus (filtkongsllys)			2005	Finnes	Spontan	x	
Veronica agrestis (åkerveronika)		1902	2005	Finnes	Spontan	x	
Veronica arvensis (bakkeveronika)		1925	2005	Finnes	Spontan	x	x
Veronica chamaedrys (tveskjeggveronika)		1880	2005	Finnes	Spontan	x	x
Veronica longifolia (storveronika)	i	1926	1926	Utdødd	Spontan		
Veronica officinalis (legeveronika)		1906	2005	Finnes	Spontan	x	x
Veronica persica (orientveronika)		1902	1960	Finnes	Innslept	x	x
Veronica polita (blankveronika)		1935	1935	Utdødd	Innslept	x	
Veronica scutellata (veikveronika)			1925	Utdødd	Spontan		
Veronica serpyllifolia ssp. serpyllifolia (snauveronika)		1912	2005	Finnes	Spontan	x	
Veronica spicata (aksveronika)			2005	Finnes	Spontan	x	x
Veronica verna (vårveronika)	i	1972	1972	Utdødd	Spontan	x	
Viburnum lantana (filtkrossved)		1923	1961	Finnes	Hagef.	x	x
Viburnum opulus (krossved)		1847	2005	Finnes	Spontan	x	x
Vicia cracca (fuglevikke)		1913	2005	Finnes	Spontan	x	x
Vicia hirsuta (tofrøvikke)		1903	1924	Utdødd	Spontan		

Art	Rødliste	Først	Sist	Status	Kateg.	Berg/ Høiland	NINA
<i>Vicia sativa</i> ssp. <i>nigra</i> (sommervikke)		1903	1907	Tilfeldig	Innslept		
<i>Vicia sativa</i> ssp. <i>sativa</i> (fôrvikke)				Tilfeldig	Innslept	x	
<i>Vicia sepium</i> (gjerdevikke)			2005	Finnes	Spontan	x	x
<i>Vicia sylvatica</i> (skogvikke)		1839	2003	Finnes	Spontan	x	x
<i>Vicia tetrasperma</i> (firfrøvikke)		1887	1936	Utdødd	Spontan		
<i>Vicia villosa</i> ssp. <i>villosa</i> (lodnevikke)		1903	1903	Tilfeldig	Innslept	x	
<i>Vinca minor</i> (gravmyrt)		1924	1924	Finnes	Hagef.	x	
<i>Vincetoxicum rossicum</i> (russesvalerøt)	R	1872	2004	Finnes	Innslept	x	x
<i>Viola arvensis</i> (åkerstemorsblom)			2005	Finnes	Spontan	x	
<i>Viola arvensis</i> x <i>tricolor</i>		1924	1924	Tilfeldig	Hybrid		
<i>Viola canina</i> ssp. <i>canina</i> (engfiol)		1950	2005	Finnes	Spontan		
<i>Viola canina</i> ssp. <i>nemoralis</i> (lifiol)			1981	Finnes	Spontan		
<i>Viola canina</i> ssp. <i>nemoralis</i> x <i>rupestris</i>		1981	1981	Tilfeldig	Hybrid		
<i>Viola canina</i> x <i>rupestris</i>		1867	1867	Tilfeldig	Hybrid		
<i>Viola collina</i> (bakkefiol)			2004	Finnes	Spontan	x	x
<i>Viola collina</i> x <i>odorata</i>		1988	1988	Tilfeldig	Hybrid		
<i>Viola epipsila</i> (stor myrfiol)		1839	1839	Utdødd	Spontan		
<i>Viola hirta</i> (lodnefiol)	V	1882	1887	Utdødd	Spontan	x	
<i>Viola mirabilis</i> (krattfiol)			2005	Finnes	Spontan	x	x
<i>Viola odorata</i> (marsfiol)			1946	Finnes	Hagef.	x	
<i>Viola odorata</i> x <i>collina</i>		1988	1988	Tilfeldig	Hybrid		
<i>Viola palustris</i> (myrfiol)		1929	1933	Finnes	Spontan	x	
<i>Viola riviniana</i> (skogfiol)			2005	Finnes	Spontan	x	
<i>Viola riviniana</i> x <i>rupestris</i>		1999	1999	Tilfeldig	Hybrid	x	
<i>Viola rupestris</i> ssp. <i>rupestris</i> (sandfiol)		1941	1968	Finnes	Spontan		x
<i>Viola selkirkii</i> (dalfiol)	DC		1839	Utdødd	Spontan		
<i>Viola tricolor</i> (stemorsblom)		1857	2005	Finnes	Spontan	x	
<i>Viscaria vulgaris</i> (engtjæreblom)			2005	Finnes	Spontan	x	x
<i>Vitis vulpina</i> (resedavin)		1927	1927	Tilfeldig	Hagef.		
<i>Woodsia alpina</i> (fjell-lodnebregne)		1900	2000	Finnes	Spontan	x	x
<i>Woodsia ilvensis</i> (vanlig lodnebregne)		1904	2000	Finnes	Spontan	x	x
<i>Zannichellia palustris</i> ssp. <i>palu.</i> (liten vasskrans)			1888	Utdødd	Spontan		
<i>Zostera marina</i> (ålegras)		1896	1896	Utdødd	Spontan		

Vedlegg 2: Sopparter registrert på Bygdøy

Viktigste/godt undersøkte lokaliteter er nærmere angitt med lokalitet 1 til 11 (se nedenfor). Arter belagt ved Botanisk museum, Tøyen (herb O; hentet fra soppdatabasen), er inkludert, men ikke kontrollert. Arter som ikke er angitt med lokalitet i tabellen er arter i databasen fra andre del-lokaliteter enn lokalitetene 1 til 11 nedenfor (dog oftest gamle funn ikke nærmere stedfestet). For lokaliteter med kvantitetsdata (nr.1, 2, 5 og 10) betyr: 1: 1-2 forekomster. 2: spredte forekomster. 3: spredt til lokalt vanlig i området, 4: vanlig i store deler av området, 5: vanlig og til dels dominerende art.

Rød.: Røddlistekategori hentet fra DN (1999b)/ Bendiksen et al. (1998). DC: Hensynskrevende. V: Sårbar. E: Truet. R: Sjelden

Ant.: Antall belegg av arten registrert i herbariedatabasen for sopp ved Botanisk museum, Oslo pr. 2004 (totalt antall belegg for alle arter er 1123). "KH": Eneste dokumentasjon for arten på Bygdøy er observasjon av Klaus Høiland, og arten er ikke belagt ved Botanisk museum, Oslo.

Først og Sist: Henholdsvis første funn og siste funn basert opplysninger fra herbariedatabasen for sopp ved Botanisk museum, Oslo eller egne observasjoner (pr. 2004).

X: Opplysningen om funnet er hentet fra soppdatabasen (ikke observert i forbindelse med kartleggingen som er beskrevet i denne rapporten).

***:** Arter er kun funnet helt i øst på eiendommen Smedbråten (gjelder kun lokalitet 2).

?: Noen få interessante funn, men som det av ulike årsaker er heftet usikkerhet med, er angitt med spørsmålsteget.

Lokaliteter (se figur 1)

(EB - Egil Bendiksen, TEB - Tor Erik Brandrud).

1 Lokalitet 1. Dronningberget. TEB 1980-94, EB 1993-94, 1997, 2004 (kvantitetsdata er hentet fra Brandrud 2001).

2 Lokalitet 4, 5 og 6. Hengsåsen. EB 27-28/9, 2/11-04, TEB 5/10-04. (kvantitetsdata for arter funnet 2/11)

3 Lokalitet 7 og 8. Smedbråten. EB 5, 6/10, K. Bendiksen 6/10-04

4 Lokalitet 10. Hengsengen, bøkeskog. EB 28/9, 2/11-04.

5 Lokalitet 12. Kongeskogen. EB november 2003, 28/10-04 (med kvantitetsdata).

6 Lokalitet 14 og 15. Reinsdyrlia. EB 25, 27/9-04, TEB 26/9-04.

7 Lokalitet 24. Rodeløkka. EB 27/9-04.

8 Lokalitet 25. Clausåsen. EB 18/11-03, 27/9-04.

9 Lokalitet 30. Ingstadåsen. EB 20/11-03, 27/9, 11/11-04.

10 Lokalitet 35 og 36. Oscarshall. EB 11/11-04 (med kvantitetsdata).NB! Herbaridatafunnene for denne lokaliteten kan være fra et noe større område enn de to angitte lokaliteter.

11 Lokalitet 45. Fredensborg øst. EB 1/12-03, 6/10-04.

Takson (RØDLISTET UTHEVET)	Rød.	Ant.	Først	Sist	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
AGARICUS AUGUSTUS			2004	2004		1*									
AGARICUS CAMPESTRIS		2	1887	2004	1		X		1						
AGARICUS SYLVATICUS			2004	2004	1	1*	X			X		X			X
AGROCYBE EREBIA		1	1980	2004	1				X						
AGROCYBE VERVACTII			2004	2004								X			
ALBATRELLUS CONFLUENS		1	18XX	18XX											
AMANITA CITRINA			2004	2004		1									
AMANITA MUSCARIA		1	1955	2004		1	X		3						
AMANITA PANTHERINA		3	1904	2004	3	2	X	1		X	X	X	X	1	X
AMANITA REGALIS			2004	2004			X								
AMANITA RUBESCENS			1993	2004	1	X									
AMANITA SUBMEMBRANACEA			1993	2004	1		X		2	X	X				
AMANITA VAGINATA		1	1955	1993	2				X						
AMPELOMYCES QUISQUALIS		4	1895	1961											
AMPHINEMA BYSSOIDES		8	1911	1920											

Takson (RØDLISTET UTHEVET)	Rød.	Ant.	Først	Sist	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
AMYLOSTEREUM CHAILLETII		4	1910	1911											
ANTHRACOBIA MAURILABRA		1	1957	1957		X									
ANTHRACOBIA MELALOMA		1	1957	1957		X									
ANTRODIA HETEROMORPHA		4	1940	1965									X		
ANTRODIA SERIALIS		5	1911	1941		1*									
ANTRODIA SINUOSA			2004	2004					1						
ARMILLARIA MELLEAE COLL.			1997	2004	1	X						X	X	1	
ARMILLARIA CF. CEPISTIPES		1	1980	1980					X						
ARRHENIA SPATHULATA (CF.)			2004	2004					1						
ASCOBOLUS CARBONARIUS		5	1952	1962		X									
ASCOBOLUS ROSEOPURPURASCENS		1	1966	1966											
ASCOCORYNE CYLICHNIUM		1	1957	1957		X									
ASTERODON FERRUGINOSUS		3	1911	1978											
ASTEROPHORA LYCOPERDOIDES		2	1953	1980	X										
ATHELIA FIBULATA		1	1920	1920											
AURICULARIA MESENERICA		2	1951	1998						X			X	1	
AURISCALIUM VULGARE		5	18XX	2004		1*			1					1	
BAEOSPORA MYOSURA			2004	2004			X							1	
BALSAMIA PLATYSPORA	DC	5	1952	1985										X	
BASIDIORADULUM RADULA		5	1908	2004		1			1						
BISCOGNIAUXIA MARGINATA		2	1953	1953											
BISPORELLA CITRINA			2004	2004			1								
BJERKANDERA ADUSTA		8	1929	2005	1				1					X	
BJERKANDERA FUMOSA		1	1953	1953											
BOLBITIUS TITUBANS		3	1915	1982										X	
BOLETUS EDULIS			2004	2004		1			1						
BOLETUS LURIDUS		5	1950	1998	1									X	
BOLETUS RETICULATUS	R		1950	2004	2		X			X					
BOVISTA AESTIVALIS		1	1950	1950											
BOVISTA LIMOSA		4	1950	1957										X	
BOVISTA PLUMBEA		2	1950	1951										X	
BOVISTA PUSILLA		2	1950	1950										X	
BOVISTA TOMENTOSA	DC	1	1950	1950											
BREMIA LACTUCAE			1953	1953											
BYSSOMERULIUS CORIUM			2003	2003											
CALOCERA CORNEA		2	1957	2004		X	X								
CALOCERA VISCOSA		2	1896	1972											
CALOCYBE GAMBOSA		9	1885	1995	X										
CALVATIA EXCIPULIFORMIS		1	18XX	2004	1										
CAMAROPHYLLOPSIS FOETENS	V	2	1980	1998	X				X						
CAMAROPHYLLOPSIS HYMENOCEPHALA		1	1998	1998	X										
CAMAROPHYLLOPSIS MICACEA		1	1985	1985					X						
CANTHARELLUS AMETHYSTEUS		1	2001	2001	X										
CANTHARELLUS AURORA		1	1922	1922											
CANTHARELLUS CIBARIUS		KH							X						
CANTHARELLUS MELANOXEROS	V	2	1985	1985	1										
CANTHARELLUS PALLENS	DC	3	1978	1998	1			X							
CANTHARELLUS TUBAEFORMIS		1	2000	2000					X						
CENANGIUM ACUUM		1	1966	1966											
CENANGIUM FERRUGINOSUM		2	18XX	18XX											
CERIPORIA RETICULATA		1	1911	1911											
CERIPORIA VIRIDANS		2	1911	1914											
CERIPORIOPSIS MUCIDA		1	1972	1972											
CERRENA UNICOLOR		1	1951	1951					1						
CHLORENCOELIA VERSIFORME		1	1953	1974											
CHONDROSTEREUM PURPUREUM		2	1882	2004		1								1	
CHROOGOMPHUS RUTILUS		1	1964	2004	2	2	X		2		X	X			X
CLAVARIA ACUTA		1	1902	1902											
CLAVARIA INCARNATA	V	1	1979	1979	X										

Takson (RØDLISTET UTHEVET)	Rød.	Ant.	Først	Sist	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
CLAVARIA PULLEI	V	1	1998	1998	X										
CLAVARIA VERMICULARIS		1	1917	1917											
CLAVARIADELPHUS FISTULOSUS		1	1913	1913											
CLAVARIADELPHUS JUNCEUS		2	1950	1950											
CLAVARIADELPHUS PISTILLARIS		3	1962	1985	X										
CLAVARIADELPHUS TRUNCATUS		1	1847	1847											
CLAVICEPS PURPUREA		1	1896	1896											
CLAVULINA CINEREA		1	1946	1946											
CLAVULINA CORALLOIDES		1	1979	2004	1				1					3	
CLAVULINA RUGOSA		1	1979	2004	1									1	
CLAVULINOPSIS CORNICULATA		6	1950	1985	X									X	
CLAVULINOPSIS HELVOLA		KH													
CLIMACOCYSTIS BOREALIS		5	1945	2004					1						
CLITOCYBE BRESADOLIANA	R	1	1980	1980											
CLITOCYBE CATINUS (CF.)			2004	2004								X			
CLITOCYBE FRAGRANS		5	1886	2004	X	1			2	X					
CLITOCYBE GEOTROPA		2	1886	2004		1			1				X	2	
CLITOCYBE INORNATA	R	1	1887	1887											
CLITOCYBE METACHROA			2004	2004	1	1	X							2	
CLITOCYBE NEBULARIS		1	1886	2004		1			2				X	1	
CLITOCYBE ODORA			1985	1985	1										
CLITOCYBE PHYLLOPHILA		1	1980	2004	X	1									
CLITOCYBE PRUINOSA		7	1918	1985					X						
CLITOCYBE VIBECINA			2004	2004					1					1	
CLITOPILUS PRUNULUS		3	1903	2004	3	2			1	X					
CLITOPILUS SCYPHOIDES		1	1914	1914											
COLEOSPORIUM TUSSILAGINIS		14	18XX	1961			X								
COLEROA ROBERTIANI		3	1906	1953											
COLLYBIA ASEMA			2003	2004	1			1	4						
COLLYBIA CONFLUENS		1	1979	1979	X										
COLLYBIA HARIOLORUM	V	1	1980	1980	X										
COLLYBIA PERONATA		2	1950	2004				3						1	
COLLYBIA PUTILLA			2004	2004										1	
COLLYBIA TUBEROSA		1	1975	1975											
COLPOMA QUERCINUM		1	1980	1980											
CONIOPHORA ARIDA		1	1916	1916											
CONIOPHORA PUTEANA		3	1912	1938											
CONOCYBE BLATTARIA		1	1915	1915											
CONOCYBE SEMIGLOBATA			1981	1981		X									
CONOCYBE TENERA		1	1981	1981											
COPRINUS ANGULATUS		4	1914	1955					X						
COPRINUS ATRAMENTARIUS			2004	2004	1		?			X					
COPRINUS COMATUS			2004	2004		1*									
COPRINUS DIGITALIS		1	1915	1915											
COPRINUS DOMESTICUS		1	1954	1954											
COPRINUS EPHEMERUS		1	1906	1906											
COPRINUS ERYTHROCEPHALUS		1	1912	1912											
COPRINUS FLOCCULOSUS		1	1955	1955											
COPRINUS FRIESII		2	1914	1915											
COPRINUS LAGOPUS		1	1917	1917					X						
COPRINUS MICACEUS		KH													
COPRINUS PLICATILIS		2	1906	1917					X						
COPRINUS XANTHOTHRIX		1	1980	1980											
COPRINUS CF. SPILOSPORUS		1	1975	1975											
CORDYCEPS CAPITATA		1	1962	1962											
CORDYCEPS ENTOMORRHIZA		KH								X					
CORTICIUM ROSEUM		2	1840	19XX											
CORTINARIUS ACETOSUS			1979	1979	1										
CORTINARIUS ANOMALUS			2004	2004		X			1						

Takson (RØDLISTET UTHEVET)	Rød.	Ant.	Først	Sist	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
CORTINARIUS APRINUS			1985	2004	3					X					
CORTINARIUS BALTEATOCUMATILIS		6	1979	1993	3										
CORTINARIUS BARBATUS			1979	1979	1										
CORTINARIUS CAESIOCORTINATUS	V	3	1980	2004	3	X				X					
CORTINARIUS CAESIOCINCTUS			1982	2004	1										
CORTINARIUS CAESIOGRISEUS	E	2	1985	2004	2										
CORTINARIUS CAMPTOROS	E	1	1994	1994	1										
CORTINARIUS CASIMIRI			1993	2004	2	2	X	1	2						
CORTINARIUS CINNAMOMEUS			2004	2004					1						
CORTINARIUS COTONEUS	DC	2	1979	2004	3	1	X			X					
CORTINARIUS CROCEUS			2004	2004					1						
CORTINARIUS DECIPIENS		1	1985	2004	2	1				X					
CORTINARIUS DELIBUTUS		1	1887	1887		1									
CORTINARIUS ELEGANTIOR			2004	2004						X					
CORTINARIUS FERVIDUS		1	1978	1978					X						
CORTINARIUS FLAVOVIRENS	E	6	1979	2004	3					X					
CORTINARIUS FLEXIPES		1	1979	2004						X					
CORTINARIUS GLAUCOPUS			2004	2004		1									
CORTINARIUS HINNULEUS		1	1985	2004	1			1						1	
CORTINARIUS INFRACTUS			1979	2004	5	1	X			X					
CORTINARIUS LARGUS			1979	2004	1			2							
CORTINARIUS MEINHARDII	DC		2004	2004			X								
CORTINARIUS NANCEIENSIS	V	7	1979	2004	3	1	X			X					
CORTINARIUS OBTUSUS			2004	2004					1					1	
CORTINARIUS OLEARIOIDES	R	1	1979	2000	1										
CORTINARIUS OLIDUS		1	1979	2004	4	2	X			X					
CORTINARIUS OLIVACEOFUSCUS	DC	1	1985	1994	2										
CORTINARIUS OSLOENSIS	E	6	1980	2004	2					X					
CORTINARIUS PARVANNULATUS		1	1985	1994	2										
CORTINARIUS POLYMORPHUS	E	2	1981	2004	1					X					
CORTINARIUS PRAESTANS	E	3	1979	1997	2										
CORTINARIUS PRAESTIGIOSUS			1980	1980	1										
CORTINARIUS PRASINUS	E	3	1979	1997	1										
CORTINARIUS PURPURASCENS			2004	2004				1							
CORTINARIUS SALOR	R		1979	2004	1					X					
CORTINARIUS SANIOSUS		1	1978	1978	1										
CORTINARIUS SAPORATUS	V	1	1980	1980	1										
CORTINARIUS SEMISANGUINEUS		1	1946	1946					1						
CORTINARIUS SPILOMEUS			2004	2004	1	2			2						
CORTINARIUS SUBBALAUSTINUS			2004	2004		1									
CORTINARIUS TERPSICHORES	E	7	1967	2000	3										
CORTINARIUS TILIAE	E	6	1980	2004	2	1				X		X			
CORTINARIUS TORVUS		1	1979	1979	X										
CORTINARIUS TRIVIALIS			2004	2004		1									
CORTINARIUS ULIGINOSUS		1	1913	1913					X						
CORTINARIUS URACEUS			1979	1979	1										
CORTINARIUS URBICUS	DC		1979	2004	1	1				X					
CORTINARIUS VARIECOLOR		3	1979	1994	2										
CORTINARIUS VERNUS			1993	1993	2										
CORTINARIUS XANTHOCEPHALUS		1	1979	2004	1	1		1							
CORTINARIUS CF. AUREIFOLIUS		1	1978	1978		X									
CORTINARIUS AFF. BOVINUS			2004	2004						X					
CORTINARIUS CF. MAGICUS			1994	2004	1					X					
CORTINARIUS AFF. RHEUBARBARINUS			1994	2004	1	1	X								
CORTINARIUS AFF. RIGIDUS			2004	2004	1		X								
CORTINARIUS AFF. SCIOPHYLLUS			1985	2004	3					X					
CORTINARIUS CF. SAFRANOPES			1994	1997	3										
CORTINARIUS AFF. STRIAEPILUS			1993	1997	3										
CORTINARIUS CF. TRIUMPHANS		1	1887	1887											

Takson (RØDLISTET UTHEVET)	Rød.	Ant.	Først	Sist	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
CRATERELLUS CORNUCOPIOIDES		4	18XX	1998											
CREOLOPHUS CIRRHATUS		3	1931	1984										X	
CREPIDOTUS CESATII			2004	2004										1	
CREPIDOTUS MOLLIS		5	1915	1982										X	
CREPIDOTUS SP.			2004	2004	1									1	
CROCICREAS CYATHOIDEUM		1	1956	1956										X	
CRONARTIUM FLACCIDUM		6	1894	1969											
CRONARTIUM RIBICOLA		4	1894	1939			x								
CRUCIBULUM LAEVE		3	1840	1950											
CRYPTOSPHERA LIGNYOTA			1912	1912											
CUDONIA CIRCINANS COLL.			199X	199X	1										
CUMMINIELLA MIRABILISSIMA			1938	1938			x								
CYATHUS OLLA		4	1950	1957										X	
CYLINDROBASIDIUM EVOLVENS		2	1908	1929										1	
CYSTODERMA CARCHARIAS		1	1886	2004		1									
CYSTODERMA JASONIS			2004	2004					1						
CYSTODERMA TERREI		1	1982	1982					X						
CYSTOLEPIOTA SEMINUDA			2004	2004		1	X				X				X
CYTIDIA SALICINA		2	1920	1920											
DACRYMYCES STILLATUS		2	1920	2004			X							2	
DACRYMYCES TORTUS		1	1966	1966											
DAEDALEA QUERCINA		1	1967	1967											
DALDINIA FISSA		1	1951	1951											
DATRONIA MOLLIS		5	18XX	1965										1	
DIATRYPE STIGMA		1	1969	1969											
DIATRYPELLA FAVACEA		1	uten år	uten år											
DICHOMITUS CAMPESTRIS		1	1995	2004	1										
DIDYMELLA APPLANATA		1	1928	1928											
DIPLOMITOPORUS LINDBLADII		1	1910	1910											
DISCINA SP.		1	1916	1916											
DISCIOTIS VENOSA	R	1	1955	1955											
EICHLERIELLA DEGLUBENS		2	1918	1918											
ELAPHOMYCES MURICATUS		2	1962	1985	X										
ELAPHOMYCES RETICULATUS		1	1956	1956	X										
ENCOELIA FURFURACEA		1	1918	1918											
ENDOMYCES DECIPIENS			1906	1906											
ENTOLOMA ARANEOSUM		2	1980	2004	2	?	?		X						
ENTOLOMA ASPRELLUM		1	1979	1979	X										
ENTOLOMA CONFERENDUM			2004	2004					1						
ENTOLOMA LANUGINOSIPES		1	1980	1980					X						
ENTOLOMA LIVIDOALBUM		1	1979	1979	X										
ENTOLOMA RHODOPOLIUM			1985	2004	3	2			3	X		X			
ENTOLOMA SERRULATUM		1	1979	1979	X										
ENTOLOMA SINUATUM		1	1971	1971											
ENTOLOMA TURBIDUM		1	1985	1985	X										
ENTOLOMA UNDATUM		1	1979	1979	X										
EPICHLÖE TYPHINA	KH		1938	19XX											
ERYSIPHE AQUILEGIAE			1925	1925											
ERYSIPHE ARTEMISIAE		2	1917	1982											
ERYSIPHE CICHORACEARUM			1893	1943											
ERYSIPHE DEPRESSA			1894	1957											
ERYSIPHE COMMUNIS			1954	1957											
ERYSIPHE GALEOPSISIDIS		4	1895	1961											
ERYSIPHE GALII		1	1961	1961											
ERYSIPHE GRAMINIS		3	1922	1923											
ERYSIPHE HERACLEI			1982	1982											
ERYSIPHE HYPERICI			1880	1922											
ERYSIPHE MAYORII			1961	1961											
ERYSIPHE POLYGONI		1	1923	1928											

Takson (RØDLISTET UTHEVET)	Rød.	Ant.	Først	Sist	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ERYSIPHE RANUNCULI			1895	1982											
ERYSIPHE SORDIDA		5	1925	1982											
ERYSIPHE TRIFOLII		1	1896	1961											
ERYSIPHE VERBASCI			1917	1925											
EURYACHORA SEDI			1913	1913											
EUTYPA LATA			1912	1912											
EXIDIA GLANDULOSA		7	18XX	1967					(X)					X	
EXIDIA PITHYA		1	1984	1984											
EXIDIA REPANDA		KH													
EXIDIOPSIS EFFUSA		1	1920	1920											
FAYODIA MAURA		1	1916	1916											
FLAMMULASTER LIMULATUS COLL.			2004	2004						X					
FLAMMULINA VELUTIPES		4	1886	2004					1				X	1	
FOMES FOMENTARIUS			2003	2004					1						X
FOMITOPSIS PINICOLA		3	1932	2005		2			1			X			
FRANKIA ALNI		KH													
GALERINA ATKINSONIANA			2004	2004					1						
GALERINA HYPNORUM			2004	2004					2						
GALERINA MARGINATA			1997	2004	1	1			2					1	
GALERINA PUMILA			2004	2004					1						
GALERINA TRISCOPA		1	1980	1980					X						
GANODERMA APPLANATUM		2	1955	2005		1*			1	X			X	X	
GAUTIERIA MORCHELLIFORMIS		5	1951	1956	1									X	
GEASTRUM CORONATUM	E	2	18XX	1898											
GEASTRUM FIMBRIATUM	DC	5	1883	1962											
GEASTRUM MINIMUM	DC	1	1950	1950											
GEASTRUM PECTINATUM	DC	1	1954	2004											
GEASTRUM QUADRIFIDUM	DC	5	1883	1962					(X)						
GEASTRUM STRIATUM	V	9	1886	2003	X										
GEOGLOSSUM GLUTINOSUM	DC	1	1966	1966									X		
GEOPORA ARENICOLA			1955	1955											
GEOPYXIS CARBONARIA			1912	1957											
GLOEOCYSTIDIELLUM LURIDUM		4	1911	1915					X						
GLOEOPHYLLUM ODORATUM		4	1908	2003					1						
GLOEOPHYLLUM SEPIARIUM		4	1847	2004					1						
GLOEOPORUS DICHROUS		2	18XX	18XX											
GLOIODON STRIGOSUS	DC	1	1980	1980											
GOMPHUS CLAVATUS	DC	3	c.1852	c.1852											
GYMNOCONIA PECKIANA		3	1886	1926					X						
GYMNOCONIA SP.		1	1925	1925											
GYMNOPIIUS JUNONIUS	DC	1	1998	1998											
GYMNOPIIUS SAPINEUS		5	1886	2004	1	1	X		4			X		2	X
GYMNOSPORANGIUM CORNUTUM		2	1923	1953											
GYMNOSPORANGIUM TREMELLOIDES		3	1917	1938			X								
GYROMITRA ESCULENTA		1	1997	1997											
GYROMITRA INFULA		2	1882	1966											
HAPALOPILUS NIDULANS		6	1908	2004					X					1	
HEBELOMA CRUSTULINIFORME COLL.		1	1974	2004	2	2			1	X	X	X	X	1	X
HEBELOMA EDURUM		2	1974	1985	?				X						
HEBELOMA MESOPHAEUM			1985	2004	1	1*									
HEBELOMA SINAPIZANS			1985	2004	5	X		1	1	X	X				
HEBELOMA THEOBROMINUM		1	1985	1985	2										
HELVELLA ATRA		1	1918	1918											
HELVELLA CHINENSIS		1	1957	1957											
HELVELLA COSTIFERA		1	1956	1956			X								
HELVELLA CRISPA		1	1960	1960	X										
HELVELLA ELASTICA		1	1949	1949											
HELVELLA LACUNOSA		2	1956	1957			X								
HELVELLA MACROPUS		3	1956	1980			X		1						

Takson (RØDLISTET UTHEVET)	Rød.	Ant.	Først	Sist	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
HEMIMYCENA DELECTABILIS		1	1979	1979	X										
HENNINGSOMYCES CANDIDUS		1	1911	1911											
HETEROBASIDION ANNOSUM		2	1918	2004					1						
HETEROCHAETELLA DUBIA		1	1972	1972					X						
HETEROTEXTUS ALPINUS		1	1919	1919											
HOHENBUEHELIA CYPHELLIFORMIS		2	1917	1917											
HOHENBUEHELIA FLUXILIS		1	1980	1980											
HUMARIA HEMISPHAERICA		2	uten år	1906											
HYALOPSORA POLYPODII			1936	1936											
HYDNELLUM SUAVEOLENS		1	18XX	18XX											
HYDNUM REPANDUM		1	1847	19XX											
HYDNUM RUFESCENS			c.1980	2004	2	X									
HYGROCYBE CERACEA		1	1962	1962					1						
HYGROCYBE CHLOROPHANA		2	1962	1980					X						
HYGROCYBE COCCINEA		3	1962	2004	1				1				X	2	
HYGROCYBE CONICA		3	1955	2004	1	X	X		1						
HYGROCYBE FORNICATA	DC	1	1979	1979											
HYGROCYBE INSIPIDA			2004	2004					1						
HYGROCYBE IRRIGATA		2	1962	1980					X						
HYGROCYBE LEPIDA		2	1980	1985	X										
HYGROCYBE PERSISTENS	DC	2	1953	1956											
HYGROCYBE PRATENSIS		5	1887	2004	1	1							X		
HYGROCYBE PSITTACINA		4	1953	2004	1				1						
HYGROCYBE PUNICEA		1	1962	2004	1									1	
HYGROCYBE REIDII			2004	2004		1	X		1						
HYGROCYBE RUSSOCORIACEA	DC	1	1979	1979											
HYGROCYBE VIRGINEA		3	1953	2004	1		X		3					1	
HYGROPHOROPSIS AURANTIACA		1	1852	2004	1	1	X		1						
HYGROPHORUS AGATHOSMUS			2004	2004			X								
HYGROPHORUS CHRYSODON	V	11	1894	2004	3					X				X	
HYGROPHORUS DISCOIDEUS		5	1886	2004					1						
HYGROPHORUS EBURNEUS			2004	2004				1							
HYGROPHORUS ERUBESCENS		1	1955	1955					X						
HYGROPHORUS HEDRYCHII			2004	2004			X		1						
HYGROPHORUS HYPOTHEJUS			2004	2004					2					1	
HYGROPHORUS LINDTNERI (carpini p.p.)	R		1979	2004	1	2									
HYGROPHORUS NEMOREUS	DC	1	1997	1997	X										
HYGROPHORUS PUSTULATUS			2004	2004					1						
HYGROPHORUS CF. SECRETANII		1	1979	1979	X										
HYMENOCHAETE CORRUGATA	R	1	1840	1840											
HYMENOCHAETE TABACINA		1	1965	2004					1					X	X
HYMENOGASTER ARENARIUS	R	1	1951	1951										X	
HYMENOGASTER DECORUS	DC	2	1952	1954	1	X								X	
HYMENOGASTER GRISEUS	DC	2	1957	1982	1	X									
HYMENOGASTER OLIVACEUS	DC	3	1952	1982	1									X	
HYMENOGASTER VULGARIS	DC	3	1952	1961	1									X	
HYMENOSCYPHUS VIRGULTORUM			1840	1840											
HYPHODERMA MUTATUM		1	1911	1911											
HYPHODERMA SETIGERUM		2	1920	1920											
HYPHODERMA TENUE		5	1915	1917											
HYPHODONTIA ARGUTA		3	1847	1908										X	
HYPHODONTIA ASPERA		8	1908	1918											
HYPHODONTIA BREVISETA		4	1915	1919										X	
HYPHODONTIA CRUSTOSA		6	1910	1953					X						
HYPHODONTIA SAMBUCI		3	1907	1919											
HYPHOLOMA CAPNOIDES		1	1885	2004					2						
HYPHOLOMA FASCICULARE			2004	2004		1						X			
HYPOCHNICIUM BOMBYCINUM		2	18XX	1915											
HYPOCHNICIUM EICHLERI		3	1929	2000		X									

Takson (RØDLISTET UTHEVET)	Rød.	Ant.	Først	Sist	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
HYPOCHNICIUM GEOGENIUM		2	1915	1915											
HYPOCHNICIUM LUNDELLII		1	1977	1977					X						
HYPOCREA PULVINATA			1912	1912											
HYPOXYLON FUSCUM		1	uten år	uten år											
HYPOXYLON MULTIFORME		2	18XX	2004					1						
HYPsizYGUS ULMARIUS		1	c.1966	2004										1	
HYSTERANGIUM CORIACEUM			1982	1982	1										
HYSTERANGIUM NEPHRITICUM		1	1952	1952										X	
HYSTERANGIUM STOLONIFERUM		4	1951	1985	1									X	
HYSTERANGIUM CF. CLATHROIDES		2	1956	1956	X										
HYSTERIUM PULICARE			1979	1979											
INOCYBE BONGARDII		3	1978	2004	2	1			1						
INOCYBE CALOSPORA		1	1979	1979	1										
INOCYBE CERVICOLOR		3	1916	2004	1				1						
INOCYBE CININNATA		1	1916	2004	2	1*									
INOCYBE DULCAMARA			2004	2004					1						
INOCYBE ERUBESCENS	R	2	1978	1980	1										
INOCYBE GEOPHYLLA		3	1849	2004	4	2			4	X	X	X	X	2	X
INOCYBE HYSTRIX		1	1913	1913					X						
INOCYBE JURANA			1979	1979	1										
INOCYBE LANUGINOSA		1	1949	1949											
INOCYBE LEIOCEPHALA			1993	2004	4					X	X	X			
INOCYBE MACULATA		1	1985	2004	2		X								
INOCYBE MIXTILIS			2004	2004					1					2	
INOCYBE MURICELLATA			1993	1997	3										
INOCYBE PALUDINELLA		1	1979	1979	X										
INOCYBE OVATOCYSTIS			1993	1993	1										
INOCYBE PUSIO		1	1920	1920											
INOCYBE RIMOSA		1	1979	2004	1						X				
INOCYBE SINDONIA		1	c.1920	2004	X	1									
INOCYBE XANTHOMELAENA		1	1979	1979	X										
INOCYBE CF. OCHROALBA		1	1979	2004	1		X		2						X
INOCYBE CF. PRAETERVISA			2004	2004										1	
INONOTUS OBLIQUUS			2003	2003											
INONOTUS RADIATUS		1	1896	1896											
IRPEX LACTEUS		3	1910	c.1951											
ISCHNODERMA BENZOINUM		1	1908	1908					X						
LACCARIA LACCATA		1	1985	2004	1	2									
LACTARIUS ACRIS	V	1	1980	1980	1										
LACTARIUS BLENNIUS		2	1974	1980				2							
LACTARIUS CITRIOLENS	R	1	1997	1997					X						
LACTARIUS DELICIOSUS			2004	2004		1	X		1		X				
LACTARIUS DETERRIMUS			2004	2004		1	X		1 til 2						
LACTARIUS FULIGINOSUS			2004	2004											X
LACTARIUS GLYCIOSMUS		1	18XX	2004					1						
LACTARIUS HELVUS			2004	2004					1						
LACTARIUS HORTENSIS		1	1974	2004	2	X			2					1	
LACTARIUS MITISSIMUS			c.1980	2004	1		X		2		X			1	
LACTARIUS NECATOR			2004	2004		1			3					1	
LACTARIUS QUIETUS			1985	1985	1										
LACTARIUS RUFUS		1	1972	1994	1				2						
LACTARIUS SCROBICULATUS			2004	2004		X	X		3						
LACTARIUS TABIDUS			2004	2004					1						
LACTARIUS TORMINOSUS			2004	2004		1									
LACTARIUS VIOLASCENS	R	1	1993	2004	2	1				X					
LAETIPORUS SULPHUREUS		2	1935	1939											
LANGERMANNIA GIGANTEA	DC	1	1953	1953											
LECCINUM SP.			2004	2004		1									
LENTINELLUS OMPHALODES			2003	2003											

Takson (RØDLISTET UTHEVET)	Rød.	Ant.	Først	Sist	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
LENTINUS CONCHATUS		2	1980	1983											
LENTINUS LEPIDEUS		2	1972	1980					X						
LENZITES BETULINA		1	1929	1929											
LEOTIA LUBRICA		3	1962	2004	X	X			1						
LEPIOTA ASPERA	R	2	18XX	18XX											
LEPIOTA CRISTATA		1	1955	2004	1	1*				X					
LEPIOTA CF. CASTANEA		1	1992	1992	X										
LEPISTA GILVA		1	1979	1979	X										
LEPISTA INVERSA			2004	2004			X								
LEPISTA IRINA		8	1912	2004		1			1	X					X
LEPISTA LUSCINA	R	1	1974	1974											
LEPISTA NUDA		1	1975	2004		1									
LEPISTA PERSONATA		1	1886	1994											
LEPTOTROCHILA RANUNCULI			1894	1895											
LEPTOTROCHILA VERRUCOSA			1894	1894											
LEUCOAGARICUS CRETACEUS		1	1968	1968											
LEUCOCORTINARIUS BULBIGER		1	1887	1887											
LEUCOGYROPHANA PINASTRI		2	1954	1982											
LEUCOPAXILLUS GIGANTEUS		1	1965	2004									X		
LIMACELLA GLIODERMA		KH													
LINOSPORA CAPREAE		1	1918	1918											
LIRULA MACROSPORA			1918	1918											
LOPHODERMUM PINASTRI		1	1931	1931											
LYCOGALA EPIDENDRON			2004	2004	1										
LYCOPERDON LIVIDUM		2	1950	1957											
LYCOPERDON MOLLE		2	18XX	c.1950											
LYCOPERDON PERLATUM		5	18XX	2004	1	X			1	X					
LYCOPERDON PYRIFORME		3	18XX	2004		X			2	X				1	
MACROCYSTIDIA CUCUMIS		2	1955	2003					X						
MACROLEPIOTA RHACODES			2004	2004			X					X			X
MARASMIELLUS RAMEALIS		4	1955	2004	2	1			1						
MARASMIUS ANDROSACEUS			2004	2004			X		2					1	
MARASMIUS EPIPHYLLUS		1	1955	2004	1	2			2					2	
MARASMIUS OREADES		4	1903	1997											
MARASMIUS ROTULA		1	1950	1950											
MARASMIUS SCORODONIUS		1	1955	2004	1				X			X			
MEGACOLLYBIA PLATYPHYLLA		1	1963	1963											
MELAMPSORA CAPRAEARUM			1953	1961											
MELAMPSORA EPITEA			1895	1917											
MELAMPSORA EUPHORBIAE			1880	1924											
MELAMPSORA HYPERICORUM			1929	1929											
MELAMPSORA LARICI-POPULINA			1924	1924											
MELANOGASTER BROOMEIANUS		7	1951	1960		X								X	
MELANOLEUCA GRAMMOPODIA		1	1961	1961					X						
MELANOLEUCA STRIDULA		2	1886	1953											
MELANOLEUCA CF. MELALEUCA		2	1955	1955					X						
MELANOMMA PULVIS-PYRIUS			1912	1912											
MERISMODES ANOMALUS		2	1908	c.1911											
MERULIOPSIS CORIUM		1	1882	1882											
MICROMPHALE FOETIDUM		4	1956	2004	1									X	
MICROMPHALE PERFORANS		1	1955	1955					X						
MICROSPHAERA ASTRAGALI			1922	1922											
MICROSPHAERA BERBERIDIS			1886	1893											
MICROSPHAERA HYPOPHYLLA		KH													
MICROSPHAERA LONICERAE			1876	1883											
MICROSPHAERA VIBURNI			1895	1895										X	
MICROSTOMA PROTRACTUM		1	1907	1907											
MUCRONELLA BRESADOLAE		1	1980	1980											
MYCENA ACICULA		1	1910	1910											

Takson (RØDLISTET UTHEVET)	Rød.	Ant.	Først	Sist	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
MYCENA ARCANGELIANA	V	1	1979	1979	X										
MYCENA CINERELLA COLL.			2004	2004										1	
MYCENA EPIPTERYGIA		2	1946	2004	2	1			4				X	2	
MYCENA FLAVOALBA		2	1953	2004	X				2	X				2	
MYCENA FLORIDULA		1	1979	1979	X										
MYCENA GALOPUS		1	1946	2004					1						
MYCENA GALERICULATA			2004	2004	2	2			2	X		X	X	2	X
MYCENA HAEMATOPUS		1	1950	1950											
MYCENA HYEMALIS			2003	2003					1						
MYCENA MACULATA			2004	2004					1						
MYCENA METATA			2003	2004			X		3					1	
MYCENA NIVEIPES		1	1995	1995											
MYCENA OLIDA	R		2003	2004										1	
MYCENA POLYGRAMMA		1	1966	2004	3	3		2	2	X		X	X	2	X
MYCENA PURA			2004	2004		1									
MYCENA PSEUDOCORTICOLA		1	1982	2004	1										
MYCENA ROSELLA		1	1986	2004		1			1						
MYCENA RUBROMARGINATA			2004	2004	1				1					1	
MYCENA SEPTENTRIONALIS			2003	2003					1						
MYCENA SILVAENIGRAE		1	1983	1983											
MYCENA SPEIREA		1	1979	2004	1										
MYCENA STIPATA			2003	2004					1						
MYCENA VIRIDIMARGINATA		3	1979	1980	X										
MYCENA VULGARIS		1	1886	1886											
MYCENA ZEPHIRUS		1	1955	1955					X						
MYCOACIA AUREA		1	1953	1953											
MYXARIUM NUCLEATUM		3	1920	1969											
NAUCORIA SUBMELINOIDES		1	1979	1979	X										
NECTRIA CINNABARINA			2004	2004		1*								4	
NIDULARIA FARCTA		1	1956	1956											
OCHROPSORA ARIAE		KH													
OCTAVIANINA ASTEROSPERMA		2	1954	1954										X	
OLIGOPORUS CAESIUS		3	1909	2004					1					X	
OLIGOPORUS FLORIFORMIS	DC	4	1912	1929					X						
OLIGOPORUS FRAGILIS		1	1932	1932											
OLIGOPORUS SERICEOMOLLIS		3	1916	1923											
OLIGOPORUS TEPHROLEUCUS		2	18XX	1955											
OMPHALINA EPICHYSIUM		1	1915	1915											
OMPHALINA GRACILLIMA		1	1914	1914											
OMPHALINA SCYPHIFORMIS		2	1887	1915											
OXYPORUS POPULINUS		6	1929	2004	X		X		1				X	X	
OTIDEA CANTHARELLA			1979	1979	X										
OTIDEA ONOTICA			2004	2004		1									
PANELLUS MITIS			2003	2004					3						X
PANELLUS SEROTINUS		1	1955	2003											
PANELLUS STYPTICUS		1	1954	1954											
PAXILLUS INVOLUTUS			1994	2004	1	2				X					
PECKIELLA LUTEOVIRENS		1	1931	1931					X						
PENIOPHORA CINEREA		1	1907	1907											
PENIOPHORA INCARNATA		7	1898	1971											
PENIOPHORA LAURENTII		1	1972	1972											
PENIOPHORA PINI		1	1910	1910					X						
PENIOPHORA QUERCINA		2	18XX	18XX											
PENIOPHORA RUFOMARGINATA		2	1913	1933											
PEZIZA ECHINOSPORA		5	1953	1962		X									
PEZIZA FIMETI		1	1980	1980											
PEZIZA PLEBIA		1	1956	1956		X									
PEZIZA PRAETERVISA		4	1952	1962		X									
PEZIZA SUCCOSA	DC	2	1953	1957		X									

Takson (RØDLISTET UTHEVET)	Rød.	Ant.	Først	Sist	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
PEZIZA VIOLACEA		2	1956	1965											
PEZIZELLA VULGARIS		1	1912	1912											
PHAEOLUS SCHWEINITZII		2	1962	2004					X					1	
PHANEROCHAETE SORDIDA		1	1916	1916											
PHELLINUS CONCHATUS		3	c.1890	2004					1						
PHELLINUS FERRUGINOSUS	DC	2	1965	2004						X				X	
PHELLINUS PINI			2004	2004										1	
PHELLINUS PUNCTATUS		2	1910	1911											
PHELLINUS TUBERCULOSUS		1	1910	1910											
PHLEBIA ALBIDA		3	1910	1912											
PHLEBIA NITIDULA		2	1910	1910											
PHLEBIA RADIATA		1	1951	1951											
PHLEBIA RUFA		1	1913	1913											
PHLEBIOPSIS GIGANTEA		2	1909	1918											
PHOLIOTA ALBOCRENULATA	R	1	1984	1984					X						
PHOLIOTA AURIVELLA		2	1998	2000	X										
PHOLIOTA HIGHLANDENSIS		2	1955	1964					X						
PHOLIOTA LENTA			2004	2004					1						
PHOLIOTA LIMONELLA		1	1973	1973											
PHOLIOTA MUTABILIS		1	1894	1894		1									
PHOLIOTA SQUARROSA		4	1955	2004	1	1*			X	X					
PHOLIOTA CF. TUBERCULOSA		1	1953	1953											
PHYLLPORIA RIBIS		1	1913	1913											
PHYLLTOPSIS NIDULANS		2	1995	1996					X						
PICEOMPHALE BULGARIOIDES		1	1983	1983											
PIPTOPORUS BETULINUS			2004	2004			X								
PLACOSPHERIA PUNCTIFORMIS			1894	1894											
PLEUROCYPHELLA PORRIGENS		1	1913	1913											
PLEUROTUS CORNUCOPIAE	R	KH	1969	1969											
PLEUROTUS DICTYORRHIZUS		1	c.1915	c.1915											
PLEUROTUS OSTREATUS		1	1955	2003											
PLEUROTUS PULMONARIUS		2	1949	1963											
PLICATURA NIVEA			2004	2004		1								2	
PLUTEUS ATRICAPILLUS		2	1886	2004		X				X					
PLUTEUS LEONINUS		2	c.1956	1957		X									
PLUTEUS SALICINUS			2004	2004						X					
PLUTEUS SEMIBULBOSUS		1	1915	1915											
POLYPORUS ARCULARIUS		1	1929	1929											
POLYPORUS BRUMALIS		1	1955	2004		1									
POLYPORUS CILIATUS		2	1950	1955											
POLYPORUS MELANOPUS		2	1941	1955											
POLYPORUS SQUAMOSUS		4	1952	1995	X										
POLYPORUS VARIUS		6	1907	2004					X	X					
PSATHYRELLA CANDOLLEANA		1	1979	1979	X										
PSATHYRELLA CERNUA		1	1906	1906											
PSATHYRELLA CORRUGIS		1	1911	1911											
PSATHYRELLA GYROFLEXA		1	1914	1914					X						
PSATHYRELLA LACRYMABUNDA			2004	2004	1										
PSATHYRELLA SPADICEA			2004	2004	1					X					
PSEUDOCITOCYBE CYATHIFORMIS		1	1906	2004		1			1						
PSEUDOCRATERELLUS UNDULATUS	DC	1	2000	2000					X						
PSEUDOHYDNUM GELATINOSUM		1	1941	1941	X										
PSEUDOMPHALINA KALCHBRENNERI			2004	2004										1	
PSEUDOPLECTANIA NIGRELLA		1	1967	1967											
PUCCINIA ARENARIAE		1	1994	1994											
PUCCINIA GRAMINIS		KH													
PUCCINIA SP.		3	1969	1969										X	
PUCCINIASTRUM AREOLATUM		KH													
PYCNOPORUS CINNABARINUS		1	1909	1909											

Takson (RØDLISTET UTHEVET)	Rød.	Ant.	Først	Sist	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
RADULOMYCES CONFLUENS		13	1909	1953											
RAMARIA ABIETINA		1	1980	1980							X				
RAMARIA APICULATA	R	2	1913	1915											
RAMARIA AUREA		1	1979	1979	X				X						
RAMARIA EUMORPHA		2	1882	2004										1	
RAMARIA FLAVA COLL.			1993	2004	1	1									
RAMARIA STRICTA	R	1	1912	1912											
RAMARIOPSIS CROCEA	V	1	1985	1985	X										
RAMARIOPSIS KUNZEI	DC	1	1985	1985	X										
RESINICIUM BICOLOR		8	1915	1928											
RHIZINA UNDULATA		3	1906	1971					X						
RHIZOPOGON ROSEOLUS		1	1895	1895											
RHIZOPOGON RUBESCENS		1	1951	1951											
RHIZOPOGON VULGARIS		1	1951	1951											
RHODOCYBE NITELLINA			2004	2004	1										
RHODOCYBE TRUNCATA	DC	2	1978	2004	X										
RHYTISMA ACERINUM		7	1879	2003					1						
RUSSULA ACRIFOLIA			c.1979	c.1979	2										
RUSSULA AERUGINEA			2004	2004		1*			1						
RUSSULA ANATINA (COLL.)			c.1979	c.1979	1										
RUSSULA ANTHRACINA	R	1	1981	2004	1					X					
RUSSULA AUREA	DC	1	1979	1979	2										
RUSSULA CESSANS			2004	2004	1				1						
RUSSULA DELICA (COLL.)			1985	2004	4	3	X		4	X	X	X		3	X
RUSSULA FELLEA			2004	2004				1							
RUSSULA FOETENS		KH													
RUSSULA GRATA	R		1980	1980	1										
RUSSULA LUTEA		1	1979	2004	2		X			X					
RUSSULA INTEGRATA			2004	2004	1	1			2	X	X		X	3	X
RUSSULA MACULATA	R	3	1980	1981	X										
RUSSULA MAIREI		1	1980	2004				1							
RUSSULA NAUSEOSA			2004	2004			X		1						
RUSSULA OCHROLEUCA			2004	2004		1									
RUSSULA PECTINATIOIDES			1979	1979	1										
RUSSULA POSTIANA			1993	2004	1	2	X		2					2	
RUSSULA QUELETII			2004	2004		2			2						
RUSSULA RISIGALLINA			1994	1994	2										
RUSSULA RHODOPODA									X						
RUSSULA SANGUINEA			2004	2004	1	2	X		2				X	1	
RUSSULA SARDONIA			2004	2004		1			1						
RUSSULA VESCA		1	1996	2004					1						
RUSSULA VIOLACEA		2	1979	1979	X										
RUSSULA CF. CUPREA		1	1980	1980				X							
RUSSULA CF. FIRMULA		1	1981	2004	X	2									
RUSSULA CF. VINOSOPURPUREA		3	1979	2004	3		X								
SARCODON IMBRICATUS			2004	2004			X								
SARCODON SQUAMOSUS		1	2000	2000		?			X						
SCHIZOPHYLLUM COMMUNE		7	1907	1967	X	X									
SCHIZOPORA PARADOXA		3	1910	2004											
SCLERODERMA AREOLATUM		1	1953	1953		X									
SCLERODERMA BOVISTA		1	1950	1950										X	
SCLERODERMA SP.			2004	2004			X								
SCOLECONECTRIA CUCURBITULA		2	18XX	18XX											
SCUTELLINIA CEJPII		1	1984	1984											
SCUTELLINIA CF. SCUTELLATA		2	1958	1962					X						
SCYTINOSTROMA PORTENTOSUM		7	1914	1919											
SEBACINA EPIGAEA		1	1972	1972											
SEBACINA INCRUSTANS		3	1972	2000											
SERPULA HIMANTIOIDES	DC	1	1931	1931										X	

Takson (RØDLISTET UTHEVET)	Rød.	Ant.	Først	Sist	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
SERPULA LACRIMANS		1	1971	1971											
SISTOTREMA CONFLUENS		3	1852	2004					1						
SKELETOCUTIS AMORPHA		3	1889	2004					1						
SPHAEROBOLUS STELLATUS		3	1919	1956										X	
SPONGIPELLIS SPUMEUS	DC	3	1928	1984										X	
STEREUM HIRSUTUM		5	1886	2004					1						
STEREUM RUGOSUM		1	1929	2004	2	1		1	1					1	
STEREUM SANGUINOLENTUM		7	1898	2004		1*	X							1	
STIGMATOLEMMA URCEOLATUM		1	1915	1915											
STROBILURUS ESCULENTUS		1	1983	2004		1*			1						X
STROBILURUS STEPHANOCYSTIS		5	1955	1976					X						
STROMATINIA RAPULUM	R	1	1984	1984											
STROMATOSCYPHA FIMBRIATA (CF.)		1	1912	1912											
STROPHARIA AERUGINOSA		1	1955	2004					1						
STROPHARIA RUGOSOANNULATA															
SUILLUS GRANULATUS		4	1902	1995					X						
SUILLUS GREVILLEI		2	1951	1951											
SUILLUS LUTEUS			2004	2004					1						
SYNCHYTRIUM ANEMONES		KH													
TAPHRINA PRUNI		KH													
TEPHROCYBE ATRATA		1	1918	1918											
TEPHROCYBE MURINA		1	1979	1979	X										
TEPHROCYBE RANCIDA		1	1887	2004	1				1						
TEPHROCYBE SP.			2004	2004										1	
THELEPHORA ANTHOCEPHALA	R	1	1979	1979	X										
THELEPHORA PALMATA		1	1882	1882											
THELEPHORA PENICILLATA	R	2	1989	1998					X						
THELEPHORA CF. TERRESTRIS		1	1950	1950											
TOMENTELLA BRYOPHILA		1	1981	1981											
TOMENTELLA CF. ELLISII		1	1917	1917											
TOMENTELLA CF. PILOSA		1	1981	1981											
TRAMETES HIRSUTA		4	1882	2004					1					1	
TRAMETES OCHRACEA		1	1940	2004				1	1						1
TRAMETES PUBESCENS		1	1955	1955											
TRAMETES VERSICOLOR		1	1938	2003											
TRANZSCHELIA ANEMONES		KH													
TRECHISPORA MOLLUSCA		1	1953	1953											
TREMELLA MESENERICA		3	1965	2003					X						
TREMELLODENDROPSIS TUBEROSA		1	1979	1979	X										
TRICHAPTUM ABIETINUM			2004	2004		1									
TRICHOGLOSSUM HIRSUTUM		1	1960	1960	X										
TRICHOLOMA ALBOBRUNNEUM			2004	2004		1									
TRICHOLOMA ALBUM		2	1962	2004		1			1						
TRICHOLOMA ATROSQUAMOSUM	DC	2	1980	2004	2				X	X					
TRICHOLOMA EQUESTRE										X					
TRICHOLOMA FUCATUM		1	1883	1883											
TRICHOLOMA FULVUM			2004	2004	1	1			1						
TRICHOLOMA IMBRICATUM		1	1974	2004		2	X		1		X				
TRICHOLOMA LASCIVUM			2004	2004		1			1	X			X		
TRICHOLOMA PESSUNDATUM			2004	2004		1									
TRICHOLOMA PORTENTOSUM		1	1974	2004		1		1	3					1	
TRICHOLOMA SAPONACEUM		1	1963	2004	2	1		1	1						
TRICHOLOMA SCALPTURATUM			2003	2003											
TRICHOLOMA SULPHUREUM		3	1963	1997	3	X		1	X	X					
TRICHOLOMA TERREUM		5	1955	2004	1	3	X		1					1	X
TRICHOLOMA USTALE		2	1974	2004				3							
TRICHOLOMA VACCINUM		2	1962	2004		1*	X		1						
TRICHOLOMOPSIS DECORA		1	1962	1962					X						
TRICHOLOMOPSIS RUTILANS		2	1955	1962		1			X					1	

Takson (RØDLISTET UTHEVET)	Rød.	Ant.	Først	Sist	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
TUBARIA FURFURACEA			2003	2004					1			X		1	
TUBER MACULATUM	R	1	1985	1985										X	
TUBER RUFUM	R	2	1952	1953	X									X	
TUBULICRINIS GRACILLIMUS		2	1915	1917											
TYPHULA SETIPES		1	1917	1917											
TYPHULA SP.			2004	2004										1	
UNCINULA ADUNCA			1961	1961											
UNCINULA TULASNEI		KH													
URNULA CRATERIUM (CF.)		1	1963	1963											
URNULA HIEMALIS	DC	1	1967	1967											
UROCYSTIS SP.		1	1969	1969											
UROMYCES VICIAE-FABAE		1	1927	1927											
USTILAGO VIOLACEA		1	1893	1969											
USTULINA DEUSTA	DC	2	1955	1972	X										
VASCELLUM PRATENSE		2	1957	1962											
VOLVARIELLA BOMBYCINA		1	1985	1985											
VUILLEMINIA COMEDENS		1	1966	1966											
XEROCOMUS BADIUS		1	1904	2004		2			1					1	
XEROCOMUS PASCUUS		1	1975	1975											
XEROCOMUS POROSPORUS		1	1980	1980				X							
XEROCOMTUS SUBTOMENTOSUS		1	1955	2004		X			X						
XEROMPHALIA CAMPANELLA		3	1946	1966											
XEROMPHALIA CAULICINALIS		1	1955	1955					X						
XERULA RADICATA		2	1962	2004	X	1*				X	X				
XYLARIA HYPOXYLON		6	1948	2004	1	1		1	2	X				2	
XYLARIA POLYMORPHA	R	2	1960	1975											

NINA Rapport 77

ISSN:1504-3312

ISBN: 82-426-1620-5

Norsk institutt for naturforskning

NINA Hovedkontor

Postadresse: NO-7485 Trondheim

Besøks/leveringsadresse: Tungasletta 2, NO-7047 Trondheim

Telefon: 73 80 14 00

Telefaks: 73 80 14 01

Organisasjonsnummer: 9500 37 687

<http://www.nina.no>